

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

Ταχ.Δ/ση: ΝΕΟ Πατρών-Αθηνών 32
& Αμερικής Τ.Κ:26441 ΠΑΤΡΑ
Τηλέφωνο :2613613537
Πληροφορίες: Δημ. Θεοδωροπούλου
e-mail: grammateia.ps.pde@pde.gov.gr
FAX : 2613613538

Πάτρα 29-01-2018

Αριθ. Πρωτ.: 21213/45

ΠΡΟΣ: Γραφείο Περιφερειάρχη
Δυτικής Ελλάδας

ΚΟΙΝ: Εκτελεστική Γραμματέας Π.Δ.Ε

ΘΕΜΑ : Διαβίβαση 2/26-01-2018 πρακτικού του Περιφερειακού Συμβουλίου
Δυτικής Ελλάδας

ΣΧΕΤ: Η υπ. αριθ. 20557/228/19-01-2018 σχετική εισήγησή σας

Σας διαβιβάζουμε το υπ' αριθ. 2/26-01-2018 πρακτικό του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας με θέμα: «Απολογισμός πεπραγμένων της Περιφερειακής Αρχής Δυτικής Ελλάδας έτους 2017», σύμφωνα με το άρθρο 185 του Ν. 3852/2010, για τις δικές σας περαιτέρω ενέργειες.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Παν. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**2^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 2^ο

Στην Πάτρα σήμερα στις 26-01-2018, ημέρα Παρασκευή και ώρα 16.00΄ στην αίθουσα του Περιφερειακού Συμβουλίου στο ισόγειο του κτιρίου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Ν.Ε.Ο. Πατρών – Αθηνών 32 & Αμερικής) προσήλθε σε Ειδική Δημόσια Συνεδρίαση το Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας, ύστερα από την υπ’ αριθ. πρωτ. 21214/46/19-01-2018 γραπτή πρόσκληση του Προέδρου του η οποία εκδόθηκε νομότυπα και δόθηκε σε όλους τους κ.κ. Περιφερειακούς Συμβούλους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3852/2010 (άρθρ.167 παρ. 2).

Στη Συνεδρίαση παρευρέθησαν επί του συνόλου πενήντα ένα (51) μελών, τα παρακάτω μέλη :

- 1) Αγγελόπουλος Γεώργιος, -Πρόεδρος, 2)Λαλιώτης Παναγιώτης, – Αντιπρόεδρος, 3) Κούστας Κωνσταντίνος- Γραμματέας, 4)Αγιομυργιαννάκης Εμμανουήλ, 5)Αριστειδόπουλος Χαράλαμπος, 6)Αυγέρης Σάββας, 7)Δριβίλας Δημήτριος, 8)Ζαχαροπούλου-Στούμπου Αδαμαντία, 9) Κανέλλης Γεώργιος, 10)Καρπέτας Κωνσταντίνος, 11)Κατσακούλης Ευάγγελος ,12)Κατσανιώτης Ανδρέας, 13) Κοκκότη Γεωργία-Αρετή, 14)Κολοβός Ιωάννης, 15)Κοτσιλιάνος Κωνσταντίνος, 16)Κωνσταντοπούλου Αναστασία, 17)Λύτρας Ιωάννης, 18)Μαυρόγιαννης Διονύσιος, 19)Μπαλαμπάνης Νικόλαος, 20)Μπούνιας Χρήστος, 21)Μπράμος Παναγιώτης, 22)Νασιώτης Θεόδωρος, 23)Παπαναγιώτου-Μαρτζάκλη Γεωργία, 24)Παρασκευόπουλος Γεράσιμος,

25)Πετρόπουλος Κωνσταντίνος, 26)Πλατανιάς Παναγιώτης, 27)Ρήγας Χρήστος, 28)Σιαμπλής Δημήτριος, 29)Σώκος Ευθύμιος, 30)Τογιοπούλου Αναστασία, 31)Υφαντής Νικόλαος, 32)Φωτόπουλος Τρύφων , 33)Χαμηλάκη Αικατερίνη, 34)Χαροκόπος Αντώνιος και 35)Χήνος Γεώργιος.

Στη συνεδρίαση δεν προσήλθαν καίτοι προσκλήθηκαν τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου κ.κ. Αρβανιτάκης Ιωάννης , Βεργοπούλου Παρασκευή, Γαβριηλίδης Κωνσταντίνος, Ευθυμίου Απόστολος, Ζαφειρόπουλος Ιωάννης (απών με σύμφωνη γνώμη του Περιφερειακού Συμβουλίου), Καπράλος Σπυρίδων,Καρδάρα Ευσταθία, Κελεπούρης Ανδρέας (δικαιολογημένα απών), Κοκκινοβασίλης Πολυδεύκης (Τάκης) , Κοτοπούλης Σπυρίδων, Κωσταριάς Δημήτριος, Μητρόπουλος Κωνσταντίνος, Σύρμος Γεώργιος , Τσόγκας Γεώργιος, Φαρμάκης Νεκτάριος και Χατζηλάμπρου Βασίλειος.

Ήταν παρόντες και συμμετείχαν ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας κ. Απόστολος Κατσιφάρας, οι κ.κ. Αντιπεριφερειάρχες Περιφερειακών Ενοτήτων Αιτωλ/νίας κα Χριστίνα Σταρακά, Αχαΐας κ. Γρηγόρης Αλεξόπουλος και Ηλείας κ. Γεώργιος Γεωργιόπουλος.

Επίσης στη συνεδρίαση παρευρέθησαν: Ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης της Π.Δ.Ε κ. Γεώργιος Φαλτσέτος, ο Πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Δυτικής Ελλάδας ο κ. Βασίλης Αϊβαλής, ο Πρόεδρος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (10^ο Περιφερειακό Τμήμα Βορειοδυτικής Πελοποννήσου & Δυτικής Ελλάδας) ο κ. Γεώργιος Κουτρουμάνης, η Εκτελεστική Γραμματέας της Π.Δ.Ε κ. Διονυσία Μαράτου, ο Αναπληρωτής Πρυτάνεως Πανεπιστημίου Πατρών κ. Γεώργιος Αγγελόπουλος, από το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων-Βιομηχανιών Πελοποννήσου & Δυτικής Ελλάδας ο κ. Νικόλαος Κοτσώνης, από το Επιμελητήριο Αχαΐας η κ. Νικολίτσα Αθανασοπούλου, από την Ομοσπονδία Επαγγελματών-Βιοτεχνικών-Εμπορικών Σωματείων Αχαΐας ο κ. Βασίλειος Τσούνας, από Εν Αιθρία- Οικολογική Κίνηση

Πάτρας ο κ. Διονύσιος Μαμάσης, από το Επιμελητήριο Ηλείας ο κ. Κωνσταντίνος Καραγιάννης, από το ΚΚΠΠΔΕ η κ. Βαρβάρα Δεσποινιάδου, από το Ίδρυμα Στήριξης Ογκολογικών Ασθενών «Η ΕΛΠΙΔΑ» ο κ. Χρήστος Παπασημακόπουλος, από το «Κίνημα Αλλαγής» ο κ. Ιωάννης Ζωγραφάκης, και ο κ. Νικόλαος Γράψας, ο Δημότης κ. Ευάγγελος Παπαγεωργάκης, ο Γενικός Διευθυντής Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικής Λειτουργίας κ. Κωνσταντίνος Κόλλαρης, ο Γενικός Διευθυντής Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης κ. Νικόλαος Τσολοδήμος, ο Γενικός Διευθυντής Γενικής Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών κ. Δημήτριος Καραβίδας, η Γενική Διευθύντρια Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας κ. Γεωργία Πλώτα, ο Γενικός Διευθυντής Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής κ. Σταύρος Βέρρας, ο Γενικός Διευθυντής Γενικής Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών κ. Ιωάννης Μέγκας, ο Προϊστάμενος Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας κ. Νικόλαος Γυφτάκης, η Προϊσταμένη Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας κ. Άλκηστις Σταθοπούλου, ο Προϊστάμενος Μονάδας Β1: Διαχείρισης Πράξεων Αξόνων Προτεραιότητας 1,3,4 του Ε.Π. 2014-2020 (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας) κ. Νικόλαος Θωμόπουλος, ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης Βιομηχανίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων κ. Γεώργιος Παπασταματίου, η Προϊσταμένη Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε Αχαΐας κ. Σοφία Συμεωνίδου, ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας κ. Θεόδωρος Λάμπρος, ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού κ. Λυκούργος Σταματελάτος, ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού, Τουρισμού και Απασχόλησης κ. Ανδρέας Ματθιόπουλος, ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Αχαΐας κ. Νικόλαος Κοσμάς, ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας κ.

Νικολόπουλος, η Προϊσταμένη Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού κ. Σπυράκη Ελένη, λοιποί υπηρεσιακοί παράγοντες, πολίτες και δημοσιογράφοι.

Χρέη γραμματέων άσκησαν οι υπάλληλοι της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Θεοδωροπούλου Δήμητρα και Μολφέση Βασιλική.

Αφού διαπιστώθηκε νόμιμη απαρτία, ο Πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη της συνεδρίασης.

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος θέτει προς συζήτηση το **μοναδικό θέμα ημερήσιας διάταξης με τίτλο** : «Απολογισμός πεπραγμένων της Περιφερειακής Αρχής Δυτικής Ελλάδας έτους 2017», και ενημερώνει το Σώμα ότι, σύμφωνα με το άρθρο 185 του Ν. 3852/2010 κάθε χρόνο σε ειδική δημόσια συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου γίνεται ο απολογισμός πεπραγμένων της Περιφερειακής Αρχής , από τον Περιφερειάρχη, σε ο,τι αφορά την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος δράσης, την οικονομική κατάσταση και τη διοίκηση της Περιφέρειας.

Βάσει του παραπάνω άρθρου δίνεται ο λόγος στον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας κ. Απόστολο Κατσιφάρα, ο οποίος ενημερώνει το Περιφερειακό Συμβούλιο για τα πεπραγμένα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας έτους 2017.

Στη συνέχεια ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη & της Επιχείρησης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας κ. Φαλτσέτος Γεώργιος, ανέγνωσε την ετήσια έκθεσή του.

Αναλυτικά ο απολογισμός πεπραγμένων της Περιφερειακής Αρχής για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έτους 2017 συμπεριλαμβανομένης και της έκθεσης του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη & της Επιχείρησης, έχει ως εξής:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΔΥΤΙΚΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ
ξηράτη ανάπτυξης!

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΕΤΟΥΣ 2017

ΠΑΤΡΑ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2018

Το όραμά μας.....	σελ. 6
-------------------	--------

1^ο Κεφάλαιο «Αγροτική Ανάπτυξη»	σελ. 9
---	---------------

1.1. Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020.....	σελ. 11
1.2. Νέοι Αγρότες – Γεωπεριβαλλοντικά Προγράμματα.....	σελ. 14
1.3. Δακοκτονία - Νέοι Αμπελώνες.....	σελ. 15
1.4. Αλιεία.....	σελ. 16
1.5. Υποδομές	σελ. 17
1.6. Αγροδιατροφική Σύμπραξη.....	σελ. 19
1.7. Εδαφολογικό Εργαστήριο.....	σελ. 21
1.8. Έλεγχοι – Επιθεωρήσεις	σελ. 21
1.9. Εκθέσεις.....	σελ. 23
1.10. Πρωτοβουλίες – Συνεργασίες	σελ. 25

2^ο Κεφάλαιο «Επιχειρηματικότητα»	σελ. 31
--	----------------

2.1 ΠΔΕ: «Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Περιφέρεια 2017» - EER 2017	σελ. 31
2.2 ΣΕΑΔΕ «Συμμαχία για την Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη στη Δυτική Ελλάδα	σελ. 36
2.3 Δράσεις – Συμμετοχές – Συνεργασίες	σελ. 39
2.4 Ενημέρωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων - Επενδύσεις	σελ. 42
2.5 Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων του ΕΠ «Δυτική Ελλάδα 2014-2020»	σελ. 45
2.6 Κοινωνική & Αλληλέγγυα Οικονομία (Κ.Α.Ο.).....	σελ. 46
2.7 Δημιουργικές Πολιτιστικές Βιομηχανίες	σελ. 48
2.8 Έρευνα & Καινοτομία	σελ. 49
2.8.1 Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας Δυτικής Ελλάδας (ΠΣΕΚ).....	σελ. 49
2.8.2 Στρατηγική Έρευνας και Τεχνολογίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS3).....	σελ. 50
2.8.3 Έκδοση Μεταφοράς Τεχνογνωσίας –Patras Innovation Quest (Patras IQ).....	σελ. 51
2.8.4 Πρωτοβουλίες Έρευνας και Καινοτομίας	σελ. 52

3^ο Κεφάλαιο «Τουρισμός» σελ. 53

3.1 Ολοκληρωμένη Τουριστική Στρατηγική.....	σελ. 54
3.2 Γραφεία Πληροφόρησης και Υποδοχής Τουρισμού.....	σελ. 55
3.3 Αεροδρόμιο Ακτίου.....	σελ. 55
3.4 Εκθέσεις.....	σελ. 55
3.5 Βραβείο Ευρωπαϊκού Τουρισμού Αριστείας.....	σελ. 57
3.6 Αθλητισμός-Πολιτισμός.....	σελ. 58
3.7 Πρωτοβουλίες για νέα σημεία ενδιαφέροντος.....	σελ. 60
3.8 Διαπεριφερειακή Συνεργασία.....	σελ. 61

4^ο Κεφάλαιο «Έργα & Υποδομές» σελ. 62

4.1 Πηγές Χρηματοδότησης Έργων.....	σελ. 64
4.2 Πρόγραμμα Έργων που Χρηματοδοτούνται από Κ.Α.Π.....	σελ. 65
4.3 Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).....	σελ. 68
4.3.1 Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) - Έργα ΕΣΠΑ.....	σελ. 68
4.3.2 Εθνικό σκέλος Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).....	σελ. 71
4.4 Τομέας Υποδομών.....	σελ. 76
4.4.1 Έργα και Μελέτες Περιφέρειας.....	σελ. 82
4.4.2 Έργα και Μελέτες Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας.....	σελ. 87
4.4.3 Έργα και Μελέτες Π.Ε. Αχαΐας.....	σελ. 89
4.4.4 Έργα και Μελέτες Π.Ε. Ηλείας.....	σελ. 93

5^ο Κεφάλαιο «Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ) & Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ)» σελ. 94

5.1 Βιώσιμες Αστικές Αναπτύξεις (Β.Α.Α.).....	σελ. 95
5.2 Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις για άλλες Στρατηγικές (Ο.Χ.Ε.).....	σελ. 97

6^ο Κεφάλαιο «Δημόσια Υγεία και Κοινωνική Αλληλεγγύη» σελ. 99

6.1 Δημόσια Υγεία.....	σελ. 99
6.2 Κοινωνική Πρόνοια & Αλληλεγγύη.....	σελ. 101
6.3 Ενημέρωση & Ευαισθητοποίηση – Εθελοντισμός & Συνεργασίες.....	σελ. 103

7^ο Κεφάλαιο «Κινηματική Πρωτοβουλία Προστασίας της Οικογενειακής Στέγης»	σελ. 113
--	-----------------

8^ο Κεφάλαιο «Ενέργεια & Περιβάλλον»	σελ. 116
---	-----------------

8.1 Φυσικό Αέριο	σελ. 117
8.2 Κλιματική Αλλαγή	σελ. 119
8.3 Εξοικονόμηση Ενέργειας	σελ. 121
8.4 Γεωχωρικό Σύστημα Περιβαλλοντικής Εποπτείας	σελ. 123
8.5 Υδάτινοι Πόροι	σελ. 125
8.6 Περιβαλλοντική Ευαισθητοποίηση & Εθελοντισμός	σελ. 128

9^ο Κεφάλαιο «Οικονομικοί Πόροι»	σελ. 129
---	-----------------

9.1 ΕΣΠΑ 2014 -2020	σελ. 138
9.2 Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020	σελ. 142
9.3 Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ)	σελ. 144
9.4 Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)	σελ. 146

10^ο Κεφάλαιο «Ανθρώπινοι Πόροι & Διοίκηση»	σελ. 150
--	-----------------

10.1 Διαφάνεια και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	σελ. 150
10.2 Εξυπηρέτηση του Πολίτη	σελ. 154
10.3 Διοίκηση	σελ. 157
10.4 Οικονομικός – Δημοσιονομικός Έλεγχος	σελ. 163

11^ο Κεφάλαιο «Η Περιφέρεια στην Ευρώπη»	σελ. 164
---	-----------------

11.1 Διπλωματικές Επαφές	σελ. 164
11.2 Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Όργανα	σελ. 168
11.2.1 Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (Committee of Regions, CoR)	σελ. 168
11.2.1.1 Ολομέλεια και Επιτροπές	σελ. 170
11.2.1.2 Πολιτική Ομάδα PES	σελ. 175
11.2.1.3 Διαπεριφερειακή Ομάδα «Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες»	σελ. 177
11.2.1.4 Διαπεριφερειακή Ομάδα «Αδριατική-Ιόνιο»	σελ. 177
11.2.1.5 Ευρωμεσογειακή Περιφερειακή και Τοπική Συνέλευση (ARLEM)	σελ. 180

11.2.2 Διάσκεψη Περιφερειακών & Παράκτιων Περιφερειών της Ευρώπης (Conference of Peripheral Maritime Regions of Europe, CPMR).....	σελ. 181
11.2.2.1 Δραστηριότητες εντός της CPMR.....	σελ. 182
11.2.2.2 Δραστηριότητες εντός της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR.....	σελ. 185
11.3 Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκές Εκδηλώσεις.....	σελ. 190
11.3.1 Διάσκεψη για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της μετανάστευσης και την υποδοχή των μεταναστών.....	σελ. 190
11.3.2 Διάσκεψη για το μέλλον της Πολιτικής Συνοχής μετά το 2020.....	σελ. 191
11.3.3 2 ^ο Φόρουμ Μακροπεριφέρειας Αδριατικής και Ιονίου (EUSAIR).....	σελ. 192
11.3.4 Διάλογος #EuropeTogether: Επενδύοντας στην Ευρώπη, Επενδύοντας στους Ανθρώπους – Το Μέλλον της Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ.....	σελ. 193
11.3.5 15 ^η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα των Περιφερειών και των Πόλεων.....	σελ. 194
11.3.5.1 Υποστήριξη των μεταβιβάσεων επιχειρήσεων στις περιφέρειες και τις πόλεις της.....	σελ. 195
11.3.5.2 Κοινή Συνεδρίαση της Επιτροπής COTER της ΕτΠ και της Επιτροπής REGI του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.....	σελ. 196
11.3.5.3 ΕΚΤ για κοινωνική ένταξη: τα διδάγματα που αντλήθηκαν και η μελλοντική πορεία.....	σελ. 197
11.3.5.4 Κτίζοντας τη Συμμαχία για τη Συνοχή (#CohesionAlliance) – νέες ιδέες και επόμενα βήματα.....	σελ. 197
11.3.5.5 Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες: δημιουργία ενός ανθεκτικού τομέα μέσω περιφερειακής προσέγγισης.....	σελ. 198
11.4 Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκές Εκδηλώσεις.....	σελ. 200
11.4.1 Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Περιφέρεια 2017.....	σελ. 200
11.4.2 Συμμαχία για τη Συνοχή (#CohesionAlliance).....	σελ. 204
11.4.3 Χάρτα της Μπολόνιας (Bologna Charter).....	σελ. 206
11.4.3.1 Ιστορικό – Σχέσεις με τη Διαμεσογειακή Επιτροπή της CPMR.....	σελ. 206
11.4.3.2 Κύριοι τομείς συνεργασίας.....	σελ. 207
11.4.3.3 Επίδραση σε Πολιτικές, Πρωτοβουλίες και Προγράμματα.....	σελ. 208
11.4.3.4 Συμμετοχή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.....	σελ. 209
12^ο Κεφάλαιο «Κέντρο Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης Europe Direct»	σελ. 211

13^ο Κεφάλαιο «Εποπτευόμενοι Φορείς – Νομικά Πρόσωπα»	σελ. 218
13.1 Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης	σελ. 218
13.2 Αναπτυξιακή Εταιρεία Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας	σελ. 226
13.2.1 Ολοκλήρωση Ευρωπαϊκών έργων	σελ. 226
13.2.2 Τουριστική Προβολή Περιφέρειας	σελ. 226
13.2.3 Λοιπά έργα	σελ. 226
13.2.4 Ενίσχυση στελέχωσης και επέκταση γεωγραφικής εμβέλειας	σελ. 227
13.2.5 Έργα σε εξέλιξη	σελ. 227
13.2.6 Διείσδυση σε νέες δραστηριότητες	σελ. 228
13.2.7 Οικονομική Κατάσταση 2017	σελ. 231
13.2.8 Διοικητικά Θέματα	σελ. 233
13.3 Ογκολογικός Ξενώνας «ΗΕΛΠΙΔΑ»	σελ. 234
Επίλογος	σελ. 236

Αγαπητοί Συμπολίτες,
Φίλες και φίλοι,

Για άλλη μια χρονιά η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας παρουσιάζει τον ετήσιο Απολογισμό της.

Για εμάς, ως Περιφερειακή Αρχή, η δημοσιοποίηση των προσπαθειών και των επιτευγμάτων του προηγούμενου έτους δεν είναι μια απλή «Καλλικρατική» υποχρέωση, αλλά στρατηγική επιλογή και προτεραιότητα.

Η Διαφάνεια και η Λογοδοσία, πέρα από τις όποιες υποχρεώσεις του Νόμου, είναι μια βαθιά δημοκρατική διαδικασία, που πρέπει όλοι μας να κάνουμε, με στόχο τη συνεπή ενημέρωση όλων των ενδιαφερόμενων, και ιδίως των πολιτών, γιατί μια κοινωνία καλύτερα ενημερωμένη είναι μια πιο δημοκρατική και πιο ελεύθερη κοινωνία.

Με όραμα και με στρατηγική, με πολύ δουλειά αλλά και με συνεχή αγώνα, με διαφάνεια και με υπεύθυνη διαχείριση των λιγοστών διαθέσιμων πόρων, και κυρίως, με σεβασμό στις δημοκρατικές αξίες, στο δημόσιο συμφέρον και στους πολίτες της Δυτικής Ελλάδας, βαδίζουμε διαμορφώνοντας το νέο αναπτυξιακό μοντέλο της Περιφέρειάς μας, έχοντας στο επίκεντρο τις ανάγκες της κοινωνίας και τον άνθρωπο, και αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα της περιοχής μας και τους ανθρώπους της.

Και βαδίζουμε το δρόμο της Δυτικής Ελλάδας προς το μέλλον με ρεαλισμό και στρατηγική που συμπυκνώνεται στο μότο «Σχεδιάζουμε – Υλοποιούμε – Διεκδικούμε».

Σχεδιάζουμε, που σημαίνει:

- ότι αφουγκραζόμαστε την εποχή και τους ανθρώπους,
- ότι συνομιλούμε και διαβουλευόμαστε με την κοινωνία και τους φορείς, δίνοντάς τους τον απαραίτητο χρόνο και χώρο να εκφραστούν,
- ότι συνεργαζόμαστε και αξιοποιούμε γνώσεις και εμπειρίες από όλα τα επίπεδα,
- ότι επιλέγουμε τις καλύτερες δυνατές λύσεις, με τη μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση, που απαντάνε στην πράξη στις ανάγκες και στις προσδοκίες των τοπικών κοινωνιών μας και των πολιτών μας, μακριά από τοπικισμούς και αντιλήψεις του παρελθόντος.

Υλοποιούμε, που σημαίνει:

- ότι παρά τις αντιξοότητες και τη δύσκολη εποχή, σηκώνουμε ψηλά τα μανίκια και όχι τα χέρια, και αγωνιζόμαστε με όλα μας τα μέσα και όλες μας τις δυνάμεις, στέλνοντας παράλληλα μήνυμα στην κοινωνία να μην παραδίδεται,
- ότι έχουμε το δικό μας σχέδιο ως πυξίδα και προχωράμε μπροστά,
- ότι διασφαλίζουμε τους πόρους, οργανώνουμε τις εργασίες και ολοκληρώνουμε, και δεν αφήνουμε χρέη, εκκρεμότητες και ημιτελή έργα,
- ότι παραδίδουμε έργα ολοκληρωμένα και λειτουργικά, που είναι πραγματικά χρήσιμα,
- ότι ξεμπερδεύουμε με τις εκκρεμότητες του παρελθόντος και τα έργα «φαντάσματα».

Διεκδικούμε, που σημαίνει

- ότι ζητάμε αυτά που πραγματικά δικαιούται η περιοχή μας και έχει πραγματικά ανάγκη η κοινωνίας μας, σύμφωνα με το δικό μας σχέδιο για τον τόπο μας,
- ότι αναλύουμε συνεχώς τα δεδομένα και την υφιστάμενη κοινωνικοοικονομική κατάσταση και δεν λειτουργούμε με υποθέσεις, «χίμαιρες» και μικροπολιτικά παιχνίδια,
- ότι ξέρουμε τις δυνατότητές μας, αναγνωρίζουμε τις αδυναμίες μας και αναλαμβάνουμε την ευθύνη των πράξεών μας,
- ότι διεκδικούμε «ενεργητικά», επεξεργαζόμενοι προτάσεις και λύσεις και με ρεαλιστικό λόγο και επιχειρήματα, και όχι «παθητικά», απλώς φωνάζοντας και απαιτώντας,
- ότι αναζητούμε και αξιοποιούμε κάθε διαθέσιμο πόρο και ευκαιρία.

Έτσι, συντονισμένα και μεθοδικά αλλάζουμε τα δεδομένα, δίνουμε προοπτική στην Περιφέρειά μας, είμαστε χρήσιμοι για τους πολίτες μας.

Για το 2017, οι κύριες προτεραιότητες που είχαμε θέσει ήταν:

- Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.
- Στο επίκεντρο ο άνθρωπος και οι ανάγκες του.
- Διεκδικήσεις στις υποδομές.
- Διεκδίκηση για την ολοκλήρωση του θεσμού της αιρετής Περιφέρειας, από Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση σε Περιφερειακή Διακυβέρνηση.

Για το 2018, οι βασικές προτεραιότητες θα είναι:

- Η Ενεργειακή Περιφέρεια.
- Η Ψηφιακή Περιφέρεια.
- Το ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ).
- Ο τουρισμός.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού και αγροδιατροφικού τομέα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας με δράσεις και ενέργειες που είναι απόλυτα συμβατές με την προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί τον κύριο στρατηγικό στόχο της Περιφερειακής Αρχής για την αγροτική ανάπτυξη στην περιοχή μας.

Η προσπάθεια για την επίτευξη του στόχου αυτού στηρίζεται κυρίως στην υλοποίηση δράσεων που συμβάλλουν τόσο στην παραγωγή αγροδιατροφικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, ποιότητας και ασφάλειας όσο και στην προώθηση και διάθεσή τους στην εγχώρια και διεθνή αγορά. Οι δράσεις αυτές αφορούν: α) τη μείωση του κόστους παραγωγής, β) την πιστοποίηση και το συνεχή έλεγχο για την παραγωγή υψηλής ποιότητας αγροδιατροφικών προϊόντων, γ) την κατασκευή έργων υποδομής στην ύπαιθρο για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης του αγροτικού πληθυσμού και την ανάπτυξη του αγροτουρισμού και δ) τη δημιουργία ευκαιριών εξωγεωργικής απασχόλησης με σκοπό την ανάδειξη της παραδοσιακής τοπικής οικοτεχνίας και βιοτεχνίας.

Οι κύριοι άξονες της αγροτικής ανάπτυξης, στους οποίους η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας εφαρμόζει την ασκούμενη Περιφερειακή Αγροτική Πολιτική, αφορούν την αγροδιατροφική αλυσίδα, την ανάπτυξη της υπαίθρου και την προστασία του περιβάλλοντος.

Παρά τους περιορισμένους πόρους και την υποστελέχωση των Υπηρεσιών μας, η Περιφέρειά μας χάριν της έγκαιρης και μεθοδικής προετοιμασίας της, αλλά και το φιλότιμο των υπάλληλων μας, των γεωπόνων μας και των κτηνιάτρων μας, που συχνά υπερβάλουν εαυτό, ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις αυξημένες αρμοδιότητες και ευθύνες της σχετικά με τον πρωτογενή τομέα, και υλοποιώντας το δικό της στρατηγικό σχέδιο για την αναζωογόνηση της υπαίθρου και την ανασυγκρότηση και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού χώρου, στηρίζοντας τους παραγωγούς και τους κτηνοτρόφους μας, συντηρώντας υφιστάμενες υποδομές και δημιουργώντας νέες, προβάλλοντας και βελτιώνοντας την εξωστρέφεια των προϊόντων μας, προωθώντας την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία, δημιουργώντας συνέργιες και προστιθέμενη αξία συνδέοντας τον αγροδιατροφικό τομέα μας με άλλους τομείς, όπως η μεταποίηση, η τυποποίηση και ο τουρισμός, βελτιώνοντας τις συνθήκες για τους πολίτες μας της υπαίθρου, ενώ παράλληλα να διεκδικούμε τους πόρους και τα έργα που δικαιούται η Δυτική Ελλάδα.

Έτσι, στην Περιφέρειά μας υλοποιούνται προγράμματα νέων αγροτών, αναδιάρθρωσης και μετατροπής αμπελουργικών εκτάσεων, μελισσοκομίας, εξυγίανσης ζωικού κεφαλαίου, φυτοπροστασίας και ζωοπροστασίας, βιολογικής γεωργίας, βιολογικής κτηνοτροφίας, εγγειοβελτιωτικά έργα, στήριξη της μεταποίησης και της τυποποίησης, καθώς και συνεχούς ενημέρωσης παραγωγών, φορέων, δικαιούχων και πολιτών, σε θέματα όπως η αξιοποίηση των διαφόρων χρηματοδοτικών εργαλείων, η πρόληψη και αντιμετώπιση επικίνδυνων καταστάσεων, οι ορθές καλλιεργητικές πρακτικές και η ορθολογική χρήση φαρμάκων/χημικών, η προστασία του περιβάλλοντος, κ.α.

1.1 Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020

Για πρώτη φορά εκχωρείται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, στις αιρετές Περιφέρειες της χώρας, η εφαρμογή, η διαχείριση και η υλοποίηση ενός μεγάλου ποσοστού υπομέτρων και δράσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, δικαιώνοντας έτσι το πάγιο αίτημα των αιρετών Περιφερειών – το οποίο διεκδικούσαν από όλες τις κυβερνήσεις και τις ηγεσίες των Υπουργείων, καθώς και από την Ευρωπαϊκή Ένωση – για διαχείριση σε περιφερειακό επίπεδο, σημαντικών πόρων για τον αγροτικό τους τομέα, βάσει των στρατηγικών, των αναγκών και των επιλογών της κάθε Περιφέρειας.

Το ποσοστό που εκχωρείται στις αιρετές Περιφέρειες αντιστοιχεί στο **37,4%** του συνολικού προϋπολογισμού του Προγράμματος.

Τα υπομέτρα / δράσεις που διαχειρίζονται και υλοποιούν οι Περιφέρειες είναι:

- Στήριξη για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις (Σχέδια Βελτίωσης)
- Επενδύσεις στη Μεταποίηση, Εμπορία και Ανάπτυξη με τελικό γεωργικό προϊόν
- Επενδύσεις στη Μεταποίηση, Εμπορία και Ανάπτυξη με τελικό μη γεωργικό προϊόν
- Μεταποίηση, Εμπορία και Ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων από επαγγελματίες αγρότες
- Εγγειοβελτιωτικά έργα
- Έργα Αναδασμών
- Δασική οδοποιία
- Αγροτική οδοποιία
- Ενισχύσεις εκκίνησης επιχείρησης για Νέους Γεωργούς
- Ενισχύσεις εκκίνησης επιχειρήσεων μη γεωργικών δραστηριοτήτων σε αγροτικές περιοχές
- Ενισχύσεις για την ανάπτυξη μικρών εκμεταλλεύσεων
- Ίδρυση και λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων, δικτύων και clusters για παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της γεωργίας
- Ενίσχυση συνεργασίας φορέων αγροδιατροφικής αλυσίδας για ανάπτυξη βραχέων εφοδιαστικών αλυσίδων και τοπικών αγορών
- CLLD/LEADER

Όμως, εκτός των παραπάνω μέτρων/δράσεων και των αντίστοιχων πόρων τους που εκχωρούνται για διαχείριση και εφαρμογή στις Περιφέρειες, το ΠΑΑ 2014-2020 περιλαμβάνει και άλλα σημαντικά

υπομέτρα, τα οποία θα διαχειριστεί το ίδιο το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, αλλά οι δράσεις θα γίνουν στις Περιφέρειες και θα υλοποιηθούν από τις Υπηρεσίες τους, όπως:

- Τα μεγάλα Εγγειοβελτιωτικά Έργα
- Η Βιολογική Γεωργία και η Βιολογική Κτηνοτροφία
- Ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα
- Ενισχύσεις περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα
- Ενίσχυση των δασικών περιοχών NATURA 2000
- Κατάρτιση των Νέων Γεωργών
- Αποκατάσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που επλήγη από φυσικές καταστροφές και ανάληψη κατάλληλων προληπτικών μέτρων, και
- Σύσταση Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών.

Το σύνολο των πιστώσεων που έχουν κατανεμηθεί μέχρι σήμερα στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ανέρχεται σε **112,45 εκατ. ευρώ**, το οποίο αναμένεται να φθάσει τα **130 εκατ. ευρώ** περίπου, λόγω της κατανομής των δράσεων μεταποίησης, μικρομεσαίων εγγειοβελτιωτικών έργων και αναδασμών, που αναμένονται

Έχοντας την ικανότητα και την εμπειρία, όπως έχουμε αποδείξει και από τη διαχείριση του ΕΣΠΑ, και έχοντας προετοιμαστεί έγκαιρα και μεθοδικά, τον περασμένο Μάιο παρουσιάσαμε στο Περιφερειακό Συμβούλιο, το σχέδιο μας για τη διαχείριση και την υλοποίηση των υπομέτρων και των δράσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, ενώ ήδη έχουν «τρέξει» οι πρώτες προσκλήσεις και έχουν γίνει οι αντίστοιχες εντάξεις, ενώ αρκετές προετοιμάζονται για ενεργοποίηση το επόμενο διάστημα.

Επίσης, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι μία από τις πρώτες Περιφέρειες της χώρας που τον Οκτώβριο ενεργοποίησαν το Πρόγραμμα LEADER του ΠΑΑ 2014-2020, δημιουργώντας νέες προοπτικές, καθώς πρόκειται για χρηματοδοτήσεις που θα δώσουν νέα πνοή σε μικρές πόλεις, παραδοσιακές οικισμούς, ορεινές περιοχές κ.α.

Είναι η πρώτη φορά που η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος μέσω τεσσάρων Αναπτυξιακών Εταιρειών υλοποιεί Πρόγραμμα LEADER, δεδομένου ότι Περιφέρειες διεκδίκησαν από την κεντρική διοίκηση τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του προγράμματος.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος LEADER της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος ανέρχεται σε **36 εκατ. ευρώ**, εκ των οποίων έχει ήδη εγκριθεί και διοχετευτεί προς τις τέσσερις Αναπτυξιακές Εταιρείες που υλοποιούν το Πρόγραμμα LEADER, το ποσό των **5.410.000 ευρώ**.

Ο αγροτικός τομέας αποτελεί πυλώνα για την υλοποίηση του αναπτυξιακού οράματος της Περιφέρειάς μας.

Η αύξηση της προστιθέμενης αξίας και της ποιότητας των αγροδιατροφικών προϊόντων μας, η διέξοδος των ανθρώπων και ιδίως των νέων προς την παραγωγή και τη μεταποίηση, η προστασία του περιβάλλοντος και η βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων της υπαίθρου αποτελούν τις βασικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα, που χρηματοδοτούνται μέσα από το ΠΑΑ 2014-2020.

Διεκδικούμε να επισπευστεί η εκχώρηση των μέτρων και δράσεων του ΠΑΑ 2014-2020 στις Περιφέρειες, όπως άλλωστε έχει συμφωνηθεί, και μέσα στο νέο έτος να δρομολογηθούν και οι ιδιωτικές επενδύσεις του LEADER. Επίσης, διεκδικούμε την επίσπευση του τομεακού ΠΑΑ, που μέχρι στιγμής είναι ένα “νεκρό” Πρόγραμμα, με αποκλειστικούς υπεύθυνους το αρμόδιο Υπουργείο και την επιτελική δομή του Προγράμματος.

Τέλος, με συντονισμένες προσπάθειες και παρεμβάσεις, αλλά και με συνεχή συνεργασία με το Υπουργείο, τον ΟΠΕΚΕΠΕ και τους δικαιούχους, τακτοποιούμε τις εκκρεμότητες του παρελθόντος από το ΠΑΑ της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου (2007-2013), του οποίου η διαχείριση ήταν εξ’ ολοκλήρου στο Υπουργείο. Με διεκδίκηση και συνεργασία, φροντίζουμε σε αυτή τη δύσκολη περίοδο που διανύουμε, ιδιαίτερα για το εισόδημα των αγροτικών περιοχών, οι παραγωγοί μας να μη χάσουν τα χρήματά τους και να μην πληγεί τόσο η τοπική παραγωγή μας όσο και το σύνολο της οικονομίας της Περιφέρειάς μας.

1.2 Νέοι Αγρότες – Γεωπεριβαλλοντικά Προγράμματα

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών της (Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας) ανέλαβε το συντονισμό διαχείρισης και εφαρμογής των υπομέτρων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 που αφορούν: τα Σχέδια Βελτίωσης γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τη μεταποίηση και εμπορία αγροδιατροφικών προϊόντων, την ενίσχυση Νέων Γεωργών και την ενίσχυση εκκίνησης επιχειρήσεων γεωργικών και μη γεωργικών δραστηριοτήτων σε αγροτικές περιοχές.

Συγκεκριμένα, ολοκληρώνονται οι διαδικασίες πλήρους υλοποίησης του υπομέτρου 6.1 "Εγκατάσταση Νέων Γεωργών", ενώ το υπομέτρο 4.1 "Στήριξη για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις" (Σχέδια Βελτίωσης) βρίσκεται στο στάδιο δημοσιοποίησης της πρόσκλησης.

Οι σημαντικότερες δράσεις που υλοποιήθηκαν και αφορούν στον πρωτογενή τομέα είναι οι κάτωθι:

- Γεωργοπεριβαλλοντικά Προγράμματα. Αφορούν δράσεις που έχουν να κάνουν με τα προγράμματα βιολογικής γεωργίας, κτηνοτροφίας, διατήρησης σπάνιων φυλών και αμειψισποράς. Στα πλαίσια των παραπάνω δράσεων πραγματοποιήθηκε έλεγχος και στάλθηκαν για πληρωμή στον ΟΠΕΚΕΠΕ **3.664 αιτήματα**, συνολικής δαπάνης **16.700.000 €**.
- Υπομέτρο 6.1 "Εγκατάσταση Νέων Γεωργών". Κατατέθηκαν 1820 αιτήματα υποψηφίων νέων γεωργών από τα οποία εντάχθηκαν σε πρώτη φάση ως **τελικοί δικαιούχοι 1205**, κατόπιν αξιολόγησης, με συνολικό ποσό ένταξης **23.795.000 €**, και **43 εν δυνάμει δικαιούχοι** για τους οποίους θα δαπανηθεί το ποσό των **803.500 €**. Αξίζει, λοιπόν, να σημειωθεί το ιδιαίτερα αυξημένο ενδιαφέρον των νέων της Περιφέρειάς μας για **νέους αγρότες**, σε σημείο που υπερκαλύφθηκε ο διαθέσιμος προϋπολογισμός των **24,7 εκατ. ευρώ**. Και για αυτό διεκδικήσαμε επιπλέον πόρους, ώστε να ενταχθούν όσοι το δυνατόν περισσότεροι από τους επιλαχόντες, που διέθεταν ώριμο και ορθά καταρτισμένο φάκελο και δεν καλύπτονται λόγω εξάντλησης του αρχικού προϋπολογισμού. Και η διεκδίκησή μας αυτή είχε θετικά αποτελέσματα καθώς οι αρχικές εκχωρούμενες πιστώσεις των **24,7 εκατ. ευρώ**, για την Περιφέρειά μας αυξήθηκαν κατά περίπου **3,2 εκατ. ευρώ**, φτάνοντας τελικά τα **27,9 εκατ. ευρώ**. Επίσης, με γοργούς ρυθμούς προχωρήσαμε και στην έγκριση της πρώτης δόσης για καταβολή στους νέους αγρότες, συνολικού ύψους **16.656.500 ευρώ**.
- Πρωθήθηκαν προς πληρωμή αιτήματα μέτρων του προηγούμενου ΠΑΑ 2007-2013, κατόπιν των απαραίτητων επιτόπιων και διοικητικών ελέγχων: α) **Σχέδια Βελτίωσης**, συνολικής δαπάνης: **3.400.000 €** και β) **Μέτρο 123Α (Μεταποίηση)**, συνολικής δαπάνης: **2.200.000 €**.

1.3 Δακοκτονία – Αναδιάρθρωση Αμπελώνων

Δακοκτονία

Εξαιρετικά αντανakλαστικά επέδειξε η Περιφέρειά μας για το Πρόγραμμα Δακοκτονίας του 2017. Διαβλέποντας από την αρχή της χρονιάς το ενδεχόμενο να μην υλοποιηθεί καθόλου ή να μην υλοποιηθεί έγκαιρα – εξαιτίας των αδικαιολόγητων καθυστερήσεων στις κατανομές των πιστώσεων και την άκαιρη αλλαγή στην αρμοδιότητα ευθύνης για την προμήθεια των φαρμάκων – το Πρόγραμμα Δακοκτονίας Ελαιοκομικής Περιόδου 2017, θέτοντας σε κίνδυνο έναν από τους κυριότερους πυλώνες της πρωτογενούς παραγωγής της Περιφέρειάς μας, την ελαιοκαλλιέργεια, υπήρξε παρέμβαση του Περιφερειάρχη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων το Φεβρουάριο του 2017, ενώ το θέμα τέθηκε από τον Περιφερειάρχη και κατά τη συνάντησή που είχε με τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τον Αύγουστο του 2017.

Εν τέλει, το Πρόγραμμα Δακοκτονίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ενισχύθηκε αρχικά με 900.000 ευρώ, και τελικά με 1,25 εκατ. ευρώ, αφού κατορθώσαμε και πείσαμε την Πολιτεία να μας διαθέσει περισσότερα χρήματα για την καλύτερη προστασία των ελαιοκαλλιεργειών της Περιφέρειάς μας.

Η επιτυχής ολοκλήρωση του Προγράμματος Καταπολέμησης Δάκου της Ελιάς του έτους 2017 συνέβαλε την προστασία **6.000.000 ελαιοδέντρων** σε όλη την Περιφέρεια, συνολικής δαπάνης: **750.000 €** (εκτός της δαπάνης προμήθειας των φυτοπροστατευτικών ουσιών).

Αναδιάρθρωση Αμπελώνων

Το Πρόγραμμα Αναδιάρθρωσης Αμπελώνων περιόδου 2016-2017 ολοκληρώθηκε με επιτυχία, ικανοποιώντας τα αιτήματα **280 παραγωγών**, συνολικής δαπάνης: **2.800.000 €**.

1.4 Αλιεία

Στον τομέα της αλιείας και των υδατοκαλλιέργειών πέραν του πλήθους των διοικητικών πράξεων που διεκπεραιώθηκαν, διενεργήθηκαν έλεγχοι και συστηματική παρακολούθηση μονάδων υδατοκαλλιέργειας, μεταποίησης και εμπορίας αλιευτικών προϊόντων καθώς και συνεχής παρακολούθηση των αλιευτικών εκμεταλλεύσεων των δημόσιων ιχθυοτροφείων. Για τα τελευταία αναμένεται μετά την ψήφιση του ν.4492/2017 να εφαρμοστούν οι διατάξεις που αφορούν στην τροποποίηση του Αλιευτικού Κώδικα (ν. δ. 420/1970) για τις μισθώσεις αυτών σε συνεργασία και με τους Φορείς Διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών.

Ειδικότερα στην Π. Ε. Αιτωλοακαρνανίας ξεκίνησε η εφαρμογή του π.δ. 40/2016 για την ελεύθερη αλιεία στη λιμνοθάλασσα Μεσολογίου – Αιτωλικού με την έκδοση των ειδικών αδειών που απαιτούνται για τον σκοπό αυτό.

Όσον αφορά στο τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας & Θάλασσας 2014-2020 παραμένουν ανοικτές Προσκλήσεις για υποβολή αιτήσεων ένταξης στους τομείς αλιείας, αλιευτικών υποδομών, υδατοκαλλιέργειας και μεταποίησης, ενώ ήδη εγκρίθηκαν για αλιείς της Περιφέρειάς μας 28 αιτήσεις ένταξης στο Μέτρο 6.1.10 «Οριστική παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων» του Προγράμματος, οι οποίες προβλέπεται να υλοποιηθούν και ολοκληρωθούν εντός του 2018.

Σημαντική συνεισφορά για τις περιοχές της Περιφέρειάς μας που εμφανίζουν βαθμό εξάρτησης από την αλιεία, αναμένεται και από την εφαρμογή τοπικών προγραμμάτων CLLD/ LEADER του Επιχ/κού Αλιείας για ιδιωτικά και δημόσια έργα, δράσεις του οποίου πρόκειται να προκηρυχθούν άμεσα από τις Αναπτυξιακές Εταιρείες της Δυτικής Ελλάδας.

1.5 Υποδομές

Στο πλαίσιο των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για την **αγροτική και δασική οδοποιία**, υπήρξε μακρά και μεθοδική διαβούλευση και συνεργασία με τους Δημάρχους και τις αρμόδιες Υπηρεσίες, για τη σωστή προετοιμασία των Δήμων, ώστε να διασφαλιστεί ότι αφενός θα υποβάλλονταν ώριμες προτάσεις έργων, ώστε να προχωρήσουν σύντομα και να μην υπάρχουν καθυστερήσεις, και αφετέρου, ότι οι προτάσεις αυτές θα αφορούσαν έργα που απαντούν σε πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας και των παραγωγών, και όχι σε «εξυπηρετήσεις» και «τοπικισμούς».

Δυστυχώς, οι πόροι που μας έχει εκχωρήσει το Υπουργείο είναι ελάχιστοι (μόλις **4,1 εκατ. ευρώ** στην πρόσκληση της δράσης 4.3.4 «Βελτίωση πρόσβασης σε Γεωργική Γη και Κτηνοτροφικές Εκμεταλλεύσεις»), καθώς οι Δήμοι της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, έχουν χιλιάδες χιλιόμετρα αγροτικών δρόμων, που είναι παρατημένοι επί χρόνια, όπως είδαμε στις φετινές πλημμύρες και πυρκαγιές, όπου οι παραγωγοί δεν μπορούσαν να πάνε με τα αυτοκίνητά τους στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις τους για να σώσουν τα υπάρχοντά τους. Στην ίδια κατάσταση και η δασική οδοποιία, όπου σε λίγο δε θα περνά ούτε πυροσβεστικό όχημα.

Σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία, με συνεχή συνεργασία με τους Δήμους, σωστή προετοιμασία, ξεκάθαρη στρατηγική και αντικειμενικά κριτήρια, στόχος μας είναι με αυτά τα λίγα να πετύχουμε όσο το δυνατόν περισσότερα.

Σημαντική προτεραιότητα μας, επίσης, είναι και η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων **εγγειοβελτιωτικών υποδομών**, καθώς αποτελούν βασική προϋπόθεση για την αγροτική ανάπτυξη της Περιφέρειάς μας. Από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, στο πλαίσιο υλοποίησης εγγειοβελτιωτικών έργων που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα «Αλέξανδρος Μπαλτατζής» του ΥΠΑΑΤ, εκτελούνται έργα συνολικού προϋπολογισμού 4.500.000,00 €.

Τα αρδευτικά και αποστραγγιστικά δίκτυα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, έχοντας κατασκευαστεί, στην πλειοψηφία τους, αρκετές δεκαετίες πριν, και έχουν υποστεί εκτεταμένες φθορές και πλησιάζουν να εξαντλήσουν το όριο ζωής τους – αν δεν το έχουν εξαντλήσει ήδη – επιφέροντας απώλεια και σπατάλη τεραστίων ποσοτήτων νερού και ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ δεν εξυπηρετούν πλέον τις απαιτήσεις αξιοποίησης της γεωργικής γης.

Και παρότι οι πόροι είναι συγκεκριμένοι, εμείς με σωστή και έγκαιρη προετοιμασία, διαθέτουμε έτοιμες μελέτες, για να προχωρήσουμε με έργα στον εκσυγχρονισμό των δικτύων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, και τα διεκδικούμε. Το θέμα τίθεται επανειλημμένα στους αρμόδιους Φορείς (Υπουργείο – Αποκεντρωμένη Διοίκηση), ενώ αποτέλεσε βασικό θέμα της συνάντησης του Περιφερειάρχη με τον Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τον Ιούνιο του 2017.

1.5 Αγροδιατροφική Σύμπραξη

Ένα ακόμα εργαλείο που έχουμε πλέον στα χέρια μας μετά από μια μακρά και επίπονη προσπάθεια ετών, και αναμένεται να αποτελέσει την ατμομηχανή της αναβάθμισης του αγροδιατροφικού τομέα της περιοχής μας και το βασικό μέσο ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας των αγροδιατροφικών μας προϊόντων, είναι και η Αγροδιατροφική Σύμπραξη της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Εταίροι της Αγροδιατροφικής Σύμπραξης ΠΔΕ, είναι η ΠΔΕ, οι Δήμοι της Περιφέρειας, Ομάδες Παραγωγών, μεταποιητές, έμποροι, ερευνητικά και επιστημονικά κέντρα, Επιμελητήρια, κ.λ.π., με κύριο σκοπό την προβολή, προώθηση και διάθεση πιστοποιημένων προϊόντων της Περιφέρειας στις εγχώριες και διεθνείς αγορές.

Μέσα στο 2016 το Καταστατικό Λειτουργίας της εγκρίθηκε από το Περιφερειακό Συμβούλιο, ενώ στις αρχές του 2017, μετά και την υπογραφή του από όλα τα υπόλοιπα μέλη – εταίρους της Σύμπραξης, το Καταστατικό υπογράφηκε και από τον Περιφερειάρχη, ολοκληρώνοντας έτσι τις βασικές ενέργειες από πλευράς Περιφέρειας, για τη σύσταση της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας «Αγροδιατροφική Σύμπραξη Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας».

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Περιφέρειά μας δεν ξόδεψε ούτε ένα ευρώ για τη σύσταση/ίδρυση της Σύμπραξης, αφού το σύνολο των μελετών σύστασης, της ενημέρωσης και της διαδικασίας εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη συμμετοχή όλων των μελών/εταίρων, ανέλαβε και έφερε επιτυχώς εις πέρας η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας της Περιφέρειας.

Πλέον, μετά την απόκτηση ΑΦΜ, την εγγραφή στο Πρωτοδικείο, τη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Αγροδιατροφική Σύμπραξη Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας – η μεγαλύτερη Αγροδιατροφική Σύμπραξη της χώρας, στην οποία συμμετέχουν 80 φορείς και επιχειρήσεις της αγροδιατροφικής αλυσίδας και του τουρισμού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας – έχει τη δική της «περπατησιά» προσφέροντας ένα αδιαμφισβήτητο πλεονέκτημα στην ανάπτυξη της περιοχής μας.

Πρόσφατα, συγκροτήθηκε σε σώμα και η Επιστημονική-Συμβουλευτική Επιτροπή της Σύμπραξης – αποτελούμενη από διακεκριμένους επιστήμονες της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας, εμπειρογνώμονες και επαγγελματίες αναγνωρισμένου κύρους που δραστηριοποιούνται σε γνωστικά αντικείμενα της αγροδιατροφικής αλυσίδας της Περιφέρειας – με σκοπό την υποβοήθηση του έργου του Διοικητικού Συμβουλίου, ενώ μετά από την ολοκλήρωση σχετικού καλλιτεχνικού διαγωνισμού,

απέκτησε επίσημο λογότυπο (σε ελληνική και αγγλική εκδοχή), με το οποίο θα μπορούν οι παραγωγοί και οι επιχειρήσεις της περιοχής μας, να πιστοποιούν και να εκθέτουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους, επιτυγχάνοντας έτσι αναγνωρισιμότητα και διαφοροποίηση των προϊόντων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στις εγχώριες και διεθνείς αγορές.

Στόχος μας πλέον είναι να στηρίξουμε και να αναπτύξουμε περαιτέρω αυτό το νέο εργαλείο που έχουμε στα χέρια μας, αφού ο αγροτικός και διατροφικός τομέας μαζί με τον Τουρισμό αποτελούν τους πυλώνες ανάπτυξης της Περιφέρειάς μας.

1.6 Εδαφολογικό Εργαστήριο

Το σύγχρονο εδαφολογικό εργαστήριο το οποίο διαθέτει η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχει ήδη μεταφερθεί σε κτίριο του Τμήματος Τεχνολόγων Γεωπόνων στην Αμαλιάδα, όπου υπό την επιστημονική ευθύνη και καθοδήγηση του ΤΕΙ, προσφέρει τις υπηρεσίες του στην εκπαίδευση, στην έρευνα αλλά και στην εξυπηρέτηση των αγροτών της Περιφέρειας με το μικρότερο δυνατό κόστος.

Επίσης, στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας με τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, που έχουμε από τα τέλη του 2016, προχωράμε για τη διαπίστευση του Εργαστηρίου, αλλά και της στήριξη της λειτουργίας του με την εφαρμογή προγραμμάτων γεωργίας ακριβείας.

1.7 Έλεγχοι – Επιθεωρήσεις

Και το 2017 υλοποιήσαμε ευρύτατα προγράμματα δειγματοληψιών, ελέγχων, ψεκασμών και εμβολιασμών, αλλά και ενημέρωσης των παραγωγών, ώστε να διασφαλίσουμε την προστασία του φυτικού και ζωικού κεφαλαίου της Περιφέρειάς μας, αλλά και τη Δημόσια Υγεία. Έτσι, δεν υπήρξαν αυτή τη χρονιά κρούσματα επιδημιών ζωνοδόσων στην Περιφέρειά μας.

Ειδικότερα, κατά το έτος 2017 πραγματοποιήθηκαν:

– Ποιοτικοί και φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι

Πραγματοποιήθηκαν συνολικά **6.800 έλεγχοι** εισαγόμενων και εξαγόμενων φυτικών προϊόντων νωπών, κατεψυγμένων και μεταποιημένων, ενώ ταυτόχρονα έγιναν και **1010 δειγματοληψίες-επισκοπήσεις** ασθενειών και εχθρών καραντίνας διαφόρων καλλιεργειών.

– Έλεγχοι τροφίμων, αντιμετώπιση ζωοανθρωπονόσων

- Πραγματοποιήθηκαν **78 επιτόπιοι έλεγχοι - επιθεωρήσεις** σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας παραγωγής και επεξεργασίας προϊόντων ζωικής προέλευσης.
- Πραγματοποιήθηκαν πάνω από **300 δειγματοληψίες** από τρόφιμα ζωικής προέλευσης στα πλαίσια του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου Καταλοίπων, ενώ διεκπεραιώθηκε και το πρόγραμμα διερεύνησης ανθεκτικότητας των αντιβιοτικών.
- Υπήρξε συνεχής παρουσία κρεοσκόπων κτηνιάτρων στα **12 σφαγεία** της Περιφέρειας.
- Πραγματοποιήθηκαν περισσότεροι από **150.000 εμβολιασμοί** και **5.500 αιμοληψίες** αιγοπροβάτων για το πρόγραμμα του μελιταίου πυρετού σε όλη την Περιφέρεια.

– Εξυγίανση ζωικού κεφαλαίου της ΠΔΕ

- Πραγματοποιήθηκαν πάνω από **8.000 αιμοληψίες, γαλακτοληψίες και φυματινισμοί** σε επίπεδο Περιφέρειας για την Βρουκέλωση, Φυματίωση και Λεύκωση των βοοειδών.
- Πραγματοποιήθηκαν πάνω από **35.000 εμβολιασμοί** κατά της οξώδους δερματίτιδας των βοοειδών

– Ενίσχυση των εξαγωγών τροφίμων ζωικής προέλευσης

- Η Υπηρεσία δέχθηκε επιθεώρηση (fact finding mission) από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στα πλαίσια της διερεύνησης της λειτουργίας της ελληνικής ιχθυοκαλλιέργειας, προκειμένου να υπάρξει νομοθέτηση κανόνων υγείας και ευζωίας των ιχθύων. Υπήρξε συνεργασία της Υπηρεσίας με τον Σύνδεσμο Ελληνικών Ιχθυοκαλλιεργειών (ΣΕΘ), προκειμένου τα αποτελέσματα της επιθεώρησης να προωθήσουν τα συμφέροντα του κλάδου της Ελληνικής Ιχθυοκαλλιέργειας έναντι ανταγωνιστών άλλων κρατών μελών.
- Πραγματοποιήθηκαν πάνω από **800 επιτόπιοι έλεγχοι** ποιότητας και ασφάλειας σε επίπεδο Περιφέρειας κατά την εξαγωγή προϊόντων ζωικής προέλευσης

– Έλεγχοι για την αντιμετώπιση της παραπλάνησης του καταναλωτή.

- Πραγματοποιήθηκαν αναλυτικοί **έλεγχοι σε 9 εμπόρους** ζώντων ζώων και κρέατος που δραστηριοποιούνται στην ΠΔΕ, σε συνεργασία με το Συντονιστικό Κέντρο για την Αντιμετώπιση του Παραεμπορίου (ΣΥΚΑΠ) καθώς και σε **24 σημεία** λιανικής πώλησης κρεάτων. Ως αποτέλεσμα των ελέγχων προέκυψαν σημαντικά ευρήματα (πλαστές σφραγίδες, παράνομες σφαγές και διακίνηση κρέατος) και επεβλήθησαν διοικητικά πρόστιμα σε 4 περιπτώσεις, ενώ και δύο περιπτώσεις αποστάλθηκαν στον Εισαγγελέα για περεταίρω ποινική δίωξη.

Δυστυχώς, τα προβλήματα, επίσης, που προέκυψαν κατά την εφαρμογή του Θεσμού του Κτηνιάτρου Εκτροφής, που εισήχθη το 2016, είχαν σαν αποτέλεσμα σήμερα το πρόγραμμα του μελιταίου πυρετού να πραγματοποιείται κατά βάση με έξοδα των ιδίων των κτηνοτρόφων, που εκτός από τον πόλεμο στις τιμές του γάλακτος από τις μεγάλες γαλακτοβιομηχανίες, έχουν άλλον έναν παράγοντα να επιβαρύνει το κόστος της παραγωγής. Και δεδομένου ότι αφορά και τη Δημόσια Υγεία, η Περιφέρειά μας έχει θέσει επανειλημμένα το θέμα στις διάφορες συσκέψεις με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, ζητώντας να πάψουν να επιβαρύνονται οι κτηνοτρόφοι με το κόστος των εμβολιασμών από ιδιώτες κτηνιάτρους.

1.8 Εκθέσεις

Σε ότι αφορά στον στόχο μας για ενίσχυση της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας των αγροδιατροφικών προϊόντων της περιοχής μας, και αυτή τη χρονιά η Περιφέρειά μας συμμετείχε σε επιλεγμένες Εκθέσεις. Έτσι:

- τον Ιανουάριο συμμετείχε στην **Έκθεση Τροφίμων-Ποτών 4^η EXPO TROF 2017 & Έλληνες Παραγωγοί**, και μάλιστα με δικό της περίπτερο, όπου υπήρχε κοινός εκθεσιακός χώρος με επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών της Περιφέρειάς μας.
- Τον Μάρτιο συμμετείχε μαζί με τα Επιμελητήρια Αχαΐας, Αιτωλοακαρνανίας και Ηλείας στην **4^η Διεθνή Έκθεση Τροφίμων και Ποτών "FOOD EXPO GREECE 2017"**, τη μεγαλύτερη έκθεση στα ελληνικά χρονικά, αλλά και μία από τις κορυφαίες διεθνείς περιφερειακές εκθέσεις του είδους της, σε παγκόσμιο επίπεδο. Μάλιστα, ο ίδιος ο Περιφερειάρχης ξενάγησε τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ευάγγελο Αποστόλου, στο περίπτερο της Περιφέρειας, αλλά και στα περίπτερα των επιχειρήσεων από την περιοχή μας που συμμετείχαν στην έκθεση.
- Τον Απρίλιο, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε στο **7^ο Φεστιβάλ Ελαιολάδου και Ελιάς**, όπου στο περίπτερο της φιλοξενήθηκαν (κοινός εκθεσιακός χώρος) παραγωγοί συσκευασμένων προϊόντων ελαιολάδου και ελιάς της Περιφέρειάς μας. Μάλιστα, στον **5^ο Διαγωνισμό Ελληνικών Εξαίρετικά Παρθένων Ελαιολάδων**, που διεξήχθη στο πλαίσιο της έκθεσης, το βιολογικό ελαιόλαδο «Mythocia Olympia PGI Organic» της εταιρίας «Παπαδόπουλος Έλαια», που δραστηριοποιείται και λειτουργεί στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας, κατέλαβε το Χρυσό Βραβείο Γεύσης στην Κατηγορία χαμηλής έντασης φρουτώδους.
- Το Σεπτέμβριο η Περιφέρειά μας συμμετείχε στην **82^η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης και το 4ο Φεστιβάλ παραδοσιακών γεύσεων «Η Ελλάδα στο πιάτο μας»** στο πλαίσιο της ΔΕΘ. Μάλιστα, το περίπτερο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, όπου και πάλι φιλοξένησε προϊόντα παραγωγών και επιχειρήσεων της περιοχής μας, ήταν στο περίπτερο 7 της ΔΕΘ, που κάθε χρονιά αναδεικνύεται πρώτο σε επισκεψιμότητα και πωλήσεις, και αποτέλεσε μοναδική ευκαιρία για την ανάδειξη των ποιοτικών αγροδιατροφικών προϊόντων της Περιφέρειας μας στο εγχώριο και διεθνές καταναλωτικό κοινό.
- Τέλος, το Δεκέμβριο η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε στο **9^ο Φεστιβάλ Ελληνικού Μελιού και Προϊόντων Μέλισσας**, δίνοντας και πάλι τη δυνατότητα, μέσα από το περίπτερό της, να εξασφαλίσουν την παρουσία τους στην έκθεση περισσότεροι από 50 παραγωγοί, σύλλογοι, συνεταιρισμοί και επιχειρήσεις της περιοχής μας, που διαθέτουν επώνυμα συσκευασμένα προϊόντα (μέλι και προϊόντα μέλισσας). Μάλιστα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ήταν η «τιμώμενη

Περιφέρειας» της έκθεσης και βραβεύτηκε για τη συμμετοχή της από την Ομοσπονδία Μελισσοκομικών Συλλόγων Ελλάδας.

Ο πρωτογενής τομέας και τα αγροδιατροφικά προϊόντα είναι σημαντικός πυλώνας του αναπτυξιακού μας σχεδιασμού, καθώς αποτελεί αδιαμφισβήτητο πλεονέκτημα της περιοχής μας. Στο πλαίσιο αυτό, προχωράμε με σχέδιο, με συνεργασίες και με συλλογικότητες.

Έτσι, είμαστε και θα συνεχίσουμε να είμαστε παρόντες σε όσες διοργανώσεις αναδεικνύουν το βασικό μας πλεονεκτήματα που είναι η ποιότητα, προνόμιο το οποίο λειτουργεί ενισχυτικά για την ανταγωνιστικότητα και εξωστρέφεια των αγροδιατροφικών μας προϊόντων, με στόχο τη διαμόρφωση προοπτικής για την ύπαιθρό μας, την τόνωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, την ενίσχυση της εξωστρέφειας και τη δικτύωση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα (μεταποίηση) με άλλους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, όπως ο τουρισμός.

1.9 Πρωτοβουλίες – Συνεργασίες

Παρεμβάσεις – Πρωτοβουλίες

- ❖ Άμεση ήταν η αντίδραση της Περιφέρειάς μας και στο φαινόμενο της μειωμένης βλάστησης των σταφιδαμπέλων (κορινθιακής σταφίδας) σε περιοχές της Ηλείας, όπου σε συνεργασία με το τμήμα Φυτοπροστασίας του ΕΛΓΟ Δήμητρα, έγιναν ενημερώσεις των παραγωγών και συλλογή στοιχείων και δειγμάτων, για τη διερεύνηση των αιτιών και την παροχή κατάλληλων οδηγιών στους καλλιεργητές.
- ❖ Επίσης, σημαντική ήταν και η παρέμβαση του Περιφερειάρχη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης για το έντονο πρόβλημα, που παρατηρείται τα τελευταία δύο τελευταία χρόνια, σε καλλιέργειες εσπεριδοειδών σε μεγάλες περιοχές της Ηλείας από το έντομο «Διαλευρώδης» (*Dialeurodes citri*), το οποίο προκαλεί ζημιά τόσο στον καρπό όσο και στο ίδιο το δένδρο. Με δεδομένο ότι οι συνήθεις γεωργικές πρακτικές φυτοπροστασίας που εφαρμόστηκαν τα προηγούμενα χρόνια δεν έφεραν ικανοποιητικά αποτελέσματα όσον αφορά την καταπολέμηση του εντόμου, με συνέπεια την εξάπλωση της προσβολής σε ολοένα και νέες περιοχές, η Περιφέρειά μας διεκδικεί την ένταξη του συγκεκριμένου φαινομένου στα ζημιογόνα αίτια του ΕΛΓΑ και την αποζημίωση των παραγωγών των παραπάνω περιοχών, αλλά και τη χρηματοδότηση εκ μέρους του Υπουργείου, προγράμματος συνεργασίας με επιστημονικούς φορείς (ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο κλπ.), προκειμένου να διερευνηθεί ο βιολογικός κύκλος του συγκεκριμένου εντόμου και να αποτυπωθούν νέες αποτελεσματικές μέθοδοι καταπολέμησης του.

Και φυσικά, δε σταματάμε να διεκδικούμε ακόμη περισσότερα χρήματα, αλλά και την καταπολέμηση του «δράκου» της γραφειοκρατίας, ώστε να διασφαλίσουμε ένα αποτελεσματικό μοντέλο ολοκληρωμένης προστασίας του ζωικού και φυτικού κεφαλαίου της Περιφέρειάς μας.

Όμως, δεν ήταν μόνο τα παθολογικά προβλήματα που απείλησαν ή έπληξαν το φυτικό και ζωικό μας κεφάλαιο.

- ❖ Δυστυχώς, για άλλη μια χρονιά, η Περιφέρειά μας υπέστη, πολλές φορές και σε αρκετές διαφορετικές περιοχές της, χτυπήματα από ακραία καιρικά φαινόμενα (παγετός, έντονες χαλαζοπτώσεις, υπερβολικές βροχοπτώσεις, πλημμύρες, υδροστρόβιλους, κλπ.) και καταστροφικές πυρκαγιές, που επέφεραν από εκτεταμένες ζημιές έως και ολική καταστροφή στο φυτικό και ζωικό

κεφάλαιο, στις σοδειές και σε πάγια στοιχεία (θερμοκηπιακές εγκαταστάσεις, σταβλικές εγκαταστάσεις, μεταποιητικές μονάδες, μηχανήματα, κλπ.).

Με τον πρωτογενή τομέα μας να πλήττεται πολλαπλά και σημαντικά για μια ακόμη χρονιά από τα φαινόμενα αυτά, πέραν των παρεμβάσεών μας πολιτικής προστασίας, επίμονες και συνεχείς ήταν οι προσπάθειές μας και οι παρεμβάσεις μας (επιστολές, επικοινωνία και επισκέψεις σε Υπουργεία και ΕΛΓΑ, επί τόπου αυτοψίες, κήρυξη πληγέντων περιοχών σε κατάσταση «έκτακτης ανάγκης», επίσκεψη του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και του Προέδρου του ΕΛΓΑ σε πληγείσες περιοχές, κλπ.) για την τάχιστα αποζημίωση των πληγέντων, την επούλωση των πληγών, την αποκατάσταση της παραγωγής και τη διασφάλιση, όσο είναι δυνατό, του ήδη συρρικνωμένου αγροτικού εισοδήματος.

Μάλιστα, ιδιαίτερα σημαντική ήταν, στο πλαίσιο αυτό, η παρέμβασή του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τον Πρόεδρο του ΕΛΓΑ, όχι μόνο για άμεση εξατομίκευση των ζημιών και τη δίκαιη εκτίμηση των καταστροφών, προκειμένου οι παραγωγοί μας να αποζημιωθούν δίκαια και έγκαιρα, αλλά και για τη δυνατότητα ευεργετικών διατάξεων στους πληγέντες παραγωγούς όπως, παράταση πληρωμής του ηλεκτρικού ρεύματος των γεωτρήσεων και του ΕΝΦΙΑ.

- ❖ Επιπλέον, με δεδομένο ότι η κλιματική αλλαγή που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια καθιστά όλο και πιο συχνά αυτά τα φαινόμενα, διεκδικούμε την αναπροσαρμογή του θεσμικού πλαισίου που διέπει τον ΕΛΓΑ, ως ασφαλιστικό φορέα, με σύγχρονη ένταξη νέων αιτίων αποζημίωσης.
- ❖ Ακόμα για να προστατεύσουμε τα εισοδήματα των παραγωγών μας, την ποιότητα των τοπικών μας προϊόντων και την εξαγωγική δυναμική που έχει η Δυτική Ελλάδα, αλλά και τους καταναλωτές και τη Δημόσια Υγεία, εντατικοποιήσαμε τους ελέγχους από τις Υπηρεσίες μας, ενώ το θέμα των παράνομων ελληνοποιήσεων προϊόντων και της παράνομης διακίνησης αυτών έθεσε ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας στη συνάντησή του με το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, ζητώντας του να παταχθούν αυτά τα φαινόμενα και να προστατευθούν με κάθε τρόπο οι παραγωγοί. Από την άλλη, θετική εξέλιξη αποτέλεσε ο νέος Νόμος περί διακίνησης και εμπορίας νωπών και ευαλλοίωτων αγροτικών προϊόντων, που αποτελούσε άλλωστε και πρόταση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, καθώς κινείται προς την σωστή κατεύθυνση και μπορεί να βοηθήσει τους Έλληνες παραγωγούς έναντι πιθανών αθέμιτων πρακτικών

- ❖ Οι Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών αποτελούν το κύτταρο ανάπτυξης του Πρωτογενούς τομέα. Η Περιφέρεια έχει ήδη ξεκινήσει εκστρατεία ενημέρωσης για την αναγκαιότητα σύστασης τέτοιων ομάδων, για τις δυνατότητες οικονομικής ενίσχυσής τους μέσω του ΠΑΑ 2014-2020.

Συνεργασίες – Πρωτοβουλίες

- ❖ Σημαντική πρόκληση προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων στον πρωτογενή τομέα (γεωργικές εκμεταλλεύσεις) αλλά και στον τομέα των τροφίμων, είναι η γεφύρωση μεταξύ των παραγωγικών φορέων και της ερευνητικής και επιστημονικής κοινότητας μέσω του Μέτρου 16 «Συνεργασία» του ΠΑΑ 2014-2020.

Προετοιμαζόμαστε μεθοδικά για την αξιοποίησή του και πραγματοποιήθηκε τεχνική συνάντηση για την ενημέρωση και την υποστήριξη των φορέων αγροτικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Υπηρεσίες, Συνεταιρισμούς, Αγροτικές Ενώσεις, Ομάδες Παραγωγών, Φορείς Διαχείρισης, Ακαδημαϊκούς και Ερευνητικούς Φορείς, κλπ.) στην ενθάρρυνση δημιουργίας Επιχειρησιακών Ομάδων (ΕΟ) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ) και την καταγραφή των σχετικών αναγκών ως προς τους τομείς προτεραιότητας της Περιφέρειας.

- ❖ Μία επίσης σημαντική συνεργασία μας για την ενίσχυση της ασφάλειας, της ποιότητας και της προστιθέμενης του πρωτογενή τομέα και των αγροδιατροφικών προϊόντων της Περιφέρειάς μας, είναι και το Πρωτόκολλο Συνεργασίας που υπεγράφη, στα τέλη του 2016, μεταξύ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, με στόχο την ενημέρωση και επιμόρφωση των αγροτών σε θέματα πρόληψης και αντιμετώπισης επικίνδυνων καταστάσεων στις καλλιέργειες, την προαγωγή της εφαρμοσμένης έρευνας και καινοτομίας στην παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία προϊόντων, και την υλοποίηση καινοτόμων προγραμμάτων και δράσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, προχωράμε τη συνεργασία μας αυτή μέσω:

- της συμμετοχής του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ στην Αγροδιατροφική Σύμπραξη, ώστε να συμβάλει στην ανάπτυξη δράσεων καινοτομίας RIS3 στην αγροδιατροφή, όπως η αντιμετώπιση προβλημάτων και ασθενειών κατά την παραγωγική διαδικασία,
- της υποστήριξης της διαπίστευσης αλλά και της στήριξη της λειτουργίας του Εδαφολογικού Εργαστηρίου της Περιφέρειας με την εφαρμογή προγραμμάτων γεωργίας ακριβείας,

- της αναβάθμισης των εγκαταστάσεων και των αγροκτημάτων των ινστιτούτων της Πάτρας στην Αχαΐα και του Κόροιβου στην Ηλεία, για τη δημιουργία πειραματικών και επισκέψιμων αγροκτημάτων με σκοπό τη διάχυση της έρευνας και καινοτομίας στην παραγωγή, και
- της οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας των Νέων Γεωργών της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου για την ολοκλήρωση των υποχρεώσεών τους και την αποπληρωμή τους.
- Προτάσεων προς τον ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ για την πιστοποίηση παραγόμενων προϊόντων της Περιφέρειας μας ως Ονομασίας Προελεύσεως (Π.Ο.Π.) ή Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.) όπως το Μέλι ερυθρό έλατου Ορεινής Ναυπακτίας, Μέλι βελανιδοδάσους Ξηρομέρου, Ελιά Καλαμών Αιτωλ/νίας, Ελαιόλαδο Κουτσουρελιάς Αιτωλ/νίας και Αχαΐας και Χονδροελιά Αγρινίου.

Αυτά αποτελούν τα πρώτα βήματα μιας σειράς δραστηριοτήτων που απορρέουν από τη στενή συνεργασία μας με τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, παράλληλα διεκδικούμε την πλήρη ανασύσταση των Ινστιτούτων του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ στην Περιφέρειά μας – με επαρκή στελέχωση, αναβάθμιση των κτιριακών, ερευνητικών και θερμοκηπιακών εγκαταστάσεων, και εκμετάλλευση των μεγάλων αγροκτημάτων τους – η οποία θα καταστήσει της Περιφέρειά μας κύριο πόλο αγροτικής έρευνας και καινοτομίας για ολόκληρη τη Νότια Ελλάδα.

- ❖ Στην εποχή τις κρίσης, που οι συλλογικότητες σπανίζουν, με μεθοδικότητα, σχέδιο και συναίνεση ενώνουμε τις υγιείς και δημιουργικές δυνάμεις του τόπου μας για το κοινό καλό. Η Περιφέρεια μαζί με τους παραγωγικούς, τους επιστημονικούς, τους επαγγελματικούς φορείς και τις επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα της Δυτικής Ελλάδας, συμπράττουν και συνεργάζονται, για την πιστοποίηση, προβολή και προώθηση των αγροδιατροφικών μας προϊόντων στις εγχώριες και διεθνείς αγορές, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, τη διάχυση της εφαρμοσμένης έρευνας στην παραγωγή και τη μεταποίηση, και την αύξηση της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας του πρωτογενή τομέα μας.
- ❖ Επιπλέον, συνεχίζοντας τη μεθοδολογία της Επιχειρηματικής Ανακάλυψης και στον πρωτογενή τομέα, στο πλαίσιο της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας 2014-2020, μετά τις επιτυχημένες ημερίδες των προηγούμενων ετών (για την «Οινοποιία» στην Πάτρα το Δεκέμβριο του 2015, για τις «Δυναμικές και εξωστρεφείς καλλιέργειες» στην Πάτρα το Μάρτιος του 2016, για τις «Θερμοκηπιακές καλλιέργειες» στην Πάτρα τον Απρίλιο του 2016 και για την «Αγροδιατροφή: Ελιά» στο Μεσολόγγι τον Ιούνιο του 2016), πραγματοποιήσαμε το Σεπτέμβριο,

στο ΤΕΙ Μεσολογγίου, ημερίδα στον τομέα προτεραιότητας της RIS3 «Ζωική Παράγωγή και Κτηνοτροφικά Προϊόντα», με στόχο την ανάδειξη τόσο των δυνατοτήτων όσο και των αναγκών των καινοτόμων επιχειρηματικών σχημάτων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, για την στήριξη της επιχειρηματικότητας και της έρευνας - τεχνολογικής ανάπτυξης στον τομέα των κτηνοτροφικών προϊόντων αξίας, τομέας με ιδιαίτερη δυναμική σε ολόκληρη την Περιφέρειά μας.

- ❖ Επίσης, συμμετέχουμε μέσω του Ευρωπαϊκού Προγράμματος INTERREG Balkan-Mediterranean 2014-2020, στο έργο «AGROINNOECO – Διαπεριφερειακό Οικοσύστημα Καινοτομίας για την ωρίμανση και ενσωμάτωση καινοτόμων επιχειρηματικών ιδεών στον αγροδιατροφικό τομέα». Πρόκειται για ένα σημαντικό ευρωπαϊκό έργο που συνδυάζει την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία και που θα συμβάλει στην ενίσχυση της οικονομίας και στην ανάπτυξη της περιοχής μας, καθώς στόχος του είναι η ανάπτυξη ενός φιλικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη και την απασχόληση, καθώς και η αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής για τους καινοτόμους επιχειρηματίες του αγροδιατροφικού τομέα.
- ❖ Ένα ακόμα σημαντικό ευρωπαϊκό έργο που συμμετέχουμε είναι και το «Rur@I SMEs – Στρατηγικές για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και των καινοτόμων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων σε αγροτικές περιοχές» στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος INTERREG Europe. Κύριο αντικείμενο του έργου είναι η ενίσχυση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις αγροτικές περιοχές, μέσω της ανασυγκρότησης της παραγωγικής βάσης με νέα ή διαφορετικά ανταγωνιστικά προϊόντα, της ενίσχυσης της οικονομικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων με προοπτική ανάπτυξης και παραγωγής υψηλής προστιθέμενης αξίας προϊόντων και υπηρεσιών στο πλαίσιο ευρύτερων παραγωγικών αλυσίδων, της διευκόλυνσης της εκμετάλλευσης των νέων ιδεών και της υποστήριξης των επιχειρήσεων (νέων και υφιστάμενων), καθώς και, της προώθησης της νεανικής επιχειρηματικότητας σε διάφορους τομείς αξιοποιώντας κάθε μορφή καινοτομίας, δημιουργικότητας και τεχνολογικής εξειδίκευσης. Σημαντικό στοιχείο του έργου, είναι, μεταξύ άλλων, η κατάρτιση ενός σχεδίου δράσης το 2019, το οποίο θα αποτελέσει σημαντικό στοιχείο στο νέο επιχειρησιακό σχεδιασμό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
- ❖ Τέλος, θέλοντας να ενισχύσει την επιχειρηματικότητα, ιδίως των νέων, αλλά και για να τονίσει ότι τα χρηματοδοτικά προγράμματα αποδεικνύονται πολύτιμο εργαλείο στα χέρια των ανθρώπων του πρωτογενή τομέα και ότι Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας στέκεται κοντά στους ανθρώπους της παραγωγής, οι οποίοι παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, παλεύουν με κάθε τρόπο να γίνουν

ανταγωνιστικοί, ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας πραγματοποίησε, το Σεπτέμβριο και το Νοέμβριο του 2017, σειρά επισκέψεων σε νέους αγρότες της Ηλείας που αποφάσισαν να μείνουν στον τόπο τους και να δουλέψουν τη γη τους, καθώς και σε μεταποιητικές μονάδες της Ηλείας και της Αιγιαλείας που συνδέονται με την πρωτογενή παραγωγή (οινοποιεία και ελαιοτριβεία) που δημιούργησαν σύγχρονες εγκαταστάσεις.

Στο ίδιο πλαίσιο ήταν και η σειρά επισκέψεων του Αντιπεριφερειάρχη Αγροτικής Ανάπτυξης, το Νοέμβριο του 2017, σε μελισσοκομικές επιχειρήσεις και μονάδες συσκευασίας και τυποποίησης μελισσοκομικών προϊόντων, της Δυτικής Αχαΐας, της Ναυπακτίας και της Ηλείας.

2.1 ΠΔΕ: «Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Περιφέρεια 2017» - EER 2017

Τον Ιούνιο του 2015 εγκρίθηκε η υιοθέτηση της Ευρωπαϊκής πολιτικής για τις ΜμΕ "Small Business Act (SBA)" από το Περιφερειακό Συμβούλιο με την ενσωμάτωσή του στο Στρατηγικό Σχεδιασμό του πενταετούς επιχειρησιακού προγράμματος. Περαιτέρω στην 1η συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, την 21.01.2016 παρουσιάστηκαν Δράσεις για την Επιχειρηματικότητα που εντάσσονται στον 5ετη σχεδιασμό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, μέρος των οποίων αφορούσε την παρουσίαση δημιουργίας ενός Περιφερειακού Σχεδίου SBA. Σε συνέχεια των ανωτέρω και σε συνδυασμό με την προσπάθεια εξειδίκευσης του SBA σε περιφερειακό επίπεδο, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε στο πρόγραμμα «Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Περιφέρεια» για το έτος **2017**, σκοπός του οποίου είναι η ανάδειξη και επιβράβευση των περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εφαρμόζουν εξαιρετικές και ρηξικέλευθες πολιτικές στον τομέα της επιχειρηματικότητας, ανεξαρτήτως του μεγέθους, της οικονομικής τους επιφάνειας και των λοιπών δυνατοτήτων τους. Στα πλαίσια του διαγωνισμού οι συμμετέχουσες περιφέρειες / χωρικές ενότητες περιγράφουν και προτείνουν κατά προτεραιότητα συγκεκριμένες δράσεις σε αντιστοιχία με τις αρχές του SBA. Ως εκ τούτου το βραβείο «Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Περιφέρεια» για το έτος **2017** έρχεται να συμπληρώσει την προσπάθεια της Περιφέρειας ώστε να ενισχύσει το επιχειρηματικό δυναμικό της περιοχής. Το βραβείο δεν έχει οικονομική διάσταση αλλά λειτουργεί ενισχυτικά στην υποστήριξη των πρωτοβουλιών σε περιφερειακό επίπεδο μέσω ανταλλαγής τεχνογνωσίας, δικτύωσης και επιβράβευσης μιας κοινής προσπάθειας του δικτύου υλοποίησης.

Σε αυτή την κατεύθυνση η Δ/ση Αν/κου Πρ/σμου της ΠΔΕ σε συνεργασία με το ΚΕΠΕ συνέταξε και υπέβαλλε το φάκελο υποβολής την 16.03.2016 στον οποίο εξειδικεύτηκε η Περιφερειακή Στρατηγική του SBA. Η πρόταση έτυχε θετικής αποδοχής και την 15.06.2016 η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας **βραβεύθηκε** ως η μία εκ των 3 Ευρωπαϊκών Επιχειρηματικών Περιφερειών για το **2017**.

Μέσω της βράβευσης αυτής, που γίνεται για πρώτη φορά σε Ελληνική Περιφέρεια, υλοποιήθηκαν μέσα στο 2017 σειρά από ενέργειες με κορυφαίες:

1. Την δημιουργία του Δικτύου «**Συμμαχία για την Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη στη Δυτική Ελλάδα - ΣΕΑΔΕ**». Πάνω από 25 φορείς της επιχειρηματικότητας στοίχισαν τις δυνάμεις τους αυτή τη χρονιά δημιουργώντας ένα άτυπο δίκτυο που αποτελεί τον **κινητήριο μοχλό** για δημιουργικές πρωτοβουλίες στον χώρο της **Μικρομεσαίας Επιχειρηματικότητας**
2. Τη διοργάνωση τριήμερου **Διεθνούς Συνεδρίου** που πραγματοποιήθηκε στις 13,14 και 15 Δεκεμβρίου 2017, στον Πολυχώρο Royal Theater (Πάτρα), με την παρουσία του **Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας** και με την συμμετοχή – συνδιοργάνωση του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης και της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος «Δυτικής Ελλάδας»
3. Δημιουργήθηκε ειδική δίγλωσση (ελληνικά - αγγλικά) ιστοσελίδα για την **Επιχειρηματική Περιφέρεια** (<http://www.pde.gov.gr/eer/>) στην ιστοσελίδα της ΠΔΕ, που παρουσιάζονται: η πρόταση της ΠΔΕ που έτυχε της επιλογής της Επιτροπής Περιφερειών, το Δίκτυο **ΣΕΑΔΕ**, υλικό από ημερίδες, δράσεις καθώς και το Διεθνές Συνέδριο (φωτογραφίες, παρουσιάσεις κ.α.)

“Ένα πρωτοποριακό εγχείρημα στο οποίο πορευόμαστε όλοι μαζί προς την ίδια πορεία”

[illegible]

ΟΙ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΑΝΤΑΛΛΑΖΟΥΝ ΕΜΠΕΡΙΕΣ		EUROPEAN REGIONS SHARE EXPERIENCES	
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΕΓΓΡΑΦΕΣ		REGISTRATIONS	
ΧΑΡΙΣΤΟΜΗΜΑ 10.00 - 10.30 Βενεζουέλα, Δουβλίνο, Γουατεμάλα, Γουατεμάλα, Γουατεμάλα Ανδρέας Καραγιάννης, Περιφερειακή Αρχή Δυτικής Κωνσταντίνος Αργυρίου, Πρόεδρος Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας Τζέιμς, Πανεπιστήμιο, Πρόεδρος Περιφερειακής Ένωσης Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης		OPENING SPEECHES Panagiotis Skouriatitis, Minister of Interior Apostolios Kato-Paras, Head of Region of Western Greece Konstantinos Agorastos, President of the Association of Greek Regions Georgios Papapanastasiou, President of the Regional Union of Municipalities of Western Greece	
ΕΜΠΕΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ Γουατεμάλα, Δουβλίνο, Γουατεμάλα, Γουατεμάλα, Γουατεμάλα		EUROPEAN ENTREPRENEURIAL REGIONS EXCHANGE EXPERIENCES Coordinator Dionysia Maratou, Executive Secretary of the Region of Western Greece	
Derek Mc Callan, European Union Ireland European Entrepreneurship Register 2017 Annabella Ferraresi, European Union Entrepreneurship European Entrepreneurship Register 2017 Christine Chien-Hui Chang, European Union Entrepreneurship European Entrepreneurship Register 2017 Kostas Michailidis, Head of the Innovation and Entrepreneurship Support Division of Central Macedonia, European Entrepreneurship Register 2018		Derek Mc Callan, Northern Ireland European Entrepreneurship Register 2017 Annabella Ferraresi, Entrepreneurship European Entrepreneurship Register 2017 Christine Chien-Hui Chang, Hsinchu-Keelung Region European Entrepreneurship Register 2017 Konstantinos Michailidis, Head of the Innovation and Entrepreneurship Support Division of Central Macedonia, European Entrepreneurship Register 2018	
ΚΑΦΕΣ - ΔΙΑΛΕΞΗΜΑ 11.00 - 12.00 Γουατεμάλα, Δουβλίνο, Γουατεμάλα, Γουατεμάλα, Γουατεμάλα Γουατεμάλα, Δουβλίνο, Γουατεμάλα, Γουατεμάλα, Γουατεμάλα		COFFEE BREAK Round table / Panel Discussions Coordinate: Konstantinos Michailidis, Journalist	
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΥΧΟΝΤΕΣ 12.00 - 14.00 Γουατεμάλα, Δουβλίνο, Γουατεμάλα, Γουατεμάλα, Γουατεμάλα Ανδρέας Καραγιάννης, Περιφερειακή Αρχή Δυτικής Παναγιώτης, Περιφερειακή Αρχή Ανδρέας Καραγιάννης, Περιφερειακή Αρχή Δυτικής Κωνσταντίνος Αργυρίου, Πρόεδρος Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας Κωνσταντίνος Αργυρίου, Πρόεδρος Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας		GREEK REGIONS, ENTREPRENEURSHIP AND RECONSTRUCTION Participants Apostolios Kato-Paras, Head of Region of Western Greece Rana Douras, Head of Urban Reg. Apostolios Tzichopoulos, Head of Region of Central Macedonia Konstantinos Papapanastasiou, Head of Region of Central Greece Konstantinos Agorastos, Head of Region of Thessaly	
ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ 14.00 - 14.30 Γουατεμάλα, Δουβλίνο, Γουατεμάλα, Γουατεμάλα, Γουατεμάλα		CONCLUSIONS - DISCUSSIONS BUFFET LIGHT LUNCH	
ΑΚΡΩΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ 14.30 - 15.00 Γουατεμάλα, Δουβλίνο, Γουατεμάλα, Γουατεμάλα, Γουατεμάλα		CLOSING OF 3RD DAY	

22/12/2017

iEER: sharing entrepreneurial region experience

The Helsinki-Uusimaa Region and the Northern Ireland shared their experience of being European entrepreneurial Region and the work of iEER in Patras, the regional capital of Western Greece on 15th of December. The high level international conference on Entrepreneurship and Development was officially opened by the President of Greece, **Prokopios Pavlopoulos**, who stressed the needs for strengthening alliances and cooperation in Europe.

The region of Western Greece was awarded the title of European Entrepreneurial Region for the year 2017 edition, alongside with Extremadura (Spain) and the region of Lower Austria. The initiative identifies and annually rewards up to three EU regions or cities which present an outstanding, forward-thinking and innovative entrepreneurial and SME policy strategy. Helsinki-Uusimaa and Northern Ireland, were invited by the Region of Western Greece to share their experience and progress made in the past years as a European Entrepreneurial Region.

"The pursuit of being an entrepreneurial region is an everlasting journey for the Helsinki-Uusimaa region. We are thus pleased to continue this journey through the iEER Interreg Europe project and work with nine other European regions and the iEER network to develop better regional policies for entrepreneurs", addressed **Christine Chang**, head of the iEER Interreg project from Helsinki-Uusimaa Regional Council.

2.2 ΣΕΑΔΕ: Συμμαχία για την Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη στη Δυτική Ελλάδα

Η ΠΔΕ μέσω του προγράμματος καθώς και του Δικτύου ΣΕΑΔΕ **δεσμεύτηκε και υλοποίησε:**

A. Ομάδες Σκέψης και Ομάδες Εργασίες με αρμοδιότητες:

i. Συλλογής και εξέτασης καλών πρακτικών για:

- Να παρακινεί καινοτόμες και επιχειρηματικές νοοτροπίες μεταξύ μαθητών, φοιτητών, νέων ερευνητών και προσωπικού σε σχολεία/ πανεπιστήμιο/ ερευνητικά ινστιτούτα, μέσω προγραμμάτων, τακτικών ή έκτακτων δραστηριοτήτων, διαγωνισμών και άλλων πρωτοβουλιών.
- Να αναπτύξει ένα συμβουλευτικό και υποστηρικτικό πρόγραμμα για επιχειρηματικές μεταφορές, γυναικεία επιχειρηματικότητα, και μετανάστες που επιθυμούν να γίνουν επιχειρηματίες
- Να ενθαρρύνει (α) έναν επιχειρηματικό διάλογο και αλληλοκατανόηση μεταξύ ΜΜΕ και μεγάλων αγοραστών, και (β) να καθοδηγούνται οι ΜΜΕ από μεγάλες επιχειρήσεις προκειμένου να επεκταθούν στη διεθνή αγορά
- Να ενημερώνει τόσο την επιχειρηματική κοινότητα, όσο και την ευρύτερη κοινότητα για θέματα επιχειρηματικότητας αλλά και για το δίκτυο ΣΕΑΔΕ
- Να προωθεί μια θετική στάση στην κοινωνία προς το να παρέχει στους επιχειρηματίες μια νέα αρχή μέσω εκστρατειών δημόσιας πληροφόρησης, με το να υποστηρίζει δραστηριότητες με τέτοια θεματολογία.
- Οτιδήποτε άλλο θέμα τίθεται από τα μέλη της (π.χ. συντονισμός των ΜΜΕ για χορήγηση τραπεζικής πιστότητας, συντονισμός εξαγωγικών ΜΜΕ, άλλες συνέργιες).

ii. Προτάσεων στο Περιφερειακό Συμβούλιο έτσι ώστε να υπάρχει κοινή συνισταμένη και ορίζοντας πρωτοβουλιών για την διαμόρφωση κοινής πλατφόρμας πολιτικών για την επιχειρηματικότητα στην Δυτική Ελλάδα.

Β. Πρωτοβουλίες σε συνεργασία με τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της ΠΔΕ ώστε :

i. Να εκδώσει πρόσκληση για εργασίες σχετικά με:

- Το κόστος και τα βάρη πάνω στις τοπικές επιχειρήσεις από οποιαδήποτε πολιτική που θα εφαρμόζεται στην περιφέρεια κατά την περίοδο, και
- Τα βήματα που θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων

ii. Υλοποίηση μελετών για:

- Πρακτικές της με τις καλύτερες επιδόσεις της ΕΕ σε σχέση με τη μείωση των αμοιβών και του χρόνου που απαιτείται για την εγγραφή μιας επιχείρησης.
- Διερεύνηση πρωτοβουλιών για την ύπαρξη προγραμμάτων χρηματοδότησης που θα απευθύνονται στο χρηματοδοτικό κενό μεταξύ 100.000 και 1.000.000 Ευρώ, και ιδιαίτερα με εργαλεία που συνδυάζουν χαρακτηριστικά του χρέους και καθαρής θέσης τηρώντας τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Στην κατεύθυνση αυτή ήδη δρομολογούνται για το 2018 πρωτοβουλίες για την υπογραφή μνημονίου συνεργασίας της ΠΔΕ, της ΕΥΔ ΕΠ ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων για την ενεργοποίηση για την Δυτική Ελλάδα του καταπιστευτικού λογαριασμού (escrow account). Επίσης για το ίδιο έτος προβλέπεται η συνεργασία της ΠΔΕ με την ΕΥΔ ΕΠ ΕΠΑΝΕΚ ή μέσω της ΕΤΕΑΝ ΑΕ για την ενεργοποίηση δέσμης ειδικών χρηματοδοτικών εργαλείων για την Δυτική Ελλάδα (πχ ταμείο για την καινοτομία, την δημιουργική επιχειρηματικότητα, κα)
- Μελέτη σκοπιμότητας για την υποστήριξη της ανάπτυξης των ηλεκτρονικών ταυτοτήτων για τις επιχειρήσεις, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ηλεκτρονική τιμολόγηση και η ηλεκτρονική διακυβέρνηση στις συναλλαγές

Γ. Πρωτοβουλίες σε συνεργασία με την Επιχειρηματική Κοινότητα και τους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες με σκοπό:

i. Διοργάνωση σεμιναρίων / συναντήσεων / ενημερωτικών εκστρατειών με εξειδικευμένους για να

- Αποκτούν χρήσιμες επιχειρηματικές δεξιότητες σχετικά με τη λογιστική, το μάρκετινγκ, τη λήψη αποφάσεων, καθώς και ψηφιακές δεξιότητες στους επιχειρηματίες που το επιθυμούν και την σχετική πιστοποίηση. Πραγματοποιήθηκαν ειδικά σεμινάρια εξαγωγικών διαδικασιών με την υποστήριξη του φορέα Enterprise Greece
- Ενθαρρύνει τις ΜΜΕ να κάνουν καλύτερη χρήση των προτύπων.

- Ευαισθητοποιήσει τις ΜΜΕ σχετικά με τους τρόπους και τα μέσα που μπορούν να υπερασπιστούν τον εαυτό τους από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές
- Ενημερώνει τις ΜΜΕ σχετικά με ενέργειες καλής απόδοσης πόρων στο πλαίσιο των προγραμμάτων COSME, Horizon 2020 και LIFE, και τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία
- Εκπαιδεύουν οι ΜΜΕ στις δημόσιες προκηρύξεις.

Δ. Εντός του έτους 2018 θα γίνει προσπάθεια δημιουργίας **θερμοκοιτίδας** συμβουλευτικής υποστήριξης των νέων καινοτόμων επιχειρηματιών προσφέροντας δωρεάν χώρο γραφείου με πρόσβαση στο internet και WiFi για μια περίοδο 1-2 ετών για μέχρι δέκα καινούργιες / καινοτόμες ΜμΕ (συμπεριλαμβανομένου των πανεπιστημιακών / ερευνητικών ινστιτούτων).

Ε. Δρομολογείται συστηματική αποτύπωση της κατάστασης της επιχειρηματικότητας στην Δυτική Ελλάδα ως ένα **βαρόμετρο** που θα διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πεδία της έκθεσης 2015/6 GEM για να παρέχει ενημέρωση για την πρόοδο της περιοχής διαχρονικά και σε σχέση με την υπόλοιπη Ελλάδα. Τα πεδία αφορούν ίδιες αντιλήψεις, τις δραστηριότητες, τα κίνητρα, την ισότητα των φύλων, τις επιπτώσεις, τις κοινωνικές αξίες και το επιχειρηματικό οικοσύστημα. Η ιδέα αυτή ωρίμασε μετά από την 1^η επιτυχημένη έρευνα - αξιολόγηση της κατάστασης της επιχειρηματικότητας στην Δυτική Ελλάδα που έγινε το 2015 και τα σημαντικά ευρήματα της. Είχε γίνει με τηλεφωνικές συνεντεύξεις σε αντιπροσωπευτικό διαστρωματικό δείγμα από 400 επιχειρήσεις της Δυτικής Ελλάδας. Η έρευνα αυτή επαναλήφθηκε το 2017 και πλέον η Δυτική Ελλάδα έχει, για δύο χρονικές περιόδους, αξιολόγηση της κατάστασης της επιχειρηματικότητας. Η έρευνα αυτή θα συμπληρωθεί από την αξιοποίηση των στατιστικών στοιχείων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) που πρόσφατα η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, παρέλαβε (μετά από σχετική αλληλογραφία) και που αποτυπώνει την εξέλιξη της επιχειρηματικότητας στην Δυτική Ελλάδα από το 2010 έως και το 2017.

2.3 Δράσεις – Συμμετοχές - Συνεργασίες

- Ημερίδα με θέμα «**Βελτίωση περιβαλλοντικής και ενεργειακής απόδοσης μεταποιητικών μονάδων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα**» (05.04.2017) - Αίθουσα Επιμελητηρίου Αιτωλοακαρνανίας στο Αγρίνιο. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και το Επιμελητήριο Αιτωλοακαρνανίας, με την υποστήριξη της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας και σε συνεργασία με το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδος, το Σύνδεσμο Εγκατεστημένων Επιχειρήσεων στην Βιομηχανική Περιοχή Πατρών, το Σύνδεσμο Τεχνολογικών Επιχειρήσεων Δυτικής Ελλάδας και το Εργαστήριο Συστημάτων Παραγωγής και Αυτοματισμού του Τμ. Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών, διοργάνωσαν αυτή την ημερίδα με **στόχο** να βοηθήσει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα στην αξιολόγηση και βελτίωση της περιβαλλοντικής τους απόδοσης, καθώς και στην απόκτηση των αναγκαίων διαχειριστικών και τεχνικών δεξιοτήτων ώστε να προσαρμόσουν τις επιχειρήσεις τους προς την κατεύθυνση της χαμηλής κατανάλωσης σε άνθρακα και την αποδοτική αξιοποίηση των πόρων της οικονομίας, αξιοποιώντας χρηματοδοτικά εργαλεία και πόρους. Από θερμοκήπια, σταβλικές εγκαταστάσεις και ελαιοτριβεία μέχρι βιοτεχνικές και βιομηχανικές μεταποιητικές μονάδες το θέμα της βελτίωσης της ενεργειακής θέσης των παραγωγικών μονάδων αποτελεί σημείο κλειδί για την βιωσιμότητα κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- Διήμερο Επιμορφωτικό Σεμινάριο «**Δημιουργία εξαγωγίμου προϊόντος & εξαγωγικές διαδικασίες**» (03-04.05.2017) - Αίθουσα Επιμελητηρίου Αιτωλοακαρνανίας στο Αγρίνιο. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, το Επιμελητήριο Αιτωλοακαρνανίας και ο Οργανισμός Enterprise Greece, διοργάνωσαν δωρεάν Διήμερο Επιμορφωτικό Σεμινάριο με **στόχο** να ενημερωθούν διεξοδικά οι ενδιαφερόμενοι εξαγωγείς για όλο το πλέγμα ενεργειών και προϋποθέσεων που καθορίζει μια επιτυχημένη εξαγωγική προσπάθεια. Το σεμινάριο ήταν δομημένο με τέτοιο τρόπο, ώστε έδωσε απαντήσεις σε ερωτήματα και κάλυψε θέματα όπως: Δημιουργία – κατοχύρωση εμπορικών σημάτων, Δημιουργία εξαγωγίμου προϊόντος (design, συσκευασία, πιστοποιήσεις κλπ), Σήμανση προϊόντων – barcode κλπ, Δημιουργία επικοινωνιακών εργαλείων, Επιλογή ξένων αγορών και προσαρμογή των προϊόντων σε αυτές, Μεθοδολογία εξεύρεσης πελατών στις αγορές – στόχους, Δράσεις που απαιτούνται για την εξεύρεση πελατών Καλές Πρακτικές
- Συνάντηση Εργασίας με θέμα «**Καινοτόμα Χρηματοδοτικά Εργαλεία**» (16.05.2017) - Αίθουσα Συνεδριάσεων Περιφερειακού Συμβουλίου στην Πάτρα, κατά την οποία τέθηκαν και συν-

διαμορφώθηκαν καινοτόμες προσεγγίσεις που άπτονται των χρηματοδοτήσεων των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, σε συνδιοργάνωση με το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας & Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ)

- Ενημερωτική Εκδήλωση «**Βέλτιστες Πρακτικές Προώθησης Εξαγωγών**» (22.05.2017) - Αίθουσα Επιμελητηρίου Αχαΐας στην Πάτρα. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, η Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε. (Enterprise Greece) και το Επιμελητήριο Αχαΐας, στοχεύοντας στην ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας και στην αύξηση των εξαγωγών τους, συνδιοργάνωσαν ενημερωτική εκδήλωση με **στόχο** οι μεν φορείς να ενημερωθούν από εκπροσώπους ξένων διπλωματικών αποστολών στην Ελλάδα για τις βέλτιστες πρακτικές προώθησης των εξαγωγών σε ξένες αγορές και οι δε Έλληνες εξαγωγείς για δυνατότητες και τρόπους προώθησης των προϊόντων τους στις χώρες αυτές, ήτοι στις αγορές της Ολλανδίας, του Καναδά, της Νοτίου Αφρικής και της Ινδονησίας.
- Σύσταση Ομάδας Εργασίας για τη διερεύνηση του πλαισίου και των δυνατοτήτων δημιουργίας Περιφερειακού Επενδυτικού Ταμείου σε συνεργασία με το ΕΤΕΑΝ. Επίσης η δημιουργία ενός Ειδικού Περιφερειακού Ταμείου που θα στηρίζει μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις που εστιάζουν στην καινοτομία, βρέθηκε στο επίκεντρο συνάντησης εργασίας του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας με τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο του Εθνικού Ταμείου Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ).

- Συμμετοχή με τη Διοργάνωση Συνεδρίας στο 5ο Ετήσιο Αναπτυξιακό Συνέδριο: “Αναπτυξιακές Προοπτικές στη Δυτική Ελλάδα” - “Τα συν του συνεπιχειρούν” - Θεματική Ενότητα: “**Συμμαχία για την Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη στη Δυτική Ελλάδα**” (15.07.2017) – Συνεδριακό Κέντρο Porto Rio Hotel (Αχαΐα)

ΕΤΗΣΙΟ

5° ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

Porto Rio Hotel, Πάτρα

“Συμμαχία για την Επιχειρηματικότητα
και Ανάπτυξη στη Δυτική Ελλάδα”

ΤΑ ΣΥΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

Σάββατο, 15 Ιουλίου 2017 Ώρα 12.30

Πολιτική ηγεσία ■ Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών ■ Αξιωματούχοι ■ Κορυφαίοι εκπρόσωποι επιχειρήσεων

Ομιλητές

Κεντρικός ομιλητής
Αλέξης Χαρίτσης
Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομίας και Ανάπτυξης

Απόστολος Κατσιφάρας
Περιφερειάρχης
Δυτικής Ελλάδας

Thomas Wobben
Διευθυντής Οριζόντιων
Πολιτικών και Δικτύων,
Ευρωπαϊκή Επιτροπή των
Περιφερειών

Κωνσταντίνος Μίχαλος
Πρόεδρος Κεντρικής Ένωσης
Επιμελητηρίων Ελλάδος & ΕΒΕΑ

Ζωούλλης Μηνά
Πρόεδρος και Διευθύνων
Σύμβουλος, Αθηναϊκή Ζυθοποιία

Βαγγέλης Γκορίλας
Enterprise Solutions Manager,
Διεύθυνση Εταιρικών Πελατών,
Vodafone Ελλάδα

Ευγενία Φωτονιάτα
Ειδική Γραμματέας
Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ
ΕΤΠΑ και ΤΣ

Κωνσταντίνος Καρπέντας
Αντιπεριφερειάρχης
Περιφερειακής Ανάπτυξης
& Επιχειρηματικότητας

Κλεομένης Μπάρλος
Πρόεδρος Συνδέσμου
Επιχ. και Βιομηχανιών
Πελοποννήσου & Δυτ. Ελλάδας

**Κωνσταντίνος
Κωνσταντινόπουλος**
CEO της Coffee Island

Οδυσσέας Λαμιζίδης
Εκπρόσωπος MindSpace Patras

**Συντονιστής
Νίκος Φιλιππίδης**
Οικον. Συντάκτης
ΣΚΑΙ

2.4 Ενημέρωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων - Επενδύσεις

- Συγκροτήθηκε και λειτουργεί Γραφείο Ενημέρωσης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Εξυπηρέτησης Επενδυτών (βάσει της η υπ' αρ. 248595/27.12.2016 (ΦΕΚ Β' 4309) απόφασης ΓΓ Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, περί Τροποποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας) με αρμοδιότητες:
 - ✓ την παροχή πληροφοριών και διευκρινίσεων για τον τρόπο εφαρμογής του επενδυτικού νόμου σύμφωνα με τις εντολές, οδηγίες και εγκυκλίους των αρμοδίων υπηρεσιών,
 - ✓ την ενημερωτική υποστήριξη νέων επιχειρηματιών στα πρώτα βήματά τους
 - ✓ την ενημερωτική υποστήριξη των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων για τις διαθέσιμες χρηματοδοτικές ευκαιρίες,
 - ✓ την παραλαβή αιτήσεων με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την υπαγωγή των επενδυτικών σχεδίων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,
 - ✓ τη διενέργεια προέλεγχου πληρότητας του φακέλου, τη χορήγηση προθεσμίας για την τυχόν συμπλήρωση αυτού και τη χορήγηση αποδεικτικού παραλαβής με το σχετικό αριθμό πρωτοκόλλου,
 - ✓ την παραλαβή αιτήσεων, δικαιολογητικών και στοιχείων για τα λοιπά στάδια υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων,
 - ✓ την ενημέρωση των φορέων των επενδυτικών σχεδίων για την πορεία εξέτασης της επενδυτικής πρότασής τους

Στόχος για το 2018 είναι το Γραφείο αυτό να λειτουργήσει ως **one-stop-shop**, όπου οι **ΜμΕ** θα μπορούν να υποβάλουν αίτηση για ευρωπαϊκές, εθνικές και τοπικές επιχορηγήσεις.

- Για τη στήριξη των **ιδιωτικών επενδύσεων** στη Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος μέσα στο έτος **2017** εκταμιεύτηκαν το σύνολο των χρημάτων που είχαν διατεθεί από το αρμόδιο Υπουργείο μέσα από την ΣΑΕ 024.

Το 2017 όμως η ΠΔΕ και στο θέμα του αναπτυξιακού νόμου έδωσε το **στίγμα** της με σειρά προτάσεων που υπέβαλε στον αρμόδιο Υπουργό για την επιτάχυνση της αποπληρωμής των επιχειρήσεων που ολοκλήρωσαν με επιτυχία τις επενδύσεις τους. Στάλθηκαν δύο επιστολές (ΑΠ 52987/335/23-2-2017 και 261277/3541/25-9-2017). Οι επιστολές αυτές και η βούληση του αρμόδιου Υπουργείου έφεραν την ευτυχή κατάληξη και με την έκδοση της υπ αριθμ.

127846/22.11.2017 ΚΥΑ με θέμα «Συγχώνευση τμηματικών καταβολών επιχορήγησης επενδυτικών σχεδίων υπαχθέντων στις διατάξεις των ν. 3299/2004 και 3908/2011.»

Από την 01/07/2011 που η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχει αναλάβει την αρμοδιότητα των Αναπτυξιακών Νόμων 3299/2004 και 3908/11 έχουν εκταμιευθεί συνολικά περίπου 45 εκατ. ευρώ (στοιχεία την 31-12-2017).

Από τον Ιούνιο του 2012 ξεκίνησε, με ευθύνη της Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, η λειτουργία της **ειδικής σελίδας** στην επίσημη ιστοσελίδα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την **ενημέρωση των επενδυτών** (<http://www.pde.gov.gr/ependyseis/>).

Η **σελίδα** αυτή πρόσφατα ανανεώθηκε και με νέο υλικό και νέα γραφικά, γίνεται έτσι πιο προσιτή και εύχρηστη στον τελικό χρήστη. Σε αυτήν, εκτός από τον Αναπτυξιακό νόμο περιλαμβάνονται γενικά θέματα επιχειρηματικότητας, οι προκηρύξεις που θα δρομολογηθούν σε θέματα επιχειρηματικότητας από την ΔΙΑΠ ως ΕΦΔ αλλά και μέσω του ΕΠ «ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ 2014-2020». Η υπηρεσία αυτή δίνει την δυνατότητα στους επενδυτές της Δυτικής Ελλάδας να έχουν **συγκεντρωμένη** όλη την σχετική νομοθεσία, να βρίσκουν τα **τυποποιημένα έντυπα** που χρησιμοποιούνται από το αρμόδιο τμήμα καθώς και **πληροφορίες** ειδικού και γενικού επενδυτικού ενδιαφέροντος.

Για το **2018** προγραμματίζεται να ξεκινήσει και πάλι η αποστολή, σε όλους τους επενδυτές και επιχειρηματίες, του ειδικού ενημερωτικού δελτίου (Newsletter) με τίτλο «**ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ**» με ενημερωτικό υλικό επενδυτικού ενδιαφέροντος για τη Δυτική Ελλάδα. Το σχετικό έντυπο προετοιμάζεται από τη Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού.

Ήδη έχουν ετοιμαστεί και αποσταλεί τα πρώτα δύο τεύχη:

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας: Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Περιφέρεια 2017

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (Region of Western Greece - RWG) κέρδισε το βραβείο «Ευρωπαϊκής Επιχειρηματικής Περιφέρειας 2017» (European Entrepreneurial Region 2017 - EER 2017) από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (ΕΠΠ) για το πιο αξιόλογο και υποσχεμένο επιχειρηματικό όραμα.

Παρά τις αντιξοότητες από την οικονομική κρίση στην Ελλάδα, η κερκτική επιτροπή ΕΠΠ επιβόλευσε την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, η οποία παρουσιάζει μία αξιόλογη και ρεαλιστική στρατηγική περιφερειακής ανάπτυξης, με τη συμμετοχή διαφορετικών φορέων της κοινωνίας και με έμφαση στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (ΠΔΕ) φιλοδοξεί να καλλιεργήσει την επιχειρηματική νοοτροπία βασισμένη στη συνεργασία, την ανταλλαγή ιδεών και εμπειριών και τη μάθηση-καθοδήγηση.

Παρασημένο τεύχος

Πρώτο Πρωτοκόλλιο Σελ.2

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

αποτελείται από 13 Περιφερειακές

Ενότητες (ΠΕ) που είναι οι:

α) Αχαΐα Σελ.3

β) Αιτωλία-Ακαρνανία Σελ.4

γ) Δυτική Αχαΐα Σελ.5

δ) Δυτική Αρκαδία Σελ.6

ε) Δυτική Πελοπόννησος Σελ.7

Βράβευση 15.06.2016

Στη διάρκεια της 15ης

Βραδιάς της ΠΔΕ

ως EER2017

Η Διευθύντρια Μάρια

Καλλιμάνη, Περιφερειάρχης

Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

Παρουσιάζει το βραβείο

Πρωτοκόλλιο

Καταστάσεις | ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ | ΗΜΕΡΑ | ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ | Ιανουάριος 2017, Τεύχος 01 | Σελ. 1

Ενημερωτικό Δελτίο (NewsLetter) 01
(<https://goo.gl/H4F8Gy>)

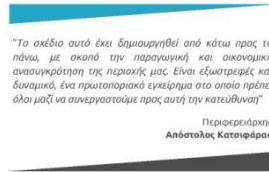

Καταλύτης στην οικονομική ανάκαμψη του Δίκτυου ΣΣΑΔΕ

Η πολυεπίπεδη συνεργασία για την ενίσχυση των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αποτελεί το θεμέλιο λίθο στο σχεδιασμό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ως Ευρωπαϊκής Επιχειρηματικής Περιφέρειας 2017 (European Entrepreneurial Region 2017 - EER 2017).

Πλέον, έχουμε φθάσει στο σημείο «κλειδί» στο σκεπασμό μας, που είναι η συγκρότηση του δικτύου «Συμμαχία για την Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη στη Δυτική Ελλάδα», το οποίο θα λειτουργεί ως καταλύτης και σημαντικός παράγοντας και θα συμβάλει στην ενίσχυση-ανάβλωση-υποστήριξη των ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές, κοινωνικές και λοιπές διαρκείς εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα.

"Το σχέδιο αυτό έχει δημιουργηθεί από κάτω προς τα πάνω, με σκοπό την παραγωγική και οικονομική ανασυνκρότηση της περιοχής μας. Είναι εξωστρεφές και δυναμικό, ένα πρωτοποριακό σχέδιο στο οποίο πρέπει όλοι μαζί να συνεργαστούμε προς αυτή την κατεύθυνση"

Περιφερειάρχης

Απόστολος Κατσιφάρας

Περιφερειακό Συμβούλιο 23.02.2017

Εγκρίθηκε από τη συνεδρίαση σχετικά με την εν-

έργηση για την πορεία υλοποίησης του σχεδίου

ΕΕΡ 2017 & την έγκριση του Καταστατικού ΣΣΑΔΕ

Παρασημένο τεύχος

Όργανο λήψης αποφά-

σεων ΣΣΑΔΕ

Σελ.2

Συγκρότηση Εκτελεστικής

Επιτροπής

Σελ.3

Δράσεις EER 2017

Σελ.4

Ομάδες Εκτίμησης / Δράσης

Σελ.5

Ημερίδα Συμμαχίας

Σελ.6

2η Συνεδρίαση Εκτελε-

στικής Επιτροπής

Σελ.7

"Οόλουμ να αλλάζουμε την κουλτούρα μας. Να χτίζουμε γέφυρες συνεργασίας να θέσουμε στόχους να αλλάζουμε νοοτροπίες για να στηρίξουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την επιχειρηματικότητα και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις"

Αντιπεριφερειάρχης

Περιφερειακής Ανάπτυξης & Επιχειρηματικότητας

Κωνσταντίνος Καρπέντας

Με την υπ' αριθ. 26/2017 (ΑΔΑ: 6Π0Β7Λ6-832) απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου ΠΔΕ, εξουσιοδοτήθηκε ο Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ανάπτυξης & Επιχειρηματικότητας κ.Κωνσταντίνος Καρπέντας, για την υπογραφή του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας - Καταστατικού του Δικτύου ΣΣΑΔΕ και ορίστηκε ως Εκπρόσωπος Υποστήριξης Δράσεων της ΠΔΕ και ως Πρόεδρος: α) στην Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης του δικτύου και β) στην Εκτελεστική Επιτροπή, με αναπληρωτή του τον Περιφερειακό Σύμβουλο ΠΕ Ηλείας, κ.Γεώργιο Χλινό.

Καταστάσεις | ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ | ΗΜΕΡΑ | ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ | 26 Τεύχος | Σελ. 1

Ενημερωτικό Δελτίο (NewsLetter) 02
(<https://goo.gl/umSdNg>)

Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να γραφτεί μέσα από την ειδική ιστοσελίδα:
<http://www.pde.gov.gr/ependyseis/> για την ενημέρωση των επενδυτών της Δυτικής Ελλάδας.

2.5 Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων του ΕΠ «Δυτική Ελλάδα 2014-2020»

Με την υπ αριθμ 3218/24.08.2017 απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, η **Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού (ΔΙΑΠ)** ορίστηκε ως **Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων** του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2014-2020». Με την ίδια απόφαση έγινε και εκχώρηση ποσού **28.605.279,00€** (Δημόσια Δαπάνη) στη ΔΙΑΠ για την διαχείριση του, σε δράσεις κρατικών ενισχύσεων κυρίως για την στήριξη της επιχειρηματικότητας.

Στο πλαίσιο αυτό ωρίμασε από την Υπηρεσία (ΔΙΑΠ) σειρά δράσεων – πράξεων που θα αποτελέσουν διαχρονικά προσκλήσεις για την τοπική επιχειρηματικότητα.

Ειδικότερα έχουν ωριμάσει σε επίπεδο δελτίου εξειδίκευσης οι δράσεις:

- **Εξωστρέφεια Διεθνοποίηση των ΜμΕ της ΠΔΕ.** Έχει ήδη γίνει η προδημοσίευση της πράξης (Σεπτέμβριος 2017, έγινε διαβούλευση και συμπλήρωση της, στάλθηκε (12/2017) στην αρμόδια υπηρεσία κρατικών ενισχύσεων (ΕΥΚΕ) για σύμφωνη γνώμη. Αναμένεται αρχές του 2018 η έγκριση και μέσα στο α' εξάμηνο του 2018 αναμένεται η δημοσιοποίηση της πρόσκλησης με τίτλο «**Διεθνοποίηση Εξωστρέφεια των Επιχειρήσεων της Δυτικής Ελλάδας**» προϋπολογισμού Δημόσιας Δαπάνης **3,1 εκ ευρώ** που είναι η **πρώτη** πρόσκληση στήριξης ΜμΕ που ωριμάζει, δημοσιοποιείται και υλοποιείται από υπηρεσίες ΟΤΑ. Μέχρι σήμερα όλες οι προσκλήσεις στήριξης επιχειρηματικότητας ήταν αποτέλεσμα οριζόντιων επιλογών του αρμόδιου Υπουργείου
- **Ενίσχυση των δημιουργικών επιχειρήσεων της Δυτικής Ελλάδας.** Εντός του α' τριμήνου 2018 θα ωριμάσει η πρόσκληση και αναμένεται η προδημοσίευσή της εντός του α' τριμήνου 2018
- **Επιχειρηματικότητα νέας γενιάς και Ανταγωνιστικότητα νεοφυών ή πολύ Μικρών επιχειρήσεων**
- **Ενίσχυση των αλυσίδων προστιθέμενης αξίας για τα προς διεθνοποίηση προϊόντα της Δυτικής Ελλάδας**
- **Ενίσχυση συνεργατικών σχηματισμών και δικτυώσεων** Ενίσχυση του μεγέθους των Μεταποιητικών επιχειρήσεων της ΠΔΕ (πρώην Ευέλικτη μεταποίηση)
- **Έμπειρη Επιχειρηματικότητα**

2.6 Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (Κ.Αλ.Ο.)

Παράλληλα με την κλασική οικονομία, η **Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (Κ.Αλ.Ο.)** προσφέρει μια μεγάλη ευκαιρία για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και στήριξη της κοινωνίας, αφού τοποθετεί **την ανθρώπινη διάσταση πριν από τα κέρδη**, εισάγοντας έναν εναλλακτικό τρόπο που ασκούνται οι οικονομικές δραστηριότητες, θέτοντας στο επίκεντρό της τους ανθρώπους και την ικανοποίηση των κοινωνικο-οικονομικών αναγκών.

- Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος διαθέτει κονδύλι ύψους 7.000.000 ευρώ, μέσω του ΠΕΠ 2014-2020, που πρόκειται να διοχετευθεί για τη στήριξη της Κ.Αλ.Ο.. Η σχετική πρόσκληση θα προκηρυχτεί στις αρχές του 2018
- Έχει οριστεί και Εντεταλμένη Περιφερειακή Σύμβουλος για τα θέματα Κ.Αλ.Ο., καταδεικνύοντας την πολιτική μας βούληση και την προτεραιότητα μας στον συγκεκριμένο τομέα. Το θέμα της Κ.Αλ.Ο. εισήχθη και συζητήθηκε στο Περιφερειακό Συμβούλιο
- Αξιοποιούμε τα Ευρωπαϊκά όργανα και δίκτυα στα οποία συμμετέχουμε, για τον εντοπισμό καλών πρακτικών, τη μεταφορά τεχνογνωσίας και διαπεριφερειακή συνεργασία. Συμμετείχαμε σε συνεδρίαση της Ομάδας Εργασίας «Οικονομική & Κοινωνική Συνοχή» της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR, με θέμα την Κ.Αλ.Ο. και τις προοπτικές της για τις χώρες της Μεσογείου, που έγινε στο Μονπελιέ της Γαλλίας, σχετικά με το υφιστάμενο πλαίσιο και την εμπειρία και καλές πρακτικές που υπάρχουν στις περιφέρειες, τις προοπτικές που διαμορφώνονται τις δυνατότητες διαπεριφερειακής συνεργασίας, με έμφαση στους νέους και τις γυναίκες, ενώ πραγματοποιήθηκε και επίσκεψη και ξενάγηση στις εγκαταστάσεις του Rôle REALIS, μίας θερμοκοιτίδας αποκλειστικά για επιχειρήσεις της Κ.Αλ.Ο.
- Στο Δίκτυο «Συμμαχία για την Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη στη Δυτική Ελλάδα» συμμετέχουν και φορείς Κ.Αλ.Ο.
- Συνάντηση εργασίας του Περιφερειάρχη με την Αναπληρωτή Υπουργό Εργασίας, όπου συζητήθηκε το θέμα και η ενίσχυση των πρωτοβουλιών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας προς την κατεύθυνση αυτή

- Ο Περιφερειάρχης συμμετείχε στην 1η Έκθεση Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, που έγινε στην Τεχνόπολη του Δήμου Αθηναίων φιλοξενώντας πάνω από 130 φορείς Κ.Αλ.Ο., παρουσία και του Πρωθυπουργού, με τον οποίο υπήρξε συνάντηση στο περιθώριο της Έκθεσης
- Συνάντηση εργασίας του Περιφερειάρχη με την Αναπληρωτή Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, όπου συζητήθηκε το θέμα και η ενίσχυση των πρωτοβουλιών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας προς την κατεύθυνση αυτή
- Συνάντηση εργασίας του Περιφερειάρχη με τον Ειδικό Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλέγγυας Οικονομίας, με τη συμμετοχή και υπηρεσιακών παραγόντων της Περιφέρειας, για τους τρόπους υποστήριξης των φορέων Κ.Αλ.Ο., ενεργοποίησης παραγωγικών δυνάμεων προκειμένου να δημιουργηθούν νέα σχήματα Κ.Αλ.Ο., καθώς και τα χρηματοδοτικά μέσα που ευνοούν την ανάπτυξη της Κ.Αλ.Ο.

2.7 Δημιουργικές και Πολιτιστικές Βιομηχανίες

Η γρήγορη ανάπτυξη που σημείωσε ο **κλάδος της δημιουργικής και πολιτιστικής βιομηχανίας** τα τελευταία χρόνια διεθνώς οδήγησε στην αναγνώρισή τους ως αυτοτελούς τομέα της οικονομίας, που περιλαμβάνει πολλές και σημαντικές δραστηριότητες παραγωγικού ενδιαφέροντος, όπως η διαφήμιση, η αρχιτεκτονική, το design, τα MME και μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ο κινηματογράφος, τα εικαστικά, η λογοτεχνία και το θέατρο, το λογισμικό, η μουσική, η φωτογραφία, οι βιβλιοθήκες και τα αρχεία, τα μουσεία, κλπ. Καλύπτει δηλαδή ένα ευρύ και ετερόκλητο φάσμα δραστηριοτήτων συναφών με τον πολιτισμό γενικότερα.

Επιπλέον, για εμάς, οι δημιουργικές και πολιτιστικές βιομηχανίες σχετίζονται άμεσα με την προσπάθεια μας για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας, καθώς και την ανάδειξη του πολιτιστικού και τουριστικού προϊόντος της Δυτικής Ελλάδας. Έτσι:

- Στηρίζουμε κάθε χρόνο το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας για Παιδιά και Νέους, το οποίο έχει καθιερωθεί πλέον ως ένας σημαντικός θεσμός πολιτισμού και εκπαίδευσης, με απήχηση πολύ πέρα από τα σύνορα της Περιφέρειάς μας και της Χώρας μας. Μάλιστα στην προσπάθεια μας αυτή έχουμε την υποστήριξη του Υπουργείου Παιδείας και του Υπουργείου Πολιτισμού.
- Συμμετέχουμε στο ευρωπαϊκό έργο CREADIS3 (Δημιουργικές Περιφέρειες Έξυπνης Εξειδίκευσης), που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα INTERREG Europe 2014-2020 και στοχεύει στην υποστήριξη και προώθηση αποδοτικών στρατηγικών για τις πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες, σε συνάφεια με την προαγωγή της έρευνας και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της τοπικής οικονομίας.
- Συμμετείχαμε, μαζί με άλλες Ευρωπαϊκές Περιφέρειες, στη συν-διοργάνωση του εργαστηρίου «Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες: δημιουργία ενός ανθεκτικού τομέα μέσω περιφερειακής προσέγγισης», στο πλαίσιο της 15ης Ευρωπαϊκής Εβδομάδας των Περιφερειών και των Πόλεων (EWRC) στις Βρυξέλλες. Το εργαστήριο επικεντρώθηκε στο ρόλο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών και των λοιπών ενδιαφερομένων μερών (πολιτιστικός και δημιουργικός τομέας, ακαδημαϊκός τομέας, επιχειρηματικός τομέας, χρηματοπιστωτικός τομέας, δημόσιος και ιδιωτικός τομέας, κλπ.) για την ενίσχυση του δυναμικού των πολιτιστικών και δημιουργικών βιομηχανιών, με στόχο την οικονομική ανάπτυξη και την περιφερειακή καινοτομία, στο πλαίσιο των Περιφερειακών Στρατηγικών Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) και συγκεκριμένων ευρωπαϊκών έργων (όπως το CREADIS3).

2.8 Έρευνα και Καινοτομία

2.8.1 Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας Δυτικής Ελλάδας (ΠΣΕΚ)

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας σε εφαρμογή του νόμου 4386/2016 (άρθρο 8) και της υπ' αριθμ 147/02-12-2016 Απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας με θέμα «Επιλογή μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας (ΠΣΕΚ)» συγκρότησε με την υπ' αριθμ απόφαση 10550/97/2017 του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας το **Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας (ΠΣΕΚ)**.

Η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού ανέλαβε :

- το σχεδιασμό της πολιτικής της Περιφέρειας σε θέματα καινοτομίας και τη στατιστική τεκμηρίωση της στρατηγικής αυτής,
- την υποστήριξη της λειτουργίας του Περιφερειακού Επιστημονικού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας (ΠΣΕΚ) όπως προβλέπεται στην σχετική νομοθεσία,
- την ενθάρρυνση και υποστήριξη της ανάπτυξης της έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας (ΕΤΑΚ) στην Περιφέρεια, περιφερειακών συσπειρώσεων ερευνητικών οργανισμών, τεχνολογικών φορέων, επιχειρήσεων, λοιπών φορέων και περιφερειακών Αρχών, για την προώθηση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας,
- την υποστήριξη της Περιφέρειας για την συμμετοχή της στην οργανωτική επιτροπή της ετήσιας έκθεσης καινοτομίας που οργανώνεται με τον τίτλο PATRAS IQ,

Το Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας πραγματοποίησε οκτώ (8) συνεδριάσεις το 2017 και η ΔΙΑΠ εκτός από την υποστήριξή της στις συνεδριάσεις αυτές ,δημιούργησε ειδική στατική σελίδα στην ιστοσελίδα της ΠΔΕ (<http://www.pde.gov.gr/gr/organa-diakubernisis/psek.html>), ενώ για το 2018 προγραμματίζει :

- Ειδική δράση για την καινοτομία και την 4η βιομηχανική επανάσταση
- Την στατιστική επεξεργασία (πρωτογενή στατιστικά στοιχεία) με την χρήση δεικτών των θεμάτων καινοτομίας σε επίπεδο Δυτικής Ελλάδας

2.8.2 Στρατηγική Έρευνας και Τεχνολογίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS3)

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας δίνει σημαντική βαρύτητα στην Στρατηγική «Έξυπνης Εξειδίκευσης» με στόχο να καταφέρουμε να κρατήσουμε τους νέους μας, τους επιστήμονές μας στο σπίτι μας και στην Περιφέρειά μας.

Το «καινοτομικό» όραμα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας είναι να αποτελέσει περιφερειακό πόλο έρευνας και καινοτομίας για νέους επιστήμονες, ερευνητές και επιχειρήσεις αξιοποιώντας την γεωγραφική της θέση, αλλά και το πλήθος των καινοτομικών περιουσιακών της στοιχείων που την χαρακτηρίζουν με κυριότερο τις σημαντικές εκπαιδευτικές και ερευνητικές υποδομές που έχουν ως αποτέλεσμα την διαρκή παραγωγή νέων επιστημόνων και ερευνητών. Άλλωστε ανάπτυξη χωρίς υψηλού επιπέδου ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί ένα ουτοπικό στόχο.

Εντός του έτους 2017 υλοποιήθηκαν **ημερίδες Επιχειρηματικής Ανακάλυψης** με στόχο την ανάδειξη των δυνατοτήτων αλλά και των αναγκών των καινοτόμων επιχειρηματικών σχημάτων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την τελική εξειδίκευση δράσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της έρευνας - τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας στους συγκεκριμένους τομείς, με την κατάθεση-συζήτηση-επεξεργασία καινοτόμων προτάσεων.

2.8.3 Έκθεση Μεταφοράς Τεχνογνωσίας –Patras Innovation Quest (Patras IQ)

Το **2017** η έκθεση πραγματοποιήθηκε από 7 έως και 9 Απριλίου για **τέταρτη** συνεχόμενη χρονιά και με μεγάλη επιτυχία, στο Παμπελοποννησιακό Στάδιο, στην Πάτρα. Η έκθεση είχε τεθεί υπό την αιγίδα των Υπουργείων Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού με την υπογραφή προγραμματικής σύμβασης μεταξύ αυτών και του Πανεπιστημίου Πατρών, του Επιμελητηρίου Αχαΐας, της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Δυτικής Ελλάδας.

Η έκθεση στόχευε στην ανάπτυξη και ενίσχυση της συνεργασίας της ερευνητικής κοινότητας με τον παραγωγικό τομέα και περιελάμβανε προϊόντα καινοτόμων ιδεών, Καινοτόμες Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις με προϊόντα που προέκυψαν από την συνεργασία με πανεπιστήμια και ερευνητικούς φορείς, πρόγραμμα εκδηλώσεων σε θέματα καινοτομίας και επιχειρηματικότητας. Ερευνητικές ομάδες παρουσίασαν στον παραγωγικό τομέα και σε επενδυτές, ώριμα αποτελέσματα έρευνας που έχουν την δυνατότητα να αξιοποιηθούν επενδυτικά.

Σε προγραμματισμένες συναντήσεις της Οργανωτικής Επιτροπής με τη συμμετοχή εκπροσώπων όλων των φορέων που συγκροτούν την **“PATRAS IQ – ΕΚΘΕΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑΣ”**, στα πλαίσια της προγραμματικής σύμβασης που έχει υπογραφεί, συζητούνται προτάσεις και λαμβάνονται αποφάσεις για τη βελτίωση της διοργάνωσης των επόμενων εκθέσεων. Μεταξύ αυτών των αποφάσεων είναι το **PATRAS IQ 2018** να διεξαχθεί στις 27,28,29 Απριλίου στο Αθλητικό Κέντρο «ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΟΦΑΛΟΣ».

2.8.4 Πρωτοβουλίες Έρευνας & Καινοτομίας

- Στα πλαίσια προσπάθειας ενίσχυσης της νεανικής και καινοτόμας επιχειρηματικότητας προσκλήθηκαν και παρουσιάστηκαν στο τριήμερο Διεθνές Αναπτυξιακό Συνέδριο «Συμμαχία για την Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη στη Δυτική Ελλάδα», που οργάνωσε στην Πάτρα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, incubators, hubs και κοινωνικοί σχηματισμοί από την Δυτική Ελλάδα και όχι μόνο. Μια από τις πλέον χαρακτηριστικές περιπτώσεις ήταν η **πρωτοβουλία MAZINNOV Hub**, πρόσφατο δημιούργημα και εγχείρημα της Γαλλικής πρεσβείας που παρουσιάστηκε από τον Πρόσβη της Γαλλίας στην Ελλάδα, Christophe Chanteper, δίνοντας μια προοπτική και αντίληψη σε ευθεία γραμμή με την Ευρωπαϊκή πραγματικότητα και ανοίγοντας διαύλους επικοινωνίας με τους τοπικούς φορείς.
- **Μέσα στο 2017** δημοσιεύτηκε η πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης ενίσχυσης σχεδίων Έρευνας, Ανάπτυξης και Καινοτομίας για την «**Προώθηση Διεθνικών Ερευνητικών Έργων για Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις**» στο πλαίσιο του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Δυτική Ελλάδα 2014-2020**». Πρόκειται για μια πρόσκληση που συνδέεται με την σχετική θεματική περιοχή προτεραιότητας της RIS3 και προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση ήταν η θετική αξιολόγηση στα πλαίσια διεθνούς κοινής πρόσκλησης ερευνητικών έργων ιδιαίτερα από ευρωπαϊκά προγράμματα ERANET (MANUNET I & II, LEADERA και INCOMERA). Με τον τρόπο αυτό επετεύχθη με τον καλύτερο τρόπο η διασύνδεση έρευνας και καινοτομίας με ευρωπαϊκή διάσταση.
- Η πρωτοπορία της ΠΔΕ σε θέματα προηγμένων υλικών είχε ως αποτέλεσμα την επιλογή της από τη Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG RTG) ως μία από τις πρωτοπόρες Περιφέρειες της Ευρώπης που θα μπορούσε να διασυνδέσει την έρευνα και καινοτομία με την βιομηχανία. Η επιλογή αυτή εδράστηκε επίσης και στην βράβευση της ως Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Περιφέρεια και την λειτουργία της Συμμαχίας για την Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη στη Δυτική Ελλάδα. Σε αποτέλεσμα αυτής της επιλογής πραγματοποιήθηκε εξειδικευμένη συνάντηση εργασίας με θέμα "*Περιφερειακή ανάπτυξη μέσω πιλοτικών προγραμμάτων στον τομέα της νανοτεχνολογίας και των προηγμένων υλικών*" την 8 Νοεμβρίου 2017, στην αίθουσα του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας. Στόχο είχε να φέρει κοντά το πανεπιστήμιο, τα τεχνολογικά κέντρα και τη βιομηχανία, ιδιαίτερα τις μονάδες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της νανοτεχνολογίας και των προηγμένων υλικών.

Ο τομέας του τουρισμού αποτελεί παγκοσμίως έναν από τους συνεχώς και ραγδαίως αναπτυσσόμενους τομείς οικονομικής δραστηριότητας – ακόμα και κατά τη διάρκεια της δύσκολης συγκυρίας που ζει όχι μόνο η χώρα μας, αλλά και ολόκληρη η Ευρώπη – που προάγει την ανάπτυξη, δημιουργεί πολλές θέσεις εργασίας, προωθεί τις εξαγωγές και τις επενδύσεις και αλλάζει τη ζωή των πολιτών.

Για αυτό, από την πρώτη κιόλας θητεία μας ως Περιφερειακή Αρχή κάναμε την στρατηγική επιλογή και θέσαμε ως βασική προτεραιότητα του αναπτυξιακού μας οράματος και σχεδιασμού την προώθηση του συνόλου του περιβαλλοντικού, πολιτιστικού, αγροτοδιατροφικού και τουριστικού αποθέματος της Δυτικής Ελλάδας, ώστε η Περιφέρειά μας να αναδειχθεί σε τουριστικό προορισμό υψηλών προδιαγραφών, που θα στέκεται ανταγωνιστικά στον παγκόσμιο τουριστικό χάρτη.

3.1 Ολοκληρωμένη Τουριστική Στρατηγική

Έτσι, στο πλαίσιο αυτό, επιλέξαμε

- αφενός, να συνεργαστούμε με τον Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), τον τεχνικό σύμβουλο της Πολιτείας, για τη Μελέτη του Τουριστικού Προϊόντος και της Ανταγωνιστικής Ταυτότητας της Περιφέρειάς μας, αλλά και το σχεδιασμό και την εφαρμογή δράσεων τουριστικής προβολής της Δυτικής Ελλάδας, και
- αφετέρου, να φέρουμε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και επαγγελματίες του χώρου στο ίδιο τραπέζι, να ανταλλάξουμε απόψεις, να διαβουλευθούμε, να πάρουμε αποφάσεις και να σχεδιάσουμε όλοι μαζί, από κοινού.

Το αποτέλεσμα του εγχειρήματός μας αυτού – δηλαδή, η ολιστική προσέγγιση του τουριστικού προϊόντος της Δυτικής Ελλάδας, αλλά και μια ολοκληρωμένη στρατηγική προώθησής του, με τη χρήση της τεχνολογίας και των σύγχρονων μέσων προβολής – παρουσιάστηκε τον Οκτώβριο σε εκδήλωση που έγινε στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Πάτρας, παρουσία και της Διευθύνουσας Συμβούλου του MARKETING GREECE.

Με κεντρική επικοινωνιακή ιδέα «The Western Greece Collection. Inspirations» και μόντο το «Be Inspired» η Δυτική Ελλάδα έχει πλέον μια σύγχρονη και ανταγωνιστική τουριστική ταυτότητα, που αναδεικνύει τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα και προκαλεί τον επισκέπτη να εμπνευστεί και να την εξερευνήσει, ενώ παράλληλα μπορεί να δημιουργήσει ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις και τους παραγωγούς προϊόντων και υπηρεσιών, να προσελκύσει νέες επενδύσεις, να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα της περιοχής μας, να επιμηκύνει την τουριστική περίοδο, να δημιουργήσει θέσεις εργασίας και να εξασφαλίσει βιώσιμη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Ήδη, οι πρώτες ενδείξεις για την απήχηση της ψηφιακής καμπάνιας της νέας τουριστικής μας ταυτότητας μέσα από το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αλλά και το ψηφιακό αφιέρωμα στην Πάτρα σε κεντρική θέση στο Home Page του Discovergreece.com που υποστηρίζεται δημιουργικά από την MARKETING GREECE, δικαιώνουν την επιλογή μας να ακολουθήσουμε το δρόμο της ένωσης δυνάμεων, της ευρείας σύνθεσης, της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και των συνεργειών, και δημιουργούν προσδοκίες για σημαντική ενίσχυση του τουριστικού ρεύματος προς την Περιφέρειά μας.

3.2 Γραφεία Πληροφόρησης και Υποδοχής Τουρισμού

Ξεδιπλώνοντας σταδιακά της πτυχές του ολοκληρωμένου σχεδίου μας, προχωρήσαμε και σε συνεργασίες με τις 4 βασικές πύλες της Περιφέρειάς μας – τα λιμάνια της Πάτρας και του Κατακόλου, αλλά και τα αεροδρόμια του Αράξου και του Ακτίου - για τη δημιουργία (στο Άκτιο υπάρχει ήδη) και λειτουργία με ενιαία μορφή αντίστοιχων Γραφείων Πληροφόρησης και Υποδοχής Τουρισμού.

3.3 Αεροδρόμιο Ακτίου

Εδώ θα πρέπει να αναφερθεί η σημαντική παρέμβαση της Περιφέρειάς μας προς το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, για να αποκατασταθεί μια χρόνια αδικία που συντελείται εις βάρος της περιοχής μας και να αλλάξει η διεθνής ονομασία που χρησιμοποιείται σήμερα (στην αεροπλοΐα, στα αεροδρόμια, στα voucher των επισκεπτών αλλά και στις ταμπέλες της Ιόνιας Οδού) για το Αεροδρόμιο του Ακτίου, από το «Αεροδρόμιο Πρέβεζας» στο ορθό «Αεροδρόμιο Ακτίου».

Και το δίκαιο αίτημά μας, δικαιώθηκε, καθώς έχουν ήδη ξεκινήσει οι διαδικασίες για την αποκατάσταση της ορθής ονομασίας του «Αεροδρομίου Ακτίου».

3.4 Εκθέσεις

Το 2017 η Περιφέρειά μας, συμμετείχε σε συγκεκριμένες Εκθέσεις Τουρισμού, που είχαν επιλεγεί ένα χρόνο νωρίτερα, στο πλαίσιο της συνεργασία με τους φορείς του τουρισμού της Δυτικής Ελλάδας και τον ΣΕΤΕ.

Έτσι, τον Μάρτιο του 2017 συμμετείχε στην κορυφαία παγκοσμίως Διεθνή Έκθεση Τουρισμού «ITB 2017» στο Βερολίνο, με δικό της περίπτερο, το οποίο επισκέφθηκαν, μεταξύ άλλων, η Υπουργός Τουρισμού, ο αρμόδιος Υφυπουργός στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων της Γερμανίας, και ο Γενικός Γραμματέας του ΕΟΤ.

Επίσης τον Μάρτιο του 2017 συμμετείχε στη Διεθνή Τουριστική Έκθεση «MITT 2017» που πραγματοποιήθηκε στη Μόσχα, η οποία θεωρείται ως η πέμπτη μεγαλύτερη τουριστική έκθεση παγκοσμίως. Μάλιστα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας φιλοξενήθηκε στο περίπτερο του ΕΟΤ, που βρισκόταν σε περίοπτη θέση της έκθεσης.

Τον Οκτώβριο του 2017, στήριξε ενεργά τη διοργάνωση για μία ακόμη χρονιά της 2^{ης} Διεθνούς Έκθεσης για τον Ελληνικό Εναλλακτικό Τουρισμό «Nostos» στη Ναύπακτο, ενώ συμμετείχε και με δικό της περίπτερο.

Το Νοέμβριο του 2017 συμμετείχαμε σε μία από τις μεγαλύτερες τουριστικές εκθέσεις στον κόσμο, τη World Travel Market (WTM) 2017 στο Λονδίνο. Αξίζει να σημειωθεί ότι το περίπτερο του ΕΟΤ, στο οποίο φιλοξενήθηκε η Περιφέρειά μας, βραβεύτηκε με το βραβείο «Best Stand for Doing Business» ως το καλύτερο περίπτερο της έκθεσης, που ξεχώρισε για τη μεγάλη επισκεψιμότητα και τις επαγγελματικές επαφές. Μάλιστα το περίπτερο επισκέφτηκε και η Υπουργός Τουρισμού.

Επίσης το Νοέμβριο του 2017, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε στη Διεθνή Έκθεση «Philoxenia» στη Θεσσαλονίκη, με δικό της περίπτερο 30 τμ. όπου φιλοξενήθηκαν και επαγγελματίες του τουρισμού από τη Δυτική Ελλάδα και το οποίο επισκέφτηκε και η Υπουργός Τουρισμού.

Τέλος, το Δεκέμβριο του 2017 η Περιφέρειά μας συμμετείχε με δικό της περίπτερο στη Διεθνή Τουριστική Έκθεση «4η GREEK TOURISM EXPO» που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα.

Με βάση το ολοκληρωμένο σχέδιό μας η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας θα συνεχίσει να είναι παρούσα σε εμβληματικές τουριστικές εκθέσεις, εκθέσεις θεματικού τουρισμού, διοργανώσεις B2B συναντήσεων, αξιοποιώντας όλα τα σημαντικά εργαλεία που έχει δημιουργήσει την τελευταία περίοδο, αλλά και με σεβασμό προς τους πόρους.

3.5 Βραβείο Ευρωπαϊκού Τουρισμού Αριστείας

Είμαστε ιδιαίτερα υπερήφανοι, για τον τίτλο του Ευρωπαϊκού Προορισμού Αριστείας που κατακτήσαμε για την Πάτρα, καθώς συμμετείχαμε στο πρόγραμμα «European Destinations of Excellence (EDEN) - Ευρωπαϊκοί Προορισμοί Αριστείας» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Κομισιόν), όπου από το 2007 έχει στόχο την ανάδειξη νέων τουριστικών προορισμών, μη παραδοσιακών και μη ανεπτυγμένων που αναπτύσσονται τουριστικά, σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης.

Το φετινό θέμα του διαγωνισμού ήταν «Πολιτιστικός Τουρισμός (Cultural Tourism)» και η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας – με εφόδια τη σκληρή δουλειά, αλλά και τα σύγχρονα εργαλεία και την ολοκληρωμένη τουριστική στρατηγική που έχει δημιουργήσει – προετοίμασε και υπέβαλλε έναν άρτια τεκμηριωμένο φάκελο υποψηφιότητας και τελικά κέρδισε.

Πρόκειται για μια σημαντική διάκριση που πετύχαμε, η οποία όχι μόνο υπογραμμίζει τη δυναμική της περιοχής μας ως αναδύομενο τουριστικό προορισμό και δικαιώνει τις επιλογές μας, αλλά και η οποία μας διασφαλίζει περαιτέρω σημαντική διεθνή προβολή, αφού η Πάτρα θα περιλαμβάνεται σε όλες τις δράσεις προβολής των προορισμών-νικητών, μαζί με τις υπόλοιπες χώρες.

3.6 Αθλητισμός-Πολιτισμός

Επίσης, ιδιαίτερης σημασίας για εμάς είναι το τρίπτυχο πολιτισμός-αθλητισμός-τουρισμός, το οποίο έχει πολλαπλασιαστική δυναμική.

Έτσι, σημαντική διεθνής προβολή για την ανάδειξή της Αρχαίας Ολυμπίας, στο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο γίνεσθαι, όχι μόνον ως τόπου προορισμού, αλλά και ως κέντρο αθλητισμού, πολιτισμού και παιδείας, είχαμε με την ευκαιρία της Αφής της Ολυμπιακής Φλόγας για την Χειμερινή Ολυμπιάδα 2018 στην Πιονγκτσάνγκ της Νότιας Κορέας, αλλά και της υπογραφής, και από τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, της Ολυμπιακής Εκεχειρίας της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής (ΔΟΕ).

Ακόμα, σημαντική ευκαιρία για τη διεθνή προβολή της περιοχής μας αποτελεί και η διοργάνωση των 2^{ων} Παράκτιων Μεσογειακών Αγώνων του 2019 στην Πάτρα. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, με γνώμονα ότι, η τρίτη πόλη της χώρας, η Πάτρα, και έχει τις δυνατότητες και δικαιούται να διεκδικεί μεγάλες διοργανώσεις, που θα προσελκύουν επισκέπτες και θα την καταστήσουν κέντρο αθλητικών γεγονότων, υποστήριξε ενεργά και από κοινού με το Υπουργείο Αθλητισμού και τον Δήμο Πατρέων, την προετοιμασία του φακέλου υποψηφιότητας και τη διεκδίκηση των αγώνων.

Η συλλογική αυτή προσπάθεια είχε ως αποτέλεσμα την μεγάλη αυτή επιτυχία, καθώς, τον Οκτώβριο του 2017, στην Ταραγόνα Ισπανίας, η Πάτρα έλαβε από τη Διεθνή Επιτροπή Μεσογειακών Αγώνων το χρίσμα της διοργανώτριας πόλης των 2ων Παράκτιων Μεσογειακών Αγώνων του 2019.

Η επόμενη μέρα απαιτεί συνεργασίες προκειμένου όχι μόνο να κατασκευαστούν όλες εκείνες οι υποδομές για τη φιλοξενία του σημαντικού αυτού γεγονότος, αλλά και για την ανάδειξη των στρατηγικών πλεονεκτημάτων της περιοχής μας, καθώς και του πλούσιου φυσικού, πολιτιστικού και τουριστικού πλούτου της.

Επιπλέον, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με τη ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε., «αγκάλιασε» τη νέα πολυαθλητική διοργάνωση «The Bridge Experience», που διεξήχθη τον Ιούλιο του 2017, πάνω και γύρω από τη Γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου «Χαρίλαος Τρικούπης».

Ένα διήμερο αθλητισμού και πολιτισμού, το οποίο ετέθη, επίσης, και υπό την αιγίδα του Υφυπουργείου Αθλητισμού, και περιελάμβανε κολύμπι, τρέξιμο και ποδήλατο, αλλά και mini-

κρουαζιέρες, οργανωμένες εκδρομές και επισκέψεις στα σημεία ενδιαφέροντος της περιοχής, καθώς και εκδηλώσεις ανάδειξης της τοπικής κουζίνας συνδυασμένες με οινογευσία.

Όραμά μας είναι να εξελιχθεί σε μία διοργάνωση παγκοσμίου φήμης, με πολλαπλασιαστική αναπτυξιακή δυναμική, που θα αποτελεί ορόσημο για τον αθλητικό τουρισμό στην Ελλάδα, προσελκύοντας στην περιοχή μας επισκέπτες και αθλητές (ερασιτέχνες και επαγγελματίες), από κάθε γωνιά της Ελλάδας και του υπόλοιπου κόσμου.

Ειδικότερα δε, σε ότι αφορά τη σημαντική παράμετρο της στρατηγικής μας για τη σύνδεση του τουριστικού μας προϊόντος με το πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα της περιοχής μας, θα πρέπει να σημειωθεί ότι κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο υλοποιήθηκαν συνολικά 14 μεγάλα έργα διατήρησης, προστασίας και ανάδειξης των πολιτιστικών μας μνημείων, προϋπολογισμού περίπου 15,5 εκατ. ευρώ, ενώ και στην νέα προγραμματική περίοδο, σε συνεργασία με Υπουργό Πολιτισμού, τις αρμόδιες αρχές και τους Δήμους της Περιφέρειάς μας, προγραμματίζεται μια νέα γενιά έργων, σημαντικών για την τοπική κοινωνία, την ιστορία και τον πολιτισμό μας.

3.7 Πρωτοβουλίες για νέα σημεία ενδιαφέροντος

Βασική μας προτεραιότητα επίσης είναι **παρεμβάσεις ανάπλασης του περιβάλλοντος (φυσικού και αστικού) και του τοπίου**, ώστε να αναδείξουμε αναξιοποίητα πλεονεκτήματα της Περιφέρειάς μας και να δημιουργήσουμε νέες ευκαιρίες, με στόχο να αυξηθεί η τουριστική έλξη και η επισκεψιμότητα, να προσελκύσουμε επενδύσεις και να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας.

Έτσι, τον Απρίλιο του 2017, εγκρίναμε τη Μελέτη Ανάπλασης της Παραλίμνιας Ζώνης και Σχεδιασμού Παραλίμνιας Διαδρομής Λίμνης Τριχωνίδας, συνολικού προϋπολογισμού 300.000,00 ευρώ, για την προετοιμασία καίριων παρεμβάσεων – τόσο στο παραλίμνιο μέτωπο της λίμνης, όσο και στο δίκτυο των οδών που οδηγούν σε αυτή – ώστε άγνωστες γωνιές και αναξιοποίητα σημεία της Τριχωνίδας, να αποκτήσουν πρόσβαση, να αναδειχθούν και να αποδοθούν στους πολίτες και στους επισκέπτες.

Επίσης, προχωράμε στη διενέργεια Διαγωνισμού μελέτης ιδεών σχετικά με τη Στρατηγική Ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής του Φράγματος Πείρου-Παραπείρου, καθώς με το φράγμα δημιουργείται η Τεχνητή Λίμνη Αστερίου, που αποτελεί κίνητρο για την ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού, με αρκετές δραστηριότητες πάνω και γύρω από τη λίμνη, ενώ σε κοντινή απόσταση βρίσκονται και κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι. Στόχος μας είναι η δημιουργία ενός ακόμα αναπτυξιακού πόλου και η πλήρης τουριστική αξιοποίησή του, που θα επιφέρει ακόμη μεγαλύτερα οφέλη στην τοπική κοινωνία και στην οικονομία. Και όταν ολοκληρωθούν οι μελετητικές διαδικασίες, θα προχωρήσουμε σε ανοικτή διαβούλευση με όλους τους φορείς, για να γίνει το όραμα αυτό πράξη.

Στο ίδιο πνεύμα, διεκδικούμε τη δημιουργία Περιαστικού Πάρκου Πολιτισμού που θα ενώνει το Αρχαιολογικό Μουσείο Πατρών με το Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας και τον υπόλοιπο περιβάλλοντα χώρο, και προγραμματίζουμε τη διενέργεια διαγωνισμού αρχιτεκτονικών ιδεών για αυτό το μεγάλο έργο, που θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων και υπογειοποίηση της εθνικής οδού, ενώ θα δώσει μεγάλη λάμψη και προβολή στην ευρύτερη περιοχή.

Τέλος, έχουμε διαμορφώσει ένα πλέγμα νέων εργαλείων - όπως είναι οι στρατηγικές ΟΧΕ (Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης) και ΒΑΑ (Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης), οι Αστικές Αναπλάσεις, το πρόγραμμα LEADER, το ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας και η Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) – για την υλοποίηση από τους Δήμους και τους τοπικούς φορείς, σημαντικών παρεμβάσεων ανάπλασης και ανάδειξης.

3.8 Διαπεριφερειακή Συνεργασία

Τέλος, σημαντική έμφαση δίνει η Περιφέρειά μας στη **διαπεριφερειακή συνεργασία** και στο συντονισμό δράσεων, την ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών, και την αξιοποίηση των κοινών ευκαιριών, μεταξύ των Περιφερειών σε Ελλάδα και εξωτερικό.

Έτσι, μέσω του Ευρωπαϊκού Προγράμματος INTERREG Med 2014-2020, συμμετέχουμε στο έργο «MedCycleTour: Μεσογειακές Ποδηλατικές Διαδρομές για βιώσιμο παραθαλάσσιο τουρισμό», ένα έργο που βασίζεται στη μεσογειακή ποδηλατική διαδρομή EuroVelo 8 και έχει ως στόχο την ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή της Μεσογείου μέσω της δημιουργίας διακρατικών εργαλείων και συνεργασιών για την προσέλκυση επισκεπτών.

Το ευρωπαϊκό δίκτυο ποδηλατικών διαδρομών *EuroVelo*, του οποίου ηγείται η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Ποδηλατών (ECF), συνδέει ολόκληρη την Ευρώπη με υψηλής ποιότητας ποδηλατικές διαδρομές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν τόσο από τουρίστες όσο και από τον τοπικό πληθυσμό, και αποτελεί ένα εξαιρετικά αποτελεσματικό εργαλείο για την αύξηση του ποδηλατικού τουρισμού, αλλά και για τη βελτίωση των συνθηκών ζωής των κατοίκων της κάθε περιοχής με τη δημιουργία επιχειρηματικών ευκαιριών, την αύξηση της απασχόλησης και τη βελτίωση των τοπικών και περιφερειακών διαδρομών.

Η μεσογειακή ποδηλατική διαδρομή EuroVelo 8 στην οποία βασίζεται το έργο MedCycleTour, έχει ως στόχο να συνδέσει την περιοχή της Μεσογείου, από την Ισπανική Κάντιθ έως την Κύπρο, και στην περιοχή μας θα ξεκινά από την Ηγουμενίτσα και θα καταλήγει Αθήνα μέσω της Πάτρας.

Ακόμα, δεδομένου ότι ο τουρισμός είναι ένας από τους 4 Πυλώνες της Στρατηγικής της ΕΕ για την Μακροπεριφέρεια της Αδριατικής και του Ιονίου (EUSAIR), η Περιφέρειά μας, συνεργάστηκε με τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής (DG REGIO), για την Έκθεση / Ανάλυση των εθνικών τουριστικών στρατηγικών των 8 χωρών που συμμετέχουν στην EUSAIR, συμπεριλαμβανομένης και της εκτίμησης του περιφερειακού επιπέδου για Ιταλία και Ελλάδα», παρέχοντας στοιχεία από τη Μελέτη του Τουριστικού Προϊόντος της Δυτικής Ελλάδας και την Ολοκληρωμένη Τουριστική Στρατηγική της, που προέκυψαν στο πλαίσιο της συνεργασία με τους φορείς του τουρισμού της Δυτικής Ελλάδας και τον ΣΕΤΕ.

Σε ένα δύσκολο μακροοικονομικό περιβάλλον η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, **έχει ήδη ολοκληρώσει τον στρατηγικό της σχεδιασμό μέχρι το 2020** αφού :

- έχει ήδη εγκριθεί και υλοποιείται το 5ετές στρατηγικό της πρόγραμμα 2014-2019.
- έχει ήδη εγκριθεί και υλοποιείται το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ» 2014-2020 που συγχρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ.
- έχει ολοκληρωθεί η οριστική παραλαβή της μελέτης «Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Δυτικής Ελλάδας».
- έχει ήδη ολοκληρωθεί η εκπόνηση του ΠΕΣΔΑ και της ΣΠΜΕ. Η ολοκλήρωση πραγματοποιήθηκε με την έκδοση ης υπ. Αριθμ οικ. 61491/5301/19-12-2016 Κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «Κύρωση της απόφασης έγκρισης του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας» με την οποία κυρώνεται η με αριθμό 144/02.12.2016 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
- Εκπονήθηκε και εφαρμόζεται το ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα με τίτλο: «Ολοκληρωμένη Παρέμβαση στις πυρόπληκτες περιοχές της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας – Ηλεία», το πρώτο ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα που εκπονείται και χρηματοδοτείται από ΟΤΑ Β' βαθμού και υλοποιείται από ΟΤΑ Α' & Β' Βαθμού, αλλά και από ιδιώτες.
- Με τις υπ αριθμ 186/24-11-2017, 187/24-11-2017 και 189/24-11-2017 του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας γνωμοδότησε θετικά για την αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Δυτικής Πελοποννήσου (EL 01), Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL 04) και Ηπείρου (EL 05).

Παράλληλα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχοντας, από το 2012, δικαίωμα να εντάσσει έργα στις συλλογικές αποφάσεις χρηματοδότησης που είχε αγωνιστηκε για να καταφέρει να διασφαλίσει πόρους για την συντήρηση του μεγαλύτερου και δυσκολότερου οδικού δικτύου στην χώρα. Οι προσπάθειές της έγιναν σε μια χρονική συγκυρία που το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έχει μειωθεί κατά 60% και μετά από 6 χρόνια, τον Δεκέμβριο 2017, διατέθηκαν 2,3 εκ ευρώ από το κεντρικό κράτος για το επενδυτικό σκέλος των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ). Επίσης την ίδια περίοδο η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας κλήθηκε να αποπληρώσει χρέη πάνω από 35 εκ ευρώ.

Μετά από πρότασή μας δημιουργήθηκε **ειδική συλλογική απόφαση** για την ένταξη **έργων συντήρησης των περιφερειακών υποδομών** (οδικό δίκτυο ηλεκτροφωτισμός, φανάρια αντιπλημμυρικά έργα). Από το 2014 εντάσσονται έργα – δράσεις συντήρησης των υποδομών.

Μια δεύτερη **ιδιαίτερα σημαντική καινοτομία** μας που υιοθετήθηκε από την κεντρική κυβέρνηση ήταν η δημιουργία αντίστοιχης **ειδικής συλλογικής απόφασης** που θα χρηματοδοτεί, απρόσκοπτα, **έργα αποκατάστασης περιοχών που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές**. Οι φυσικές καταστροφές στην Αιτωλοακαρνανία, οι σεισμοί στην Ηλεία στο α εξάμηνο του 2016 καθώς και οι πρόσφατες καταστροφές στην Ηλεία (ανεμοστρόβιλοι, πλημμύρες) και Αιτωλοακαρνανία (Ζευγαράκι, Μεσολόγγι και Ναυπακτία), τα επαναλαμβανόμενα κατολισθητικά φαινόμενα (Καυκανιά, Ανάληψη Ηλείας, Πλάκα Καλαβρύτων, Κλεπά, Περίστα Αιτωλοακαρνανίας κλπ) επιβεβαιώνουν τόσο τις αρνητικές συνέπειες της κλιματικής αλλαγής όσο και την ιδιαιτερότητα της Δυτικής Ελλάδας.

Στόχος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για το 2017 στην διαχείριση των έργων του τομέα των υποδομών, όπως έχει καθοριστεί από τον πενταετή επιχειρησιακό σχεδιασμό της ήταν να :

- Συμβάλλει στους εθνικούς αναπτυξιακούς στόχους που τίθενται
- Εξυπηρετεί τον στρατηγικό στόχο του πενταετούς αναπτυξιακού προγράμματος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας
- Ενσωματώνει τις υποχρεώσεις της χώρας μας έναντι της Δημοσιονομικής Προσαρμογής και των νομικών δεσμεύσεων που έχει αναλάβει. (Όρια Πληρωμών – Τήρηση και Απορρόφηση)
- Συμμετέχει σημαντικά στην προσπάθεια της Περιφέρειας για την άρση της απομόνωσης, την συντήρηση και την αποκατάσταση των υφιστάμενων υποδομών και ειδικά των υποδομών που διευκολύνουν την παραγωγική αναδιάρθρωση της οικονομικής δραστηριότητας, την αντιμετώπιση ενδογενών στρεβλώσεων
- Αναδιατάσσει πόρους του εθνικού σκέλους λαμβάνοντας υπόψη ότι η Δυτική Ελλάδα έχει το μακρύτερο Οδικό δίκτυο της χώρας (Αιτωλοακαρνανία) το δυσκολότερο γεωφυσικό ανάγλυφο (εκτεταμένα φαινόμενα κατολισθήσεων κλπ), σε συνδυασμό με το γεγονός ότι το δίκτυο αυτό επί πολλά χρόνια δεν είχε τύχη της στοιχειώδους συντήρησης.
- Εκμεταλλεύεται πολλαπλασιαστικά τους περιορισμένους εθνικούς πόρους ενόψει της 5ης προγραμματικής Περιόδου.

4.1 Πηγές Χρηματοδότησης Έργων

Οι **Πηγές Χρηματοδότησης** της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για τις αναπτυξιακές και επενδυτικές δράσεις της διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

- Το επενδυτικό τμήμα των **Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ)**.
- Το **Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)** που διακρίνεται σε 2 σκέλη:
 - ✓ το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος, που συγχρηματοδοτείται από ευρωπαϊκά κονδύλια, και
 - ✓ το εθνικό σκέλος, που αποτελείται από αμιγώς εθνικές χρηματοδοτήσεις.
- Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ)

4.2 Πρόγραμμα Έργων που Χρηματοδοτούνται από Κ.Α.Π.

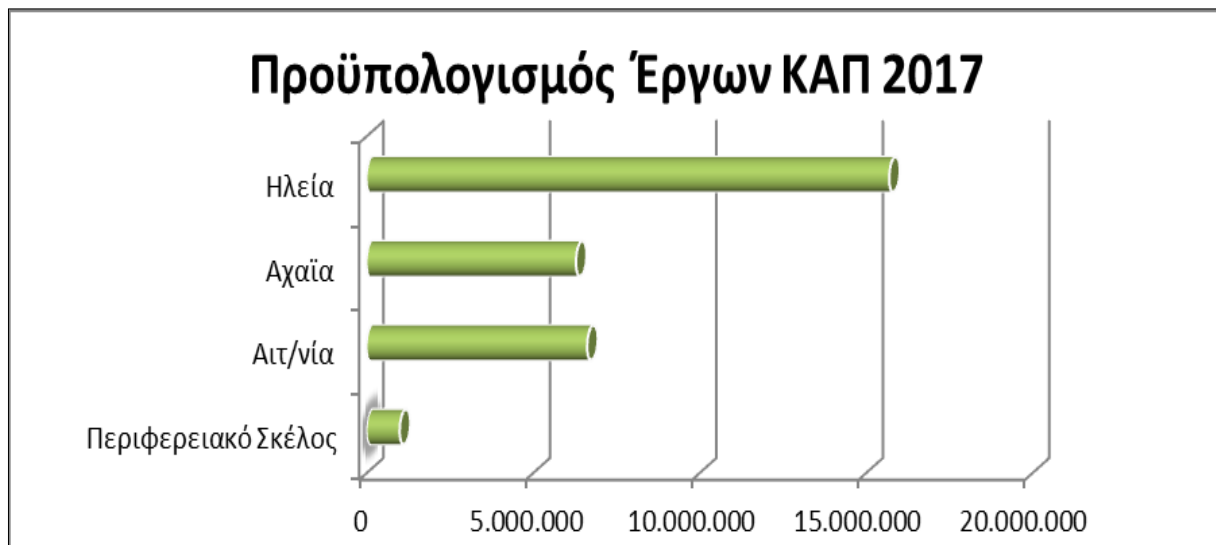
Μια σημαντική και καινοτόμα πρωτοβουλία που πάρθηκε στις αρχές του 2015 ήταν τυποποίηση των διαδικασιών κατάρτισης του προγράμματος έργων της ΠΔΕ που χρηματοδοτούνται από τους ΚΑΠ. Από τα προηγούμενα χρόνια είχε διαφανεί ότι υπήρχε σημαντική καθυστέρηση στην διαδικασία ένταξης νέων έργων στο πρόγραμμα αυτό καθώς έπρεπε να υπάρξει καθολική τροποποίηση του. Επίσης έπρεπε να ρυθμιστούν θέματα πληρωμών μέσω προκαταβολών κυρίως στις αρχές της νέας χρονιάς. Τέλος κρίθηκε σκόπιμο να τυποποιηθεί η διαδικασία ένταξης, τροποποίησης ενός έργου καθώς και στοιχείων του. Τα προβλήματα ομαδοποιήθηκαν και από το αρμόδιο τμήμα προχώρησε στην έκδοση του υπ' αριθμ. 54630/501/2402.2015 (ΑΔΑ: ΩΒΝΣ7Λ6-Η5Π) έγγραφου του Περιφερειάρχη με τίτλο «οδηγίες κατάρτισης του Ετήσιου Επενδυτικού Προγράμματος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας που χρηματοδοτείται από τους ΚΑΠ και χρηματοδότηση έργων ΚΑΠ από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων» Σ αυτό προσδιορίστηκαν οι διαδικασίες: α) ένταξης νέων έργων β) Εκκαθάρισης του Προγράμματος Έργων ΠΔΕ που χρηματοδοτούνται από τους ΚΑΠ - Ανενεργά έργα γ) Έργα σε εξέλιξη – Τροποποιήσεις Ετήσιου Επενδυτικού Προγράμματος – Διαδικασία προκαταβολών για την πληρωμή έργων στις αρχές του 2016 και μέχρι την έγκριση του νέου προγράμματος.

Με την κατάρτιση του Ετήσιου Επενδυτικού Προγράμματος του έτους 2017 της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας που χρηματοδοτείται από τους ΚΑΠ και χρηματοδότηση έργων ΚΑΠ από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Κ.Ε. 2012ΕΠ00100055) καθώς και της μιας τροποποίησης αυτού πραγματοποιήθηκαν:

- α) οι πληρωμές συνεχιζόμενων έργων του επενδυτικού προγράμματος της Περιφέρειας και
- β) η ένταξη πέντε (5) νέων έργων συνολικού προϋπολογισμού 302.100,00 € στην ΠΕ Ηλείας. Τα οικονομικά στοιχεία του προγράμματος παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

	Περιφερειακή Ενότητα	Αριθμός Έργων	Αριθμός Νέων Έργων	Μεταβολή (%)	Προϋπολογισμός	Προϋπολογισμός Νέων Έργων	Μεταβολή (%)
ΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΠΟΡΟΙ (ΚΑΠ)	Περιφερειακό Σκέλος	11	0	0,00%	996.010,61 €	0,00 €	0,00%
	Αιτ/νία	38	0	0,00%	6.628.291,70 €	0,00 €	0,00%
	Αχαΐα	30	0	0,00%	6.290.371,37 €	0,00 €	0,00%
	Ηλεία	55	5	9,09%	15.701.537,52 €	302.100,00 €	1,92%
	Σύνολα	134	5	3,73%	29.616.211,20 €	302.100,00 €	1,02%

Και διαγραμματικά :

Το πρόγραμμα έργων που χρηματοδοτούνται μέσω των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων από το 2013 έως και το 2017 βαίνει διαρκώς και μειούμενο εξαιτίας :

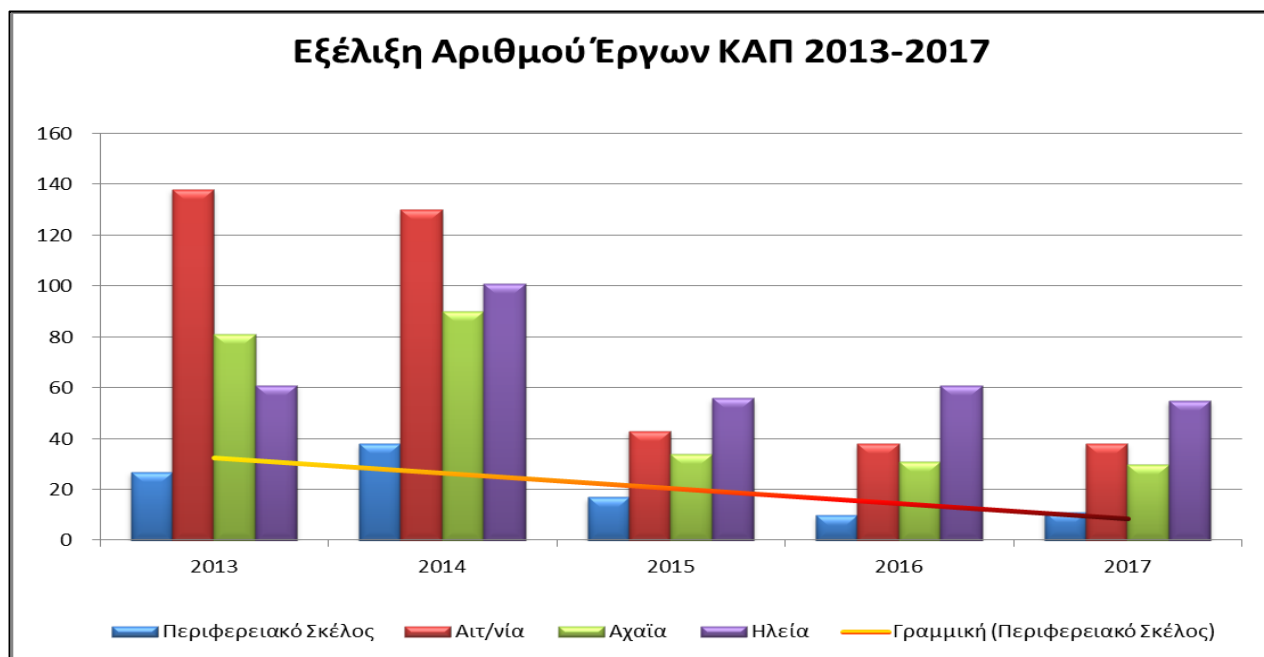
1. Την μηδενικής χρηματοδότησης από τον κρατικό προϋπολογισμό, αφού η απόδοση πόρων προς τις αυτοδιοικήσεις έχει σχεδόν μηδενιστεί από το έτος αυτό.
2. Την προσπάθεια εκλογίκευσης του προγράμματος αυτού αφού ο αριθμός των ενταγμένων που «κληροδοτήθηκαν» στην αιρετή περιφέρεια ήταν σχεδόν 4πλάσιος του σημερινού αριθμού ενταγμένων και υλοποιούμενων έργων. Η εικόνα αυτή σε συνδυασμό με τον μηδενισμό των διαθέσιμων πόρων οδηγούσε σε έργα «φαντάσματα» και απλήρωτες υποχρεώσεις προς δικαιούχους.

Ο παρακάτω πίνακας αναδεικνύει την σημαντική προσπάθεια εκλογίκευσης του προγράμματος ΚΑΠ καθώς και την μεταφορά του κέντρου βάρους του επενδυτικού προγράμματος της ΠΔΕ προς το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων με την διεκδίκηση και ευόδωση των προσπαθειών για ειδικές συλλογικές αποφάσεις για την χρηματοδότηση τόσο επαναλαμβανόμενων δράσεων (πχ συντηρήσεις) με την δημιουργία της ΣΑΕΠ 501 όσο και δράσεων αποκατάστασης φυσικών καταστροφών μέσω της ΣΑΕΠ 801.

Περιφερειακή Ενότητα		2013	2014	2015	2016	2017
ΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΠΟΡΟΙ (ΚΑΠ)	Περιφερειακό Σκέλος	27	38	17	10	11
	Αιτ/νία	138	130	43	38	38
	Αχαΐα	81	90	34	31	30
	Ηλεία	61	101	56	61	55
	Σύνολα	307	359	150	140	134

Και διαγραμματικά :

4.3 Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)

Δημόσιες επενδύσεις θεωρούνται όλες οι πάγιες και άυλες επενδυτικές δραστηριότητες του Δημοσίου, οι οποίες στο πλαίσιο της ακολουθούμενης επενδυτικής και γενικότερα της οικονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής στοχεύουν στην αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) αποτελεί ένα εξίσου σημαντικό μέσο άσκησης αναπτυξιακής πολιτικής της Περιφέρειας και καλείται να συμβάλει στην περαιτέρω σύγκλιση της Περιφέρειάς μας, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με στοχευόμενες δράσεις και παρεμβάσεις για την τόνωση της ενεργού ζήτησης, την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, την ενίσχυση της απασχόλησης, την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής δικαιοσύνης και τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας.

4.3.1 Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) - Έργα ΕΣΠΑ

Το κύριο μέρος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και το πιο δυναμικό, όσο αφορά την αναπτυξιακή διάσταση, αποτελεί το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η εικόνα του Προγράμματος ΕΣΠΑ όπως αποτυπώθηκε την **31-12-2017** (ημερομηνία που έληξε και η επιλεξιμότητα των δαπανών του). Το 2016 ξεκίνησε και η νέα συλλογική απόφαση ΣΑΕΠ 001/1 από την οποία χρηματοδοτούνται τα έργα της νέας προγραμματικής περιόδου 2014 -2020, που εντάσσονται στο ΕΠ «ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ».

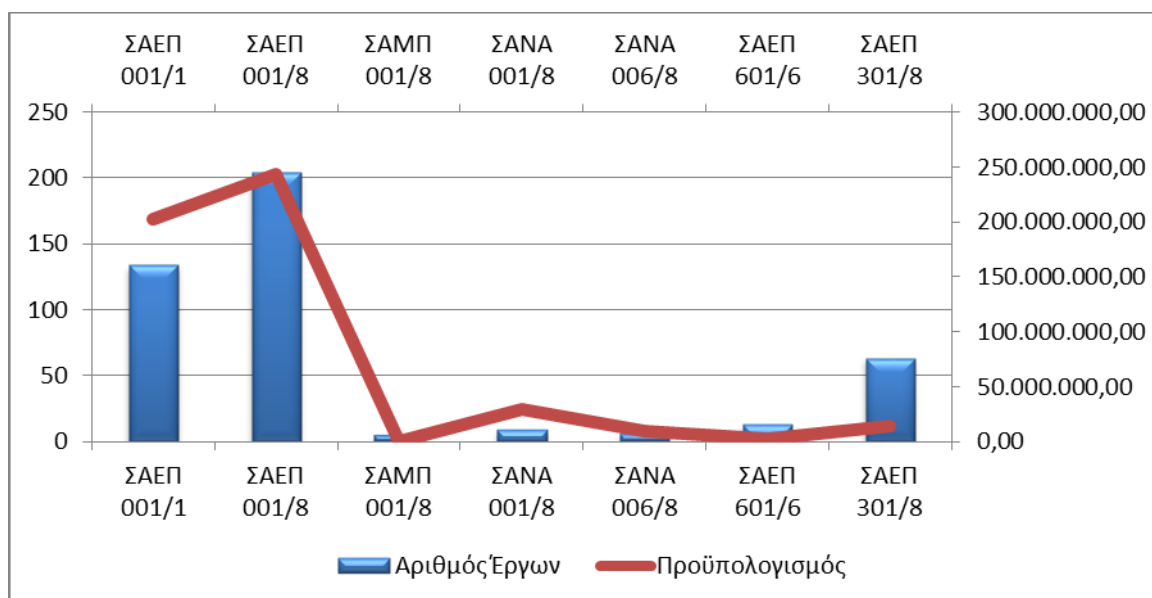
Υπενθυμίζεται ότι από την 1/1/2011 όλα τα έργα που εντάχθηκαν στο ΕΣΠΑ ήταν στην ΣΑΕΠ 001/8 αφού σταμάτησαν να εντάσσονται έργα στις Συλλογικές Αποφάσεις των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων λόγω κατάργησής τους.

Συλλογικές Αποφάσεις	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΩΝ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ2	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΡΟΗΓ. ΕΤΩΝ3	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟ	% ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ ΣΤΟΝ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ 1/1/2017	ΕΤΗΣΙΑ ΠΙΣΤΩΣΗ	ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΕΤΟΥΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΤΟΥΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ 1/1/2018	%
ΣΑΕΠ 001/1	134	202.634.581,41 €	18.385.138,60 €	184.249.442,81 €	90,93%	3.648.567,43 €	3.236.088,33 €	3.236.088,33 €	49.247.642,99 €	48,32%
ΣΑΕΠ 001/8	204	243.846.064,48 €	198.834.551,30 €	45.011.513,18 €	18,46%	124.671,76 €	115.413,94 €	115.413,94 €	161.303,02 €	6,08%
ΣΑΕΠ 001/2	6	1.555.368,55 €	1.098.980,21 €	456.388,34 €	29,34%	26.005.175,93 €	25.005.175,93 €	25.005.175,93 €	46.636.134,86 €	45,43%
ΣΑΜΠ 001/8	5	172.815,00 €	172.815,00 €	- €	0,00%	7.739.100,00 €	7.739.100,00 €	7.739.100,00 €	14.506.522,05 €	65,21%
ΣΑΝΑ 001/8	9	28.900.986,76 €	24.240.573,57 €	4.660.413,19 €	16,13%	482.472,57 €	95.632,64 €	95.632,64 €	4.427.027,57 €	54,42%
ΣΑΝΑ 006/8	6	9.618.706,03 €	7.775.222,30 €	1.843.483,73 €	19,17%	- €	- €	- €	- €	0,00%
ΣΑΕΠ 601/6	13	2.332.893,62 €	- €	2.332.893,62 €	100,00%	12,31 €	- €	- €	12.963,39 €	0,30%
ΣΑΕΠ 301/8	63	13.785.612,79 €	12.974.654,68 €	810.958,11 €	5,88%	38.000.000,00 €	36.191.410,84 €	36.191.410,84 €	114.991.593,88 €	47,48%
ΣΑΕΠ 301/2	17	515.796,17 €	338.271,61 €	177.524,56 €	34,42%	6.905.629,71 €	711.921,31 €	711.921,31 €	18.449.240,84 €	65,04%
Συνχρηματοδοτούμενο Σκέλος	457	503.362.824,81 €	263.820.207,27 €	239.542.617,54 €	47,59%	82.905.629,71 €	73.094.742,99 €	73.094.742,99 €	248.432.428,60 €	41,53%

Οι συλλογικές αποφάσεις ΣΑΕΠ 001/2 και ΣΑΕΠ 301/2 αντιπροσωπεύουν τις μη επιλέξιμες δαπάνες που εκτελούνται υποχρεωτικά στα πλαίσια των αντίστοιχων ενταγμένων έργων,

Η παραπάνω εικόνα αποτυπώνεται και διαγραμματικά :

4.3.2 Εθνικό σκέλος Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)

Για το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων το έτος 2016 καταβλήθηκε προσπάθεια από την πολιτική ηγεσία με την υποστήριξη της Γενικής Διεύθυνσης, της Δ/σης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης και των Δ/σεων Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας να διευρυνθούν τα δεσμευτικά όρια της χρηματοδότησης όπως αυτά τέθηκαν μέσα από τον Προϋπολογισμό της Βουλής, τις σχετικές Αποφάσεις και τις Εγκυκλίους των αρμοδίων Υπουργείων από το ποσό των **10.400.000,00€** στο ποσό των **38.000.000€** που αντιστοιχεί σε τριπλασιασμό του (3,7 φορές).

Βάσει των οικονομικών στοιχείων του προγράμματος προκύπτει ότι η απορρόφηση για το έτος 2017 φθάνει το ποσοστό του **95,24%**.

Επισημαίνεται ότι όλες οι οικονομικές υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν από την υλοποίηση των έργων του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ καλύφθηκαν από τις εγκεκριμένες πιστώσεις του προγράμματος για το έτος 2017 και δεν υπάρχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές λόγω έλλειψης χρηματοδότησης.

Συγκεκριμένα, το έτος 2017 εντάχθηκαν στο εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων **είκοσι έξι (26) νέα έργα με προϋπολογισμό 34.327.797,29€.**

Συνολικά τα νέα έργα που εντάχθηκαν στον εθνικό σκέλος του ΠΔΕ το 2017 παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Τίτλος Έργου	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΠΙΣΤΩΣΗ	ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΕΤΟΥΣ
ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ-ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΩΝ ΣΧΟΛΗΣ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	1.942.300,00 €	900.000,00 €	900.000,00 €
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΖΗΜΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΛΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΕΟΜΗΝΙΑ ΤΗΣ 30ΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ, 1ης ΚΑΙ 2ας ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 ΣΤΟ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗΣ Π.Ε. ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	3.000.000,00 €	- €	
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΕΟΜΗΝΙΑ ΤΗΣ 21ΗΣ ΕΩΣ 22ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016 ΣΤΗΝ Π.Ε. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	2.800.000,00 €	1.300.000,00 €	1.300.000,00 €
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΕΟΜΗΝΙΑ ΤΗΣ 30ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ, 1ης ΚΑΙ 2ας ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 ΣΤΗΝ Π.Ε. ΑΙΤ/ΝΙΑΣ ΤΗΣ Ε.Ο. 17	250.000,00 €	- €	
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΒΛΑΒΩΝ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΡΥΜΑΝΘΟΥ	2.299.011,49 €	1.000.000,00 €	1.000.000,00 €

Τίτλος Έργου	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΠΙΣΤΩΣΗ	ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΕΤΟΥΣ
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΒΛΑΒΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΘΕΟΜΗΝΙΕΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΚΑΙ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016 ΣΕ ΔΗΜΟΥΣ ΤΗΣ Π.Ε. ΗΛΕΙΑΣ	3.100.000,00 €	1.600.000,00 €	1.600.000,00 €
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ (ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ, ΧΑΛΑΖΟΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΕΜΟΣΤΡΟΒΙΛΟΙ) ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΡΥΜΑΝΘΟΥ - 2016	531.910,56 €	250.000,00 €	250.000,00 €
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ (ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ, ΧΑΛΑΖΟΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΕΜΟΣΤΡΟΒΙΛΟΙ) ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΠΗΝΕΙΟΥ - 2016	557.000,00 €	300.000,00 €	300.000,00 €
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΕΝΤΟΝΩΝ ΒΡΟΧΟΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΙΣ 22-10-2016 ΣΤΙΣ Δ.Ε. ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ ΑΝΤΙΡΡΙΟΥ ΚΑΙ ΧΑΛΚΕΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ ΤΗΣ Π.Ε. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	775.000,00 €	350.000,00 €	350.000,00 €
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ ΈΡΓΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΛΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΑΚΡΑΙΑ ΚΑΙΡΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ 2016	1.496.000,00 €	600.000,00 €	600.000,00 €
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΖΗΜΙΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016 ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ Ι.Π. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	2.753.000,00 €	539.100,00 €	539.100,00 €
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΔΗΜΟΥ ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ – ΚΥΛΛΗΝΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΤΗΣ 8 ΗΣ ΚΑΙ 9 ΗΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2016	993.500,00 €	450.000,00 €	450.000,00 €
ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Δ.Ε. ΦΑΡΡΩΝ (Β' ΦΑΣΗ)	140.000,00 €	- €	
ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΣΕ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΤΑ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΠΑΤΡΑ - ΧΑΛΑΝΔΡΙΤΣΑ - ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΑΠΟ Χ.Θ. 0+0,00 ΜΕΧΡΙ 1+300,00 & ΑΠΟ Χ.Θ. 2+220 ΜΕΧΡΙ 3+673,00 ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΡΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΧΑΪΑΣ (Π.Κ. 2002ΝΑ00630003)	405.910,03 €	405.910,03 €	405.910,03 €
ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΣΕ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ «ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΧΑΛΑΝΔΡΙΤΣΑΣ» (2010ΝΑ00680000)	5.205,33 €	5.205,33 €	5.205,33 €
ΔΙΑΝΟΙΞΗ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΟΔΩΝ - ΠΕΖΟΔΡΟΜΗΣΕΙΣ - ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΠΛΑΤΕΙΩΝ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΙΟΥ	74.671,76 €	74.671,76 €	68.925,88 €
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΚΟΜΒΟ ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ (ΚΑΝΑΚΑΡΗ) - ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ	50.000,00 €	- €	
ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΑΤΑΣΤΡΩΜΑΤΟΣ ΣΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΓΕΦΥΡΑ ΣΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ ΣΕΙΡΑΙΟ	57.516,11 €	- €	
ΕΠΙΣΚΕΥΗ – ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΗΝΕΙΟΥ Π.Ε. ΗΛΕΙΑΣ	1.049.272,01 €	- €	
ΈΡΓΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΖΗΜΙΩΝ ΑΠΟ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΑ ΚΑΤΑΚΡΗΜΝΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΉΛΙΔΑΣ ΤΟ 2016	1.990.200,00 €	650.000,00 €	650.000,00 €
ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Ε.Ο. ΑΝΤΙΡΡΙΟΥ-ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ (Χ.Θ.	1.700.000,00 €	700.000,00 €	700.000,00 €

Τίτλος Έργου	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΠΙΣΤΩΣΗ	ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΕΤΟΥΣ
48+500 έως Χ.Θ. 58+000)			
ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΘΙΖΗΣΗΣ ΟΔΟΣΤΡΩΜΑΤΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ ΠΛΑΤΑΝΟΥ (4χλμ ΜΕΤΑ ΤΗΝ Τ.Κ. ΠΟΚΙΣΤΑΣ)	50.000,00 €	25.369,84 €	
ΜΕΛΕΤΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΧΕΙΜΑΡΡΟ ΓΚΟΥΡΛΕΣΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΜΑΛΙΑΔΟΣ Ν. ΗΛΕΙΑΣ	322.000,00 €	- €	
ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ Α.Σ.Ο. ΣΕ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ	7.900.000,00 €	50.000,00 €	
ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΗ, ΣΤΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΥΔΡΑΥΛΙΚΗ ΓΕΦΥΡΑΣ ΠΟΡΟΥ ΠΕ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	74.400,00 €	- €	
ΠΙΣΤΩΣΗ ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΛΛΩΤΡΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΜΕ ΤΙΤΛΟ: ΒΕΛΤΙΩΣΗ Ε.Ο. ΔΑΦΝΗ-111 ΕΟ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΔΑΦΝΗΣ-ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΚΕΡΑΜΙΔΑΣ .	10.900,00 €	10.900,00 €	10.900,00 €
Γενικό Άθροισμα	34.327.797,29 €	9.211.156,96 €	9.130.041,24 €

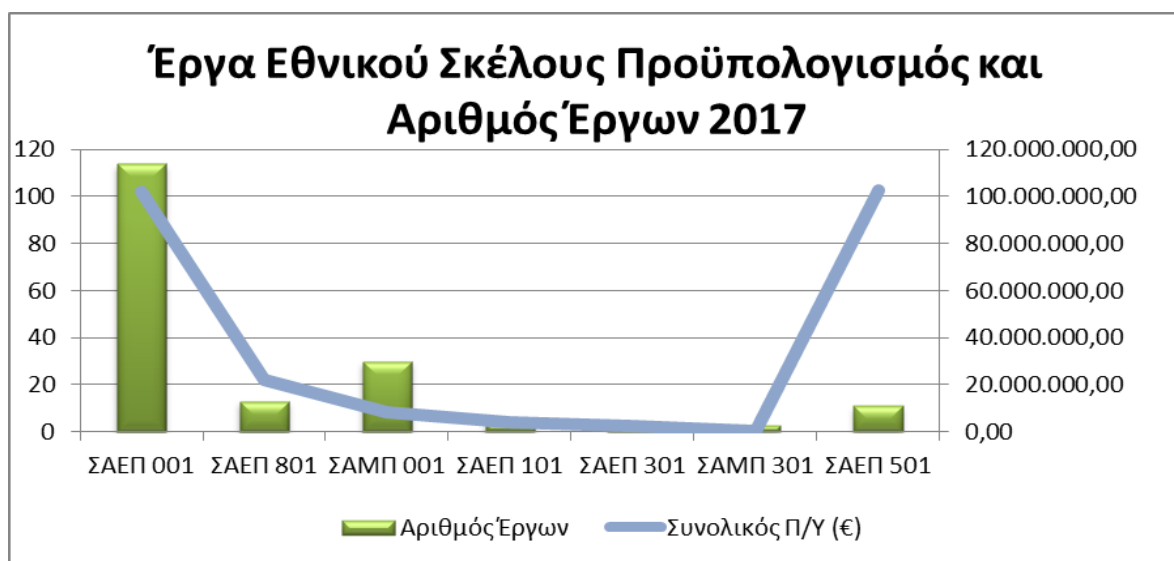
Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται συνολικά η εικόνα του **εθνικού σκέλους του ΠΔΕ** το 2017:

Συλλογικές Αποφάσεις	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΩΝ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΡΟΗΓ ΕΤΩΝ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟ	% ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ ΣΤΟΝ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ 1/1/2017	ΕΤΗΣΙΑ ΠΙΣΤΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ Q1	ΠΙΣΤΩΣΗ Q2	ΠΙΣΤΩΣΗ Q3	ΠΙΣΤΩΣΗ Q4	ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΕΤΟΥΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΤΟΥΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ 1/1/2018	%
ΣΑΕΠ 001	114	101.923.944,09 €	49.440.212,77 €	52.483.731,32 €	51,49%	3.648.567,43 €	59.346,12 €	2.628.321,31 €	700.000,00 €	260.900,00 €	3.236.088,33 €	3.236.088,33 €	49.247.642,99 €	48,3%
ΣΑΕΠ 301	5	2.651.687,02 €	2.374.970,06 €	276.716,96 €	10,44%	124.671,76 €	37.335,88 €	87.335,88 €	- €	- €	115.413,94 €	115.413,94 €	161.303,02 €	6,1%
ΣΑΕΠ 501	11	102.658.154,52 €	31.016.843,73 €	71.641.310,79 €	69,79%	26.005.175,93 €	- €	7.105.175,93 €	7.100.000,00 €	11.800.000,00 €	25.005.175,93 €	25.005.175,93 €	46.636.134,86 €	45,4%
ΣΑΕΠ 801	13	22.245.622,05 €	- €	22.245.622,05 €	100,00%	7.739.100,00 €	- €	- €	3.350.000,00 €	4.389.100,00 €	7.739.100,00 €	7.739.100,00 €	14.506.522,05 €	65,2%
ΣΑΜΠ 001	30	8.134.456,83 €	3.611.796,62 €	4.522.660,21 €	55,60%	482.472,57 €	- €	482.472,57 €	- €	- €	95.632,64 €	95.632,64 €	4.427.027,57 €	54,4%
ΣΑΜΠ 301	3	310.564,80 €	310.564,80 €	- €	0,00%	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	0,0%
ΣΑΕΠ 101	4	4.287.252,29 €	4.274.288,90 €	12.963,39 €	0,30%	12,31 €	- €	12,31 €	- €	- €	- €	- €	12.963,39 €	0,3%
Εθνικό Σκέλος	180	242.211.681,60 €	91.028.676,88 €	151.183.004,72 €	62,42%	38.000.000,00 €	96.682,00 €	10.303.318,00 €	11.150.000,00 €	16.450.000,00 €	36.191.410,84 €	36.191.410,84 €	114.991.593,88 €	47,5%
ΣΑΕΠ 401 (ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΩΝ)	70	28.363.877,24 €	9.202.715,09 €	19.161.162,15 €	67,55%	6.905.629,71 €	9.505,89 €	121.858,09 €	2.979.265,73 €	3.795.000,00 €	711.921,31 €	711.921,31 €	18.449.240,84 €	65,0%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ ΚΑΙ ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΑ	250	270.575.558,84 €	100.231.391,97 €	170.344.166,87 €	62,96%	44.905.629,71 €	106.187,89 €	10.425.176,09 €	14.129.265,73 €	20.245.000,00 €	36.903.332,15 €	36.903.332,15 €	133.440.834,72 €	49,3%

	Συλλογική Απόφαση	Αριθμός Έργων	Αριθμός Νέων Έργων	Μεταβολή (%)	Π/Υ (€)	Π/Υ Νέων Έργων (€)	Συνολικός Π/Υ (€)	Μεταβολή (%)	Κατανομές (€)
Εθνικό Σκέλος	ΣΑΕΠ 001	114	9	8%	90.362.840,61	11.561.103,48 €	101.923.944,09	12,79%	3.236.088,33
	ΣΑΕΠ 801	13	13		0,00	22.245.622,05 €	22.245.622,05		7.739.100,00
	ΣΑΜΠ 001	30	3	10%	7.688.056,83	446.400,00 €	8.134.456,83	5,81%	95.632,64
	ΣΑΕΠ 101	4		0%	4.287.252,29		4.287.252,29	0,00%	0,00
	ΣΑΕΠ 301	3	1	33%	2.577.015,26	74.671,76 €	2.651.687,02	2,90%	115.413,94
	ΣΑΜΠ 301	3		0%	310.564,80		310.564,80	0,00%	0,00
	ΣΑΕΠ 501	11		0%	102.658.154,52		102.658.154,52	0,00%	25.005.175,93
	Σύνολα Εθνικού Σκέλους	178	26	15,29%	207.883.884,31	34.327.797,29	242.211.681,60	16,51%	36.191.410,84
ΣΑΕΠ 401 (ΕΤΑΕΑ)	70	0	0,00%	28.363.877,24 €	0,00	28.363.877,24	0,00%	6.905.629,71	
Όρια Χρηματοδότησης		Εγκεκριμένο όριο πληρωμών (δεν περιλαμβάνεται η ΣΑΕΠ 401)							38.000.000,00
Ποσοστό Απορρόφησης Χρηματοδότησης (με βάση τα αυξημένα όρια πληρωμών) (δεν περιλαμβάνεται η ΣΑΕΠ 401)									95,24%

Και διαγραμματικά :

4.4 Τομέας Υποδομών

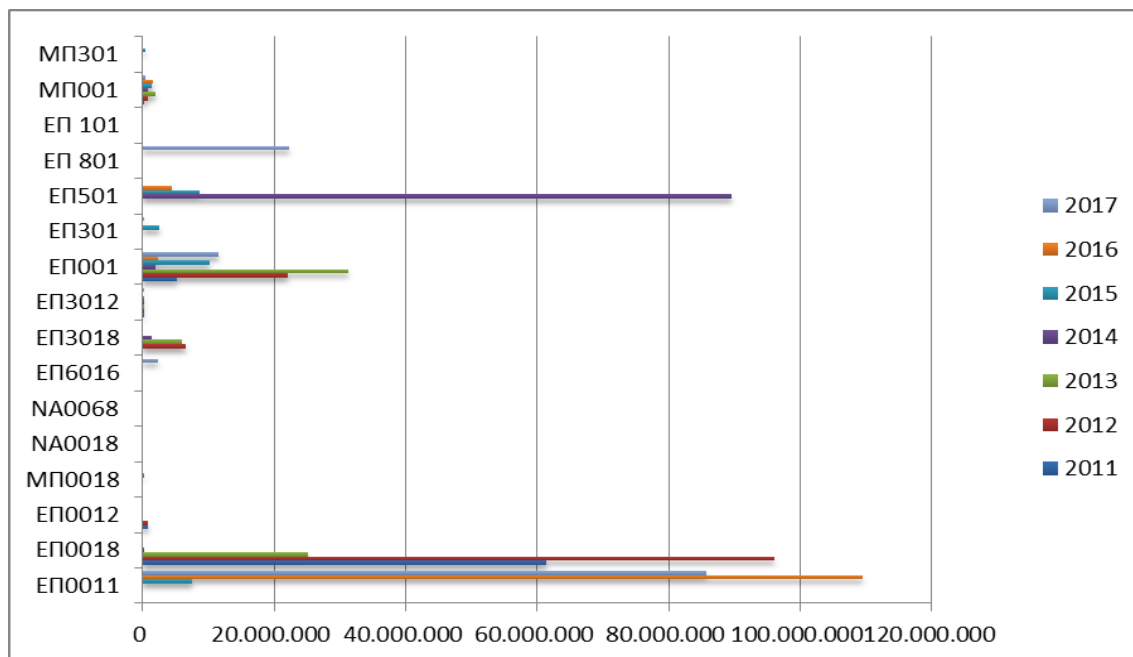
Στόχος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για το 2017 στην διαχείριση των έργων του τομέα των υποδομών, όπως έχει καθοριστεί από τον πενταετή επιχειρησιακό σχεδιασμό της ήταν να:

- Συμβάλλει στους εθνικούς αναπτυξιακούς στόχους που τίθενται
- Εξυπηρετεί τον στρατηγικό στόχο του πενταετούς αναπτυξιακού προγράμματος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας
- Ενσωματώνει τις υποχρεώσεις της χώρας μας έναντι της Δημοσιονομικής Προσαρμογής και των νομικών δεσμεύσεων που έχει αναλάβει. (Όρια Πληρωμών – Τήρηση και Απορρόφηση)
- Συμμετέχει σημαντικά στην προσπάθεια της Περιφέρειας για την άρση της απομόνωσης, την συντήρηση και την αποκατάσταση των υφιστάμενων υποδομών και ειδικά των υποδομών που διευκολύνουν την παραγωγική αναδιάρθρωση της οικονομικής δραστηριότητας, την αντιμετώπιση ενδογενών στρεβλώσεων
- Αναδιατάσσει πόρους του εθνικού σκέλους λαμβάνοντας υπόψη ότι η Δυτική Ελλάδα έχει το μακρύτερο Οδικό δίκτυο της χώρας (Αιτωλοακαρνανία) το δυσκολότερο γεωφυσικό ανάγλυφο (εκτεταμένα φαινόμενα κατολισθήσεων κλπ), σε συνδυασμό με το γεγονός ότι το δίκτυο αυτό επί πολλά χρόνια δεν είχε τύχη της στοιχειώδους συντήρησης.
- Εκμεταλλεύεται πολλαπλασιαστικά τους περιορισμένους εθνικούς πόρους ενόψει της 5ης προγραμματικής Περιόδου.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται ο προϋπολογισμός των νέων έργων που εντάσσονται κάθε χρόνο στις συλλογικές αποφάσεις της ΠΔΕ για την περίοδο 2011 - 2017.

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Σύνολα
ΕΠ0011					7.430.370	109.430.298	85.773.914	202.634.581
ΕΠ0018	61.452.765	96.127.452	25.224.964	130.380				182.935.561
ΕΠ0012	845.609	709.760						1.555.369
ΜΠ0018					73.800			73.800
ΝΑ0018								0
ΝΑ0068								0
ΕΠ6016							2.332.894	2.332.894
ΕΠ3018		6.458.999	5.924.996	1.401.618				13.785.613
ΕΠ3012	26.723	110.714	139.616	46.594	99.933		59.475	483.056
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΠΑ	62.325.097	103.406.925	31.289.576	1.578.592	7.604.103	109.430.298	88.166.282	387.199.310
ΕΠ001	5.211.514	22.126.137	31.314.847	1.853.563	10.244.842	2.409.480	11.561.103	84.721.486
ΕΠ301					2.577.015		74.672	2.651.687
ΕΠ501				89.603.461	8.554.694	4.500.000		102.658.155
ΕΠ801							22.245.622	22.245.622
ΕΠ101								0
ΜΠ001	20.189	690.998	1.850.000	754.379	1.318.836	1.550.813	446.400	6.631.615
ΜΠ301					310.565			310.565
ΣΥΝΟΛΟ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΚΕΛΟΥΣ	5.231.703	22.817.134	33.164.847	92.211.402	23.005.951	8.460.293	34.327.797	219.219.129
ΕΠ401 (ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΑ ΠΡΩΗΝ ΕΤΑΕΑ)					15.000	15.179.657		15.194.657
Γενικό Άθροισμα	67.556.800	126.224.059	64.454.423	93.789.994	30.625.055	133.070.248	122.494.079	621.613.097

Και διαγραμματικά :

Σε ποσοστό συμμετοχής :

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΠΑ	92,26%	81,92%	48,55%	1,68%	24,83%	82,23%	71,98%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΚΕΛΟΥΣ	7,74%	18,08%	51,45%	98,32%	75,12%	6,36%	28,02%
ΕΠ401 (ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΑ ΠΡΩΗΝ ΕΤΑΕΑ)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,05%	11,41%	0,00%

Ο πίνακας αυτός αποτυπώνει και την στρατηγική της ΠΔΕ που προσπαθεί να εκμεταλλευτεί κάθε διαθέσιμο πόρο ώστε να πετύχει τον οραματικό στρατηγικό της στόχο που είναι η εξυπηρέτηση του πολίτη της Δυτικής Ελλάδας η άρση της απομόνωσης της ενδοχώρας, την αντιμετώπιση ενδογενών στρεβλώσεων, την συντήρηση και την αποκατάσταση των υφιστάμενων υποδομών και ειδικά των υποδομών που διευκολύνουν την παραγωγική αναδιάρθρωση της οικονομικής δραστηριότητας.

Τέλος τον **Δεκέμβριο 2017** ανακοινώθηκε η ένταξη στην **ΣΑΕ 071** του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών σημαντικών έργων συνολικού προϋπολογισμού **49.080.000,00** ευρώ που αφορούν την ασφάλεια και άρση της επικινδυνότητας κύριων οδικών αξόνων, αλλά και υλοποίηση σημαντικών οδικών αξόνων «ανάπτυξης», που αφορούν **και τις τρεις περιφερειακές ενότητες** της Δυτικής Ελλάδας **εντάχθηκαν στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων**. Όπως επίσης και **ένα καθοριστικό έργο για την**

οδική σύνδεση Πύργου-Καλού Νερού, που είχε εξαιρεθεί από το τμήμα της Ολυμπίας Οδού και δεν έχει συμπεριληφθεί στην εργολαβία της Πατρών-Πύργου.

Πρόκειται για τα έργα:

1. **“ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΔΟΥ ΑΝΤΙΡΡΙΟ – ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ –ΑΓΡΙΝΙΟ – ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ - ΜΕΝΙΔΙ (τμήμα ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ – ΚΟΥΒΑΡΑΣ)”** Προϋπολογισμού 5.000.000 €. Το έργο αφορά στη συντήρηση - βελτίωση και αποκατάσταση των φθορών του οδικού τμήματος “Κεφαλόβρυσο – Αγρίνιο – Κουβαράς” της Ε.Ο. “Αντίρριο-Μεσολόγγι-Αγρίνιο-Αμφιλοχία-Μενίδι”, μήκους περίπου 45 χλμ., για την ασφαλή και ομαλή διέλευση των χρηστών της οδού.
2. **«ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΤΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ Ε.Ο. 33 ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ»** Προϋπολογισμού 3.500.000 €. Το έργο αφορά στη στοιχειώδη συντήρηση και βελτίωση του Εθνικού Οδικού Δικτύου, της Ε.Ο. 33, αρμοδιότητας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, για την αποκατάσταση Κατολισθητικών Φαινομένων που παρουσιάζονται στο οδικό δίκτυο, ώστε αυτό να ευρίσκεται σε καλή και ασφαλή κατάσταση.
3. **«ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΑΡΑΛΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΗΝΕΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΛΕΙΑΣ»** Προϋπολογισμού 5.000.000 €. Το μήκος της οδού είναι 13.206,80μ. Η αρχή της οδού βρίσκεται στον οικισμό της Γλύφας, στη διασταύρωση προς Λυγιά και προς παραλία Γλύφας . Ο άξονας της οδού κινείται ανατολικά και στο βόρειο όριο του δάσους των θινών του Βαρθολομίου χρησιμοποιώντας το υφιστάμενο δίκτυο όπου είναι δυνατόν και κατασκευάζοντας και νέα αδιάνοικτα τμήματα. Διέρχεται μεταξύ του σταδίου του Βαρθολομίου και του δάσους , και βελτιώνοντας το υφιστάμενο δίκτυο. Στη χθ 11+000 προβλέπεται η κατασκευή νέου τεχνικού ανοίγματος 32μ για την γεφύρωση του Πηνειού ποταμού στην περιοχή Μπούκα Γαστούνης. Η οδός καταλήγει στη διασταύρωση προς την παραλία Παλαιοχωρίου όπου και συνδέεται με το υπό μελέτη τμήμα της παραλιακής οδού του Δήμου Αμαλιάδας.Περιλαμβάνει δυο υποέργα :
 - «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΑΡΑΛΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΗΝΕΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΛΕΙΑΣ, ΥΠΟΕΡΓΟ: ΓΛΥΦΑ –ΠΑΡΑΛΙΑ ΒΑΡΘΟΛΟΜΙΟΥ» Προϋπολογισμού 4.500.000 €.
 - «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΑΡΑΛΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΗΝΕΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΛΕΙΑΣ, ΥΠΟΕΡΓΟ: ΑΠΑΛ/ΣΕΙΣ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΓΛΥΦΑ –ΠΑΡΑΛΙΑ ΒΑΡΘΟΛΟΜΙΟΥ» Προϋπολογισμού 500.000 €.
4. **«ΟΔΟΠΟΙΙΑ ΟΔΟΥ ΠΟΓΩΝΙΑ – ΠΛΑΓΙΑ»** Προϋπολογισμού 6.320.000 €. Αφορά σε έργο οδοποιίας της ΠΕ Αιτ/νίας που βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Ακτίου Βόνιτσας.
5. **«ΣΥΝΔΕΣΗ ΛΙΜΕΝΑ ΑΙΓΙΟΥ ΜΕ Ν.Ε.Ο. ΠΑΤΡΩΝ - ΑΘΗΝΩΝ»** Προϋπολογισμού 6.450.000 €. Η μελέτη του έργου αφορά εργασίες κατασκευής οδού, νέας χάραξης, συνολικού μήκους 1557,07 μ.,

με δύο λωρίδες ανά κατεύθυνση. Η οδός έχει σαν αφετηρία τον κόμβο εισόδου-εξόδου του Νέου Λιμένα, διέρχεται Δυτικά - Νότια του Β.Κ., της Μαρίνας και των παλαιών σφαγείων, στη συνέχεια κινείται Νότια του ποταμού Μεγανίτη, διασχίζει τον οικισμό Νέου Κόσμου και στη συνέχεια κινούμενη στα βόρεια του οικισμού καταλήγει στον προβλεπόμενο από την ΠΑΘΕ κυκλικό κόμβο.

6. **«ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΔΟΥ ΠΕΡΙΣΤΑ-ΚΛΕΠΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ»**, Προϋπολογισμού 310.000 ευρώ, λόγω κατολισθήσεων που προκλήθηκαν.
7. **«ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΠΥΡΓΟΣ - ΚΑΛΟ ΝΕΡΟ»** Προϋπολογισμού 20.000.000 ευρώ. Ένα έργο πνοής για την Ηλεία που εισέρχεται στον δρόμο της υλοποίησης μετά την ένταξή του σε πρόγραμμα του ΕΣΠΑ. Ο Δρόμος Πύργου –Καλό Νερό , προϋπολογισμού 20.000.000 ευρώ , συνολικού μήκους 52 χιλιομέτρων, αποτελεί την συνέχεια της οδού Πατρών-Πύργου, καθώς το έργο δεν είχε συμπεριληφθεί στην συγκεκριμένη εργολαβία και είχε εξαιρεθεί από το έργο της Ολυμπίας Οδού.
8. **«ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΑΞΟΝΑ ΛΑΚΚΩΜΑΤΑ – ΤΣΑΠΟΥΡΝΙΑ»** προϋπολογισμού 2.500.000,00€

Επίσης, με τα νέα χρηματοδοτικά μέσα για το διάστημα σχεδιασμού 2014-2020 γίνεται προσπάθεια να ολοκληρωθούν παρεμβάσεις στο Οδικό Δίκτυο της Δυτικής Ελλάδας που να απολαμβάνει τα χαρακτηριστικά ενός (σύγχρονου και) ασφαλούς Οδικού Δικτύου.

Πιο συγκεκριμένα, έχουν ενταχθεί στο Ε.Π. Δυτική Ελλάδα «2014-2020», **οκτώ (8) έργα** συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού **95,2 εκατομμυρίων ευρώ**:

Τίτλος Έργου	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΦΟΡΕΑΣ (ΚΥΡΙΟΣ)
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΑΓΡΙΝΙΟ-ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΑΓΡΙΝΙΟΥ-ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	25.000.000,00€	25.000.000,00€	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΛΙΜΕΝΑ ΠΑΤΡΩΝ	1.236.900,00 €	997.500,00 €	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΠΑΤΡΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Ο.Λ.ΠΑ. Α.Ε.)
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΛΙΜΕΝΑ ΠΑΤΡΩΝ	1.839.788,00 €	1.483.700,00€	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΠΑΤΡΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Ο.Λ.ΠΑ. Α.Ε.)
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΔΟΥ ΛΑΣΤΕΙΚΑ – ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ – ΚΑΤΑΚΟΛΟ	13.099.164,80 €	13.022.918,35€	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ-ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΟΔΙΚΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΠΟΛΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΟΔΙΚΟ ΑΞΟΝΑ "ΑΚΤΙΟ-ΔΥΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ"	52.449.600,00 €	46.149.600,00€	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΥ	6.593.295,17 €	5.360.402,58 €	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ ΠΑΤΡΑΣ

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΦΩΤΕΙΝΩΝ

**ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΩΝ,
ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΗΣ ΚΑΙ
ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΣΗΜΑΝΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΔΡΟΜΗΣΗ ΤΩΝ
ΟΔΩΝ ΚΟΡΙΝΘΟΥ,
ΚΑΝΑΚΑΡΗ-ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ,
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ**

1.408.800,00 €

1.408.800,00 €

ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

**ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ**

1.815.000,00 €

1.815.000,00 €

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Γενικό Άθροισμα

103.442.547,97€

95.237.920,93€

4.4.1 Έργα και Μελέτες Περιφέρειας

Στον τομέα των Συγκοινωνιακών Έργων εκτελέσθηκαν το 2017 και συνεχίζουν να εκτελούνται **34** έργα & μελέτες με προϋπολογισμό **87.013.245,69 €¹** σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Τίτλος Έργου	ΠΡΟΫΠΟΛ/ΣΜΟΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΡΟΗΓ. ΕΤΩΝ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΕΤΟΥΣ 2017
ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ, ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Π.Ε.Ο. ΠΑΤΡΩΝ - ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΤΜΗΜΑ ΑΙΓΙΟ - ΟΡΙΑ ΝΟΜΟΥ ΑΧΑΪΑΣ) .	3.046.164,85 €	1.864.968,32 €	210.785,48 €
ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΜΕΤΡΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΑΝΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ .	220.500,00 €	216.158,57 €	4.341,43 €
ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΥ - ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΣΤΗ ΛΙΜΝΗ ΤΟΥ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΗΝΕΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΗΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΛΕΙΑΣ.	497.682,54 €	497.682,54 €	
ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΠΟΤΑΜΟΥ ΑΛΦΕΙΟΥ Ν. ΗΛΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΕΛΟΣ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗΣ (Χ.Θ. 10+564) ΕΩΣ ΤΗ ΓΕΦΥΡΑ ΑΣΠΡΑ ΣΠΙΤΙΑ (ΠΕΡΙ ΤΗ Χ.Θ. 25+500)	750.000,00 €	- €	
ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΓΙΑ ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ Ν. ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ ΑΠΟ ΤΕΛΟΣ ΔΙΩΡΥΓΑΣ ΦΥΓΗΣ ΥΗΣ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΩΣ ΤΗ ΓΕΦΥΡΑ ΜΑΣΤΡΟΥ - ΚΑΤΟΧΗΣ.	800.000,00 €	- €	
ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΥ : ΟΔΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΘΕΡΜΟΥ - ΑΓΡΙΝΙΟΥ (ΤΜΗΜΑ ΘΕΡΜΟΥ - ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ ΘΕΣΗ ΠΟΥΡΝΑΡΙ)	200.000,00 €	- €	
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΩΡΥΓΑΣ ΔΙΜΗΚΟΥ ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΔΙΩΡΥΓΑΣ ΔΧΧ ΚΑΤΩ ΑΧΕΛΩΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΑΓΙΟΙ ΑΣΩΜΑΤΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΟΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΣΤΑΘΜΗΣ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΛΥΣΙΜΑΧΙΑΣ.	1.000.000,00 €	194.663,02 €	3.000,00 €
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΚΟΜΒΟ ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ (ΚΑΝΑΚΑΡΗ) - ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ	50.000,00 €	- €	
ΕΠΙΣΚΕΥΗ – ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΗΝΕΙΟΥ Π.Ε. ΗΛΕΙΑΣ	1.700.000,00 €		
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΕΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ Ε.Ο. ΑΝΤΙΡΡΙΟΥ - ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΜΑΚΡΥΝΟΡΟΣ	650.000,00 €	83.488,23 €	
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΕΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ Ε.Ο. ΑΝΤΙΡΡΙΟΥ - ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΠΑΛΙΟΒΟΥΝΑ	416.451,20 €	416.451,20 €	
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΕΟ ΠΑΤΡΩΝ - ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ	500.000,00 €	- €	
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΗΡΑΓΓΩΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Π.Ε. ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	250.000,00 €	250.000,00 €	
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Π.Ε. ΑΧΑΪΑΣ	200.000,00 €	200.000,00 €	
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Π.Ε. ΗΛΕΙΑΣ	200.000,00 €	200.000,00 €	

¹ Περιλαμβάνει έργα που είναι ενταγμένα σε ΣΑ της ΠΔΕ και στις ΣΑ071 και 072 του Υπουργείου Υποδομών

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΟΔΟΠΟΙΑΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Π.Ε. ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	1.150.000,00 €	1.150.000,00 €	
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΟΔΟΠΟΙΑΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Π.Ε. ΗΛΕΙΑΣ	650.000,00 €	650.000,00 €	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΙΚΡΗΣ ΠΕΡΙΜΕΤΡΙΚΗΣ ΠΑΤΡΑΣ (π.κ. 2002ΕΠ00130001)	7.817,76 €	3.908,88 €	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΕΡΙΜΕΤΡΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΑΓΡΙΝΙΟΥ ΤΜΗΜΑ Β - Γ (ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ)	267.750,00 €	- €	258.263,36 €
ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Ε.Ο. ΑΝΤΙΡΡΙΟΥ-ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ (Χ.Θ. 48+500 έως Χ.Θ. 58+000)	1.700.000,00 €	- €	700.000,00 €
ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΔΙΑΒΡΩΣΗΣ ΑΚΤΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΧΑΪΑΣ (π.κ. 2006ΜΠ00130021)	367.664,91 €	54.002,00 €	
ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΤΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ	240.000,00 €	- €	
ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΕΥΗΝΟΥ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΕΩΣ ΤΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ	600.000,00 €	- €	
ΜΕΛΕΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΑΓΡΙΝΙΟΥ - ΘΕΡΜΟΥ, ΤΜ. ΜΥΡΤΙΑ - ΠΟΥΡΝΑΡΑ ΑΓ. ΣΟΦΙΑΣ Ν.ΑΙΤ/ΝΙΑΣ (π.κ. 2002ΜΠ00130001)	42.600,00 €	42.600,00 €	
ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥ ΒΙΟ.ΚΑ ΓΑΣΤΟΥΝΗΣ ΒΑΡΘΟΛΟΜΙΟΥ (ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ)	2.000.000,00 €	- €	50.000,00 €
ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΝΔΕΤΗΡΙΑΣ ΟΔΟΥ ΑΠΟ Ε.Ο. 111 (ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΑΜΠΡΑΙΚΑ) ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΠΑΤΡΩΝ (ΚΟΜΒΟΣ Κ7) (π.κ. 2007ΜΠ00130000)	164.236,02 €	55.176,75 €	95.553,52 €
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΠΔΕ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΔΕ ΕΤΟΥΣ 2013.	1.800.000,00 €	1.800.000,00 €	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΔΟΥ ΑΝΤΙΡΡΙΟ – ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ – ΑΓΡΙΝΙΟ – ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ - ΜΕΝΙΔΙ (τμήμα ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ – ΚΟΥΒΑΡΑΣ)	5.000.000,00 €	- €	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΒΕΛΤΙΩΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ Ν.Ε.Ο. ΠΑΤΡΑ - ΠΥΡΓΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ Ε.Ο. ΜΕ ΑΡ. 9 ΠΥΡΓΟΣ - ΚΑΛΟ ΝΕΡΟ ΣΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ Π.Δ.Ε.	2.462.378,41 €	2.238.525,83 €	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ Π.Δ.Ε. ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Π.Δ.Ε. (ΣΕ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΟΥ Π.Κ. 2013ΕΠ00100000)	51.880.000,00 €	10.257.558,57 €	9.900.000,00 €
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ Π.Δ.Ε.	4.700.000,00 €	950.000,00 €	3.100.000,00 €
ΤΜΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΑΣΦΑΛΤΟΤΑΠΗΤΩΝ – ΔΙΑΓΡΑΜΜΙΣΕΙΣ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ Ν.Ε.Ο. ΑΝΤΙΡΡΙΟΥ – ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	2.100.000,00 €		
ΤΜΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΑΣΦΑΛΤΟΤΑΠΗΤΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΝΕΟ ΠΑΤΡΩΝ - ΠΥΡΓΟΥ ΓΙΑ ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ	1.150.000,00 €	1.031.725,78 €	
ΤΜΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΑΣΦΑΛΤΟΤΑΠΗΤΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ Π.Ε.Ο. ΠΑΤΡΩΝ - ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ ΓΙΑ ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ	250.000,00 €	245.515,89 €	
Γενικό Άθροισμα	87.013.245,69 €	22.402.425,58 €	14.321.943,79€

Στον τομέα των **Δομών Περιβάλλοντος** εκτελέσθηκαν το 2017 και συνεχίζουν να εκτελούνται έργα με προϋπολογισμό **156.793.354,65 €** με τα εξής αντικείμενα:

1. Αποχέτευση και καταθλιπτικός Αγωγός Παλαίρου – εγκατάσταση επεξεργασίας Λυμάτων Δ. Παλαίρου, προϋπολογισμο.: 10.000.000,00 €.
2. Κατασκευή Ε.Ε.Λ. Αποχετευτικό Δίκτυο Δήμου Αστακού, που αποτελείται από τέσσερα υποέργα:
 - a. Αποχετευτικό Δίκτυο Δήμου Αστακού (προϋπολογισμού: 2.108.106,90 €)
 - b. Κατασκευή Ε.Ε.Λ. Δήμου Αστακού (προϋπολογισμού: 5.056.893,10 €)
 - c. Ολοκλήρωση αποχετευτικού δικτύου ΔΕ Αστακού (προϋπολογισμού 159.535,00 €)
 - d. Αποπεράτωση αποχετευτικού δικτύου ΔΕ Αστακού (προϋπολογισμού: 140,650,00 €)
3. Κατασκευή χώρου υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) Δυτικής Αιγιαλείας στη θέση Παπανικολού του Δήμου Συμπολιτείας, προϋπολογισμού 5.125.000,00 €. Το έργο έχει ολοκληρωθεί σε ποσοστό 50%, αλλά έχει γίνει άρση των περιβαλλοντικών όρων από την αδειοδοτούσα αρχή και ο ανάδοχος έχει κάνει διακοπή εργασιών.
4. Κατασκευή κεντρικών αποχετευτικών αγωγών παραλιακών οικισμών από Δήμο Ερινεού έως Δήμο Αιγείρας
 - a. Κατασκευή κεντρικών αποχετευτικών αγωγών παραλιακών οικισμών από Δήμο Ερινεού έως Δήμο Αιγείρας, προϋπολογισμού: 37.765.920,00 €
 - b. Τεχνικός σύμβουλος για το έργο «Κατασκευή κεντρικών αποχετευτικών αγωγών παραλιακών οικισμών από Δήμο Ερινεού έως Δήμο Αιγείρας», προϋπολογισμού: 836.524,48 €.
5. Αποχέτευση και Επεξεργασία Λυμάτων Καλαβρύτων
 - a. Εσωτερικό δίκτυο λυμάτων Αποχέτευσης Καλαβρύτων, προϋπολογισμού.: 6.875.700,00 €
 - b. Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας λυμάτων Καλαβρύτων, προϋπολογισμού.: 5.166.000,00 €
 - c. Τεχνικός Σύμβουλος για το έργο «Αποχέτευση και Επεξεργασία Λυμάτων Καλαβρύτων», προϋπολογισμού: 366.663,00 €
6. Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης Οικισμών Καινούργιου και Παναιτωλίου Δήμου Θεσπιέων, προϋπολογισμού.: 10.571.850,00 €.
7. Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων και κεντρικού αποχετευτικού αγωγού με αντλιοστάσια Οικισμού Λεπενούς Δήμου Στράτου, προϋπολογισμού: 8.167.809,92 €.
8. Αποχέτευση και Επεξεργασία Λυμάτων Μενιδίου
 - a. Εσωτερικό Δίκτυο Αποχέτευσης οικισμού Μενιδίου, προϋπολογισμού: 1.869.600,00 €
 - b. Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων Μενιδίου, προϋπολογισμού.: 4.797.000,00 €
 - c. Τεχνικός σύμβουλος για το έργο «Αποχέτευση και Επεξεργασία Λυμάτων Μενιδίου», προϋπολογισμού.: 270.600,00 €

9. Αποχέτευση ακαθάρτων - Εσωτερικά δίκτυα Οικισμού Μυρσίνης και υποθαλάσσιος αγωγός κοινού Β/Κ Ανδραβίδας Λεχαινών Τραγανού.
 - a. Αποχέτευση ακαθάρτων (Εσωτερικά δίκτυα Οικισμού Μυρσίνης), προϋπολογισμού: 2.600.000,00 €
 - b. Υποθαλάσσιος αγωγός κοινού Β/Κ Ανδραβίδας Λεχαινών Τραγανού, προϋπολογισμού: 947.100,00 €
 - c. Κατασκευή οικοδομικών & Η/Μ Εργασιών Α/Σ ΜΑ5 και αποπεράτωση καταθλιπτικού αγωγού αποχέτευσης λυμάτων για σύνδεση με τον Ε.Ε.Λ., προϋπολογισμού: 427.500,00 €
10. Κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων ποταμού Αλφειού Νομού Ηλείας, προϋπολογισμού: 6.300,00 €
11. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΥΛΙΚΩΝ ΛΙΘΟΠΛΗΡΩΣΗΣ ΣΥΡΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΩΝ, προϋπολογισμού: 608.878,33 €
12. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΟΤΑΜΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ Π.Ε. ΑΙΤ/ΝΙΑΣ ΕΤΩΝ, προϋπολογισμού: 800.000,00 €
13. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΟΤΑΜΟΥ ΑΛΦΕΙΟΥ Π.Ε. ΗΛΕΙΑΣ ΕΤΩΝ, προϋπολογισμού: 1.000.000,00 €
14. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΟΤΑΜΟΥ ΝΕΔΑΣ Π.Ε. ΗΛΕΙΑΣ ΕΤΩΝ, προϋπολογισμού: 400.000,00 €
15. ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ ΠΡΟΕΝΤΑΤΑΜΕΝΟ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΥΔΑΤΟΣ ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΩΝ Α6-Α16 ΣΤΟΝ ΤΟΕΒ ΜΥΡΤΟΥΝΤΙΩΝ Ν. ΗΛΕΙΑΣ, προϋπολογισμού: 20.507.000,00 €

καθώς και

Προετοιμασία και επίβλεψη Μελετών με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο (Ν. 3316/2005, Ν. 4412/2016)

- Μελέτη Αντιμετώπισης Διάβρωσης Ακτών Δυτικής Αχαΐας, Προϋπολογισμού: 697.340,00 €.
 - a. Γεωτεχνική έρευνα– μελέτη αντιμετώπισης διάβρωσης ακτών Δυτικής Αχαΐας, προϋπολογισμού: 242.929,56 €.
- Ολοκληρώθηκε η μελέτη «Επισκευή – αποκατάσταση λειτουργίας ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού φράγματος Πηνειού Π.Ε. Ηλείας» Προϋπολογισμού 110.000,00 € που παραλήφθηκε οριστικά και ήδη προχωρά η δημοπράτηση του αντίστοιχου έργου συντήρησης που συγχρηματοδοτείται από δύο συλλογικές αποφάσεις εθνικού σκέλους του ΠΔΕ.
- Μελέτη αποκατάστασης λειτουργίας Διώρυγας Διμήκου Αιτ/νίας, προϋπολογισμού: 49.965,00 €.

- Μελέτη «Εσωτερικά δίκτυα αποχέτευσης λυμάτων Παραλιακών Οικισμών Αιγιαλείας», προϋπολογισμού.: 1.036.496,40 €.
- Αντιπλημμυρικά έργα και οριοθέτηση ποταμού Αλφειού Νομού Ηλείας από τέλος οριοθέτησης (Χ.Θ. 10+564) έως τη γέφυρα Άσπρα Σπίτια (περί τη Χ.Θ. 25+500), προϋπολογισμού: 683,245.00 €.
- Αντιπλημμυρικά έργα και οριοθέτηση των επικίνδυνων για πλημμύρες περιοχών ποταμού Αχελώου Ν. Αιτ/νίας από τέλος διώρυγας φυγής ΥΗΣ Στράτου έως τη γέφυρα Μάστρου Κατοχής, προϋπολογισμού: 800,000.00 €.

4.4.2 Έργα και Μελέτες Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας

Για την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας εντάχθηκαν, ωριμάζουν, δημοπρατήθηκαν και εκτελούνται κατά το 2017 **35** έργα & μελέτες με προϋπολογισμό **49.928.997,18 €** σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Τίτλος Έργων	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΡΟΗΓ. ΕΤΩΝ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ- ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΕΤΟΥΣ 2017
ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΟΔΟΥ ΑΝΩ - ΚΑΤΩ ΚΕΡΑΣΟΒΟΥ	152.368,65 €	150.637,84 €	
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΖΗΜΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΛΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΕΟΜΗΝΙΑ ΤΗΣ 30ΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ, 1ης ΚΑΙ 2ας ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 ΣΤΟ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗΣ Π.Ε. ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	3.000.000,00 €	- €	
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΕΟΜΗΝΙΑ ΤΗΣ 21ΗΣ ΕΩΣ 22ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016 ΣΤΗΝ Π.Ε. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	2.800.000,00 €	- €	1.000.000,00 €
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΕΟΜΗΝΙΑ ΤΗΣ 30ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ, 1ης ΚΑΙ 2ας ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 ΣΤΗΝ Π.Ε. ΑΙΤ/ΝΙΑΣ ΤΗΣ Ε.Ο. 17	250.000,00 €	- €	
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΟΔ. ΑΞΟΝΑ ΚΑΛΛΙΘΕΑ- ΛΑΜΠΙΡΙ-ΟΡΙΑ ΝΟΜΟΥ ΘΕΣΣ. ΑΡΑΠΟΚΕΦΑΛΑ ΠΕ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ.	76.500,00 €	75.782,31 €	
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΖΗΜΙΩΝ ΤΩΝ ΓΕΦΥΡΙΩΝ ΤΕΜΠΛΑΣ ΚΑΙ ΑΥΛΑΚΙΟΥ ΠΟΥ ΠΡΟΚΛΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΘΕΟΜΗΝΙΑ ΤΟΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ ΚΑΙ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 2015	230.000,00 €	50.000,00 €	10.000,00 €
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΒΑΘΡΟΥ ΓΕΦΥΡΑΣ ΠΟΡΟΥ ΣΤΟΝ ΕΥΗΝΟ ΠΟΤΑΜΟ.	450.537,00 €	393.326,00 €	
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΑΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΘΕΡΜΟΥ	499.087,31 €	429.476,19 €	69.611,12 €
ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΠΑΡΑΛΙΑΚΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΠΛΑΓΙΑΣ ΠΕ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ.	200.000,00 €	93.000,00 €	
ΒΕΛΤΙΩΣΗ - ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΑΠΟ ΣΙΤΑΡΑΛΩΝΑ ΜΕΧΡΙ ΛΟΥΤΡΑ ΜΥΡΤΙΑΣ ΜΕ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΑΠΟ ΠΕΤΡΟΧΩΡΙ	2.100.000,00 €	- €	
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΡΟΜΟΥ ΚΑΤΟΥΝΑ-ΛΟΥΤΡΑΚΙ (ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ)	3.550.000,00 €		
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΜΠΕΛΑΚΙΩΤΙΣΣΑ ΠΕΡΔΙΚΟΒΡΥΣΗ (π.κ. 2009ΣΕ44000055)	987.272,15 €	987.272,15 €	
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΟΔΟΠΟΪΑΣ ΘΕΡΜΟ- ΑΜΠΕΛΙΑ - ΚΟΚΚΙΝΟΒΡΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΛΑΔΩΣΗ ΠΡΟΣ ΑΓΙΟ ΘΕΟΔΩΡΟ (π.κ. 2012ΣΕ44000001)	357.143,95 €	357.143,95 €	
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΤΟ Ν.ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ (π.κ. 2005ΕΠ00130014)	5.847,16 €	5.847,16 €	
ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΤΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ ΕΤΟΥΣ 2007 ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ (π.κ. 2008ΕΠ40100005)	158.430,65 €	7.928,25 €	
ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΟΤΑΜΟΥ ΙΝΑΧΟΥ	72.000,00 €	- €	
ΕΡΓΟ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΖΗΜΙΩΝ ΚΑΙ ΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ 15ΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΚΑΣΤΑΝΟΡΕΜΑ	773.000,00 €	- €	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΡΜΟΥ	3.450.000,00 €	- €	
ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΑΣ ΖΩΝΗΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΤΡΙΧΩΝΙΔΑΣ	300.000,00 €	- €	
ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΖΗΜΙΩΝ ΚΑΙ ΒΑΤΟΤΗΤΑΣ			

ΤΗΣ 15ΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΚΑΣΤΑΝΟΡΕΜΑ	9.997,93 €	9.997,93 €	
ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΘΙΖΗΣΗΣ ΟΔΟΣΤΡΩΜΑΤΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ ΠΛΑΤΑΝΟΥ (4χλμ ΜΕΤΑ ΤΗΝ Τ.Κ. ΠΟΚΙΣΤΑΣ)	50.000,00 €	- €	
ΜΕΤΑΣΤΕΓΑΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΛ ΚΑΤΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΙΕΡΑΣ ΠΟΛΕΩΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ ΣΕ ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΕΛΑΦΡΑΣ ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	277.010,98 €	274.993,97 €	
ΟΔΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ ΑΡΑΧΩΒΑΣ ΨΗΛΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΙ ΑΓ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΕΡΙΔΙΚΟΒΡΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΛΑΔΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ	1.200.000,00 €	130.000,00 €	168.781,07 €
ΟΔΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΘΕΡΜΟ - ΔΡΥΜΩΝΑΣ – ΝΕΡΟΧΩΡΙ - ΑΡΓΥΡΟ ΠΗΓΑΔΙ	1.100.000,00 €	50.000,00 €	170.000,00 €
ΟΔΟΠΟΙΙΑ ΣΥΝΔΕΤΗΡΙΑΣ ΟΔΟΥ Δ.Δ. ΑΝΑΒΡΥΤΗΣ - Δ.Δ. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ	811.119,75 €	811.119,75 €	
ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΗ, ΣΤΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΥΔΡΑΥΛΙΚΗ ΓΕΦΥΡΑΣ ΠΟΡΟΥ ΠΕ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	74.400,00 €	- €	
ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΝΕΑΣ ΠΤΕΡΥΓΑΣ ΣΤΟ ΣΕΛΙΒΕΙΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	760.000,00 €	- €	
ΣΥΝΤΑΞΗ ΜΕΛΕΤΩΝ Ε.Ο. ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ-ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ ΧΥΤΑ ΒΛΑΧΟΜΑΝΔΡΑΣ	381.000,00 €	- €	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	2.200.000,00 €	400.000,00 €	600.000,00 €
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΑΠΟ ΨΗΛΟ ΣΤΑΥΡΟ ΠΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΑ (π.κ. 2012ΣΕ44000010)	828.508,76 €	828.508,76 €	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΑΞΟΝΑ ΠΟΓΩΝΙΑΣ- ΠΛΑΓΙΑΣ	6.320.000,00 €	- €	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Π.Ε. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	3.000.000,00 €	3.000.000,00 €	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ Π.Ε. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ (ΣΕ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΟΥ Π.Κ. 2013ΕΠ00100013)	13.000.000,00 €	5.600.000,00 €	1.894.089,97 €
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ-ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΑΞΟΝΑ ΚΡΥΟΝΕΡΙ-ΓΑΛΑΤΑΣ ΠΕ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ.	194.772,89 €	193.008,62 €	
ΕΡΓΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΖΗΜΙΩΝ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΑΙ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕΙΣ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΤΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΛΕΠΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΣΤΑΣ Δ.Ε. ΠΛΑΤΑΝΟΥ ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ	310.000,00 €		
Γενικό Άθροισμα	49.928.997,18 €	13.848.042,88 €	3.912.482,16 €

Στα πλαίσια υλοποίησης **εγγειοβελτιωτικών** έργων που χρηματοδοτούνται από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο με το πρόγραμμα «Αλέξανδρος Μπαλτατζής» του ΥΠΑΑΤ, εκτελούνται έργα συνολικού προϋπολογισμού 4.500.000,00 € που εμπίπτουν στον Τομέα των Δομών Περιβάλλοντος.

4.4.3 Έργα και Μελέτες Π.Ε. Αχαΐας

Για την Π.Ε. Αχαΐας εντάχθηκαν, ωριμάζουν, δημοπρατήθηκαν και εκτελούνται κατά το 2017 **40** έργα & μελέτες με προϋπολογισμό **49.022.677,44 €** σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Τίτλος Έργων	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΡΟΗΓ. ΕΤΩΝ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΕΤΟΥΣ 2017
ΑΡΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΛΟΓΩ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΛΑΚΑ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ	300.000,00 €	272.763,20 €	22.697,12 €
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΑΞΟΝΑ ΛΑΚΚΩΜΑΤΑ – ΤΣΑΠΟΥΡΝΙΑ	2.500.000,00 €	- €	
ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ ΠΕΙΡΟ		1.250.000,00 €	
ΠΛΗΣΙΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΜΟΙΡΕΪΚΑ	1.250.000,00 €		
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΒΛΑΒΩΝ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΡΥΜΑΝΘΟΥ	2.299.011,49 €	- €	1.000.000,00 €
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ 19Η Ε.Ο.		73.069,89 €	4.110,95 €
ΑΚΡΑΤΑΣ-ΖΑΡΟΥΧΛΑΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟ ΠΥΡΓΟΣ	77.180,84 €		
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΧΑΪΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΑΧΑΪΑΣ	450.000,00 €		
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΤΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ Ε.Ο. 33 ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	3.500.000,00 €	- €	
ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΛΑΠΠΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΗΚΗ WC	232.211,31 €	228.000,00 €	4.211,31 €
ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΟΔΟΥ ΠΡΟΣ ΑΝΩ ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ ΤΡΙΤΑΙΑΣ & ΜΠΑΤΖΕΪΚΑ ΚΑΛΕΝΤΖΙΟΥ & ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΣΥΝΔΕΣΗΣ (π.κ. 2000ΝΑ00630001)	7.474,50 €	3.737,25 €	3.737,25 €
ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΣΕ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΤΑ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΠΑΤΡΑ - ΧΑΛΑΝΔΡΙΤΣΑ - ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΑΠΟ Χ.Θ. 0+0,00 ΜΕΧΡΙ 1+300,00 & ΑΠΟ Χ.Θ. 2+220 ΜΕΧΡΙ 3+673,00 ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΡΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΧΑΪΑΣ (π.κ. 2002ΝΑ00630003)	405.910,03 €	- €	405.910,03 €
ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΣΕ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ «ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΧΑΛΑΝΔΡΙΤΣΑΣ» (2010ΝΑ00680000)	5.205,33 €	- €	5.205,33 €
ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ Τ.Ο.Ε.Β. ΠΟΥΝΤΑΣ Ν. ΑΧΑΪΑΣ (π.κ. 2007ΝΑ00630001)	5.097,73 €	- €	
ΑΡΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ Ε.Ο. ΔΙΚΤΥΟ ΑΧΑΪΑΣ	800.000,00 €	800.000,00 €	
ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ, ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Π.Ε.Ο. ΠΑΤΡΩΝ - ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΤΜΗΜΑ ΠΑΤΡΑ - ΑΙΓΙΟ).	3.004.570,27 €	2.495.062,96 €	
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΡΟΜΟΥ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΒΕΛΙΜΑΧΙΟΥ & ΑΡΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΜΕΤΡΙΚΗΣ ΟΔΟΥ	185.000,00 €	185.000,00 €	
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΠΑΤΡΩΝ - ΧΑΛΑΝΔΡΙΤΣΑΣ - ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ - ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ (π.κ. 2002ΝΑ00630004)	136.176,78 €	136.176,78 €	
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΟΥ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ-ΜΕΣΟΡΟΥΓΙ-ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ Ν. ΑΧΑΪΑΣ (Β' ΦΑΣΗ) (π.κ. 2006ΝΑ00630003)	55.774,76 €	55.774,76 €	

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΟΥ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ-ΜΕΣΟΡΟΥΓΙ-ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ Ν. ΑΧΑΪΑΣ (π.κ. 2001ΝΑ00630003)	41.528,35 €	- €	
ΒΕΛΤΙΩΣΗ-ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Ν. ΑΧΑΪΑΣ	2.070.430,60 €	2.068.255,15 €	
ΕΡΓΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΧΑΪΑΣ (π.κ. 2007ΕΠ40100002)	467.722,52 €	198.821,33 €	
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΟΔΟΠΟΙΑΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Π.Ε. ΑΧΑΪΑΣ	850.000,00 €	850.000,00 €	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΧΕΙΜΑΡΡΟ ΣΤΑΧΤΑΙΝΑ ΣΤΟ Δ.Δ. ΣΑΛΜΕΝΙΚΟΥ Δ. ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ.	15.623,40 €	10.000,00 €	5.623,40 €
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΤΟ ΧΕΙΜΑΡΡΟ ΑΡΤΕΜΙΣ Η ΛΙΑΚΑΤΑ ΤΟΥ Δ.Δ.ΨΑΘΟΠΥΡΓΟΥ ΤΟΥ Δ. ΠΑΤΡΕΩΝ ΣΕ ΜΗΚΟΣ 100Μ. ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΒΟΛΗ ΤΟΥ.	81.751,51 €	30.000,00 €	20.000,00 €
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΤΟ ΧΕΙΜΑΡΡΟ ΘΟΛΟΥΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ	100.000,00 €	- €	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΤΟ ΧΕΙΜΑΡΡΟ ΞΥΛΟΚΕΡΑ ΤΟΥ Δ.Δ. ΠΛΑΤΑΝΙΟΥ ΤΟΥ Δ. ΠΑΤΡΕΩΝ.	214.474,11 €	210.249,00 €	4.225,11 €
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΝΤΑΣΚΑ ΕΡΥΜΑΝΘΕΙΑΣ & ΤΡΙΤΑΙΑΣ (π.κ. 2005ΝΑ00630006)	8.302,35 €	8.302,35 €	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΝΤΑΣΚΑ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΤΑΙΑΣ ΑΧΑΪΑΣ	2.484.503,21 €	2.476.898,60 €	7.604,61 €
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΩΡΟΥ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΦΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ	- €	- €	
ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΩΡΥΓΑΣ ΠΗΝΕΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΧΑΪΑΣ	892.114,36 €	892.114,36 €	
ΜΕΛΕΤΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΧΕΙΜΑΡΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΗΣ Π.Ε. ΑΧΑΪΑΣ	300.000,00 €	- €	
ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΙΚΡΗΣ ΠΕΡΙΜΕΤΡΙΚΗΣ ΜΕ ΚΟΜΒΟ Κ3 ΣΥΧΑΙΝΩΝ ΕΥΡΕΙΑΣ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗΣ ΠΑΤΡΩΝ (π.κ. 2006ΜΠ00130023)	386.713,99 €	386.673,99 €	
ΠΙΣΤΩΣΗ ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΜΕ ΤΙΤΛΟ: ΒΕΛΤΙΩΣΗ Ε.Ο. ΔΑΦΝΗ-111 ΕΟ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΔΑΦΝΗΣ-ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΚΕΡΑΜΙΔΑΣ .	10.900,00 €	- €	10.900,00 €
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΓΕΦΥΡΑΣ ΚΛΕΙΤΟΡΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΘΙΩΝ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΩΝ	250.000,00 €	250.000,00 €	
ΣΥΝΔΕΣΗ ΛΙΜΕΝΑ ΑΙΓΙΟΥ ΜΕ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟ ΠΑΤΡΩΝ - ΑΘΗΝΩΝ	6.450.000,00 €	- €	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Ε.Ο. ΔΙΑΣΕΛΟ-ΕΡΥΜΑΝΘΕΙΑ-ΚΑΛΕΝΤΖΙ-ΓΕΛΑΔΙΝΟ.	415.000,00 €	381.695,82 €	20.395,51 €
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΒΕΛΤΙΩΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ Ε.Ο. ΜΕ ΑΡΙΘ. 33 ΠΑΤΡΑ - ΤΡΙΠΟΤΑΜΑ - ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ ΜΕ Ε.Ο. 74 ΣΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΠΔΕ.	2.200.000,00 €	2.153.048,44 €	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΡΟΜΟΥ ΔΙΑΣΕΛΟ – ΚΑΛΕΝΤΖΙ	- €	- €	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ Π.Δ.Ε.	400.000,00 €	400.000,00 €	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ	12.620.000,00 €	5.567.994,43 €	2.000.000,00 €

ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΑΧΑΪΑΣ Π.Δ.Ε. ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Π.Ε. ΑΧΑΪΑΣ (ΣΕ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΟΥ Π.Κ. 2013ΕΠ00100010)			
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ		993.658,13 €	1.050.000,00 €
ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ Π.Ε. ΑΧΑΪΑΣ.	3.550.000,00 €		
Γενικό Άθροισμα		49.022.677,44 €	22.377.296,44 €
			4.564.620,62 €

Στον τομέα των Συγκοινωνιακών Έργων κατά το έτος 2017 ολοκληρώθηκε η διαχείριση μίας σειράς έργων και μελετών, από τα οποία άλλα έχουν ολοκληρωθεί και είναι σε χρήση και άλλα βρίσκονται σε εξέλιξη.

Ειδικότερα μέσα στο έτος 2017 :

Ολοκληρώθηκαν τα παρακάτω έργα οδοποιίας με πιστώσεις από ΚΑΠ και ΣΑΕΠ.

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ.	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
Συντηρήσεις, αποκαταστάσεις στις επαρχιακές οδούς Δήμου Ερυμάνθου 2015	500.000,00	ΣΑΕΠ 501
Συντηρήσεις, αποκαταστάσεις στις επαρχιακές οδούς Δήμου Ερυμάνθου 2016	500.000,00	ΣΑΕΠ 501
Συντηρήσεις, αποκαταστάσεις στις επαρχιακές οδούς Δήμου Πατρέων & Δυτικής Αχαΐας 2015	500.000,00	ΣΑΕΠ 501
Συντηρήσεις, αποκαταστάσεις στις επαρχιακές οδούς Δήμου Πατρέων και Ερυμάνθου 2016	500.000,00	ΣΑΕΠ 501
Βελτίωση οδού Μαμουσιά-Δουμενά-Άνω Ζαχλωρού έως τη διασταύρωση με την οδό Πούντα-Καλάβρυτα	800.000	ΣΑΕΠ 501
Συντήρηση οδού Πούντα-Καλάβρυτα ετών 2015-2016	1.500.000	ΣΑΕΠ 501
Βελτίωση Ε.Ο. Πάτρα-Χαλανδρίτσα-Καλάβρυτα ετών 2015-2016	1.500.000	ΣΑΕΠ 501
ΣΥΝΟΛΟ από ΣΑΕΠ 501	5.800.000	
Άρση επικινδυνότητας της περιμετρικής οδού & του δρόμου πρόσβασης του φράγματος Βελιμαχίου	260.000	ΣΑΕΠ 001
Άρση επικινδυνότητας λόγω κατολίσθησης στην Πλάκα Καλαβρύτων και αποκατάσταση βατότητας οδικού δικτύου	800.000	ΣΑΕΠ 001
ΣΥΝΟΛΟ από ΣΑΕΠ 001	1.060.000	
Παράκαμψη Χαλανδρίτσας	4.900.000,00	ΕΣΠΑ
Σήμανση και τοποθέτηση στηθαίων ασφαλείας στο Ε.Ο. δίκτυο Π.Ε. Αχαΐας	310.000,00	ΚΑΠ

Επίσης, έχει ολοκληρωθεί η διαγωνιστική διαδικασία και βρίσκονται στη διαδικασία υπογραφής σύμβασης ή εξέτασης προσφυγών:

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛ/ΣΜΟΣ.	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
Επείγουσες συντηρήσεις στο επαρχιακό οδικό δίκτυο του Δήμου Αιγιάλειας	900.000,00	ΣΑΕΠ 501
Επείγουσες συντηρήσεις στο επαρχιακό οδικό δίκτυο του Δήμου Ερυμάνθου	900.000,00	ΣΑΕΠ 501
Επείγουσες συντηρήσεις στο επαρχιακό οδικό δίκτυο του Δήμου Καλαβρύτων	900.000,00	ΣΑΕΠ 501
Επείγουσες συντηρήσεις στο επαρχιακό οδικό δίκτυο του Δήμου Δυτικής Αχαΐας	900.000,00	ΣΑΕΠ 501
Επείγουσες συντηρήσεις στο επαρχιακό οδικό δίκτυο του Δήμου Πατρέων	900.000,00	ΣΑΕΠ 501
Συντήρηση οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης, στηθαίων ασφαλείας και λοιπών εργασιών σήμανσης στο επαρχιακό οδικό δίκτυο του Νομού Αχαΐας	500.000,00	ΣΑΕΠ 501
Συντήρηση-αποκατάσταση ζημιών, κοπή βλάστησης, καθαρισμοί τάφρων, πρανών ερεισμάτων στο επαρχιακό οδικό δίκτυο του Νομού Αχαΐας	810.000,00	ΣΑΕΠ 501
ΣΥΝΟΛΟ από ΣΑΕΠ 501	5.810.000,00	
Αποκατάσταση επαρχιακού οδικού δικτύου εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Δυτικής Αχαΐας της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας	450.000,00	ΣΑΕ 571
Αποκατάσταση βλαβών από φυσικές καταστροφές στο Ε.Ο. δίκτυο Δήμου Ερυμάνθου	1.499.011,49	ΣΑΕΠ 801

4.4.4 Έργα και Μελέτες Π.Ε. Ηλείας

Για την Π.Ε. Ηλείας εντάχθηκαν, ωριμάζουν, δημοπρατήθηκαν και εκτελούνται κατά το 2017 **12** έργα & μελέτες με προϋπολογισμό **33.620.547,51 €** σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Τίτλοι Έργων	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΡΟΗΓ. ΕΤΩΝ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΕΤΟΥΣ 2017
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑΣ ΚΟΤΥΧΙΟΥ (π.κ. 2005ΝΑ01430005)	64.469,84 €	64.469,84 €	
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΒΛΑΒΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΘΕΟΜΗΝΙΕΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΚΑΙ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016 ΣΕ ΔΗΜΟΥΣ ΤΗΣ Π.Ε. ΗΛΕΙΑΣ	3.100.000,00 €	- €	1.100.000,00 €
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ: Ι) ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ – ΚΥΛΛΗΝΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΗΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΙΙ) ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΧΑΪΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΑΧΑΪΑΣ	650.000,00 €		
ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΑΝΤΙΔΙΑΒΡΩΤΙΚΩΝ / ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΤΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ ΕΤΟΥΣ 2007 ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΗΛΕΙΑΣ (π.κ. 2007ΕΠ40100001)	5.892.356,12 €	832.167,34 €	
ΕΡΓΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ Ν.ΗΛΕΙΑΣ (π.κ. 2008ΕΠ40100002)	3.121.721,55 €	282.739,63 €	
ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ –ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΕ ΠΟΤΑΜΟΥΣ ΚΑΙ ΧΕΙΜΑΡΡΟΥΣ Ν. ΗΛΕΙΑΣ	1.000.000,00 €	400.000,00 €	600.000,00 €
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΑΡΑΛΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΗΝΕΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΛΕΙΑΣ - Α' ΦΑΣΗ	5.000.000,00 €	- €	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΣΤΗΝ Τ.Κ. ΝΕΡΑΪΔΑΣ	470.000,00 €		
ΜΕΛΕΤΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΧΕΙΜΑΡΡΟ ΓΚΟΥΡΛΕΣΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΜΑΛΙΑΔΟΣ Ν. ΗΛΕΙΑΣ	322.000,00 €	- €	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ – ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Ν. ΗΛΕΙΑΣ (ΣΕ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΟΥ Π.Κ. 2013ΕΠ00100014)	12.000.000,00 €	6.150.000,00 €	900.000,00 €
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ –ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Ν. ΗΛΕΙΑΣ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΡΕΣΤΕΝΩΝ –ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑΣ, ΖΑΧΑΡΩΣ & ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ	1.000.000,00 €	1.000.000,00 €	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ –ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Ν. ΗΛΕΙΑΣ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΠΥΡΓΟΥ, ΉΛΙΔΑΣ, ΠΗΝΕΙΟΥ & ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ -ΚΥΛΛΗΝΗΣ	1.000.000,00 €	1.000.000,00 €	
Γενικό Άθροισμα	33.620.547,51 €	9.729.376,81 €	2.600.000,00 €

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ (Ο.Χ.Ε.) &

ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΙΣ (Β.Α.Α.)

Οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ) αποτελούν εργαλείο ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης για την εφαρμογή αναπτυξιακών στρατηγικών συγκεκριμένων χωρικών ενοτήτων. Οι περιοχές αυτές είτε παρουσιάζουν συγκεκριμένα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν με συνολικό τρόπο, είτε διακρίνονται από σημαντικές αναπτυξιακές δυνατότητες, οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν και να μεγιστοποιηθούν με βάση ένα ολοκληρωμένο αναπτυξιακό σχέδιο.

Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της χωρικής στρατηγικής και του σχεδίου υλοποίησης θα πρέπει να εξασφαλίζεται με τη συμπληρωματικότητα και συνεκτικότητα των προτεινόμενων δράσεων, καθώς και με την αντιπροσωπευτικότητα του συστήματος διακυβέρνησης. Στους στόχους της χωρικής στρατηγικής κάθε περιοχής περιλαμβάνονται η βελτίωση της οικονομικής κατάστασης και απασχόλησης, η με κοινωνικούς όρους βελτίωση της καθημερινής ζωής των πολιτών και η διατήρηση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος με βάση την αειφόρο προσέγγιση της αναπτυξιακής διαδικασίας.

Για:

- τη βιώσιμη χωρική ανάπτυξη,
- την κοινωνικο-οικονομική ανασυγκρότηση του χώρου
- την οργάνωση του βασικού δικτύου υποδομών και
- την προστασία του φυσικού-αστικού περιβάλλοντος, του τοπίου και των πολιτιστικών πόρων,

η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ξεκίνησε μέσα στο 2017 να αξιοποιεί το νέο εργαλείο για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ), συνολικού προϋπολογισμού 110 εκατομμυρίων ευρώ.

Βάσει του θεσμικού πλαισίου των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και του σχεδιασμού των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις διακρίνονται σε:

- A) ΟΧΕ για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ) και
- B) ΟΧΕ για άλλες χωρικές στρατηγικές

Με βάση το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας 2014-2020 και τα αποτελέσματα μελετών προσδιορίστηκαν τα αστικά κέντρα και οι περιοχές όπου θα εφαρμοστούν οι ΒΑΑ και ΟΧΕ αντίστοιχα:

- ΒΑΑ για Αστικά κέντρα Πατρών και Αγρινίου (πόλεις με πληθυσμό άνω των 70.000 κατοίκων όπως προσδιορίζεται στο ΕΠ)
- ΟΧΕ για Κατάκολο – Αρχαία Ολυμπία (προσδιοριζόταν στο ΕΠ) και
- Μεσολόγγι – Αιτωλικό (τεκμηριώθηκε από σχετική μελέτη).

Τα στρατηγικά σχέδια των δύο Δήμων εγκρίθηκαν στις 27-01-2017 από την ΕΥΔΕΠ/ΠΔΕ. Ακολούθησε η έγκριση από την Επιτροπή Παρακολούθησης της εξειδίκευσης και των κριτηρίων επιλογής των δράσεων (οι οποίες περιλαμβάνονται στα στρατηγικά σχέδια). Παράλληλα ορίστηκαν οι αστικές αρχές Πάτρας και Αγρινίου ως Ενδιάμεσοι Φορείς του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Δυτικής Ελλάδας 2014 - 2020».

Ο συνολικός προϋπολογισμός που διατίθεται στις ΒΑΑ ανέρχεται στα 58.500.000,00 € για ΕΤΠΑ και 1.400.000,00 € για ΕΚΤ.

Τα στρατηγικά σχέδια των δύο περιοχών ΟΧΕ που εγκρίθηκαν στις 21-12-2016 από την ΕΥΔΕΠ/ΠΔΕ, ακολούθησε η έγκριση (μέσα στο 2017) από την Επιτροπή Παρακολούθησης της εξειδίκευσης και των κριτηρίων επιλογής των δράσεων (οι οποίες περιλαμβάνονται στα στρατηγικά σχέδια).

Ο συνολικός προϋπολογισμός που διατίθεται για τις ΟΧΕ ανέρχεται στα 49.800.000,00 € για ΕΤΠΑ και 1.400.000,00 € για ΕΚΤ.

Πιο συγκεκριμένα:

5.1 Βιώσιμες Αστικές Αναπτύξεις (B.A.A.)

Μέσα στο 2017 εγκρίθηκαν από την Διαχειριστική μας Αρχή οι δυο (2) στρατηγικές Βιώσιμες Αστικής Ανάπτυξης Αγρινίου και Πάτρας ενώ πετύχαμε και την πρώτη ένταξη έργου στο Αγρίνιο, με τίτλο «Λειτουργική αναβάθμιση επιχειρηματικού κέντρου στη νοτιοανατολική είσοδο της πόλης» με Π/Υ 4.800.00 €.

Το όραμα του Δήμου Αγρινίου αναδεικνύει το Αγρίνιο ως «Πράσινη», «Έξυπνη» και «Βιώσιμη» πόλη. Για την επίτευξη αυτού το οράματος το Πρόγραμμα Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Αγρινίου εστιάζει σε δύο Γενικούς Στόχους:

- Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη και εξοπλισμός της πόλης
- Κοινωνική και Οικονομική Ανάπτυξη – Κοινωνική Συνοχή

Και περιλαμβάνει δράσεις για τη δημιουργία «πράσινου» δακτυλίου περιμετρικά της πόλης και την αστική ανάπλαση και περιβαλλοντική αναβάθμιση της κεντρικής περιοχής της και τη λειτουργία της.

Αναφορικά με το **Δήμο της Πάτρας το όραμα της εγκεκριμένης Στρατηγικής** του συνοψίζεται σε μια «Πόλη που αγωνίζεται και καταπολεμά την ανεργία, την φτώχεια, την έλλειψη σύγχρονων υποδομών ιδιαίτερα σε υποβαθμισμένες συνοικίες της.

- Πόλη που αποκαθιστά την ιστορική της φυσιογνωμία και ταυτότητα, την επαφή της με την θάλασσα.
- Πόλη που επιδιώκει την αξιοποίηση του τεχνικού, επιστημονικού και όλου του ανθρώπινου δυναμικού της.

Οι κατευθυντήριες αρχές του Δήμου Πατρέων, στις οποίες θα βασιστεί, για την επίτευξη του οράματός του είναι οι ακόλουθες:

- Η δημιουργία νέων έργων και δομών που εξυπηρετούν τις ανάγκες των λαϊκών στρωμάτων και αναβαθμίζουν την κοινωνική και οικονομική ζωή της πόλης.
- Η ανάδειξη του κοινωνικού – πολιτιστικού ρόλου του Δήμου.
- Η βιώσιμη ανάπτυξη, η προστασία του περιβάλλοντος και η διαμόρφωση οικολογικής συνείδησης.
- Η προώθηση δράσεων «έξυπνης πόλης» για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των δημοτών.
- Η βελτίωση της ποιότητας της τοπικής διοίκησης, η αξιοποίηση των ΤΠΕ και η ενεργή συμμετοχή του δημότη σε οργανωμένες διαδικασίες διεκδίκησης.

Στις 25-05-2017, η ΕΥΔΕΠ/ΠΔΕ προχώρησε στην έκδοση πρόσκλησης για την ένταξη των πράξεων των Στρατηγικών ΒΑΑ στο Ε.Π. «Δυτική Ελλάδα 2014-2020».

Παράλληλα αξιοποιώντας την Τεχνική Βοήθεια του Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας **έχουν ενταχθεί 4 πράξεις που αφορούν την τεχνική υποστήριξη και τη δημοσιότητα των ΒΑΑ Πατρών και Αγρινίου** αντίστοιχα.

5.2 Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις για άλλες Στρατηγικές (Ο.Χ.Ε.)

Οι ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις σε Κατάκολο-Αρχαία Ολυμπία και Μεσολόγγι-Αιτωλικό αποτελούν επιβράβευση της προσπάθειας της Περιφέρειας, η οποία ανέλαβε εξ' ολοκλήρου την εκπόνηση των στρατηγικών αυτών και την συνεργασία όλων των τοπικών φορέων για την επίτευξη ενός νέου μοντέλου ανάπτυξης στις περιοχές αυτές.

Το όραμα της στρατηγικής ολοκληρωμένης χωρικής επένδυσης στην περιοχή του συμπλέγματος Λιμνοθαλασσών Μεσολογγίου - Αιτωλικού, διατυπώνεται ως εξής:

«Η καθιέρωση ενός νέου οικο-αναπτυξιακού και χωροταξικού προτύπου βασισμένου στο ενδογενές ανθρώπινο, φυσικό και πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής της λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου, αναγνωρίζοντας τη θεμελιώδη συμβολή του υδάτινου στοιχείου στην ταυτότητα και οικονομία της περιοχής»

Πιο συγκεκριμένα, τα έργα της στρατηγικής αφορούν:

- Το αστικό κέντρο του Μεσολογγίου, τη Λιμνοθάλασσα, το Αιτωλικό
- Την Τουρλίδα, το Επιχειρηματικό και Ιστορικό Κέντρο, το Βυρώνειο Πάρκο
- Το υδάτινο στοιχείο, οι περιμετρικές και κάθετοι δρόμοι προς το παραλίμνιο μέτωπο
- Τις Πολιτιστικές, Ποδηλατικές, Οικοτουριστικές, Ιστορικές, διαδρομές

Το όραμα της στρατηγικής ολοκληρωμένης χωρικής επένδυσης στην ευρύτερη περιοχή της Κατακόλου - Αρχαίας Ολυμπίας μπορεί να διατυπωθεί ως εξής:

«Η παραγωγική ανασυγκρότηση της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας μέσω της ανάδειξης της παγκόσμιας ταυτότητάς της, με γνώμονα τον άνθρωπο και το περιβάλλον».

Ειδικότερα, οι πράξεις αφορούν:

- Το λιμάνι του Κατακόλου, οι σταθμοί του τρένου το εμπορικό και ιστορικό κέντρο του Πύργου και της Αρχαίας Ολυμπίας
- Την σιδηροδρομική γραμμή Κατάκολο – Αρχαία Ολυμπία την ιστορία της Αρχαίας Ολυμπίας
- Τις Πολιτιστικές, Ποδηλατικές, Οικοτουριστικές και Ιστορικές διαδρομές της ευρύτερης περιοχής

Η ΕΥΔΕΠ/ΠΔΕ προχώρησε στην έκδοση πρόσκλησης στις 13-06-2017 για την ένταξη των πράξεων των Στρατηγικών ΟΧΕ στο Ε.Π. «Δυτική Ελλάδα 2014-2020» και αναμένεται η ένταξη των έργων έως τον Μάρτιο του 2018.

Πρώτο ενταγμένο έργο της ΟΧΕ για άλλες Στρατηγικές **αποτελεί το Ξενοκράτειο Μουσείο**. Το έργο αφορά την αποκατάσταση του Ξενοκρατείου κτηρίου στο Μεσολόγγι και τη μετατροπή του από σχολικό κτήριο σε μουσειακό χώρο, με πρόβλεψη για τη δημιουργία και οργάνωση μόνιμης έκθεσης αρχαιολογικών συλλογών. Είναι το πρώτο από τα έργα της στρατηγικής Ο.Χ.Ε. Μεσολογγίου – Αιτωλικού που εντάσσεται στο ΕΣΠΑ 2014-2020, με προϋπολογισμό 3.700.000€.

Με το Ξενοκράτειο Μουσείο στο Μεσολόγγι, αποκτά Μουσείο και η έδρα της Αιτωλοακαρνανίας, γιατί η διατήρηση, η προστασία και η ανάδειξη των πολιτιστικών μας μνημείων, είναι μείζονος σημασίας για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Τέλος, στα πλαίσια της υποστήριξης των δικαιούχων για πράξεις των ΟΧΕ η ΕΥΔΕΠ ενέταξε δύο πράξεις: «ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΗΛΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΡΙΜΑΝΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΟΧΕ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ ΚΑΤΑΚΟΛΟΥ – ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ» και «ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΕΚΠΟΝΗΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ "ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥΡΛΙΔΑΣ"», συνολικού Π/Υ 62.000 €, που αφορούν την Τεχνική Υποστήριξη των Περιφερειακών Ενοτήτων Αιτωλοακαρνανίας και Ηλείας για την ωρίμανση δράσεων των αντίστοιχων Στρατηγικών.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

6.1 Δημόσια Υγεία

Με κύριο γνώμονα τη διαφύλαξη και προάσπιση της υγείας και της ευεξίας του πληθυσμού, καθώς και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, κατά το έτος 2017 η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας υλοποίησε:

➤ Εμβολιασμούς

- ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων (POMA) λόγω ανεπαρκούς ανοσοπροστασίας και προφύλαξη από επιδημικές εξάρσεις - εμβολιασμός με MMR, Ηπατίτιδα Β.
- με φυματινοαντίδραση και εμβολιασμούς κρατούμενων σωφρονιστικών ιδρυμάτων.

➤ Δράσεις για τη διερεύνηση κρουσμάτων ζωνοδόων (βρουκέλλα) που περιλαμβάνει επιδημιολογική διερεύνηση και επιζωοτιολογική επιτήρηση σε συνεργασία με άλλους φορείς της Π.Δ.Ε. και το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.

➤ Αυτοψίες σε ανθυγιεινές εστίες

➤ Υγειονομικούς ελέγχους:

- τήρησης των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων σύμφωνα με τον ΕΚ 852.
- σε σχολεία και κυλικεία εντός σχολείων
- σε Νοσηλευτικά Ιδρύματα
- σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος για τη διαπίστωση τήρησης των όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας τους σύμφωνα με τις υγειονομικές διατάξεις
- σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος τακτικοί έκτακτοι ή κατόπιν καταγγελίας και ηχομετρήσεις για χορήγηση γνωμοδοτήσεων για την έκδοση ή ύστερα από γνωστοποίηση αδειών μουσικών οργάνων.
- σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος για την τήρηση του Νόμου περί καπνίσματος.
- σε πλοία και χορήγηση πιστοποιητικών απαλλαγής μέτρων υγειονομικού ελέγχου.
- προϋποθέσεων λειτουργίας δομών κοινωνικής προστασίας ΚΔΑΠ – Κατασκηνώσεις- ΚΗΦΗ κ.λ.π :

➤ Δειγματοληψίες νερού ανθρώπινης κατανάλωσης δικτύων ύδρευσης, εμφιαλωμένων νερών και νερών κολύμβησης

➤ Προγράμματα για την προάσπιση της Δημόσιας Υγείας με στόχο την ενημέρωση του κοινού καθώς και τη διενέργεια ελέγχων στον πληθυσμό. Στα παραπάνω προγράμματα:

1. Εντάσσεται η διενέργεια σπειρομετρήσεων για την έγκαιρη διάγνωση αναπνευστικών νοσημάτων στις Περιφερειακές ενότητες Αχαΐας, Ηλείας, Αιτ/νίας.
 2. Παρεμβάσεις σε σχολεία που αντιμετωπίζουν λοιμώδη νοσήματα.
 3. Ενημερώσεις Α/βάθμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης για επιδημία ιλαράς. Στα πλαίσια της πρόληψης και αποφυγής επιδημικών εξάρσεων ιλαράς εντάσσεται ο έλεγχος της εμβολιαστικής κάλυψης όλων των μαθητών και των τριών νομών σε συνεργασία με τις τοπικές υγειονομικές δομές.
 4. Εκπόνηση προγραμμάτων Αγωγής Υγείας.
 5. Προαγωγή της έννοιας της Εθελοντικής Αιμοδοσίας σε συνεργασία με τους υπεύθυνους φορείς.
 6. Ενημερωτική δράση κατά του AIDS.
- Πρόγραμμα κωνοποκτονίας με ενημέρωση γενικού πληθυσμού για πρόληψη ελονοσίας και ενημέρωση υπηρεσιακών παραγόντων και δήμων για την καταπολέμηση των κουνουπιών.
 - Παρεμβάσεις στους Μετανάστες στις εγκαταστάσεις Λαδόπουλου – Αβεξ και συνεργασία με το Δήμο Πατρέων για τη δημιουργία καταλληλότερων συνθηκών διαβίωσης- υγειονομική επιτήρηση- αντιμετώπιση κρουσμάτων λοιμωδών νοσημάτων προς αυτήν την κατεύθυνση - διενέργεια εμβολιασμού έναντι Ιλαράς και αντιμετώπιση αυξημένων κρουσμάτων ψώρας.
 - Επισκέψεις στους χώρους φιλοξενίας των προσφύγων στην ΠΔΕ και συνεργασία με το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ και τους τοπικούς φορείς για έλεγχο επιδημικών εξάρσεων λοιμωδών νοσημάτων.
 - Δράσεις Ιατρικής κάλυψης αθλητικών αγώνων, εξετάσεις ΤΕΦΑΑ.

6.2 Κοινωνική Πρόνοια και Αλληλεγγύη

Ένας από του σημαντικότερους πυλώνες της Περιφερειακής μας Πολιτικής αποτελεί η κοινωνική πρόνοια και αλληλεγγύη, θέτοντας την οικογένεια, το παιδί, τους ηλικιωμένους, τα άτομα με αναπηρίες και ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες, μεταξύ αυτών πρόσφυγες και μετανάστες, στον πυρήνα των δράσεων της για τη διασφάλιση κοινωνικής και οικονομικής στήριξης των πολιτών της και για την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας ζωής τους, λειτουργώντας ταυτόχρονα στο πλαίσιο του Εθνικού Μηχανισμού Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής.

Ως εκ τούτου, κατά το έτος 2017 η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ολοκληρώθηκαν δράσεις, όπως:

- Το Ε.Π. «Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους ΤΕΒΑ/FEAD»(Διάθεση όλων των προϊόντων των κεντρικών προμηθειών ,πλην κρεάτων).
- Διάθεση, μεγάλου μέρους των ποσοτήτων των κρεάτων και οπωρολαχανικών των Αποκεντρωμένων Προμηθειών του ανωτέρω αναφερόμενου Ε. Π.
- Λειτουργία του θεσμού της υιοθεσίας ανηλίκων (εσωτερικού, διακρατικών, διεθνών).
- Λειτουργία του θεσμού της αναδοχής.
- Διενέργεια κοινωνικών ερευνών για την ανάθεση επιμέλειας και επιτροπείας ανηλίκων κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας.
 - Συμβουλευτική, ψυχολογική και κοινωνική υποστήριξη ατόμων που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικά ομάδες
 - Λειτουργία του θεσμού Κοινωνικού Συμβούλου (Πραγματοποίηση επισκέψεων εποπτείας και ελέγχου της καλής λειτουργίας φορέων παροχής προνοιακής φροντίδας σε Ιδιωτικές Μ.Φ.Π.Α.Δ. (Παιδικούς Σταθμούς), Μ.Φ.Η., ΚΔΑΠ, ΚΔΑΠ-ΜΕΑ , Σ.Υ.Δ., Ιδρύματα κ.λ.π., στις ΠΕ Αχαΐας και Αιτωλοακαρνανίας.
 - Διάθεση σκηνικού υλικού, κουβερτών και λοιπού υλικού σε διάφορους Συλλόγους αλλά και σε Προνοιακές δομές Δήμων για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών σε ευπαθείς ομάδες, όπως αστέγους κ.λπ.
 - Διοργάνωση και συμμετοχή στη δράση «Αγωγή Υγείας σχετικά με την ασφαλή πλοήγηση στο Διαδίκτυο» στα σχολεία της Α/βάθμιας και Β/βάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας
 - Απορρόφηση πιστώσεων από το καθαρό Προϊόν του Ειδικού Κρατικού Λαχείου προερχόμενες από το Υπουργείο Εργασίας και κατανομή αυτών σε διάφορα Ιδρύματα .

- Απορρόφηση Επιχορήγησης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και κατανομή σε ιδρύματα προνοιακού χαρακτήρα για την κάλυψη των αναγκών τους.
- Χορήγηση Ναρκωτικών σε ασθενείς και Σφράγιση Συνταγολογίων Ναρκωτικών Νοσηλευτικών ιδρυμάτων και Ιδ. Ιατρών
- Έκδοση καρτών ελεύθερης μετακίνησης ΑΜΕΑ
- Διαδικασίες και έκδοση αποφάσεων για τη χορήγηση διατροφικού επιδόματος νεφροπαθών και μεταμοσχευμένων
- Ένταξη ιδιωτικών φορέων παροχής Κοινωνικής Φροντίδας στο Εθνικό Μητρώο και το Μητρώο Περιφερειακών Ενοτήτων: 4
- Έκδοση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας παιδικών Εξοχών-Κατασκηνώσεων και λειτουργία Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ), (ΚΔΑΠ-ΜΕΑ): κέντρων αποθεραπείας και Αποκατάστασης(Κ.Α.- Α.), Κέντρων διημέρευσης – ημερήσιας φροντίδας ατόμων με ειδικές ανάγκες (ΚΔΗΦ).
- Δράσεις πρόληψης εξαρτήσεων από εξαρτησιογόνες ουσίες, κ.λ.π. σε επίπεδο Π.Ε.,(συμμετοχή της υπηρεσίας στο Πρόγραμμα για Νοσοκομεία ελεύθερα καπνού).

6.3 Ενημέρωση & Ευαισθητοποίηση – Εθελοντισμός & Συνεργασίες

Στα πλαίσια του σχεδίου δράσης του 2017 που στηρίχτηκε στην πρόληψη, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα Δημόσιας Υγείας και σε δράσεις για την προάσπιση ατόμων με αναπηρία και των ευάλωτων ομάδων πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω δράσεις:

- Οργάνωση και Συντονισμός της δράσης ΟΠΤΟΜΕΤΡΙΑΣ σε συνεργασία με τμήμα Οπτομετρίας του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας σε μαθητές δημοτικών σχολείων της Αιτ/νίας, Αχαΐας και Ηλείας και συγκεκριμένα των περιοχών: Διακοπτού (34 μαθητές), Ακράτας (33 μαθητές), Δ.Δ. Δ.άφνης Ναυπάκτου (24 μαθητές), Βάρδας (35 μαθητές)
- ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΥΓΕΙΑΣ: Οργάνωση της Π.Δ.Ε. με πρωτοβουλία των φορέων ΑΓΚΑΛΙΑ-ΖΩ, Ε.Λ.Ε.Α.Ν.Α. Ε.Ε.Σ.Κ.Π. σε συνεργασία με τους φορείς: Ε.Λ.Ε.Α.Ν.Α., ΑΓΚΑΛΙΑ-ΖΩ, Δ/νση Δημόσιας Υγείας της Π.Δ.Ε, Φαρμακευτικός Σύλλογος Πατρών, Ε.Ε.Σ., Σύλλογος Γονέων Παιδιών με νεοπλασματικές ασθένειες «ΦΛΟΓΑ», Σύλλογος Διαβητικών Πάτρας, Σύλλογος Ασθενών με ν.CROHN, Π.Ο.Σ.Ε.Α, «ΜΑΧΗΤΕΣ», Θεραπευτικό και Παιδαγωγικό Κέντρο Πατρών «ΜΕΡΙΜΝΑ», «ΦΩΤΕΙΝΟ ΑΣΤΕΡΙ», Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών Καραμανδανείου «Αγ. Στυλιανός» ΚΕΔΜΟΠ, Κίνηση «ΠΡΟΤΑΣΗ», Σύλλογος Οικογένειας Θεραπευτικής κοινότητας «ΓΕΦΥΡΑ» του ΟΚΑΝΑ, «ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ», Σύλλογος Φυσιοθεραπευτών, Σωματείο «ΙΚΕΛΛΟΣ», «ΜΝΗΜΟΣΥΝΗ», ΣΟΨΥ, Κοι.Σ.Π.Ε. «ΦΑΡΟΣ», «ΓΕΦΥΡΕΣ», ΕΨΥΠΕΑ., «ΑΝΩΝΥΜΟΙ ΥΠΕΡΦΑΓΟΙ» «ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ», Σύλλογος ΑμεΑ Π.Ε. Αιτ/νίας «Ο Απόστολος Λουκάς». Συνεργασία με την μονάδα Προληπτικής Ιατρικής του Συλλόγου «το Χαμόγελο του Παιδιού».
- Στα πλαίσια της συνεργασίας με την εταιρεία Προαγωγής και Αγωγής Υγείας «ΥΓΕΙΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ», τον Σύλλογο Μαιών Αχαΐας, τον Δήμο Δ. Αχαΐας, την Συντονιστική Επιτροπή Πολιτιστικών Συλλόγων Ν. Τομέα Πατρών «Κρύα Ιτεών» έγινε ολοκληρωμένη παρέμβαση προληπτικού ιατρικού ελέγχου (καρδιολογικός, ενδοκρινολογικός, παθολογικός έλεγχος, εξέταση μαστού, test PAP) σε ενήλικες και εμβολιασμοί ανηλίκων Ρομα σε περιοχές της Αχαΐας, Ηλείας και Αιτ/νίας. (Κρύα Ιτεών Πατρών, Ριγανόκαμπο, Σαντομέρι, Βελιτσές, Σαγεϊκά, Κ. Αχαΐα, Γαστούνη, Αίγιο, Σιμόπουλο, Βάρδα, Μανωλάδα, Αμαλιάδα, Κρέστενα, Πύργο, Αρχ. Ολυμπία, Θέρμο). Συνολικά έχουν εξεταστεί περισσότερα από 1000 ενήλικα άτομα στον πλήρη ιατρικό έλεγχο και έχουν εμβολιαστεί περισσότερα από 600 ανήλικα, κυρίως.
- Οργάνωση και Συντονισμός ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ μικρών μαθητών στον νομό Αιτ/νίας, με προτεραιότητα σε απομακρυσμένες περιοχές, με την συνδρομή της Οφθαλμολογικής Κινητής Μονάδας του Συλλόγου «Το Χαμόγελο του Παιδιού». Η δράση πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την 6Η Υ.Π.Ε. και την Περιφερειακή Δ/νση Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης. Τα σχολεία των οποίων

- οι μαθητές εξετάστηκαν είναι: 1ο Δημ. Σχολείο Βόνιτσας, 2ο Δημ. Σχολείο Βόνιτσας, δημ. Σχολείο Μενιδίου, Δημ. Σχολείο Χαλκιοπούλου, Δημ. Σχολείο Παραβόλας, Δημ. Σχολείο Αγγελοκάστρου, 1ο Δημ. Σχολείο Αιτωλικού, 2ο Δημ. Σχολείο Αιτωλικού, 3ο Δημ. Σχολείο Αιτωλικού, 1ο Δημ. Σχολείο Νεοχωρίου, 2ο Δημ. Σχολείο Νεοχωρίου, Δημ. Σχολείο Καλυβίων.
- Οργάνωση ενημερωτικής ημερίδας σε συνεργασία με τον Σύλλογο Ρευματοπαθών Πάτρας με τίτλο «τα Ρευματικά νοσήματα στα παιδιά και στους ενήλικες σήμερα» για την πληρέστερη ενημέρωση και τη διαφώτιση εκπαιδευτικών και άλλων σχετικά με τα συμπτώματα έναρξης ρευματικών παθήσεων και τις συμπεριφορές των πασχόντων.
 - Συνεργασία με το παράρτημα του Ν. Αχαΐας της Ελληνικής Εταιρείας Αντιρρευματικού Αγώνα «ΕΛ.Ε.Α.Ν.Α.» για την οργάνωση ενημερωτικής εκδήλωσης στο κέντρο της πόλης των Πατρών σχετικά με τη φύση των ρευματικών παθήσεων, τη σωστή διατροφή και την ψυχολογική υποστήριξη των ασθενών με ρευματοπάθειες.
 - Οργάνωση και Συντονισμός ενημερωτικών δράσεων με βιωματική εμπειρία σχετικά με την Ασφαλή Οδήγηση σε πόλεις των τριών νομών (Μεσολόγγι, Αργίνο, Πύργος, Αίγιο). Συνεργασία με την ΕΛ.ΑΣ., το ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, την Περιφερειακή Δ/ση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και το Ι.Ο.Α.Σ. Τις δράσεις παρακολούθησαν: 2.300 φοιτητές του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας και μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Α΄ Λυκείου και Γ΄ Γυμνασίου) από γενικά, επαγγελματικά και εσπερινά σχολεία των περιοχών, 541 μαθητές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Γ και Δ Δημοτικού) ,160 εκπαιδευτικοί ,100 αστυνομικοί υπάλληλοι.
 - Συνεργασία με το ΚΕΔΜΟΠ για την έκδοση έντυπου ενημερωτικού υλικού για την ενίσχυση της εκστρατείας προσέλκυσης νέων εθελοντών δοτών μυελού των οστών.
 - Οργάνωση της ενημερωτικής ημερίδας «Άλογο-Θεραπευτής, Ψυχολόγος, Δάσκαλος» σε συνεργασία με την Σχολή Ιππασίας Πατρών και την Ιππική Ακαδημία Αχαΐας και του Δήμου Ερυμάνθου. Η ημερίδα είχε στόχο την ψυχοεκπαιδευτική ενημέρωση των Ατόμων και πραγματοποιήθηκε στο Δ.Δ. Βασιλικού.
 - Διοργάνωση ημερίδας σε συνεργασία με την Πανελλήνια Ομοσπονδία Ατόμων με Σκλήρυνση κατά Πλάκας και την Ελληνική Ένωση για την αντιμετώπιση της Σκλήρυνσης κατά πλάκας με τίτλο «Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα των Θεραπειών Πολλαπλής Σκλήρυνσης»
 - Συνεργασία με τον Σύλλογο Αποφοίτων Μεταπτυχιακών Σπουδών «Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας», το ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, το πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και το Γ. Ν. Πύργου για το διήμερο συνέδριο με τίτλο «Φροντίδα Πασχόντων Ηλικιωμένων και Προώθηση Ενεργούς Γήρανσης». Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε στην Αρ. Ολυμπία.

- Διοργάνωση σε συνεργασία με το ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας ενημερωτικής εκδήλωσης με τίτλο «δεν γεννιόμαστε, γινόμαστε γυναίκες» με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας στο τμήμα του ΤΕΙ Πύργου.
- Συνεργασία με τον Σύλλογο Προστασίας Περιβάλλοντος του Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας, τον Σύλλογο Αλεξιπτωτιστών Πλαγιάς, το Δασαρχείο Πάτρας, την Περιφερειακή Εφορία Προσκόπων Δυτικής Ελλάδας και το ενδοκρινολογικό τμήμα του Γ.Ν. Παίδων «Καραμανδάνειο» Πατρών και την Ένωση Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων Δήμου Πατρέων για την οργάνωση ενημερωτικής δράσης Δεντροφύτευσης (με παράλληλη ενημέρωση για θέματα υγιεινής διατροφής σε παιδιά) της περιοχής Ομπλού-Κεφαλοβρύσου Πατρών.
- Συνεργασία με το τμήμα Αγωγής Υγείας της Δ/σης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης –ΟΡΓΑΝΩΣΗ προγράμματος ενημέρωσης μικρών μαθητών για την διάδοση της εθελοντικής αιμοδοσίας σε μαθητές δημοτικών σχολείων της Αχαΐας συνεργασία με Συλλόγους Εθελοντών Αιμοδοτών (Σύλλογος Αιμοδοτών Γ.Ν. Παίδων «Καραμανδάνειο» Πατρών, Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών Ανατολικής Αιγιάλειας «Ο ΔΕΣΜΟΣ», Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών Κ.Υ. Χαλανδρίτσας, Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών Πάτρας «Ο ΑΙΜΟΔΟΤΗΣ». Βιωματική ενημέρωση με την θεατρική παράσταση του «Καραγκιόζη Εθελοντή Αιμοδότη» σε όλα τα δημοτικά σχολεία και τα νηπιαγωγεία που συμμετείχαν στο πρόγραμμα Οργάνωση Εθελοντικής Αιμοδοσίας από τους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων των εμπλεκόμενων σχολείων και συγκέντρωση περισσότερων από 200 φιάλες αίματος. Έκδοση έντυπου ενημερωτικού υλικού για τη διάδοση της ιδέας του εθελοντισμού στους μικρούς μαθητές.
- Συνεργασία με τον Ιατρικό Σύλλογο Πατρών για την ημερίδα με θέμα « Διατροφή και Παιδική Παχυσαρκία»
- Συνεργασία στην οργάνωση του 5ου συνεδρίου γνωσιακών ψυχοθεραπειών με το Κ.Ψ.Υ. και το ΚΟΙ.Σ.Π.Ε. «ΦΑΡΟΣ».
- Οργάνωση ενημερωτικής ημερίδας υπό την αιγίδα της εφημερίδας «ΓΝΩΜΗ» με τίτλο «Ο κοινωνικός ρόλος των φορέων και οργανώσεων σε θέματα αλληλεγγύης σε περιόδους οικονομικής κρίσης» σε συνεργασία με τον Σύλλογο Τριτέκνων και τον Σύλλογο Πολυτέκνων. Βράβευση τριών φορέων με έντονη κοινωνική δράση: Ι.Μ. Πατρών, Σύλλογος Προστασίας Αγέννητου Παιδιού, Κίνηση Υπεράσπισης των Δικαιωμάτων των Μεταναστών/στριών.
- Συνδιοργάνωση με το ΕΚΑΜΕΑ/ΑΜΕΑ Αιγίου επιστημονικής ημερίδας με τίτλο «ΑΥΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΕΣ».
- Συνεργασία με το ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, Τμήμα Περίθαλψης και Κοινωνικής Μέριμνας για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των φοιτητών σχετικά με την πρόληψη από το ιό του AIDS στα τμήματα της Αμαλιάδας, του Πύργου, του Αιγίου, του Μεσολογγίου, του Αντιρρίου και της Πάτρας.

- Οργάνωση και Συντονισμός ενημερωτικής ημερίδας με τίτλο «Υγιεινό και καθαρό νερό ανθρώπινης κατανάλωσης-Δημόσιο Αγαθό» στις πόλεις των Πατρών και του Μεσολογγίου.
- Οργάνωση και Συντονισμός ενημερωτικής ημερίδας για την Ταξιδιωτική Ιατρική σε συνεργασία με το Κ.Ε.Ε.Λ.Π.Ν.Ο.
- Συνεργασία με την Περιφερειακή Ένωση Τυφλών Δυτικής Ελλάδας για την εκδήλωση «ΔΕΙΠΝΟ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ» που πραγματοποιήθηκε στην Πάτρα
- Συνεργασία με τον Όμιλο Εθελοντών «ΑΓΚΑΛΙΑ-ΖΩ», τον Σύλλογο Συνταξιούχων Πελοποννήσου-Αιτ/νίας- Ηπείρου & Ιονίων Νήσων και τον όμιλο Συναδερφικών Εκδηλώσεων Προσωπικού και Συνταξιούχων Δ.Ε.Η. για την πραγματοποίηση επιστημονικής ημερίδας με τίτλο ««Καρκίνος του Θυρεοειδούς, Καρκίνος της Στοματικής Κοιλότητας & Λέμφωμα»
- Οργάνωση επιστημονικής ημερίδας με τίτλο «Αλλεργίες και Περιβάλλον» και έκθεση ενημέρωσης μαθητών δημοτικών σχολείων.
- Συνεργασία με το 3ο Περιφερειακό τμήμα Ηπείρου, Αιτ/νίας, Ιονίων Νήσων και Πελοποννήσου της Ε.Ν.Ε. και το τμήμα Νοσηλευτικής του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας για την ημερίδα με το τίτλο «Προσεγγίζοντας τη Νοσηλευτική στην καθημερινή κλινική πράξη».
- Συνεργασία με τον Πανελλήνιο Σύλλογο Φυσικοθεραπευτών, περ/κό τμήμα Αχαΐας Ν Αχαΐας και την Γηριατρική και Γεροντολογική Εταιρεία ΝΔ Ελλάδας για την ενημερωτική ημερίδα «Πρόσθεσε Ζωή στα χρόνια σου».
- Συνεργασία με την Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία για δωρεάν μαστογραφικό έλεγχο γυναικών που περιλαμβάνονται στις ομάδες υψηλού κινδύνου. Για το πρώτο εξάμηνο του 2017 πραγματοποιήθηκαν 400 μαστογραφίες σε περιοχές της Ηλείας (Βάρδα, Αρχ. Ολυμπία, Κάστρο Κυλλήνης), ενώ για το δεύτερο εξάμηνο πραγματοποιήθηκαν 300 στην περιοχή της Αιτ/νίας (Θέρμο, Αστακό και Βόνιτσα).
- Συνεργασία με το Εργαστήριο Υγιεινής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών για την πραγματοποίηση του 5ου Φόρουμ Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Ιατρικής με τίτλο «Η Δημόσια Υγεία στο Προσκήνιο: Πρόληψη, Προαγωγή, Ποιότητα».
- Συνεργασία με το Π.Γ.Ν.Π. «Παναγία η Βοήθεια», τον Σύλλογο Διαβητικών Πάτρας «ΖΩΗ ΓΛΥΚΙΑ» και το ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας για την οργάνωση της επιστημονικής ημερίδας με τίτλο «Διαβητικό πόδι: Από τη διάγνωση στην αντιμετώπιση» που πραγματοποιήθηκε στην Πάτρα.
- Συνεργασία με τον Σύλλογο Ατόμων με Αναπηρίες Π.Ε. Αιτ/νίας «Απόστολος Λουκάς», τον Δήμο Αγρινίου, την Π.Ο.Α.με.Α. Δυτ. Ελλάδας και Ιονίων Νήσων για την οργάνωση της διημερίδας με τίτλο «Ορατές και Αόρατες Αναπηρίες» που πραγματοποιήθηκε στο Αγρίνιο.

- Οργάνωση της επιστημονικής ημερίδας με τίτλο «Παραπληγία-Ουρολογικά Προβλήματα-Αποκατάσταση» σε συνεργασία με τον Σύλλογο Παραπληγικών Κινητικά Αναπήρων Π.Ε. Ηλείας, Γ.Ν. Ηλείας και πραγματοποιήθηκε στον Πύργο.
- Συνεργασία με την Οργανωτική Επιτροπή του Διεθνούς Συνεδρίου και το Πανεπιστήμιο Πατρών για την οργάνωση του Διεθνούς ΒFAL 2017 με θέμα «Αποτίμηση της Εγκεφαλικής Λειτουργίας σε συνάρτηση με τη Μάθηση» στην πόλη των Πατρών.
- Συνεργασία με το Ερευνητικό Εργαστήριο Υγειοφυσικής και Υπολογιστικής Νοσημοσύνης του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας με την εκτύπωση επικοινωνιακού-ενημερωτικού έντυπου υλικού για τη δράση της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας.
- Συνεργασία της Π.Δ.Ε. και της Δ/σης Περιφερειακής Εκπαίδευσης πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την ευαισθητοποίηση των μαθητών όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων για την ανακύκλωση των αλουμινένιων συσκευασιών. Ο τίτλος της δράσης είναι «Ανακυκλώνω και προσφέρω. Η ανακύκλωση με ένα κοινωνικό πρόσωπο».
- Συνδιοργάνωση με το Παιδαγωγικό και Θεραπευτικό Κέντρο «Μέριμνα» Πατρών ενημερωτικής διημερίδας με αντικείμενο «Σεξουαλικότητα και Αναπηρία. Σύγχρονες προσεγγίσεις και Προβληματισμοί» που πραγματοποιήθηκε στην Πάτρα.
- Οργάνωση σε συνεργασία με το Κέντρο «Παναγία η Ελεούσα» για εκδήλωση στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας για τα Άτομα με Αναπηρία που πραγματοποιήθηκε στο Αγρίνιο.
- Συνεργασία με τον Σύλλογο Υγείας και Προστασίας του Περιβάλλοντος του Κ.Υ. Χαλανδρίτσας και το Τμήμα Περίθαλψης και Κοινωνικής Μέριμνας για την ενημέρωση των φοιτητών των ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας για τα Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα-έκδοση έντυπου ενημερωτικού υλικού-εγχειριδίου.
- Οργάνωση σε συνεργασία με τον Σύλλογο Εθελοντών του Κ.Υ. Χαλανδρίτσας, τον Δήμο Ερυμάνθου και τη συμμετοχή όλων των φορέων της περιοχής της ενημερωτικής ημερίδας με τίτλο «Οδική Ασφάλεια και Αιμοπροστασία» και παράλληλη οργάνωση αιμοδοσίας στο Κ.Υ. Χαλανδρίτσας.
- Συνεργασία με τον Σύλλογο Υγείας και Προστασίας Περιβάλλοντος της περιοχής του Κ.Υ. Χαλανδρίτσας, το Κέντρο Υγείας Χαλανδρίτσας για την ενημερωτική ημερίδα με τίτλο «Η Αξία του Εμβολιασμού».
- Συνεργασία με φορείς Ψυχικής Υγείας για την οργάνωση ενημερωτικών δράσεων σχετικά με την Ψυχική Υγεία στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας Ψυχικής Υγείας 10 Οκτωβρίου.
- Συνεργασία με το ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας και το Ι.Ο.Α.Σ. για την οργάνωση της δράσης «ΝΥΧΤΑ ΧΩΡΙΣ ΑΛΚΟΟΛ» στην Αμαλιάδα, Πάτρα και Ναύπακτο.

- Οργάνωση της ενημέρωσης του Περιφερειακού Συμβουλίου για τη Δωρεά Μυελού των Οστών σε συνεργασία με το ΚΕΔΜΟΠ και οργάνωση εθελοντικής Αιμοδοσίας σε συνεργασία με τον Σύλλογο Εργαζομένων της Π.Δ.Ε, Σύλλογο Εργαζομένων Αποκεντρωμένης Διοίκησης και Ένωση Μηχανικών Δημ. Υπ/λων Διπ. Ανώτατων Σχολών (ΕΜΔΥΔΑΣ).
- Συνεργασία με τον «Σύλλογο το Χαμόγελο του Παιδιού» στα πλαίσια του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας των δύο φορέων για τον ιατρικό προληπτικό έλεγχο μικρών μαθητών σε σχολεία του Μεσολογίου (5ο δημοτικό, 3ο δημοτικό και 2ο δημοτικά σχολείο) με την κινητή μονάδα του Συλλόγου «ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ» και έκδοση έντυπου ενημερωτικού υλικού για την 2η μεγάλη γιορτή των παιδιών.
- Στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας του Αυτισμού συνεργασία με την ΕΨΥΕΠΕΑ για την οργάνωση street work σε κεντρικά σημεία της πόλης των Πατρών και συνεργασία με την Περιφέρεια Δ/νση Π & Δ/βαθμιας εκπαίδευσης Δυτικής Ελλάδας και το ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας για την οργάνωση της ημερίδας με τίτλο : Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος: Ενημέρωση-Ευαισθητοποίηση».
- Συνεργασία με την ΕΨΥΕΠΕΑ Αιτ/νίας, τον Σύλλογο ΑΜΕΑ «ΑΛΚΥΟΝΗ», το Κέντρο Ημέρας για παιδιά της ΕΨΥΕΠΕΑ για την οργάνωση ημερίδας στη Ναύπακτο με αντικείμενο την ενημέρωση του κοινού σχετικά με τα προβλήματα του αυτισμού στην παιδική ηλικία στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας για τον Αυτισμό.
- Συνεργασία με τον Σύλλογο Προστασίας Αγέννητου Παιδιού σχετικά με την έκδοση έντυπου ενημερωτικού υλικού που προβάλλει την ενημέρωση για τις ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες και την στήριξη γυναικών για τη διατήρηση και ολοκλήρωση ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης.
- Συνεργασία με τον Σύλλογο Οικογενειών με παιδιά με νεοπλασματικές ασθένειες «ΦΛΟΓΑ» για την οργάνωση των παρακάτω δράσεων: α)Συναυλία με τη συμμετοχή δύο δημοτικών σχολείων με σκοπό τη στήριξη του Συλλόγου β) ενημερωτική ημερίδα με τίτλο « Η Ιστορία πίσω από ένα παιδικό κεφαλάκι χωρίς μαλλιά» γ)οργάνωση Χριστουγεννιάτικης γιορτής σε κεντρικό πεζόδρομο της πόλης σε συνεργασία με την Πρωτοβάθμια Δ/νση Εκπαίδευσης.
- Συνεργασία με το«Μη Κερδοσκοπικό Σωματείο Αρωγής και Φροντίδας Ηλικιωμένων & Ατόμων με Αναπηρία-ΦΡΟΝΤΙΖΩ» στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας της νόσου Alzheimer για ενημερωτική εκδήλωση για την Άνοια και την Νόσο Alzheimer και άλλες δράσεις όπως test μνήμης κτλ.
- Συνεργασία με το ΣΟΨΥ Πάτρας για την οργάνωση ενημερωτικής εκδήλωσης με τίτλο «ψυχική υγεία – πρόληψη, παρέμβαση κι αποκατάσταση σε καιρό κρίσης, το παράδειγμα του ΣΟΨΥ Πάτρας».
- Στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας Εξάλειψης της Βίας κατά των Γυναικών Οργάνωση και Συντονισμός δράσεων στις πόλεις του Αιγίου, Αμαλιάδας, Πατρών και Ναυπάκτου σε συνεργασία με την Π.Ε.Π.Ι.Σ., το ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, την Τοπική Αυτοδιοίκηση και άλλους εμπλεκόμενους φορείς: Γενική Γραμματεία Ισότητας Φύλων, Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών Πάτρας της Γενικής

Γραμματείας Ισότητας των Φύλων (ΓΓΙΦ), Ξενώνας Φιλοξενίας κακοποιημένων Γυναικών Δήμου Πατρέων, Ένωση Γυναικών Ελλάδας, ΕΓΕ (Παραρτήματα Πατρών, Αιγίου & Ναυπάκτου), Περιφερειακό Τμήμα Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού Αμαλιάδας, ΔΗΚΕΠΑ (Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Αιγιαλείας), Δήμου Αιγιαλείας, Δήμος Ήλιδας, Δήμος Ναυπάκτου, Κοινωφελές σωματείο ΠΥΡΡΩΝ, ο Ηλείος, Σύλλογος ΑμεΑ ΑΛΚΥΟΝΗ, Τμήμα Νοσηλευτικής, ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας, ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, Σωματείο «ΙΚΕΛΟΣ».

- Συνεργασία και οργάνωση της ημερίδας με την Ελληνική Εταιρεία Σχεσιοδυναμικής Παιδαγωγικής Συμβουλευτικής Προσώπου, με το Τμήμα Αγωγής Υγείας Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης και το Παιδαγωγικό τμήμα του Παν/μίου Πατρών με τίτλο «Η προσωπική σχέση στην εκπαιδευτική μας πραγματικότητα. Αναζητήσεις και Προοπτικές».
- Συνεργασία με τον Σύλλογο Ατόμων με νόσο Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα για την έκδοση έντυπου ενημερωτικού υλικού για την πρόληψη και τη θεραπεία των δύο νόσων-συμμετοχή στην οργάνωση εθελοντικής αιμοδοσίας για την ενίσχυση της τράπεζα των πασχόντων.
- Συνεργασία με τον Σύλλογο Διαβητικών Πάτρας για την πραγματοποίηση μετρήσεων σακχάρου και γλυκοζυλιωμένης σε κατοίκους των πόλεων Αμαλιάδας, Ερυμάνθειας, Κλειτορίας, Ναυπάκτου, Μεσολογγίου, Βάρδας. Συλλογικά εξετάστηκαν 247 άτομα.
- Συνεργασία με τον Σύλλογο Διαβητικών Πάτρας και την Πανελλήνια Ομοσπονδία Διαβητικών Ελλάδας για την οργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων σε εκπαιδευτικούς για τον χειρισμό μαθητών που πάσχουν από Σακχαρώδη Διαβήτη στην Πάτρα, το Αγρίνιο και τον Πύργο.
- Συνεργασία με τον Σύλλογο Διαβητικών Πάτρας για την οργάνωση της δράσης «Περπατώντας μαθαίνω για τον Σακχαρώδη Διαβήτη» στην πόλη των Πατρών.
- Συνεργασία με τον Κοι.Σ.Π.Ε. Ν. Αχαΐας «ΦΑΡΟΣ», Ελληνικό Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής και Ερευνών Πάτρας, το πρόγραμμα «ΨΥΧΑΡΓΩΣ» του Π.Π.Γ.Ν.Π «Παναγία η Βοήθεια», το ΣΟΨΥ, το παιδοψυχιατρικό τμήμα του Γ.Ν.Παίδων «ΚΑΡΑΜΑΝΔΑΝΕΙΟ» Πατρών, ΤΟ Κέντρο Ψυχικής Υγείας, την «ΚΛΙΜΑΚΑ» για την οργάνωση του τριημέρου εκδηλώσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού σε θέματα ψυχικής υγείας και κοινωνικών προκαταλήψεων.
- Συνεργασία με το Περιφερειακό Τμήμα Πελοποννήσου Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών/τριων στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας Υγείας για την οργάνωση της επιστημονικής ημερίδας με αντικείμενο «Νοσηλεύτης-Ασθενής: μια θεραπευτική συμμαχία» στην Πάτρα.
- Συνεργασία με τον τηλεοπτικό σταθμό «ΛΥΧΝΟΣ» για την προβολή των ενημερωτικών εκδηλώσεων της Δ/σης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας.

- Συνεργασία με το Ε.Ε.Ε.Κ Αχαΐας για την υλοποίηση έκθεσης έργων ζωγραφικής του σχολείου στη μνήμη του Σπύρου Μαρίνη. Στόχος της εκδήλωσης ήταν η προβολή προς την τοπική κοινωνία του παραγόμενου έργου που δύνανται να επιτύχουν οι «ξεχωριστοί» μαθητές.
- Συμμετοχή της Π.Δ.Ε. στην οργάνωση εκδήλωσης κοινωνικής αλληλεγγύης κατά τη λήξη του 33ου Πανελλήνιου Πρωταθλήματος Ποδοσφαίρου Δικηγορικών Συλλόγων που πραγματοποιήθηκε στο Αγρίνιο. Στόχος της εκδήλωσης ήταν η διάδοση του μηνύματος της ομαδικότητας, της αλληλεγγύης (με τη συλλογή φαρμάκων και τροφίμων) και της αρωγής στον συνάνθρωπο που καλλιεργείται μέσα από το πνεύμα του αθλητισμού.
- Συνεργασία με την εφημερίδα «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» για την οργάνωση της εβδομάδας Κοινωνικής Αλληλεγγύης με την συμβολή της κινητής μονάδας της Δ/σης Δημόσιας Υγείας για δωρεάν ιατρικές εξετάσεις και εκτύπωση έντυπου ενημερωτικού υλικού. Συνδιοργανωτές ήταν επίσης οι φορείς: Διεύθυνση Υγιεινής Π. Δ. Ε., Φαρμακευτικός Σύλλογος Αχαΐας Γενική Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου, Κέντρα αιμοδοσίας Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου και «Αγ. Ανδρέα», Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ΤΕΙ Δυτ. Ελλάδας Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας, Σύλλογος ατόμων με σακχαρώδη διαβήτη Πάτρας «Ζωή γλυκιά», ΕΣΚΑ-Η, «Κλίμακα» Διαγνωστικό κέντρο «Φροντίδα Υγείας», Οφθαλμολογικό Κέντρο Πατρών, Δήμο Καλαβρύτων, Δήμο Δυτικής Αχαΐας, Εθελοντική φοιτητική ομάδα « ΔΡΑΣΗ» του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Πατρών, τα έξι sm (ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ-ΑΡΑΠΗΣ-ΚΡΟΝΟΣ-ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ-ΑΒ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ, MY MARKET), καταστήματα ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών ειδών Κωτσόβολος.
- Συμμετοχή σε εθελοντικές αιμοδοσίες σε διάφορα σημεία της Περιφέρειας, σε συνεργασία με την Π.Ο.Σ.Ε.Α., τους τοπικούς Συλλόγους Εθελοντών Αιμοδοτών, τα νοσοκομεία της Π.Δ.Ε. τον Ε.Ε.Σ. και τους Συλλόγους Υπαλλήλων της Π.Δ.Ε. ενόψει της Παγκόσμιας Ημέρας του Εθελοντή Αιμοδότη.
- Συνεργασία με τον Σύλλογο Υπαλλήλων ΠΕ Ηλείας και το τμήμα Αιμοδοσίας του ΓΝ Πύργου για την οργάνωση εθελοντικής αιμοδοσίας στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας Εθελοντή Αιμοδότη.
- Συνεργασία με τον Σύλλογο Εθελοντών Αιμοδοτών Δωρητών Οργάνων Σώματος Ν.Αιτ/νίας «Η ΧΡΥΣΟΧΕΡΕΙΑ» Γ.Ν. Αιτ/νίας, Ιατρικό Σύλλογο Αγρινίου, Οδοντιατρικό Σύλλογο Αγρινίου, Φαρμακευτικό Σύλλογο Αγρινίου για την οργάνωση ενημερωτικής ημερίδας με αντικείμενο τη δωρεά Μυελού των Οστών, τη Δωρεά Οργάνων Σώματος και την εθελοντική αιμοδοσία.
- Συμμετοχή στην οργάνωση εθελοντικής αιμοδοσίας σε συνεργασία με το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων Περιφέρειας Δυτικής Πελοποννήσου, στην Πάτρα.
- Συμμετοχή σε δράσεις ενημέρωσης και την εθελοντική αιμοδοσία, τη βράβευση εθελοντών αιμοδοτών και εθελοντικές αιμοδοσίες στο Αγρίνιο και στο Παναιτώλιο σε συνεργασία με τον

Σύλλογο Εθελοντών Αιμοδοτών Αγρινίου, στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας του Εθελοντή Αιμοδότη.

- Συμμετοχή στο 5ο FORUM Υγείας σε συνεργασία με την εβδομαδιαία οικονομική εφημερίδα «Σύμβουλος Επιχειρήσεων», στην Πάτρα
- Συνεργασία με το Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο και το ΚΕΦΙΑΠ του Γενικού Καραμανδανείου Πατρών «ΚΑΡΑΜΑΝΔΑΝΕΙΟ» Παιδών και το τμήμα Λογοθεραπείας του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας με τίτλο «Συννοσηρότητα Παιδοψυχιατρικών Παθήσεων με Διαταραχές Λόγου-Ομιλίας σε παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας», στην Πάτρα.
- Συνεργασία με τον Σύλλογο Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού Ειδικής Αγωγής Δυτικής Ελλάδας, τον σχολικό σύμβουλο Ειδικής Αγωγής 5ης και 8ης Περιφέρειας και το ΚΕΔΔΥ Αχαΐας για το Φεστιβάλ Φορέων Ειδικής Αγωγής. Στην εκδήλωση συμμετείχαν τα σχολεία: 2ο Ειδ. Ν.Γ. Πάτρας, 1ο Ειδ. Δ.Σ. Πάτρας, Ειδ. Δ.Σ. Κωφών & Βαρήκων Πάτρας, 2ο Ειδ. Δ.Σ. Πάτρας, 3ο Ειδ. Δ.Σ. Πάτρας, 6ο Δ.Σ. Πάτρας, 16ο Γυμν. Πάτρας, 48ο Δ.Σ. Πάτρας, 20ο Γυμν. Πάτρας, 49ο Δ.Σ. Πάτρας, 16ο Δ.Σ. Πάτρας, Ειδ. Δ.Σ. Κρεστένων, Ε.Ε. Γυμν.-Λύκειο Πάτρας, Ειδ. Ν/Γ Πύργου, Ν.Γ. Α.Β. Ανδραβίδας, ΕΕΕΕΚ Πύργου, Ειδ. Δ.Σ. Αιγίου, Ειδ. Ν/Γ Αιγίου, Δ.Σ. Ανδραβίδας, Ε.Ε. Γυμν. Λύκειο Αγρινίου, Ε.Ε. Γυμν. Λύκειο Μεσολογγίου, 21ο Γυμν. Πατρών- Γυμν. Δεμενίκων, 4ο Ν/Γ Αιγίου, 1ο Δ.Σ. Κ. Αχαΐας, Ειδ. Δ.Σ. Καλαβρύτων, Δ.Σ. Κουμανίου Ηλείας, Δ.Σ. Τυφλών Πάτρας, 4ο Ειδ.Δ.Σ. Πάτρας, ΕΕΕΕΚ Ναυπάκτου, Ειδ. Δημ. Σχ. Ναυπάκτου, 1ο Ειδ. Ν/Γ Αγρινίου, ΕΕΕΕΚ Αγρινίου.
- Συνεργασία με τον Σύλλογο Γυναικών με καρκίνο του μαστού «ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ» για τη δημιουργία έντυπου ενημερωτικού υλικού και στήριξη στην ετήσια δράση PINK THE CITY σε κεντρικό δρόμο της Πάτρας
- Δημιουργία και προώθηση τηλεοπτικού spot για τη διάδοση της προσφοράς αίματος –εθελοντικής ημερίδας σε συνεργασία με την Εθνική Ομάδα Ελλάδας Καλαθοσφαίρισης.
- Συνεργασία με το Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της ψυχοκοινωνικής Υγείας Περιφερειακής Ενότητας «ΟΔΥΣΣΕΑΣ» και τον Δήμο Αγρινίου για την εκτύπωση ενημερωτικού υλικού με αντικείμενο τα ναρκωτικά, την παράνομη διακίνησή τους και τον αλκοολισμό για δράσεις ενημερωτικές που οργανώνουν από κοινού οι συνεργαζόμενοι φορείς, εκτύπωση έντυπου υλικού για την οργάνωση δράσης ενημέρωσης στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας κατά των Ναρκωτικών και οργάνωση ημερίδας με το ίδιο αντικείμενο.
- Συνεργασία με το παράρτημα του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού στην Πάτρα για την έκδοση έντυπου ενημερωτικού υλικού για τις Πρώτες Βοήθειες.
- Οργάνωση, συντονισμός και πραγματοποίηση 583 σπειρομετρήσεων σε συνεργασία με την Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία στις περιοχές: Κάστρου Κυλλήνης, Μεσολογγίου, Φαρρών, Διακοπτού,

Τριποτάμων Αχαΐας, Δήμου Ναυπάκτου, Ελαιώνα, συνοικίας Μακρυγιάννη Πατρών. Αγορά σπειρόμετρου για τον έλεγχο μεγαλύτερου αριθμού εξεταζόμενων πολιτών από το 2018 και στο εξής.

- Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας πραγματοποίησε συνολικά 224 δωρεάν αλλεργιολογικούς ελέγχους σε ενήλικες και παιδιά το έτος 2017 στις τρεις Περιφερειακές Ενότητες αρμοδιότητάς της. Ειδικότερα με τη στήριξη των Δήμων Ανδραβίδας -Κυλλήνης, του Δήμου Πηνειού και της Δημοτικής Ενότητας Καράτουλα του Δήμου Πύργου πραγματοποιήθηκαν 101 δωρεάν αλλεργιολογικοί έλεγχοι στην ΠΕ Ηλείας. Με τη στήριξη του Δήμου Αροανίας, του Δήμου Αιγιαλείας και του Πολιτιστικού Συλλόγου Ψαθοπύργου 75 δωρεάν αλλεργιολογικοί έλεγχοι στην ΠΕ Αχαΐας. Με τη στήριξη του Δήμου Θέρμου 48 δωρεάν αλλεργιολογικοί έλεγχοι στο Θέρμο Αιτωλοακαρνανίας.
- Δημιουργία μακετών με την προοπτική δημιουργίας έντυπου υλικού με στόχο την προβολή κοινωνικών μηνυμάτων σχετικά με την πρόληψη κατά των Ναρκωτικών, του Αλκοολισμού, την Εθελοντική Αιμοδοσία, τη Δωρεά Μυελού των Οστών, την Ασφαλή Οδήγηση, την προσβασιμότητα των Ατόμων με Αναπηρία.
- Επιπλέον, έχει υποβληθεί αίτημα και έχει δοθεί χορήγηση άδειας από το Υπουργείο Παιδείας σχετικά με την ενημέρωση για θέματα όπως: η ασφαλής πλοήγηση στο διαδίκτυο, η Εθελοντική Αιμοδοσία, δωρητές και δίκτυα Δωρητών, Παχυσαρκία και σακχαρώδης Διαβήτης, Οδική Ασφάλεια, Ατομική Υγιεινή, Αγωγή κατά του καπνίσματος και της λήψης εξαρτησιογόνων ουσιών, προστασία από τον ήλιο και το μελάνωμα, προληπτικοί έλεγχοι (σπειρομετρήσεις, μέτρηση αναπνευστικής αλλεργίας κτλ) σε δημοτικά σχολεία της Π.Δ.Ε από κατάλληλα εκπαιδευμένο επιστημονικό προσωπικό σε συνεργασία με το Παν/μιο Πατρών και άλλους φορείς.
- Επίσης, διαμορφώθηκε αίτημα για την εξειδικευμένη εξέταση του μοριακού -γενετικού ελέγχου που σχετίζεται με την ανίχνευση καρκινικών κυττάρων, προκειμένου να γίνεται δωρεάν στους πολίτες που διαγιγνώσκεται. Το αίτημα υποβλήθηκε από το γραφείο του Περιφερειάρχη προς τον αρμόδιο φορέα.
- Εισηγήθηκε στο Περιφερειακό Συμβούλιο για την απαλλαγή των κέντρων φιλοξενίας ανηλίκων και ενηλίκων από τον ΕΝΦΙΑ
- Διαμορφώθηκε και υποβλήθηκε αίτημα για την χρηματοδότηση του ΚΕΔΜΟΠ από το Υπουργείο Παιδείας.
- Εγκρίθηκε από το ΕΣΡ το τηλεοπτικό spot για την προώθηση της εθελοντικής αιμοδοσίας.

ΚΙΝΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΣΤΕΓΗΣ

Δεδομένου ότι η οικογενειακή στέγη είναι ιερή και αποτελεί κύριο συστατικό της κοινωνικής συνοχής, το 2017 η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας – στο πλαίσιο της διεξαγόμενης διαβούλευσης για την Συνταγματική Αναθεώρηση και εν όψει της καθιέρωσης διενέργειας πλειστηριασμού ακινήτων ηλεκτρονικά – ανέλαβε, με δυναμικό τρόπο, **Πρωτοβουλία για την προστασία του δικαιώματος στέγης των πολιτών από τους πλειστηριασμούς.**

Στόχος της Πρωτοβουλίας είναι να δημιουργηθεί πλέγμα προστασίας της στέγης εκείνων που αντικειμενικά και άδολα στερούνται της δυνατότητας αποπληρωμής των χρεών τους, και συγκεκριμένα:

- Συνταγματική κατοχύρωση της προστασίας της πρώτης μίας στέγης σε κάθε πολίτη, με διατήρηση της κατοικίας επιφανείας ανάλογης των οικογενειακών αναγκών εκάστου νοικοκυριού.
- Δημιουργία ενός αυτοτελούς νομοθετικού πλαισίου προστασίας της πρώτης κατοικίας, το οποίο
 - θα διασφαλίζει στέγη ανάλογη των οικογενειακών αναγκών σε περίπτωση ρευστοποίησης της κατοικίας κάθε οφειλέτη και για οποιαδήποτε οφειλή, και
 - θα θέτει αντικειμενικά και προκαθορισμένα κριτήρια εφαρμογής, ώστε να αποφευχθεί η καταχρηστική της επίκληση και εφαρμογή από άτομα που δεν χρήζουν ανάλογης προστασίας.

Το πλαίσιο δράσης και υλοποίησης της Πρωτοβουλίας, η οποία εγκρίθηκε και από το Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας, περιλάμβανε:

- Παράσταση και ενημέρωση στην Περιφερειακή Ένωση Δήμων (ΠΕΔ) Δυτικής Ελλάδας, στα κάθε Περιφερειακό Συμβούλιο των Περιφερειών της χώρας και κάθε Δήμο της Περιφέρειάς μας
- Ενημέρωση της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ) και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) από τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας για το θέμα ώστε να ληφθεί θέση από τα εν λόγω όργανα
- Δράσεις Ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών της Δυτικής Ελλάδας για την ενυπόγραφη έγκριση του αιτήματος.

Επιστέγασμα της προσπάθειας αυτής ήταν η **αποστολή των υπογραφών στην Κυβέρνηση και η επιστολή-παρέμβαση του Περιφερειάρχη Απόστολου Κατσιφάρα στον Πρωθυπουργό για τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς.**

Στο ευρύ μέτωπο φορέων και προσωπικοτήτων, που μέχρι σήμερα έχουν προσυπογράψει τις προτάσεις μας και έχουν συστρατευθεί στην Κινηματική Πρωτοβουλία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, είναι:

- Από την Εκκλησία:
 - ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Πατρών, κ.κ. Χρυσόστομος,
 - ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Καλαβρύτων και Αιγιαλείας, κ.κ. Αμβρόσιος, ο οποίος, μάλιστα, συγκάλεσε ιερατική και κάλεσε τους ιερείς να ενισχύσουν την προσπάθεια της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, καλώντας τους ενορίτες τους να υπογράψουν,
 - ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου, κ.κ. Ιερόθεος,
- Από την Αυτοδιοίκηση:
 - η Περιφερειακή Ένωση Δήμων (ΠΕΔ) Δυτικής Ελλάδας, όπου πέραν της απόφασης στήριξης της ΠΕΔ, οι Δήμαρχοι δεσμεύτηκαν να εισηγηθούν το σοβαρό ζήτημα στα Δημοτικά τους Συμβούλια, για να αναληφθούν αντίστοιχες πρωτοβουλίες.
 - η Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ), όπου πέραν της απόφασης του οργάνου για πλήρη στήριξη των ενεργειών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, δεσμεύθηκε να βοηθήσει ενεργά, ώστε η Πρωτοβουλία να λάβει πανελλαδικές διαστάσεις,
 - ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο Αιγιαλείας,
 - ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο Καλαβρύτων,
 - ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο Δυτικής Αχαΐας,
 - παρατάξεις του Δημοτικού Συμβουλίου Πατρέων,
 - ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο Ερυμάνθιας,
 - ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο Ναυπάκτου,
 - ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο Ακτίου-Βόνιτσας,
 - ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο Πύργου,
 - ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο Πηνειού,
 - ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο Ήλιδας,
- Από προσωπικότητες του πολιτισμού, της πολιτικής και της κοινωνίας:
 - ο διεθνώς αναγνωρισμένος Συνθέτης, Γιάννης Μαρκόπουλος
 - ο Δήμαρχος Αθηναίων, Γιώργος Καμίνης,
 - Ο Πρόεδρος του Οργανισμού «Το Χαμόγελο του Παιδιού», Κώστας Γιαννόπουλος,
 - ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής της Πολυφωνικής Χορωδίας Πάτρας, Σταύρος Σολωμός
 - η Πρόεδρος του Λυκείου Ελληνίδων Παράρτημα Πάτρας, Αικατερίνη Πολυκρέτη-Γιώτη,

- Από επιμελητήρια και επαγγελματικά όργανα, ενώσεις και σωματεία:
 - το Τμήμα Δυτικής Ελλάδας του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ),
 - το Τμήμα Αιτωλοακαρνανίας του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ),
 - το 10ο Περιφερειακό Τμήμα Βορειοδυτικής Πελοποννήσου & Δυτικής Ελλάδας του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΟΕΕ),
 - ο Ιατρικός Σύλλογος Πάτρας,
 - η Ένωση Αξιωματικών Ελληνικής Αστυνομίας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας,
 - η Ένωση Αστυνομικών Υπαλλήλων Αχαΐας,
 - το Εργατικό Κέντρο Ναυπάκτου,
 - η Ομοσπονδία Επαγγελματοβιοτεχνών Ναυπακτίας και Δωρίδας,
 - το Σωματείο Εργαζομένων του Γενικού Νοσοκομείου Πατρών «Άγιος Ανδρέας»,
- Από συλλόγους και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών:
 - το Χαμόγελο του Παιδιού,
 - οι Σύλλογοι Εθελοντών Αιμοδοτών του Καραμανδανείου Νοσοκομείου Παίδων, του Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας «Ο Άγιος Χαράλαμπος», του Αχαϊκού Συλλόγου Προστασίας Πασχόντων από Μεσογειακή Αναιμία, του Πολιτιστικού Συλλόγου Περιβόλας, του Ομίλου Παράκτιων Αλιέων και Θαλασσιών Αθλημάτων (ΟΠΑΘΑ), οι οποίοι δεσμεύθηκαν πως καθ' όλη τη διάρκεια σε όλες τις εθελοντικές αιμοδοσίες που θα οργανωθούν στην Αχαΐα θα ζητείται από τους αιμοδότες να προσυπογράψουν στην κινηματική Πρωτοβουλία,
 - ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Γονέων Τριών Παιδιών,
 - ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Καστελοκάμπου,
 - ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Προαστίου,
 - ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Παραλίας Προαστίου Πατρών.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχει αποδείξει την πολιτική βούλησή της να αποτελέσουν τα ενεργειακά και περιβαλλοντικά ζητήματα πρωταρχικά στον πολιτικό και αναπτυξιακό σχεδιασμό της

Η Αυτοδιοίκηση, καλείται σήμερα να αντιμετωπίσει τα ζητήματα αυτά σε συνάρτηση με τις διαρκείς αλλαγές στόχων και πολιτικών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Για το 2017 η περιφερειακή αρχή έθεσε ως στόχους:

- ✓ Την κατάθεση τεκμηριωμένων προτάσεων άρσης της ενεργειακής απομόνωσης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας αλλά και πρωτοβουλιών για την εξοικονόμηση ενέργειας και χρήσης ΑΠΕ σε δημόσια κτίρια
- ✓ Την ανάπτυξη παρεμβάσεων που συνδέονται με την παρακολούθηση, καταγραφή, ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των πολιτών για θέματα περιβαλλοντικών ελέγχων που πραγματοποιούνται αλλά και των αποτελεσμάτων αυτών
- ✓ Την ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών της Αυτοδιοίκησης μέσω της συνεχούς αλληλεπίδρασης με τους πολίτες και τα συναρμόδια όργανα, την αυστηρή και απαρέγκλιτη τήρηση των προβλεπόμενων από τον νόμο διαδικασιών που συνδέονται με την τήρηση περιβαλλοντικών όρων και προδιαγραφών, σε όλες τις δραστηριότητες και τα έργα που άπτονται της περιβαλλοντικής δικαιοδοσίας των υπηρεσιών μας. Τον προγραμματισμό τακτικών επιθεωρήσεων στις κατά τόπους περιφερειακές ενότητες,
- ✓ Την απρόσκοπτη λειτουργία της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων και με στόχο αφενός την ταχεία συζήτηση και έκδοση αποφάσεων επί των μελετών αλλά και τη διαβούλευση του περιεχομένου τους, παρά την γνωμοδοτική αρμοδιότητα της επιτροπής με τους πραγματικά ενδιαφερόμενους.

Πιο συγκεκριμένα:

8.1 Φυσικό Αέριο

Από την πρώτη ημέρα κιόλας της θητείας μας είπαμε ότι η **Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ήταν αποκλεισμένη αναίτια από τον εθνικό ενεργειακό σχεδιασμό** για το φυσικό αέριο (λόγω μη έλευσης του αγωγού στην περιοχή) και αυτό θα πρέπει να αλλάξει, με την ανάπτυξη εγκαταστάσεων μικρής κλίμακας συμπιεσμένου ή και υγροποιημένου φυσικού αερίου, ώστε να επιτευχθεί η διείσδυση του αερίου σε περιοχές εκτός δικτύων μεταφοράς ή διανομής.

Έτσι, **ενώσαμε τις δυνάμεις μας** με τα τμήματα Δυτικής Ελλάδας και Αιτωλοακαρνανίας του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΕΕ) και τη Δημόσια Επιχείρηση Αερίου (ΔΕΠΑ) – υπογράφοντας, τον Ιούνιο του 2016, Προγραμματική Σύμβαση για το έργο «Δημιουργία Αποκεντρωμένων Συστημάτων Τροφοδοσίας Φυσικού Αερίου στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας» – για την καλύτερη δυνατή προετοιμασία μας για τη διεκδίκηση της έλευσης του φυσικού αερίου στην Περιφέρειά μας.

Όλο αυτό τον καιρό **εργαστήκαμε ακούραστα και μεθοδικά για την τεκμηρίωση της σκοπιμότητας έλευσης του φυσικού αερίου** στη Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, ενώ παράλληλα, με κάθε ευκαιρία, παρουσιάζαμε, σε Κυβέρνηση και φορείς, τα επιχειρήματά μας.

Η σκληρή προσπάθειά μας, ο στοχευμένος σχεδιασμός μας και η επίμονη διεκδίκησή μας, ανταμείφθηκαν με τον καλύτερο τρόπο και η αρχή για την φυσικό αέριο έχει γίνει, αφού:

- αφενός, **έχουμε στα χέρια μας μια ολοκληρωμένη μελέτη που τεκμηριώνει το έργο**, το σκοπό του και τη βιωσιμότητά του (το φυσικό αντικείμενο της Προγραμματικής Σύμβασης παραλήφθηκε το Νοέμβριο του 2017), και
- αφετέρου, **για πρώτη φορά η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας βρίσκεται στο επίσημο πρόγραμμα** της Εταιρείας Διανομής Αερίου Λοιπής Ελλάδας Α.Ε. (ΔΕΔΑ), θυγατρικής εταιρείας της ΔΕΠΑ, για την πενταετία από το 2017 έως και το 2021.

Ο τομέας της ενέργειας αποτελεί ένα σημαντικό αναπτυξιακό δυναμικό, το οποίο μπορεί να επιφέρει θετικές αλλαγές για τη Δυτική Ελλάδα.

Έτσι, δίνουμε έμφαση στη διαμόρφωση ενός βιώσιμου ενεργειακού μοντέλου για την Περιφέρειά μας, το οποίο:

- θα συμβάλλει στην παραγωγική της ανασυγκρότηση,

- Θα φέρει ξανά την ελπίδα στην κοινωνία μας, και ιδίως στους πιο αδύνατους, και
- Θα μειώσει την ανεργία και θα κρατήσει τους νέους στη χώρα μας και στην Περιφέρειά μας.

Και αν αναλογιστεί κανείς, το δυσμενές περιβάλλον (επιπτώσεις της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης και αβεβαιότητα του πολιτικού πεδίου) μέσα στο οποίο κληθήκαμε να υλοποιήσουμε τον σχεδιασμό μας, **η επιτυχία μας γίνεται ακόμα μεγαλύτερη.**

Η μελέτη τεκμηριώνει τη βιωσιμότητα κατασκευής δικτύων Φυσικού Αερίου πάνω από 450 km στα τρία μεγάλα αστικά κέντρα της Περιφέρειάς μας - Αργίνο, Πάτρα και Πύργο – καλύπτοντας περίπου 120.000 νοικοκυριά της Περιφέρειας, καθώς και πλήθος επιχειρήσεων.

Πλέον, είμαστε έτοιμοι για το επόμενο μεγάλο βήμα, χρηματοδοτώντας το έργο αυτή την προγραμματική περίοδο από το ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2014-2020 αλλά και από του Υπουργείου, με συνολικό ποσό γύρω στα **25 εκ. ευρώ.**

8.2 Κλιματική Αλλαγή

Η κλιματική αλλαγή έχει αναγνωρισθεί ως η κύρια περιβαλλοντική απειλή, η οποία επηρεάζει όλο το οικοδόμημα της ανθρώπινης ανάπτυξης και την ευπάθεια των πόλεων και των περιφερειών ολόκληρου του πλανήτη.

Ωστόσο, είναι ένα πρόβλημα που είναι ταυτόχρονα και «παγκόσμιο» και «τοπικό», υπό την έννοια ότι δεν εμφανίζεται παντού, την ίδια στιγμή και με τον ίδιο τρόπο, αλλά αντιθέτως, σε κάθε περιοχή έχει διαφορετικές στο χρόνο και στο χώρο συνέπειες, για τις οικονομίες και τις κοινωνίες. Συνεπώς, το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής είναι παγκόσμιο αλλά, για να αντιμετωπιστεί όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερα, απαιτείται μια προσέγγιση πολυεπίπεδης και πολυσυμμετοχικής διακυβέρνησης.

Στο πλαίσιο αυτό, η ανάπτυξη στρατηγικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή αποτελεί Εθνική και Περιφερειακή υποχρέωση, η οποία απορρέει από τη Σύμβαση Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (UNFCCC), τις δεσμεύσεις στην ΕΕ και τη Συμφωνία των Παρισίων για την κλιματική αλλαγή (COP21).

Επομένως, για μια συνεχή και ευέλικτη διαδικασία σχεδιασμού και υλοποίησης των απαραίτητων μέτρων προσαρμογής σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, το πρώτο βήμα, είναι η πρόσφατα θεσμοθετημένη **Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ)**, η οποία θέτει τους γενικούς στόχους, τις κατευθυντήριες αρχές και τα μέσα υλοποίησης.

Επόμενο βήμα είναι η εκπόνηση των **Περιφερειακών Σχεδίων για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠΕΣΠΚΑ)**, που με βάση τις κλιματικές συνθήκες και την τρωτότητα κάθε περιφέρειας θα καθορίσουν επακριβώς τους τομείς πολιτικής και τις γεωγραφικές ενότητες προτεραιότητας για λήψη μέτρων με ταυτόχρονη εξειδίκευση των μέτρων αυτών, καθώς επίσης τα οικονομικά μέσα για την υλοποίηση των μέτρων, τους φορείς υλοποίησης, τους εμπλεκόμενους φορείς, κλπ..

Με στόχο την έγκαιρη προετοιμασία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, ενόψει της ολοκλήρωσης του εθνικού σχεδιασμού (ΕΣΠΚΑ), τον Ιανουάριο του 2017 υπήρξε συνάντηση του Αντιπεριφερειάρχη Ενέργειας και Περιβάλλοντος με τον Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπου

τέθηκαν επί τάπητος οι διαδικασίες που έπρεπε να ξεκινήσει η Περιφέρειά μας για την εκπόνηση του ΠεΣΠΚΑ Δυτικής Ελλάδας.

Έτσι, μετά την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης που εξειδίκευε το περιεχόμενο των ΠεΣΠΚΑ (Μάρτιος 2017) και τη σύσταση και συγκρότηση του Εθνικού Συμβουλίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (Σεπτέμβριος 2017), προχωρήσαμε άμεσα (Οκτώβριος 2017) στην δημοσιοποίηση Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για την επιλογή αναδόχου υλοποίησης της πράξης **«Εκπόνηση Επιχειρησιακού Περιφερειακού Σχεδίου από την ΠΔΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (ΠΕΣΠΚΑ) και εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή για την ΠΔΕ».**

Ωστόσο, οι επενδύσεις που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής είναι τεράστιες και δεν μπορούν να καλυφθούν μόνο με περιφερειακούς πόρους, ούτε ακόμη και με δημόσιους πόρους. Έτσι, μέσα από τα ευρωπαϊκά όργανα στα οποία συμμετέχουμε, διεκδικούμε την υλοποίηση της Συμφωνίας του Παρισιού και την ύπαρξη κατάλληλων μηχανισμών για τη χρηματοδότηση της κλιματικής αλλαγής.

8.3 Εξοικονόμηση Ενέργειας

Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας στόχος μας είναι να κάνουμε όσο το δυνατόν περισσότερα για τους πολίτες μας, καταναλώνοντας όσο το δυνατόν λιγότερους πόρους. Και δεν αναφερόμαστε μόνο στο δημόσιο και ευρωπαϊκό χρήμα, αλλά και στην προστασία του περιβάλλοντος για τις τωρινές και τις μελλοντικές γενιές.

Προτεραιότητά μας λοιπόν, η επίτευξη περιβαλλοντικής και ενεργειακής αποδοτικότητας και η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων μας – από τον τρόπο λειτουργίας μας έως το σχεδιασμό, υλοποίηση και λειτουργία των έργων μας – που θα απελευθερώσει πολύτιμη χρηματοδότηση για άλλα έργα και θα συμβάλλει στην αλλαγή συμπεριφοράς από τις επιχειρήσεις και τους πολίτες.

Βασική μας προτεραιότητα είναι η **ενεργειακή αναβάθμιση των δημόσιων κτιρίων** μας, με στόχο την επίτευξη μεγαλύτερης ενεργειακής αυτονομίας και την αποδέσμευση από την αγορά πετρελαίου (η οποία είναι και ρυπογόνα και κοστοβόρα) μέσω της εξασφάλισης του 20% της ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), καθώς και την αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης.

Για το λόγο αυτό, ενώσαμε δυνάμεις με το ΤΕΕ (Τμήμα Δυτικής Ελλάδας και Αιτωλ/νίας) και την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου, και προχωρήσαμε στη σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης για το «Ενεργειακό Αποτύπωμα Δυτικής Ελλάδας». Πρόκειται για μια συνεργασία μέσω της οποίας θα εκπονηθούν οι απαραίτητες έρευνες και αναλύσεις, ώστε να προετοιμάσουμε ακολούθως τις απαραίτητες ενέργειές μας για μελέτες και έργα που θα μπορούν να ενταχθούν σε οποιοδήποτε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα – είτε Ευρωπαϊκό, είτε εθνικό (τομεακό) είτε περιφερειακό.

Επίσης, στην προσπάθειά μας να προετοιμαστούμε με τις μελέτες και την ωρίμανση των έργων, πραγματοποιήσαμε ημερίδα ενημέρωσης των στελεχών μας σχετικά με το «Πρότυπο Παθητικό Κτίριο (PassiveHouseBasics)», ένα καθαρά υπολογιστικό εργαλείο, που βασιζόμενο, αποκλειστικά, στις αρχές του βιοκλιματικού σχεδιασμού και της φυσικής των κτιρίων, βελτιώνει την ενεργειακή αποδοτικότητα τους, δεν επιβάλλει συγκεκριμένες μεθόδους κατασκευής και συμβάλλει στην περιβαλλοντική αναβάθμιση των κτιρίων.

Επιπλέον, αξιοποιούμε τα Ευρωπαϊκά όργανα και δίκτυα στα οποία συμμετέχουμε, για τον εντοπισμό καλών πρακτικών και τη μεταφορά τεχνογνωσίας. Έτσι, συμμετέχουμε στο Φόρουμ Φορέων Συνεργαζόμενων με το έργο SHERPA (Κοινή γνώση για ενεργειακή ανακαίνιση σε κτίρια από δημόσιες διοικήσεις), στο οποίο έργο εταίρος είναι η Διαμεσογειακή Επιτροπή της CPMR (της οποίας η Περιφέρειά μας έχει την Προεδρία). Μάλιστα, η Περιφέρειά μας έχει υπογράψει την ιδρυτική πράξη του Φόρουμ (Ιούνιος 2017 στη Ρώμη).

8.4 Γεωχωρικό Σύστημα Περιβαλλοντικής Εποπτείας

Μετά από μια μακρόχρονη και επίπονη δουλειά καταρτίστηκε και εφαρμόστηκε για **πρώτη φορά Γεωχωρικό Σχέδιο Περιβαλλοντικής Εποπτείας** το οποίο αφορά τον προγραμματισμό, την παρακολούθηση και την αναφορά στοιχείων - δεδομένων μέσω πλατφόρμας εφαρμογής Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών το οποίο διαχειρίζεται και διαχέει την πληροφορία.

Το 2017 ο σχεδιασμός αυτός ολοκληρώθηκε και πλέον εμφανίζεται στην ιστοσελίδα της περιφέρειας ή απ' ευθείας στο σύνδεσμο: www.qgiscloud.com/stparaz/PDEmap και ολοκληρώθηκε και η δυνατότητα πρόσβασης μέσω smartphones στον σύνδεσμο qgiscloud.com/stparaz/PDEmap.

Το συγκεκριμένο Σχέδιο Εποπτείας περιλαμβάνει τους εξής στόχους:

- **έλεγχο της ορθής λειτουργίας των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων Πόλεων και Οικισμών** (Βιολογικοί Καθαρισμοί)
- τη διερευνητική παρακολούθηση της **ποιοτικής κατάστασης του αέρα** σε αστικά κέντρα της ΠΔΕ
- τη διερευνητική παρακολούθηση ποιοτικής κατάστασης **στα υπόγεια υδατικά συστήματα και στα επιφανειακά υδάτινα σώματα** στις περιοχές υφιστάμενων ΧΥΤΑ της Π.Δ.Ε.
- **τον έλεγχο τήρησης των ορίων διάθεσης σε επιλεγμένα Υδατικά Συστήματα από παρακείμενες μεταποιητικές και βιομηχανικές μονάδες**
- τη συμπληρωματική εποπτική παρακολούθηση της ποιότητας των **επιφανειακών υδάτων** σε τμήματα των ποταμών **Βουραϊκός, Πηνειός και Παραπείρος**
- Την **απογραφή πιέσεων στα υδατικά συστήματα** της Π.Δ.Ε.
- Τον έλεγχο διαχείρισης αποβλήτων στις μεγάλες **Υγειονομικές Μονάδες** της Π.Δ.Ε.

Με την εφαρμογή του συγκεκριμένου Γεωχωρικού Σχεδίου γίνεται δυνατή η άμεση πρόσβαση και διαχείριση της περιβαλλοντικής πληροφορίας με ένα εύχρηστο εργαλείο ανάλυσης όπως είναι το Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών γεγονός που καθιστά πιο εύκολη την περιβαλλοντική εποπτεία, την αντιμετώπιση προβλημάτων και διάχυση της πληροφορίας.

Συγκεκριμένα:

- Σε επίπεδο σχεδιασμού είναι δυνατή η άντληση δεδομένων τα οποία αφορούν συγκεκριμένες γεωγραφικές ενότητες και συγκεκριμένες τιμές παραμέτρων, οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν για την

εκτίμηση καταστάσεων και στη λήψη σχετικών αποφάσεων σε επίπεδο σχεδιασμού και υλοποίησης πολιτικών προστασίας του περιβάλλοντος και διαχείρισης κρίσεων.

- Σε επίπεδο προγραμματισμού των υπηρεσιών είναι εφικτός ο καθορισμός εργασιών υπαίθρου με ακρίβεια, η αποφυγή επικαλύψεων ή λανθασμένων επαναλήψεων, και η διάχυση των αποτελεσμάτων σε συναρμόδιες υπηρεσίες και κοινωνικούς φορείς.

8.5 Υδάτινοι Πόροι

Η διαχείριση του υδάτινου δυναμικού της Π.Δ.Ε. ακολουθεί το νομοθετικό πλαίσιο της χώρας το οποίο ενσωματώνει σταδιακά την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2000/60/ΕΚ, η οποία σκοπεύει στην θέσπιση ενιαίου πλαισίου Ευρωπαϊκής πολιτικής για την προστασία των εσωτερικών, επιφανειακών, μεταβατικών, παράκτιων και υπόγειων υδάτων με στόχο την μακροπρόθεσμη προστασία των διαθέσιμων υδατικών πόρων μέσα από την βιώσιμη διαχείριση των υδάτων, η οποία μεταφράζεται σε καλή ποιότητα των υδάτινων συστημάτων. Για το σκοπό αυτό εφαρμόζονται μέτρα, τα οποία αφενός θα εμποδίσουν την υποβάθμιση των υδατικών οικοσυστημάτων και αφετέρου θα αποκαταστήσουν εκείνα που έχουν ήδη υποβαθμιστεί.

Στα πλαίσια του εθνικού νομοθετικού πλαισίου για τις τρεις Περιφερειακές Ενότητες που συνιστούν την Π.Δ.Ε έχουν εκδοθεί διαχειριστικά σχέδια Λεκανών Απορροής Ποταμών και συγκεκριμένα:

- Α) ΦΕΚ 1004/Β/24-4-2013 «Κατάρτιση Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος (ΥΔ02) Βόρειας Πελοποννήσου και Δυτικής Πελοποννήσου (ΥΔ01)», το οποίο χωρικά εφαρμόζεται στις Περιφερειακές Ενότητες Αχαΐας και Ηλείας.
- Β) ΦΕΚ 2562Β 25-9-2014 « Έγκριση του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας», το οποίο χωρικά εφαρμόζεται στην Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας.

Τα παραπάνω διαχειριστικά σχέδια είναι τα πρώτα που θεσμοθετήθηκαν στα πλαίσια της κοινοτικής οδηγίας. Σε αυτά γίνεται λεπτομερής γεω-αναφερόμενη περιγραφή των Επιφανειακών, Υπόγειων, Παράκτιων και Μεταβατικών υδατικών συστημάτων που αφορά τόσο την ποιοτική τους όσο και την ποσοτική τους κατάσταση. Στα πλαίσια των διαχειριστικών σχεδίων προτείνεται η εφαρμογή:

1. Βασικών Μέτρων με οριζόντια εφαρμογή σε όλη την χώρα, έτσι ώστε να καλύπτονται οι ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να ικανοποιούνται για την προστασία των υδατικών οικοσυστημάτων, συμπληρωματικών μέτρων
2. Συμπληρωματικών μέτρων με στόχο τόσο την προστασία Υδατικών Συστημάτων όσο και την αποκατάσταση εκείνων που κινδυνεύουν να μην πετύχουν τους οριζόμενους περιβαλλοντικούς στόχους έως το 2017.
3. Τα συμπληρωματικά μέτρα χωρίζονται σε οριζόντια συμπληρωματικά μέτρα για τα υπόγεια υδατικά συστήματα με εφαρμογή σε συγκεκριμένα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα των υδατικών

διαμερισμάτων και σε συμπληρωματικά μέτρα για τις ΛΑΠ Ρεμάτων Υδατικού Διαμερίσματος με στοχευόμενες δράσεις κατά Υδατικό Σύστημα.

Συνεπώς, στόχος της ΠΔΕ στο τομέα **Διαχείρισης Υδάτινου Δυναμικού** είναι η εφαρμογή των Διαχειριστικών Σχεδίων και η Εφαρμογή των Μέτρων Παρακολούθησης έτσι ώστε να προσεγγιστούν οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2000/60/ΕΚ για τα ύδατα στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

Ενέργειες τις οποίες υλοποιεί σήμερα η ΠΔΕ στα πλαίσια όλων των ανωτέρω απαιτήσεων:

1. Έλεγχος Αδειών έργων αξιοποίησης Υδατικών Πόρων σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ 146896/2014 ΦΕΚ 2878Β/27-10-2014 «Κατηγορίες αδειών χρήσης και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης των υδάτων. Διαδικασία και όροι έκδοσης των αδειών, περιεχόμενο και διάρκεια ισχύος τους και άλλες συναφείς διατάξεις»
2. Παρακολούθηση, έλεγχος και επιβολή κυρώσεων σε παραβάτες της κείμενης νομοθεσίας για την διαχείριση των υδατικών πόρων καθώς και σε αυτούς που υποβαθμίζουν ή ρυπαίνουν τους υδατικούς πόρους
3. Άμεση συνεργασία με το ΥΠ.Α.ΠΕ.Ν, την Διεύθυνση Υδάτων Δυτ. Ελλάδος της Α.Δ.Π.ΔΕ.Ι και την Διαχειριστική Αρχή της ΠΔΕ με συγκροτημένη ομάδα για την εφαρμογή των Προγραμμάτων Μέτρων των Σχεδίων Διαχείρισης των ΛΑΠ των ΥΔ της ΠΔΕ

Μια ιδιαίτερα σημαντική, επίσης, ενέργεια που ξεκίνησε το 2017 ήταν η **ένταξη στο Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας της Πράξης με τίτλο «Δράσεις παρακολούθησης υδάτων σε ΧΥΤΑ/Υ και ΕΕΛ για την προστασία των υδατικών πόρων της ΠΔΕ»** με την υπ. αρ. 4850/07-12-2017 απόφαση Περιφερειάρχη (ΑΔΑ: ΩΛ437Λ6-6ΒΠ).

Η Πράξη περιλαμβάνει τα κάτωθι:

Το Υποέργο 1: «**Παρακολούθηση της ποιοτικής κατάστασης στα υπόγεια υδατικά συστήματα και επιφανειακά υδάτινα σώματα των ΧΥΤΑ της Περιφέρειας δυτικής Ελλάδας για την περίοδο 2018-2020**» αφορά την εφαρμογή των παραπάνω δύο μέτρων και αναμένεται να δημοπρατηθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του 2018 και να καλύψει τις ανάγκες δειγματοληψιών και χημικών προσδιορισμών έως και το 2020.

Το Υποέργο 2: «**Πρόγραμμα παρακολούθησης των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ) των αστικών ιστών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την περίοδο 2018-2020**» αφορά την εφαρμογή

της κοινοτικής Οδηγίας για την επεξεργασία λυμάτων και αποτελεί βασικό μέτρο των εγκεκριμένων σχεδίων Διαχείρισης των ΛΑΠ της ΠΔΕ. Αναμένεται να δημοπρατηθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του 2018 και να καλύψει τις ανάγκες δειγματοληψιών και χημικών προσδιορισμών έως και το 2020.

Για το 2018 δρομολογούνται και θα ενσωματωθούν στον σχεδιασμό της αρμόδιας Διεύθυνσης τα παρακάτω :

- Δράσεις ενημέρωσης κοινού μέσω διαδικτύου πάνω σε θέματα διαχείρισης αποβλήτων, αρδευτικών υδάτων και επικίνδυνων ρυπαντών
- Ανάπτυξη του ενημερωτικού υπόβαθρου για την πολιτική περιβάλλοντος και υγείας σε ευαίσθητους τομείς (π.χ. σχολεία)
- Προστασία υπόγειων και επιφανειακών υδάτων σε περιβαλλοντικά υποβαθμισμένες ή δυνητικά υποβαθμισμένες περιοχές μέσω δημιουργίας δικτύου παρακολούθησης τόσο των υδάτων όσο και των παραγωγών αποβλήτων οι οποίοι επηρεάζουν αυτές τις περιοχές.

8.6 Περιβαλλοντική Ευαισθητοποίηση & Εθελοντισμός

Ιδιαίτερη έμφαση δίνουμε στην **ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση** όλων μας,

- του προσωπικού μας, για να βελτιώσουμε την ικανότητά του στο σχεδιασμό και τις μελέτες,
- των επιχειρήσεων και των πολιτών, για τη δημιουργία περιβαλλοντικής και ενεργειακής συνείδησης με στόχο την ανάπτυξη, και κυρίως,
- των παιδιών, για να δημιουργηθεί η κρίσιμη μάζα ενεργών πολιτών, η οποία θα οδηγήσει τις εξελίξεις τα επόμενα χρόνια.

Επίσης, πραγματοποιήσαμε ημερίδα για τη «Βελτίωση της περιβαλλοντικής και ενεργειακής απόδοσης μεταποιητικών μονάδων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα», ώστε να αποκτήσουν αναγκαίες διαχειριστικές και τεχνικές ικανότητες για την προσαρμογή τους προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών. Μάλιστα, η δράση διοργανώθηκε στο πλαίσιο της ανακήρυξης της Περιφέρειάς μας ως «Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Περιφέρεια 2017» και της συγκρότησης του Δικτύου «Συμμαχία για την Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη στην Δυτική Ελλάδα (ΣΕΑΔΕ)».

Ακόμα, από το 2013, με στόχο τη διάδοση του υγιούς εθελοντισμού, την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των περιβαλλοντικών εθελοντών και των φορέων, η Περιφέρειά μας έχει θέσει υπό την αιγίδα της και συμμετέχει και στηρίζει ενεργά στη Δυτική Ελλάδα την Πανελλήνια Περιβαλλοντική Δράση «Let's do it Greece» (που αποτελεί το ελληνικό σκέλος της Παγκόσμιας Εθελοντικής Περιβαλλοντικής Καμπάνιας «Let's Do It World», που ξεκίνησε το 2012). Το 2017, στην Περιφέρειά μας υλοποιήθηκαν περισσότερες από 150 δράσεις, στις οποίες συμμετείχαν εκατοντάδες εθελοντές.

Τέλος, ξεχωρίζει το 2017 η σειρά δράσεων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης «Κάνε κάτι δραστικό... κόψε πια το πλαστικό», που πραγματοποιήσαμε σε συνεργασία με την Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση Αχαΐας, όπου περισσότεροι από 600 μαθητές από 20 Νηπιαγωγεία, Δημοτικά Σχολεία και Γυμνάσια της Αχαΐας, αποτύπωσαν τις σκέψεις τους για το περιβάλλον, ζωγράφισαν και μοίρασαν περισσότερες από 1.200 υφασμάτινες τσάντες, μεταδίδοντας το μήνυμα για κατάργηση χρήσης της πλαστικής σακούλας, και βραβεύτηκαν για τις ιδέες που είχαν.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Η αιρετή Περιφέρεια έκλεισε τα επτά χρόνια της. Μια επταετία που σημαδεύτηκε, σε επίπεδο χώρας, από μεγάλες αντιφάσεις και ανατροπές. Επτά χρόνια στη διάρκεια των οποίων η οικονομία βυθίστηκε σε μεγάλη ύφεση, η κοινωνία πιέστηκε και οι θεσμοί υπέστησαν μεγάλους κραδασμούς, δοκιμάζοντας τα όριά τους.

Η αιρετή Περιφέρεια, την οποία για πρώτη φορά εισήγαγε ο Καλλικράτης, ήταν ένα λευκό χαρτί. Ένα λευκό χαρτί, πάνω στο οποίο έπρεπε να ιχνηλατήσουμε τις θεσμικές μεταβολές, την ενιαία λειτουργία των τριών περιφερειακών μας ενοτήτων, τον οδικό χάρτη για να προχωρήσουμε και να πετύχουμε περισσότερα για τον τόπο και την κοινωνία.

Στην χρονιά που πέρασε υλοποιήθηκαν οι μεγάλες αλλαγές στη δομή των οικονομικών υπηρεσιών μας, με σπουδαιότερη τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους στις Περιφέρειες. Η αλλαγή αυτή δεν ήταν καθόλου εύκολη, δεδομένου ότι βρεθήκαμε αντιμέτωποι με κενά, αδυναμίες και αλληλεπικαλύψεις αρμοδιοτήτων μέσα σε λαβυρίνθους διοικητικών διαδικασιών. Ο συνδυασμός της οικονομικής ύφεσης με το δαιδαλώδες θεσμικό πλαίσιο δυσχέρανε το έργο της Περιφέρειας με περίσσεια γραφειοκρατία και έλλειμμα σε οικονομικούς, ανθρώπινους και υλικούς πόρους.

Το αποτέλεσμα ήταν καθυστερήσεις στην πληρωμή των λογαριασμών έργων, υπηρεσιών και προμηθειών και ο αντίκτυπος αυτών ήταν η αναστάτωση σε επιχειρήσεις και πολίτες και εν τέλει η απομείωση πόρων από τη δοκιμαζόμενη τοπική οικονομία.

Παρά τις δυσκολίες αυτές, η προσεκτική οικονομική πολιτική που ασκήσαμε και συνεχίζουμε να ασκούμε έδωσε σημαντικά αποτελέσματα μέχρι σήμερα. Βελτίωσε την οικονομική θέση μας σαν οργανισμό, με τα χρήματα που διεκδικήσαμε και εισέρευσαν στα ταμεία μας ύψους **128.822.669,77** αλλά και τα **83.647.176,21** που καταβάλαμε αποτέλεσαν σημαντική ένεση ρευστότητας στη δοκιμαζόμενη σκληρά από την κρίση τοπική αγορά της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Θα ήθελα να τονίσω προς όλες τις κατευθύνσεις πως ο πραγματικός προϋπολογισμός των Περιφερειών συντάσσεται με βάση τα έσοδα των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων για πρώτη φορά από το 2012, έστω και στο τέλος της χρονιάς εισπράξαμε **Επενδυτικούς ΚΑΠ** ποσού **2.300.000,00** ευρώ. Το ίδιο ευελπιστούμε να γίνει και το 2018.

Επιγραμματικά, στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται τα έσοδα και οι δαπάνες της Περιφέρειας για το έτος 2017.

Π.Ε. ΑΧΑΪΑΣ & ΕΔΡΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2017				
Α. ΕΣΟΔΑ				
Τα έσοδα της Π.Ε. Αχαΐας και της ΕΔΡΑΣ για το έτος 2017 ανήλθαν συνολικά στο ποσό των 81.635.591,39 ευρώ , τα οποία αναλύονται ως κάτωθι:				
Επιχορηγήσεις		22.992.782,39		
A.	Επιχορηγήσεις Τακτικού Προϋπολογισμού τα οποία αναλύονται ως κάτωθι:		341.734,75	
	Επιχορηγήσεις Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης			22.969,50
	Επιχορήγηση Προγράμματος Ελέγχου & Σταθμών			765,25
	Επιχορήγηση Λειτουργικών Προνοιακών Ιδρυμάτων			318.000,00
B.	Επιχορήγηση μέσω των ΚΑΠ για:		22.649.730,72	
	Κάλυψη Λειτουργικών Δαπανών			2.491.355,52
	Κάλυψη Επενδυτικών Δαπανών			1.119.578,57
	Κάλυψη Δαπανών Μισθοδοσίας			10.475.840,40
	Κάλυψη Δαπάνης Διατροφικού Επιδόματος Νεφροπαθών			1.976.786,23
	Κάλυψη Δαπανών Μεταφοράς Μαθητών			6.435.100,00
	Εκτέλεση Προγράμματος Δακοκτονίας			147.070,00
	Εκτέλεση Προγράμματος ΟΣΔΕ			4.000,00
Γ.	Λοιπές Επιχορηγήσεις:		1.316,92	
	Επιχορήγηση ΟΑΕΔ Προγράμματος Ωφελουμένων			1.316,92
Χρηματοδοτήσεις		33.391.022,94		
	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων			6.610.900,54
	Πρόγραμμα Επιχορήγησης Επενδυτικών Σχεδίων Αναπτυξιακών Νόμων			2.156.909,26
	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Επιισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής (ΤΕΒΑ)			911.597,95
	Πρόγραμμα Καταπολέμησης Πληθυσμού Κωνωποειδών			150.000,00
	Εκτέλεση έργων Δημόσιες Επενδύσεις – ΕΣΠΑ και με υπόλογο το Π.Τ.Α.			23.561.615,19
Ίδια έσοδα		2.386.733,69		

	Έσοδα από Τέλη - δικαιώματα		1.617.087,37
	Έσοδα από Τόκους Καταθέσεων Ταμειακών Διαθεσίμων		195.245,04
	Έσοδα από Επιβολή Παραβόλων - προστίμων		574.401,28
Αδιάθετο Υπόλοιπο (31.12.2016)		22.865.052,37	
ΣΥΝΟΛΑ		81.635.591,39	

Οι δαπάνες της Π.Ε. Αχαΐας και της ΕΔΡΑΣ για το έτος 2017 ανήλθαν συνολικά στο ποσό των 55.394.379,80 ευρώ , οι οποίες αναλύονται ως κάτωθι :			
Δαπάνες κάλυψης λειτουργικών αναγκών		18.611.837,99	
	Αποδοχές, λοιπές αμοιβές και αποζημιώσεις		10.568.778,54
	Αποζημίωση Υπερωριακής Απασχόλησης & Αμοιβές Συλλογικών Οργάνων		419.938,38
	Δαπάνη Οδοιπορικών Εξόδων-Μετακινήσεις Εσωτερικού, Εξωτερικού		425.857,94
	Δαπάνη Πάσης Φύσεως Υπηρεσιών (ΔΕΚΟ, Συντηρήσεις, Δικαστικά κλπ.)(συμπεριλαμβάνεται η δαπάνη Πολυκατοικίας Αιγίου)		5.910.730,87
	Μισθώματα		387.512,49
	Φόροι-Τέλη		134.450,02
	Δαπάνες Πολιτιστικών Εκδηλώσεων & Δημοσίων Σχέσεων		271.812,18
	Δαπάνες Προμήθειας Αγαθών & Υπηρεσιών		492.757,57
Δαπάνη για την Επίτευξη του Σκοπού		7.521.494,35	
	Δαπάνη Διατροφικού Επιδόματος Νεφροπαθών		1.979.210,90
	Δαπάνη Λειτουργικών αναγκών Προνοιακών Ιδρυμάτων		322.230,00
	Δαπάνη Επιχορήγησης Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων (Ογκολογικός Ξενώνας, Κέντρα Απεξάρτησης)		198.090,46
	Δαπάνη Μεταφοράς Μαθητών		4.906.367,80
	Δαπάνες Αγροτικών Προγραμμάτων & Προγράμματος Δακοκτονίας		115.595,19
Δαπάνη Εξυπηρέτησης Δανείων		3.633,16	

	Τοκοχρεολύσια		3.633,16
	Δαπάνες Εκτέλεσης Έργων & Αναπτυξιακών Προγραμμάτων	29.257.414,30	
	Δαπάνη Έργων Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων		25.945.047,35
	Δαπάνη Επενδυτικών Σχεδίων Αναπτυξιακών Νόμων		2.649.468,83
	Δαπάνη Επιχειρησιακού Προγράμματος Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής (ΤΕΒΑ)		662.898,12
ΣΥΝΟΛΑ		55.394.379,80	55.394.379,80

Π.Ε. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ				
Α. ΕΣΟΔΑ				
Τα έσοδα της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας για το έτος 2017 ανήλθαν συνολικά στο ποσό των 27.132.330,78 ευρώ , τα οποία αναλύονται ως κάτωθι:				
Επιχορηγήσεις		16.287.319,91		
A.	Επιχορηγήσεις Τακτικού Προϋπολογισμού τα οποία αναλύονται ως κάτωθι:		292.024,13	
	Επιχορηγήσεις Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης			8.816,00
	Επιχορήγηση Προγράμματος Ελέγχου & Σταθμών			6.208,13
	Επιχορήγηση Λειτουργικών Προνοιακών Ιδρυμάτων			277.000,00
B.	Επιχορήγηση μέσω των ΚΑΠ για:		15.995.295,78	
	Κάλυψη Λειτουργικών Δαπανών			1.095.038,64
	Κάλυψη Επενδυτικών Δαπανών			670.514,66
	Κάλυψη Δαπανών Μισθοδοσίας			5.528.292,48
	Κάλυψη Δαπάνης Διατροφικού Επιδόματος Νεφροπαθών			1.259.760,00
	Κάλυψη Δαπανών Μεταφοράς Μαθητών			7.076.200,00
	Εκτέλεση Προγράμματος Δακοκτονίας			359.490,00
	Εκτέλεση Προγράμματος ΟΣΔΕ			6.000,00
Γ.	Λοιπές Επιχορηγήσεις:		0,00	

	Επιχορήγηση ΟΑΕΔ Προγράμματος Ωφελουμένων		0,00
Χρηματοδοτήσεις		495.801,71	
	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων		69.611,12
	Πρόγραμμα Επιχορήγησης Επενδυτικών Σχεδίων Αναπτυξιακών Νόμων		0,00
	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής (ΤΕΒΑ)		426.190,59
	Πρόγραμμα Καταπολέμησης Πληθυσμού Κωνωποειδών		0,00
	Εκτέλεση έργων Δημόσιες Επενδύσεις – ΕΣΠΑ και με υπόλογο το Π.Τ.Α.		0,00
Ίδια έσοδα		919.988,83	
	Έσοδα από Τέλη - δικαιώματα		853.651,33
	Έσοδα από Τόκους Καταθέσεων Ταμειακών Διαθεσίμων		61.504,22
	Έσοδα από Επιβολή Παραβόλων - προστίμων		4.833,28
Αδιάθετο Υπόλοιπο (31.12.2016)		9.429.220,33	
ΣΥΝΟΛΑ		27.132.330,78	

Οι δαπάνες της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας για το έτος 2017 ανήλθαν συνολικά στο ποσό των 15.782.282,48 ευρώ , οι οποίες αναλύονται ως κάτωθι :			
Δαπάνες κάλυψης λειτουργικών αναγκών		6.682.210,08	
	Αποδοχές, λοιπές αμοιβές και αποζημιώσεις		5.208.925,99
	Αποζημίωση Υπερωριακής Απασχόλησης & Αμοιβές Συλλογικών Οργάνων		135.555,59
	Δαπάνη Οδοιπορικών Εξόδων-Μετακινήσεις Εσωτερικού, Εξωτερικού		53.797,73
	Δαπάνη Πάσης Φύσεως Υπηρεσιών (ΔΕΚΟ, Συντηρήσεις, Δικαστικά κλπ.)(συμπεριλαμβάνεται η δαπάνη Πολυκατοικίας Αιγίου)		628.708,21
	Μισθώματα		213.703,83
	Φόροι-Τέλη		0,00
	Δαπάνες Πολιτιστικών Εκδηλώσεων & Δημοσίων Σχέσεων		68.919,66

	Δαπάνες Προμήθειας Αγαθών & Υπηρεσιών		372.599,07
	Δαπάνη για την Επίτευξη του Σκοπού	6.328.342,46	
	Δαπάνη Διατροφικού Επιδόματος Νεφροπαθών		1.361.917,07
	Δαπάνη Λειτουργικών αναγκών Προνοιακών Ιδρυμάτων		80.000,00
	Δαπάνη Επιχορήγησης Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων (Ογκολογικός Ξενώνας, Κέντρα Απεξάρτησης)		0,00
	Δαπάνη Μεταφοράς Μαθητών		4.727.487,34
	Δαπάνες Αγροτικών Προγραμμάτων & Προγράμματος Δακοκτονίας		158.938,05
	Δαπάνη Εξυπηρέτησης Δανείων	183.103,68	
	Τοκοχρεολύσια		183.103,68
	Δαπάνες Εκτέλεσης Έργων & Αναπτυξιακών Προγραμμάτων	2.588.626,26	
	Δαπάνη Έργων Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων		2.523.519,84
	Δαπάνη Επενδυτικών Σχεδίων Αναπτυξιακών Νόμων		0,00
	Δαπάνη Επιχειρησιακού Προγράμματος Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής (ΤΕΒΑ)		65.106,42
ΣΥΝΟΛΑ		15.782.282,48	15.782.282,48

Π.Ε. ΗΛΕΙΑΣ				
Α. ΕΣΟΔΑ				
Τα έσοδα της Π.Ε. Ηλείας για το έτος 2017 ανήλθαν συνολικά στο ποσό των 20.054.747,60 ευρώ , τα οποία αναλύονται ως κάτωθι:				
Επιχορηγήσεις		12.005.900,59		
A.	Επιχορηγήσεις Τακτικού Προϋπολογισμού τα οποία αναλύονται ως κάτωθι:		82.215,25	
	Επιχορηγήσεις Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης			5.665,00
	Επιχορήγηση Προγράμματος Ελέγχου & Σταθμών			1.550,25
	Επιχορήγηση Λειτουργικών Προνοιακών Ιδρυμάτων			75.000,00
B.	Επιχορήγηση μέσω των ΚΑΠ για:		11.923.685,34	

		Κάλυψη Λειτουργικών Δαπανών			1.251.657,84
		☐ Κάλυψη Επενδυτικών Δαπανών			513.906,77
		☐ Κάλυψη Δαπανών Μισθοδοσίας			4.098.147,12
		Κάλυψη Δαπάνης Διατροφικού Επιδόματος Νεφροπαθών			931.533,61
		Κάλυψη Δαπανών Μεταφοράς Μαθητών			4.609.200,00
		Εκτέλεση Προγράμματος Δακοκτονίας			514.740,00
		Εκτέλεση Προγράμματος ΟΣΔΕ			4.500,00
Γ.	Λοιπές Επιχορηγήσεις:			0,00	
		Επιχορήγηση ΟΑΕΔ Προγράμματος Ωφελουμένων			0,00
Χρηματοδοτήσεις			0,00		
		Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων			0,00
		Πρόγραμμα Επιχορήγησης Επενδυτικών Σχεδίων Αναπτυξιακών Νόμων			0,00
		Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής (ΤΕΒΑ)			0,00
		Πρόγραμμα Καταπολέμησης Πληθυσμού Κωνωποειδών			0,00
		Εκτέλεση έργων Δημόσιες Επενδύσεις – ΕΣΠΑ και με υπόλογο το Π.Τ.Α.			0,00
Ίδια έσοδα			605.000,99		
		Έσοδα από Τέλη - δικαιώματα			424.509,41
		Έσοδα από Τόκους Καταθέσεων Ταμειακών Διαθεσίμων			180.491,58
		Έσοδα από Επιβολή Παραβόλων - προστίμων			0,00
Αδιάθετο Υπόλοιπο (31.12.2016)			7.443.846,02		
ΣΥΝΟΛΑ			20.054.747,60		

Οι δαπάνες της Π.Ε. Ηλείας για το έτος 2017 ανήλθαν συνολικά στο ποσό των 12.470.513,93 ευρώ , οι οποίες αναλύονται ως κάτωθι :		
Δαπάνες κάλυψης λειτουργικών αναγκών	5.418.883,86	
Αποδοχές, λοιπές αμοιβές και αποζημιώσεις		4.084.388,79
Αποζημίωση Υπερωριακής Απασχόλησης & Αμοιβές Συλλογικών Οργάνων		119.277,47
Δαπάνη Οδοιπορικών Εξόδων-Μετακινήσεις Εσωτερικού, Εξωτερικού		34.129,08
Δαπάνη Πάσης Φύσεως Υπηρεσιών (ΔΕΚΟ, Συντηρήσεις, Δικαστικά κλπ.)(συμπεριλαμβάνεται η δαπάνη Πολυκατοικίας Αιγίου)		526.795,74
Μισθώματα		68.935,01
Φόροι-Τέλη		190.493,23
Δαπάνες Πολιτιστικών Εκδηλώσεων & Δημοσίων Σχέσεων		226.786,54
Δαπάνες Προμήθειας Αγαθών & Υπηρεσιών		168.078,00
Δαπάνη για την Επίτευξη του Σκοπού	5.946.859,89	
Δαπάνη Διατροφικού Επιδόματος Νεφροπαθών		918.756,00
Δαπάνη Λειτουργικών αναγκών Προνοιακών Ιδρυμάτων		150.566,00
Δαπάνη Επιχορήγησης Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων (Ογκολογικός Ξενώνας, Κέντρα Απεξάρτησης)		16.000,00
Δαπάνη Πολιτικής Προστασίας		115.005,35
Δαπάνη Μεταφοράς Μαθητών		4.441.788,96
Δαπάνες Αγροτικών Προγραμμάτων & Προγράμματος Δακοκτονίας		304.743,58
Δαπάνη Εξυπηρέτησης Δανείων	694.157,25	
Τοκοχρεολύσια		694.157,25
Δαπάνες Εκτέλεσης Έργων & Αναπτυξιακών Προγραμμάτων	410.612,93	
Δαπάνη Έργων Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων		399.986,88
Δαπάνη Επενδυτικών Σχεδίων Αναπτυξιακών Νόμων		0,00
Δαπάνη Επιχειρησιακού Προγράμματος Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής (ΤΕΒΑ)		10.626,05
ΣΥΝΟΛΑ	12.470.513,93	12.470.513,93

9.1 ΕΣΠΑ 2014-2020

Σε ότι αφορά τους οικονομικούς πόρους που έχουμε στη διάθεσή μας, το ΕΣΠΑ παραμένει ζωτική πηγή χρηματοδότησης για την Περιφέρειά μας και το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Δυτικής Ελλάδας 2014-2020, συνολικού προϋπολογισμού **490.985.732 ευρώ** Δημόσιας Δαπάνης– **407.836.754 ευρώ** από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και **83.148.978 ευρώ** από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) – είναι ο βασικός αναπτυξιακός μηχανισμός που έχουμε στα χέρια μας για την τρέχουσα περίοδο.

Με εφόδιά μας

- την εμπειρία από την διαχείριση της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου 2007-2013,
- τη στενή συνεργασία και τις σχέσεις εμπιστοσύνης που έχουμε χτίσει με τους δικαιούχους, και ιδίως τους Δήμους, και
- τη σωστή προετοιμασία και τον έγκαιρο σχεδιασμό,

η πορεία ενεργοποίησης και υλοποίησης του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2014-2020 είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική, σύμφωνα και με τα πρόσφατα στοιχεία προόδου που έχουν καταχωρηθεί στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ).

Συγκεκριμένα:

- Σε ότι αφορά την **Εξειδίκευση** του Προγράμματος, αυτή ανέρχεται στο ποσό των **426.769.335,62 ευρώ**, ποσό το οποίο αποτελεί το **86,9%** της συνολικής χρηματοδότησης του Προγράμματος.
- Το ύψος των **Προσκλήσεων** για υποβολή προτάσεων ανέρχεται στα **448.834.702,15 ευρώ**, ποσό που αντιστοιχεί στο **91,3%** της συνολικής χρηματοδότησης του Προγράμματος.
- Ο προϋπολογισμός των **Αποφάσεων Ένταξης** έργων ανέρχεται στο ποσό των **266.616.825,63 ευρώ** Δημόσιας Δαπάνης, που αποτελεί το **54,2%** της συνολικής χρηματοδότησης του Προγράμματος, ενώ οι **Νομικές Δεσμεύσεις**, που έχουν αναληφθεί, ανέρχονται στο ποσό των **108.546.547,14 ευρώ**, το οποίο αποτελεί το **22,0%** της συνολικής χρηματοδότησης του Προγράμματος.
- Τέλος, οι καταχωρημένες **Δαπάνες** στο ΟΠΣ ανέρχονται στο ποσό των **63.920.974,68 ευρώ**, ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό απορρόφησης **13,1%** των πόρων της συνολικής χρηματοδότησης του προγράμματος.

Και στόχος μας παραμένει να συνεχίζουμε το ίδιο καλά και αποτελεσματικά στην υλοποίηση του Προγράμματος – που συνδιαμορφώθηκε μέσα από διαδικασίες ευρείας δημόσιας διαβούλευσης, κατά την περίοδο του σχεδιασμού – με έμφαση στην καταπολέμηση της φτώχειας και στην άρση

κοινωνικών ανισοτήτων και διακρίσεων, στην υλοποίηση των σχεδίων ΟΧΕ (Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης) και ΒΑΑ (Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης), στην προστασία του περιβάλλοντος, στη δημιουργία αναγκαίων υποδομών (μεταφορών, υγείας, πρόνοιας, εκπαίδευσης), στην ενίσχυση της έρευνας, της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας, στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Δυτικής Ελλάδας.

Με το ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2014-2020 υλοποιούμε και προγραμματίζουμε παρεμβάσεις και έργα ουσίας, που ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις προκλήσεις της εποχής, και που δημιουργούν προϋποθέσεις και προοπτικές βιώσιμης ανάπτυξης και κοινωνικής ευημερίας.

Δεν κάνουμε έργα, απλά για να τα κάνουμε και να απορροφήσουμε τους πόρους της Ευρωπαϊκής συγχρηματοδότησης. Για εμάς, δεν είναι η απορροφητικότητα αυτοσκοπός, αλλά η αποτελεσματικότητα.

Θέλουμε οι πολίτες να βιώνουν τα απτά αποτελέσματα και τη θετική επίδραση που έχει η Ευρωπαϊκή χρηματοδότηση στην ζωή τους, στην επαγγελματική τους δραστηριότητα, στην καθημερινότητά τους, στο μέλλον τους.

Για αυτό στις αρχές του Φθινοπώρου, καλέσαμε του πολίτες μας και περπατήσαμε όλοι μαζί τα δικά μας έργα ΕΣΠΑ κάτω από το φως της πανσελήνου του Σεπτεμβρίου.

Επιλέξαμε τρία συγχρηματοδοτούμενα έργα, ένα σε κάθε Περιφερειακή μας Ενότητα, που ουσιαστικά εκφράζουν τη φιλοσοφία της Περιφέρειάς μας: *«Σχεδιάζουμε και υλοποιούμε έργα χρήσιμα για τους πολίτες, αλλά και διεκδικούμε νέα έργα για την περιοχή μας».*

Έτσι, τα τρία έργα ΕΣΠΑ που επιλέξαμε να περπατήσουμε με πανσέληνο ήταν:

- το Λιμάνι Κατακόλου στην Ηλεία, ένα έργο που έχει τελειώσει και έχει παραδοθεί,
- τη Μικρή Περιμετρική Πατρών στην Αχαΐα, ένα έργο που υλοποιείται και πρόκειται να ολοκληρωθεί σύντομα, και
- την ανάπτυξη της Τουρλίδας στην Αιτωλοακαρνανία, ένα έργο που έχει σχεδιαστεί και πρόκειται να υλοποιηθεί εντός της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, στο πλαίσιο της ΟΧΕ Αιτωλικού-Μεσολογγίου.

Μέσα από τους «Δρόμους του ΕΣΠΑ με Πανσέληνο» θελήσαμε ο πολίτης της Αχαΐας, της Αιτωλοακαρνανίας, της Ηλείας, να γνωρίσει τα έργα που γίνονται για αυτόν με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ. Να τα παραλάβει, να τα ζήσει και να βελτιώσει τη ζωή του μέσα από αυτά.

Κεντρικό σύνθημα των εκδηλώσεων αυτών ήταν «Δεν είναι λόγια, είναι ΕΣΠΑ».

Και πράγματι ο κόσμος ανταποκρίθηκε ζεστά στο κάλεσμα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για να περπατήσει στους δρόμους του ΕΣΠΑ, και σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα συμμετείχαν εκατοντάδες πολίτών, Δημάρχων, εκπροσώπων φορέων και οργανώσεων.

Μάλιστα, οι εκδηλώσεις αυτές τράβηξαν το ενδιαφέρον του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, Παναγιώτη Κορκολή, ο οποίος ζήτησε να συμμετάσχει, και έτσι, τον υποδεχθήκαμε στην Πάτρα, όπου και περπατήσαμε μαζί τη Μικρή Περιμετρική και θαυμάσαμε τον τρόπο ανάδειξης του Ρωμαϊκού Υδραγωγείου.

Όμως, δεν εφησυχάζομαστε μόνο στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον και την επόμενη προγραμματική περίοδο, μέσα από τα Ευρωπαϊκά όργανα που συμμετέχουμε, αγωνιζόμαστε, μαζί με τις υπόλοιπες περιφέρειες της Ευρώπης, ώστε να διασφαλίσουμε το μέλλον της Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ μετά το 2020.

Δίνουμε τη μάχη, η Πολιτική Συνοχής της επόμενης προγραμματικής περιόδου να μην υπονομευτεί από

- την ανάπτυξη και το συγκεντρωτισμό των οικονομικών και νομισματικών πολιτικών της ΕΕ,
- τις δημοσιονομικές περικοπές,
- την προσαρμογή στις επιπτώσεις του Brexit, ή
- την εκτροπή κονδυλίων για την αντιμετώπιση των λοιπών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ενωμένη Ευρώπη (μεταναστευτικό, ασφάλεια, τρομοκρατία, κλπ.).

Δεν θέλουμε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (Γιούνκερ) και τα υπόλοιπα χρηματοπιστωτικά μέσα, να αντικαταστήσουν την Πολιτική Συνοχής της ΕΕ, ούτε η Πολιτική Συνοχής να εξαρτάται από όρους, οι οποίοι είναι εντελώς εκτός της επιρροής των Περιφερειακών και Τοπικών Αρχών και των λοιπών δικαιούχων (όπως για παράδειγμα οι μακροοικονομικές αιρεσιμότητες).

Διεκδικούμε μια ισχυρή, αποτελεσματική και με επαρκείς πόρους Πολιτική Συνοχή για όλες τις Περιφέρειες μετά το 2020, η οποία θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις προσδοκίες των πολιτών, και θα είναι ικανή να αντιμετωπίσει υφιστάμενες και νέες προκλήσεις, συμβάλλοντας σημαντικά, με όρους αλληλεγγύης, στην ενίσχυση της ΕΕ στο σύνολό της, ώστε ολόκληρη η Ενωμένη Ευρώπη να περπατά με παρόμοιο ρυθμό, προς τους ίδιους στόχους, και πάνω σε κοινές αξίες.

Η διεκδίκηση αυτή τέθηκε επανειλημμένα από τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας στις διάφορες συναντήσεις που είχε μέσα στο 2017 με την **Ευρωπαϊκή Επίτροπο αρμόδια για την Περιφερειακή Πολιτική, Corina Crețu**.

Επίσης, για το λόγο αυτό, η Περιφέρειά μας συμμετέχει και υποστηρίζει τη **Συμμαχία για τη Συνοχή (#CohesionAlliance)**. Μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών σε συνεργασία με τις κυριότερες ευρωπαϊκές εδαφικές ενώσεις – το Σύνδεσμο Ευρωπαϊκών Συνοριακών Περιφερειών (AEBR), τη Συνέλευση των Περιφερειών της Ευρώπης (AER), το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Δήμων και Περιφερειών (CEMR), τη Διάσκεψη των Παράκτιων Περιφερειών της Ευρώπης (CPMR) και δίκτυο Ευρωπαϊκών Πόλεων (Eurocities) – που έχει ως στόχο να αποφευχθεί κάθε δυσάρεστη εξέλιξη εις βάρος της μελλοντικής Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ και να διασφαλιστεί μια ισχυρή Πολιτική Συνοχής για όλες τις Περιφέρειες της ΕΕ μετά το 2020, που θα καταστεί μία από τις κινητήριες δυνάμεις για την ανασυγκρότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τη βάση προς την κορυφή.

9.2 Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020

Για πρώτη φορά εκχωρείται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, στις αιρετές Περιφέρειες της χώρας, η εφαρμογή, η διαχείριση και η υλοποίηση ενός μεγάλου ποσοστού υπομέτρων και δράσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, δικαιώνοντας έτσι το πάγιο αίτημα των αιρετών Περιφερειών – το οποίο διεκδικούσαν από όλες τις κυβερνήσεις και τις ηγεσίες των Υπουργείων, καθώς και από την Ευρωπαϊκή Ένωση – για διαχείριση σε περιφερειακό επίπεδο, σημαντικών πόρων για τον αγροτικό τους τομέα, βάσει των στρατηγικών, των αναγκών και των επιλογών της κάθε Περιφέρειας.

Το ποσοστό που εκχωρείται στις αιρετές Περιφέρειες αντιστοιχεί στο **37,4%** του συνολικού προϋπολογισμού του Προγράμματος.

Το σύνολο των πιστώσεων που έχουν κατανεμηθεί μέχρι σήμερα στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ανέρχεται σε **112,45 εκατ. ευρώ**, το οποίο αναμένεται να φθάσει τα **130 εκατ. ευρώ** περίπου, λόγω της κατανομής των δράσεων μεταποίησης, μικρομεσαίων εγγειοβελτιωτικών έργων και αναδασμών, που αναμένονται.

Επίσης, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι μία από τις πρώτες Περιφέρειες της χώρας που τον Οκτώβριο ενεργοποίησαν το Πρόγραμμα LEADER του ΠΑΑ 2014-2020, δημιουργώντας νέες προοπτικές, καθώς πρόκειται για χρηματοδοτήσεις που θα δώσουν νέα πνοή σε μικρές πόλεις, παραδοσιακές οικισμούς, ορεινές περιοχές κ.α.

Είναι η πρώτη φορά που η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος μέσω τεσσάρων Αναπτυξιακών Εταιριών υλοποιεί Πρόγραμμα LEADER, δεδομένου ότι Περιφέρειες διεκδίκησαν από την κεντρική διοίκηση τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του προγράμματος.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος LEADER της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος ανέρχεται σε **36 εκατ. ευρώ**, εκ των οποίων έχει ήδη εγκριθεί και διοχετευτεί προς τις τέσσερις Αναπτυξιακές Εταιρείες που υλοποιούν το Πρόγραμμα LEADER, το ποσό των **5.410.000 ευρώ**.

Δεδομένου ότι ο αγροτικός τομέας αποτελεί πυλώνα για την υλοποίηση του αναπτυξιακού οράματος της Περιφέρειάς μας, διεκδικούμε να επισπευστεί η εκχώρηση των μέτρων και δράσεων του ΠΑΑ

2014-2020 στις Περιφέρειες, όπως άλλωστε έχει συμφωνηθεί, και μέσα στο νέο έτος να δρομολογηθούν και οι ιδιωτικές επενδύσεις του LEADER. Επίσης, διεκδικούμε την επίσπευση του τομεακού ΠΑΑ, που μέχρι στιγμής είναι ένα “νεκρό” Πρόγραμμα, με αποκλειστικούς υπεύθυνους το αρμόδιο Υπουργείο και την επιτελική δομή του Προγράμματος.

Τέλος, με συντονισμένες προσπάθειες και παρεμβάσεις, αλλά και με συνεχή συνεργασία με το Υπουργείο, τον ΟΠΕΚΕΠΕ και τους δικαιούχους, τακτοποιούμε τις εκκρεμότητες του παρελθόντος από το ΠΑΑ της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου (2007-2013), του οποίου η διαχείριση ήταν εξ’ ολοκλήρου στο Υπουργείο. Με διεκδίκηση και συνεργασία, φροντίζουμε σε αυτή τη δύσκολη περίοδο που διανύουμε, ιδιαίτερα για το εισόδημα των αγροτικών περιοχών, οι παραγωγοί μας να μη χάσουν τα χρήματά τους και να μην πληγεί τόσο η τοπική παραγωγή μας όσο και το σύνολο της οικονομίας της Περιφέρειάς μας.

9.3 Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ)

Όπως τονίστηκε κατά το 5^ο Τακτικό Συνέδριο της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ), τον Δεκέμβριο του 2017, σύμφωνα με μετριοπαθείς υπολογισμούς, η χρηματοδότηση προς την Αυτοδιοίκηση έχει περικοπεί κατά 55%-60%, ενώ και το προσωπικό έχει μειωθεί κατά μέσον όρο 40%.

Τα θεσμοθετημένα τακτικά έσοδα των αιρετών Περιφερειών, είναι οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ), μέσω των οποίων καλύπτονται επενδυτικές δαπάνες, λειτουργικές δαπάνες, δαπάνες μισθοδοσίας, διατροφικά επιδόματα, δαπάνες μεταφοράς μαθητών, κλπ.. Σύμφωνα με το Νόμο του «Καλλικράτη» αντιστοιχούν στο 4,2% επί των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του Φόρου Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων και στο 4% επί των συνολικών ετήσιων εισπράξεων ΦΠΑ.

Όμως, το κεντρικό κράτος δεν είναι συνεπές στις υποχρεώσεις του για τη χρηματοδότηση των Περιφερειών.

Σε ότι αφορά το λειτουργικό σκέλος των ΚΑΠ, λειτουργούμε υπό καθεστώς οικονομικής ασφυξίας αφού αφ' ενός υπάρχει συνεχής δραστική περικοπή τους και αφ' ετέρου υπάρχει διαρκής εκχώρηση αρμοδιοτήτων από το κεντρικό κράτος προς τις Περιφέρειες, χωρίς όμως την εκχώρηση των απαραίτητων ανθρώπινων και οικονομικών πόρων, που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών (πρόσφατα παραδείγματα, η αιφνίδια εκχώρηση των αρμοδιοτήτων για τους ΓΟΕΒ-ΤΟΕΒ, καθώς και, η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΥΔΕ) στις Οικονομικές Υπηρεσίες της Περιφέρειας).

Προφανώς και αντιλαμβανόμαστε τη δύσκολη συγκυρία που βιώνει η Χώρα μας και έχουμε αποδείξει όλα αυτά τα χρόνια που η χώρα μας βρίσκεται στη μέγγενη των Μνημονίων, ο θεσμός της αιρετής Περιφέρειας «βάζει πλάτη», βελτιώνοντας συνεχώς τον τρόπο λειτουργία μας, εξορθολογίζοντας διαρκώς δαπάνες και περικόπτοντας έξοδα. Όμως, είναι διαφορετικό το «βάζουμε πλάτη» και κάνουμε πολλά περισσότερα με πολύ λιγότερα, από το να οδηγούμαστε στην «ασφυξία».

Σε ότι αφορά το επενδυτικό σκέλος των ΚΑΠ, που είναι το βασικό μέσο που έχει η Περιφέρεια για να παρεμβαίνει αυτόνομα και να διαδραματίζει το θεσμικό της ρόλο σε σημαντικούς τομείς αρμοδιότητας της και να καλύπτει βασικές ανάγκες, όπως ανάγκες συντήρησης του οδικού δικτύου,

Λοιπές ανάγκες σε άλλες κατηγορίες οικονομικής δραστηριότητας, καθώς και ανάγκες της πολιτικής προστασίας, είναι μηδενισμένοι από το 2012.

Φέτος, κατόπιν επίμονων πιέσεων της ΕΝΠΕ όλα αυτά τα χρόνια προς το Κεντρικό Κράτος, φαίνεται ότι θα αρχίσουν να δίνονται ξανά στις Περιφέρειες κάποιοι από τους επενδυτικούς ΚΑΠ που παραμένουν «παγωμένοι» από το 2012. Όμως τα χρήματα είναι πολύ λίγα για ένα θεσμό, που στο σκληρό πυρήνα των αρμοδιοτήτων του έχει την ανάπτυξη. Και όσο και αν αποτελούν μια μικρή ανάσα από το «καθόλου», δεν μπορούν να απαντήσουν σε αναπτυξιακές προκλήσεις.

9.4 Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)

Για το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων το έτος 2016 καταβλήθηκε προσπάθεια από την πολιτική ηγεσία με την υποστήριξη της Γενικής Διεύθυνσης, της Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης και των Διευθύνσεων Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας να διευρυνθούν τα δεσμευτικά όρια της χρηματοδότησης όπως αυτά τέθηκαν μέσα από τον Προϋπολογισμό της Βουλής, τις σχετικές Αποφάσεις και τις Εγκυκλίους των αρμοδίων Υπουργείων από το ποσό των **10.400.000,00€** στο ποσό των **38.000.000€** που αντιστοιχεί σε τριπλασιασμό του (3,7 φορές).

Βάσει των οικονομικών στοιχείων του προγράμματος προκύπτει ότι η απορρόφηση για το έτος 2017 φθάνει το ποσοστό του 95,24% .

Επισημαίνεται ότι όλες οι οικονομικές υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν από την υλοποίηση των έργων του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ καλύφθηκαν από τις εγκεκριμένες πιστώσεις του προγράμματος για το έτος 2017 και δεν υπάρχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές λόγω έλλειψης χρηματοδότησης.

Τα χρηματοδοτικά όρια της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας αυξήθηκαν σύμφωνα με τον παρακάτω Πίνακα:

Σκέλος	Αρχικό	Τελικά
Εθνικό ΠΔΕ	10.400.000,00 €	38.000.000, 00 €
Αύξηση Εθνικού Σκέλους (%)		365%

Σημαντικό εύρημα είναι, μετά από τα 6 χρόνια λειτουργίας της αιρετής περιφέρειας είναι η εξέλιξη του ορίου πληρωμών και εγκεκριμένων πιστώσεων για το διάστημα 2011-2017.

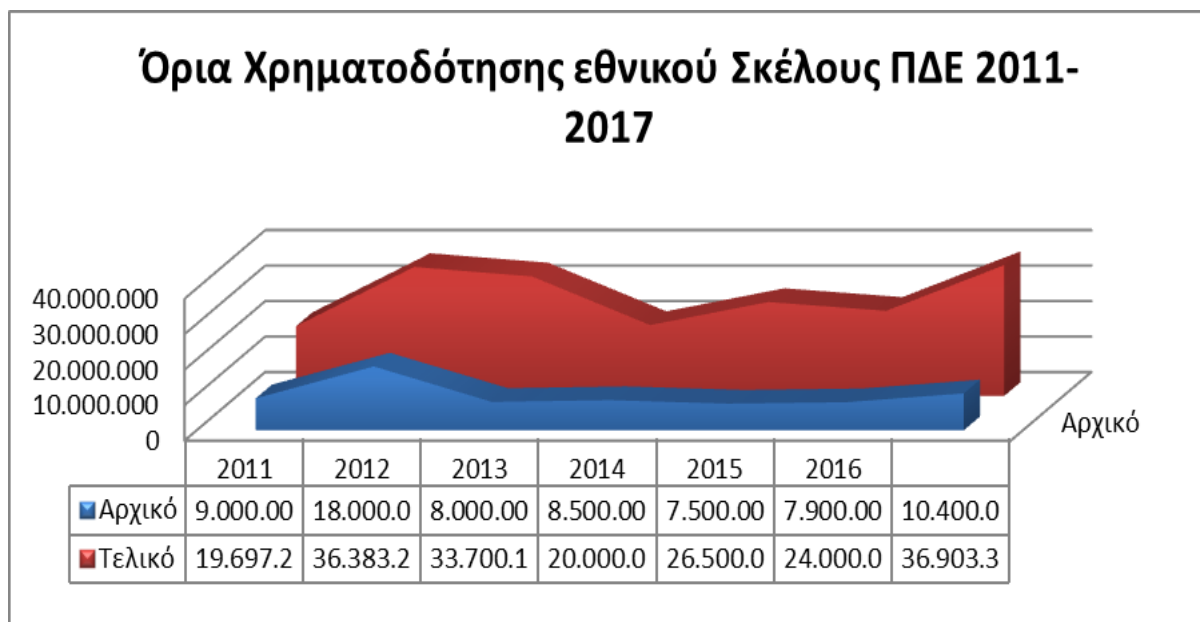
Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η αρχική έγκριση ορίου πληρωμών και πιστώσεων καθώς και η τελική έγκρισή του. Από τον πίνακά αυτό προκύπτει ότι το μέσο όριο αρχικών ετήσιων εγκεκριμένων πιστώσεων είναι 9,9 εκ € (η διάμεσος είναι 8,3 εκ €) με σφάλμα εκτίμησης 0,38 ενώ το αντίστοιχο μέσο ετήσιο τελικό εγκεκριμένο όριο πιστώσεων είναι 28,2 εκ € (η διάμεσος είναι 25,3εκ €) με μικρότερο σφάλμα εκτίμησης 0,24. Δηλαδή η ΠΔΕ καταφέρνει κάθε χρόνο να πετυχαίνει σχεδόν τριπλασιασμό του εγκεκριμένου ορίου πληρωμών – πιστώσεων στο εθνικό σκέλος του προγράμματος

Δημοσίων Επενδύσεων. Αυτό αναδεικνύει την συστηματική προσπάθεια απορρόφησης πόρων που γίνεται από τις αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες, τις οικονομικές υπηρεσίες και το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης όσο και τον έντονο διεκδικητικό χαρακτήρα πόρων από πλευράς της ΠΔΕ.

Όρια Χρηματοδότησης			
Έτος	Αρχικό	Τελικό	Μεταβολή
2011	9.000.000	19.697.245	118,86%
2012	18.000.000	36.383.239	102,13%
2013	8.000.000	33.700.148	321,25%
2014	8.500.000	20.000.000	135,29%
2015	7.500.000	26.500.000	253,33%
2016	7.900.000	24.000.000	203,80%
2017	10.400.000	36.903.332	254,84%

Και διαγραμματικά :

Χωρίς να σταματάμε στιγμή να διεκδικούμε τους θεσμοθετημένους επενδυτικούς ΚΑΠ που μας αναλογούν, τη μη καταβολή τους από το Κρατικό Προϋπολογισμό, προσπαθούμε να την αντισταθμίσουμε και να προσεγγίσουμε αναπτυξιακές ανάγκες, με τη χρηματοδότηση των έργων που

είναι ενταγμένα στο Τεχνικό Επενδυτικό Πρόγραμμα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) και τα ταμειακά μας υπόλοιπα.

Εξυγιαίνοντας τις συλλογικές αποφάσεις χρηματοδότησης, διαγράφοντας έργα «φαντάσματα» και ανενεργά, τακτοποιώντας εκκρεμότητες και τηρώντας αποτελεσματικά χρονοδιαγράμματα και υποχρεώσεις, κατορθώνουμε να διατηρούμε ένα ορθολογικό και ρεαλιστικό Τεχνικό Επενδυτικό Πρόγραμμα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, το οποίο αποτελείται από υλοποιούμενα και λειτουργικά έργα και μελέτες, και το οποίο συνεχώς εμπλουτίζεται και με νέα, βιώσιμα και χρήσιμα για την κοινωνία έργα.

Σε ότι αφορά το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων - το οποίο είναι ένα δυναμικό, κρίσιμο και ουσιαστικό εργαλείο, που μπορεί να σηκώσει ένα μεγαλύτερο αναπτυξιακό βάρος – η Περιφέρειά μας προσπαθεί να αξιοποιεί αποτελεσματικά κάθε διαθέσιμο πόρο. Έτσι,

- με σοβαρή και έγκαιρη προετοιμασία, και με συνεργασία με το Υπουργείο,
- με ωριμότητα μελετών,
- με ικανότητα απορρόφησης πόρων και εκταμίευσης και του τελευταίου ευρώ, καθώς και
- με διαρκή ετοιμότητα, ακόμη και την τελευταία μέρα του χρόνου,

κατορθώνει να διεκδικεί σταθερά και τελικά να διασφαλίζει από το Κράτος περισσότερους πόρους για το ΠΔΕ της.

Επιπλέον, χρησιμοποιούμε τις εκπτώσεις από τα ήδη δημοπρατημένα έργα και το αδιάθετο υπόλοιπο που προκύπτει από όλα αυτά, ώστε να μπορούμε να προχωρούμε στην ένταξη και εκτέλεση νέων έργων/μελετών, σύμφωνα με τις αναπτυξιακές ανάγκες και προτεραιότητες της Περιφέρειάς μας.

Δυστυχώς, η απόφαση της κυβέρνησης στον προϋπολογισμό του 2018 να περικόψει επιπλέον το ήδη περικομμένο τα τελευταία χρόνια Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων των Περιφερειών κατά 20%, έρχεται να επισκιάσει και να αντισταθμίσει το θετικό βήμα από το «δειλό» ξεπάγωμα των επενδυτικών ΚΑΠ.

Όμως, δεν θα πρέπει να ξεγελιόμαστε. Ούτε το ΕΣΠΑ, ούτε το ΠΑΑ, ούτε το ΠΔΕ μπορούν να αποτελέσουν τη βάση του επενδυτικού και αναπτυξιακού προγράμματος μιας Περιφέρειας. Αυτά στην ουσία είναι ευρωπαϊκές και κρατικές χορηγήσεις, που προκύπτουν ως προϊόν της σκληρής δουλειάς, της σωστής προετοιμασίας και της συνεχούς διεκδίκησης της Περιφέρειάς μας.

Φυσικά, και είμαστε ευτυχείς που καταφέρνουμε να διασφαλίζουμε τους σημαντικούς αυτούς πόρους, αλλά ως προϊόν διεκδίκησης δεν καθορίζονται σε σταθερή βάση, ώστε να αποτελούν το θεμελιώδη μηχανισμό μιας στοχευμένης περιφερειακής ανάπτυξης.

Επιπλέον, η ευρωπαϊκή συγχρηματοδότηση υπόκειται σε συγκεκριμένους κανονισμούς και περιορισμούς, και έχει πολύ συγκεκριμένες στοχεύσεις και «επιλεξιμότητες», με αποτέλεσμα να μην μπορούν να καλύψουν όλες τις ανάγκες της περιοχής μας και των πολιτών μας.

Θα πρέπει πλέον το Κεντρικό Κράτος να πάρει μια ξεκάθαρη θέση για το μέλλον του θεσμού της αιρετής Περιφέρειας. Για εμάς, σταθερή διεκδίκησή μας είναι να περάσει ο θεσμός από την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση στην Περιφερειακή Διακυβέρνηση, με πραγματικές εξουσίες και πλήρης αυτοτέλεια πόρων (οικονομικών και ανθρωπίνων).

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Η εύρυθμη διοικητική λειτουργία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σχετίζεται άμεσα με του τομείς:

- Διαφάνειας και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
- Εξυπηρέτησης του Πολίτη
- Διοίκησης
- Οικονομικού – Δημοσιονομικού Ελέγχου

10.1 Διαφάνεια και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Ο τομέας της Διαφάνειας και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης αφορά:

- στην εκπόνηση στρατηγικής, μελέτης, ανάπτυξης, εγκατάστασης,
- στη συνεχή υποστήριξη των πληροφοριακών συστημάτων και δικτύων επικοινωνιών των Υπηρεσιών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας,
- στη διασφάλιση της τεχνικής και οργανωτικής διαλειτουργικότητας των συστημάτων πληροφορικής της Περιφέρειας, με αντίστοιχα συστήματα άλλων φορέων της Δημόσιας Διοίκησης,
- στη σχεδίαση της πολιτικής ασφάλειας των πληροφοριακών συστημάτων και στη μέριμνα για την οργάνωση και ακεραιότητα των πληροφοριακών δεδομένων,
- στην αξιοποίηση των διαθέσιμων οικονομικών πόρων για την ανάπτυξη και βελτίωση των υποδομών πληροφορικής και επικοινωνιών της Περιφέρειας και
- στη διασφάλιση της λειτουργίας των εφαρμογών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που συνδέονται με τη διαφάνεια των πράξεων των οργάνων και των Υπηρεσιών της Π.Δ.Ε..

Ειδικότερα, το 2017, επιτυχώς πραγματοποιήθηκε:

- Υιοθέτηση της χρήσης της τεχνολογίας της ψηφιακής υπογραφής από σημαντικό τμήμα των Υπηρεσιών και προσωπικού (30%) της Π.Δ.Ε.
- Υποστήριξη, συντήρηση και αντιμετώπιση βλαβών, εξασφάλιση της συνεχούς και ομαλής λειτουργίας των κεντρικών υπολογιστικών συστημάτων και των κεντρικών δικτυακών μονάδων στα Κέντρα Υπολογιστών σε Πάτρα, Μεσολόγγι, Αγρίνιο, Πύργο.
- Εξασφάλιση της συνεχούς λειτουργίας των δικτύων δεδομένων και φωνής όλων των κτηρίων της Π.Δ.Ε. και αδιάλειπτης σύνδεσης αυτών με το Εθνικό Δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ.

- Διαρκής υποστήριξη, συντήρηση, αναβάθμιση και εξασφάλιση της τήρησης των προδιαγραφών ασφάλειας και αποδοτικής λειτουργίας των υπολογιστικών συστημάτων και εφαρμογών λογισμικού των Υπηρεσιών της Π.Δ.Ε..
- Υποστήριξη και συντήρηση του κεντρικού ιστοτόπου της Π.Δ.Ε. (www.pde.gov.gr) και ενός συνόλου (άνω των 15) ιστοτόπων ειδικού σκοπού.
- Υποστήριξη και συντήρηση των υποδομών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου και εφαρμογών backoffice (λογιστήριο, μισθοδοσία, διαχείριση προσωπικού, κλπ.) της Π.Δ.Ε..
- Υποστήριξη του συνόλου των χρηστών των Υπηρεσιών της Π.Δ.Ε. σε επίπεδο χρήσης των εφαρμογών γραφείου, των εφαρμογών Backoffice (Λογιστική διαχείριση, Μισθοδοσία, Ηλεκτρονικό Πρωτόκολλο κτλ.), αλλά και πλήθους ειδικών εφαρμογών (Εφημερίδες, ΔΑΥΚ, DraftSight, OwnCloud, κτλ) που οι Υπηρεσίες λειτουργούν.
- Επέκταση της λειτουργικότητας της υπάρχουσας εφαρμογής Ηλεκτρονικού Πρωτοκόλλου έτσι ώστε να είναι δυνατή η ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων μεταξύ των Υπηρεσιών της Π.Δ.Ε. στη βάση της υπάρχουσας μελέτης και καταγραφής του «Κανονισμού Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων» του ΥπΔιΜΗΔ.
- Παροχή ευρυζωνικότητας σε Υπηρεσίες της Π.Δ.Ε. με την ένταξη κτηρίων (Γ.Δ. Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας) στο δίκτυο οπτικών ινών του Δήμου Πάτρας.
- Δημιουργία τεχνικών προδιαγραφών για την προμήθεια υπολογιστικού εξοπλισμού και λογισμικού που χρειάζονται οι Υπηρεσίες της Π.Δ.Ε., συμμετοχή του προσωπικού σε Επιτροπές Αξιολόγησης και Παρακολούθησης και Παραλαβής έργων Τ.Π.Ε.
- Μερική ανανέωση του πεπαλαιωμένου εξοπλισμού Η/Υ των Υπηρεσιών Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και Π.Ε. Ηλείας.
- Τυποποίηση διαδικασιών επαναφοράς από μερική ή ολική καταστροφή των κρίσιμων πληροφοριακών υποδομών μας (backoffice, ιστότοπος, κλπ.) και δοκιμή της αξιοπιστίας των διαδικασιών αυτών μετά την μετακίνηση των κεντρικών υποδομών backoffice στο Διοικητήριο Π.Ε. Ηλείας (Πύργος), συντήρηση και διαρκής αναβάθμιση των κεντρικών και εφεδρικών συστημάτων έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η Επιχειρησιακή Συνέχεια της Π.Δ.Ε. σε σχέση τα κεντρικά Πληροφοριακά Συστήματά της.
- Υποστήριξη της Ομάδας Διοίκησης Έργου (Ο.Δ.Ε.) του Διαύγεια, ένταξη νέων χρηστών, καθημερινοί συνεχείς έλεγχοι των αναρτούμενων πράξεων, συνεχής συντονισμός και συνεργασία με το σύνολο των πιστοποιημένων χρηστών με στόχο την ελαχιστοποίηση λαθών και παραλείψεων στην ανάρτηση διοικητικών πράξεων, συνεχής επικοινωνία με την κεντρική-

εποπτεύουσα Ο.Δ.Ε. του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης για την επίλυση δομικών προβλημάτων, υποστήριξη του ΕΣΗΔΗΣ και ΚΗΔΜΗΣ.

- Διαχείριση του κόμβου www.data.gov.gr για την ανάρτηση του συνόλου των ανοικτών δεδομένων των Υπηρεσιών της Π.Δ.Ε.

Διημερίδα για την καταπολέμηση της διαφθοράς

Η καταπολέμηση της διαφθοράς είναι διαρκής οριζόντιος στόχος, ο οποίος συμπίπτει και με τον εθνικό στόχο για ανάταξη της χώρας μας. Η διαφθορά υπονομεύει την πολιτική και τρώει τις σάρκες του δημοκρατικού μας συστήματος. Η καταπολέμηση της διαφθοράς είναι μείζον θέμα που αφορά τη Δημοκρατία, την αξιοπιστία της πολιτικής και το μέλλον μας.

Έτσι, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας φιλοξένησε στην αίθουσα του Περιφερειακού Συμβουλίου. Διημερίδα από τη Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (ΓΕ.Γ.ΚΑ.Δ) σε συνεργασία με το Φινλανδικό Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο HAUS, την Υπηρεσία Στήριξης Ευρωπαϊκών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (SRSS), στην οποία συμμετείχαν υπάλληλοι του Δημόσιου τομέα, διοικητικοί υπάλληλοι της ΠΔΕ, επιθεωρητές και ελεγκτές των αντίστοιχων Σωμάτων Δικαστών, Εισαγγελέων και Δικαστικών υπαλλήλων, Αστυνομικοί και προανακριτικοί υπάλληλοι, στελέχη του Σώματος Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης κ.α., και η οποία είχε ως αντικείμενο τη μεθοδολογία των ερευνών για τη διαλεύκανση αδικημάτων διαφθορών και οικονομικών εγκλημάτων.

Ψηφιακή Περιφέρεια

Με στόχο την άμεση διευκόλυνση των υπηρεσιών για να μπορεί ο πολίτης να εξυπηρετείται άμεσα, ενώ παράλληλα να περιοριστεί εντυπωσιακά το κόστος, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας εισέρχεται δυναμικά στη ψηφιακή εποχή, με την αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνίας (ΤΠΕ), για λειτουργία χωρίς χαρτί και μελάνι.

Έτσι, προχωρά στην υλοποίηση πιλοτικής εφαρμογής, ενώ υπήρξε και σύσκεψη υπό τον Περιφερειάρχη για το ψηφιακό σχεδιασμό της Περιφέρειάς μας, έτσι ώστε να υπάρξει:

- **Σημαντική μείωση** (μέχρι και 90%) του άμεσου και έμμεσου κόστους που δημιουργεί η χρήση, διακίνηση, διαχείριση και υπογραφή συμβατικών έντυπων εγγράφων – εκτιμάται σε > 1.000€ ανά εργαζόμενο ετησίως σε δημόσιους φορείς σύμφωνα με μελέτη του IOBE (6/2015)

- **Επιτάχυνση πάσης φύσης γραφειοκρατικών διαδικασιών** – μπορεί να μειωθεί ο χρόνος διεκπεραίωσης υποθέσεων μέχρι και 80%.
- **Πλήρη αυτοματοποίηση και προτυποποίηση** των εργασιών των υπαλλήλων.
- **Παρακολούθηση της απόδοσης και της επίδοσης των υπηρεσιών** αναφορικά με την εξυπηρέτηση πολιτών και επιχειρήσεων.
- **Πλήρη και ολοκληρωμένη ηλεκτρονική επικοινωνία και συναλλαγή των πολιτών και επιχειρήσεων** με την Περιφέρεια με απόλυτα έγκυρο και άμεσο τρόπο: ο πολίτης/η επιχείρηση μπορεί να παραλαμβάνει στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο που έχει δηλώσει κάθε έγγραφο που αφορά την ικανοποίηση του οποιουδήποτε αιτήματος του, είτε αυτό έχει υποβληθεί ηλεκτρονικά είτε με συμβατικό τρόπο και το οποίο θα φέρει έγκυρη ψηφιακή υπογραφή.
- Μια ηλεκτρονική υποδομή μέσω της οποίας μπορεί να επιτευχθεί η **ολοκλήρωση όλων των πληροφοριακών συστημάτων**, που με οποιοδήποτε τρόπο δημιουργούν έγγραφα που απαιτούν έγκριση και υπογραφές από ατομικά ή συλλογικά όργανα και να παρέχει σε κάθε επίπεδο της Διοίκησης τη συνολική εικόνα της πορείας και της εξέλιξης θεμάτων και υποθέσεων.
- Να καταστήσει την Περιφέρεια απόλυτα συμβατή με το εθνικό και ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο και την επικείμενη υποχρεωτική χρήση ψηφιακής υπογραφής (N3971, N4412 και N4440/2016).

10.2 Εξυπηρέτηση του Πολίτη

Γενικά

Ο σχεδιασμός και ο συντονισμός δράσεων για το σύνολο των υπηρεσιών της Περιφέρειας με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη, καθώς και η εισήγηση οργανωτικών μέτρων που είναι αναγκαία για τη βελτίωση της απόδοσης των υπηρεσιών της Περιφέρειας, αποτελούν τους κύριους στόχους της Περιφέρειας μας.

Για το έτος 2017, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι εξυπηρετήθηκαν ενενήντα επτά (97) πολίτες, μέσω ηλεκτρονικών αιτημάτων, τα οποία προωθήθηκαν στις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας, προκειμένου να δοθούν οι κατάλληλες πληροφορίες σε αυτούς, καθώς επίσης διακόσιοι είκοσι τέσσερις (224) πολίτες αυτοπροσώπως, συζήτησαν και αιτήθηκαν την επίλυση των προβλημάτων τους.

Για όσα από αυτά αφορούσαν Υπηρεσίες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, είτε επιλυθήκαν είτε δρομολογήθηκε η επίλυσή τους. Για θέματα αρμοδιότητας άλλων φορέων (τα οποία ήταν και τα περισσότερα) εκτός Περιφέρειας, η Περιφέρεια, μέσω της αρμόδιας Διεύθυνσης, είτε παρείχε πληροφόρηση για το που να απευθυνθεί ο πολίτης είτε μεσολαβούσε απευθείας, όπου ήταν δυνατόν.

Μεταφορές και Επικοινωνίες

Με συστηματική προσπάθεια και μεθοδικότητα αντιμετωπίστηκαν και αυτή τη χρονιά τα θέματα αιχμής στον Τομέα Μεταφορών και Επικοινωνιών, βάσει διαρθρωτικών αλλαγών και εισαγωγής νέων μεθόδων λειτουργίας, που σταδιακά ενσωματώνονται στην καθημερινότητα. Έχει επιτευχθεί ομοιόμορφος και ενιαίος τρόπος λειτουργίας και αντιμετώπισης θεμάτων και προβλημάτων από όλες τις οργανικές μονάδες.

Ταυτόχρονα εκ των εισπραττομένων παραβόλων μεταβιβάσεων και αδειοδοτήσεων οχημάτων το Μ-Ε συνεισφέρει σημαντικά στην οικονομική ενίσχυση πόρων της ΠΔΕ με ποσό περί τα 3.000.000 €.

Στα πλαίσια συνεχούς προσπάθειας βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες, αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της ΠΔΕ ψηφιακή εφαρμογή, συνεχώς επικαιροποιούμενη, με οδηγίες, έντυπα, δικαιολογητικά, που αφορούν στο σύνολο δράσεων του Μ-Ε. Συνεχίζεται και επεκτείνεται και βελτιώνεται η ενημέρωση των πολιτών μέσω ψηφιακών μηνυμάτων SMS, για την έκδοση διπλώματος

οδήγησης. Με ανάλογη ψηφιακή εφαρμογή ενημερώνονται οι ιδιοκτήτες οχημάτων για τον απαιτούμενο τεχνικό έλεγχο, από τα ΚΤΕΟ (υπενθύμιση με SMS).

Στο 2017 διεξήχθη ομαλά, χωρίς προβλήματα, ο ανά 2-ετία πραγματοποιούμενος διαγωνισμός χορήγησης νέων αδειών επιβατικών οχημάτων δημοσίας χρήσεως (ΕΔΧ και ΕΔΧ-ΕΔΜΙΣΘ-ΑμΕΑ) σε επίπεδο ΠΔΕ. Πρόσφατα, μετά από προμήθεια του Υπουργείου, έχουν χορηγηθεί στις επί μέρους υπηρεσίες μας, συσκευές ηλεκτρονικά αναγνώσιμου σήματος (ΗΑΣ), που αφορούν στον έλεγχο ΦΔΧ και ειδικών τουριστικών λεωφορείων και είναι στην φάση ενεργοποίησης. Έχουν ολοκληρωθεί οι εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις όλων των ανά την ΠΔΕ πρατηρίων υγρών καυσίμων με την εγκατάσταση συστήματος ελέγχου εισροών-εκροών.

Ανάπτυξη

Η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες αναβαθμίστηκαν, βελτιώθηκαν και ενισχύθηκαν υιοθετώντας μέτρα που συνάδουν με ένα σύγχρονο μοντέλο δημόσιας διοίκησης, το οποίο αποσκοπεί στην επίτευξη του μεγαλύτερου δυνατού αποτελέσματος (κοινωνικό όφελος), με την ελαχιστοποίηση των κοινωνικών αντιδράσεων.

Ειδικότερα:

- Πραγματοποιήθηκε νέα καταγραφή της συνολικής υφιστάμενης κατάστασης εικόνας μαζί με σύντομο ιστορικό, για τις λατομικές περιοχές και τα λειτουργούντα λατομεία αδρανών υλικών και στις τρεις Περιφερειακές Ενότητες.

Διατυπώθηκε και στάλθηκε στο Υπουργείο Ενέργειας & Περιβάλλοντος, πρόταση για την τροποποίηση της υπό διαβούλευσης λατομικής νομοθεσίας, όσον αφορά τη μείωση της επιτρεπόμενης απόστασης των λατομικών ζωνών από τα όρια οικισμών, ώστε να καταστεί δυνατός ο εντοπισμός λατομικών περιοχών από τις αρμόδιες επιτροπές, ιδίως στην ΠΕ Αχαΐας όπου κυρίως έχει εντοπιστεί πρόβλημα.

- Κωδικοποιήθηκε η νομοθεσία & οι αρμοδιότητες στον τομέα των Φυσικών Πόρων, Ενέργειας και Βιομηχανίας και τυποποιήθηκαν όλα τα έντυπα, δικαιολογητικά και αποφάσεις σε ό,τι αφορά την αδειοδότηση των επιχειρήσεων και των τεχνικών επαγγελματιών (άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας Βιομηχανιών – Βιοτεχνιών και εργαστηρίων , επαγγελματικές άδειες - άδειες άσκησης τεχνικών επαγγελματιών: ηλεκτρολογικών, ψυκτικών, υδραυλικών εγκαταστάσεων κλπ) όπως και

τα δικαιολογητικά για την καταχώρηση Πράξεων και Στοιχείων των Α.Ε. Όλα τα παραπάνω είναι ψηφιοποιημένα και εύχρηστα τόσο για τους υπαλλήλους των Π.Ε. όσο και για τους ενδιαφερόμενους επαγγελματίες.

- Έγιναν έλεγχοι:
 - σε καταστήματα τροφίμων, μαζικής εστίασης, και πρατήρια υγρών καυσίμων καθώς και σε κυλικεία σχολικών μονάδων για την εφαρμογή της αγορανομικής διάταξης 7/2009.
 - της αγοράς για κυκλοφορία επικίνδυνων ειδών.
 - σε εμπορικά καταστήματα πώλησης ειδών ένδυσης- υπόδησης προκειμένου να διαπιστωθεί η εφαρμογή των διατάξεων περί προσφορών- εκπτώσεων και λοιπών αγορανομικών διατάξεων.
- Καθημερινή παρακολούθηση του παρατηρητηρίου τιμών υγρών καυσίμων (www.fuelprices.gr). για την συστηματική ενημέρωσή του από τους υπόχρεους πρατηριούχους.
- Καταγραφή ζημιών που υπέστησαν οι επιχειρήσεις από τις πλημμύρες στις περιοχές Αγρινίου και Μεσολογγίου τον Δεκέμβρη του 2017.

10.3 Διοίκηση

Ο τομέας της Διοίκησης αφορά:

- στη διοικητική υποστήριξη των υπηρεσιών της Περιφέρειας,
- στη συνδρομή των οργάνων των υπηρεσιών αυτών για την εκπλήρωση των στόχων τους και της αποστολής τους,
- στο σχεδιασμό και την επίβλεψη εφαρμογής βελτιώσεων στη διοικητική τους οργάνωση,
- στην επεξεργασία στοιχείων για την εκτίμηση των αναγκών των υπηρεσιών σε προσωπικό,
- στη διαχείριση όλων των θεμάτων διοίκησης προσωπικού, καθώς και
- στην εύρυθμη λειτουργία των συλλογικών οργάνων της Περιφέρειας,

Ειδικότερα, το 2017, υλοποιήθηκαν διοικητικές ενέργειες στους παρακάτω τομείς:

Πρακτική άσκηση στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης υποστηρίζεται θερμά από την Περιφέρεια η οποία με σχετικές αποφάσεις του Περιφερειακού Συμβουλίου προσέφερε συνολικά για το έτος 2017 περίπου διακόσιες θέσεις προκειμένου σπουδαστές διαφόρων εκπαιδευτικών δομών να πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση. Ειδικότερα:

i. Ασκούμενοι δικηγόροι

Στο πλαίσιο του αναμορφωμένου Κώδικα Δικηγόρων (ν.4194/2013) προγραμματίστηκε και υλοποιήθηκε η έναρξη πρακτικής άσκησης έξι (6) ασκούμενων δικηγόρων στη Νομική Υπηρεσία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (τέσσερις στην Πάτρα και δυο στο Γραφείο Νομικής Υπηρεσίας Αιτωλοακαρνανίας), για έξι (6) μήνες με δυνατότητα παράτασης για επιπλέον διάστημα έξι (6) μηνών μετά από αίτηση του υποψηφίου και την αποδοχή της παράτασης από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Ο ίδιος αριθμός ασκούμενων δικηγόρων θα πραγματοποιήσει την πρακτική του άσκηση στη Νομική Υπηρεσία της Περιφέρειας και για το έτος 2018.

ii. Μαθητεία ΟΑΕΔ

Κατόπιν συνεργασίας με τον ΟΑΕΔ και τις υπηρεσίες της Περιφέρειας, προγραμματίστηκε και αποφασίστηκε στο Περιφερειακό Συμβούλιο η έγκριση πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης δέκα

επτά (17) σπουδαστών της ΕΠΑΣ Μαθητείας ΟΑΕΔ έως την 30.6.2019, ήτοι, εννέα (9) σπουδαστές στην Αχαΐας και οκτώ (8) σπουδαστές στην Αιτωλοακαρνανία.

Για το έτος 2018 ο προγραμματισμός θα είναι να αυξηθεί ο αριθμός των σπουδαστών που θα πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση στο Φορέα μας, πάντα στο πλαίσιο των δυνατοτήτων μας και υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική ΚΥΑ θα εγκρίνει τον αριθμό αυτό.

iii. ΕΠΑΛ Μεταλυκειακό έτος – Τάξη Μαθητείας

Η εκπαιδευτική δομή ΕΠΑ.Λ.- Μεταλυκειακό έτος - Τάξη Μαθητείας είναι ένας νέος θεσμός πρακτικής άσκησης που εφαρμόστηκε για πρώτη φορά από το σχολικό έτος 2016-2017.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο με αντίστοιχες αποφάσεις του, κατόπιν σχετικών ενεργειών της Διεύθυνσης Διοίκησης, ενέκρινε είκοσι (20) θέσεις μαθητών των ΕΠΑ.Λ. Μεταλυκειακό Έτος - Τάξη Μαθητείας για να πραγματοποιήσουν την εννεάμηνη πρακτική τους άσκηση ως εξής: πέντε (5) για την Π.Ε. Αχαΐας, πέντε (5) για την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και δέκα (10) για την Π.Ε. Ηλείας.

Ο στόχος για το έτος 2018 είναι να αυξηθεί ο αριθμός των μαθητών που θα πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση στο πλαίσιο αυτής της εκπαιδευτικής δομής.

iv. Πρακτική ΤΕΙ

Κατόπιν ενεργειών της Διεύθυνσης Διοίκησης, με την υπ' αριθ. 96264/Ζ1/9-6-2017 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 2183/τ.Β'/27-6-2017) «Καθορισμός θέσεων πρακτικής άσκησης φοιτητών Τ.Ε.Ι. στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας» καθορίστηκαν τριάντα (30) θέσεις πρακτικής άσκησης φοιτητών Τ.Ε.Ι. ανά εξάμηνο για όλα τα έτη εκκινώντας από την 1-7-2017 έως και το τελευταίο εξάμηνο του έτους 2021 στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και συγκεκριμένα 10 (δέκα) φοιτητές ανά εξάμηνο για την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, 10 (δέκα) φοιτητές ανά εξάμηνο για την Π.Ε. Αχαΐας και 10 (δέκα) φοιτητές ανά εξάμηνο για την Π.Ε. Ηλείας.

v. Πρακτική ΑΕΙ

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετέχει στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση του Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων με το οποίο πραγματοποιείται η πρακτική άσκηση φοιτητών Α.Ε.Ι. μέσω του Συστήματος Κεντρικής Υποστήριξης της Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών Α.Ε.Ι. «ΑΤΛΑΣ» στο οποίο καταχωρούνται από την Περιφέρεια οι ειδικότητες μετά από εκδήλωση ενδιαφέροντος και κατάθεσης σχετικού αιτήματος των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων.

Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, για το έτος 2017, πραγματοποίησαν την πρακτική τους άσκηση είκοσι τρεις (23) φοιτητές, ήτοι για την Π.Ε. Αχαΐας (17), για την Π.Ε. Ηλείας (2) και για την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας (4).

vi. Πρακτική ΙΕΚ

Με την υπ' αριθ.Ζ/1802/6-2-1996 (Φ.Ε.Κ. 104/τ.Β'/1996) Υπουργική Απόφαση «Πρακτική Άσκηση απόφοιτων Ι.Ε.Κ.», καθιερώνεται προαιρετική πρακτική άσκηση ενός εξαμήνου των αποφοίτων των Ι.Ε.Κ. που περάτωσαν το τελευταίο εξάμηνο, σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις. Με βάση την ανωτέρω το Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας με την υπ' αριθ.129/31-10-2016 Απόφασή του (ΑΔΑ: 7ΝΕΧ7Λ6-ΨΕ4) ενέκρινε την πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης για πενήντα πέντε (55) σπουδαστές Δημοσίων και Ιδιωτικών Ι.Ε.Κ. ως εξής: είκοσι πέντε (25) για τις υπηρεσίες της έδρας και της Π.Ε. Αχαΐας, δεκαπέντε (15) για τις υπηρεσίες της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και δεκαπέντε (15) για τις υπηρεσίες της Π.Ε. Ηλείας.

Μέχρι στιγμής έχει ολοκληρωθεί η πρακτική άσκηση τριών αποφοίτων ΙΕΚ, ενώ για το έτος 2018 ο στόχος είναι ο αριθμός αυτός να αυξηθεί.

Ανθρώπινο δυναμικό

i. Προσλήψεις

Στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού προγραμματίστηκε και υλοποιήθηκε:

- η πρόσληψη δυο υπαλλήλων ορισμένου χρόνου (8 μήνες) και παράλληλα, πραγματοποιήθηκε η πρόσληψη πενήντα ατόμων με συμβάσεις ορισμένου χρόνου διάρκειας δυο μηνών, για την αντιμετώπιση πρόσκαιρων και εκτάκτων αναγκών των τεχνικών υπηρεσιών της έδρας και Π.Ε. Αχαΐας.
- η πρόσληψη δυο υπαλλήλων ορισμένου χρόνου (8 μήνες) και παράλληλα, πραγματοποιήθηκε η πρόσληψη είκοσι οκτώ ατόμων με συμβάσεις ορισμένου χρόνου διάρκειας δυο μηνών, για την αντιμετώπιση πρόσκαιρων και εκτάκτων αναγκών των τεχνικών υπηρεσιών της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας.
- η πρόσληψη δυο υπαλλήλων ορισμένου χρόνου (8 μήνες) και παράλληλα, πραγματοποιήθηκε η πρόσληψη δέκα πέντε ατόμων με συμβάσεις ορισμένου χρόνου διάρκειας δυο μηνών, για την αντιμετώπιση πρόσκαιρων και εκτάκτων αναγκών των τεχνικών υπηρεσιών της Π.Ε. Ηλείας.

Επιπλέον, ολοκληρώθηκε ο διορισμός δέκα μονίμων υπαλλήλων που εκκρεμούσαν από παλαιές προκηρύξεις.

Παράλληλα, έχει ήδη προγραμματιστεί από το έτος 2017 και θα υλοποιηθεί έως το τέλος Ιανουαρίου του τρέχοντος έτους:

- η πρόσληψη τεσσάρων υπαλλήλων ορισμένου χρόνου (8 μήνες) για τις υπηρεσίες της έδρας και της Π.Ε. Αχαΐας, ενώ ληφθεί απόφαση στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού από το Περιφερειακό Συμβούλιο για την πρόσληψη επιπλέον είκοσι (20) υπαλλήλων ορισμένου χρόνου (8 μήνες) για τις υπηρεσίες της Περιφέρειας.
- η πρόσληψη δυο υπαλλήλων ορισμένου χρόνου (8 μήνες) για τις υπηρεσίες της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας.
- η πρόσληψη δυο υπαλλήλων ορισμένου χρόνου (8 μήνες) για τις υπηρεσίες της Π.Ε. Ηλείας.

Τέλος, ενόψει του επόμενου διαγωνισμού της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, εστάλη αίτημα στο αρμόδιο υπουργείο για την στελέχωση των υπηρεσιών της Περιφέρειας με είκοσι αποφοίτους της ΚΣΤ' σειράς της ΕΣΔΔΑ.

ii. Μετατάξεις

Ολοκληρώθηκαν οι μετατάξεις έξι υπαλλήλων στις υπηρεσίες της έδρας και της Π.Ε. Αχαΐας με τις προϋσχύουσες του ν.4440/2016 διατάξεις. Τέσσερις από αυτές, πραγματοποιήθηκαν κατόπιν σχετικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη στελέχωση της Οικονομικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας μετά τη μεταφορά αρμοδιοτήτων από τις Δ.Ο.Υ.

Επίσης, ολοκληρώθηκαν οι μετατάξεις οκτώ υπαλλήλων στις υπηρεσίες της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και πέντε υπαλλήλων στις υπηρεσίες της Π.Ε. Ηλείας με τις προϋσχύουσες του ν.4440/2016 διατάξεις, καθώς και δυο υπαλλήλων προς άλλους φορείς,

Παράλληλα, στο πλαίσιο της έναρξης εφαρμογής του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας (Ε.Σ.Κ.) που καθιερώθηκε με τον ίδιο νόμο, εστάλη αίτημα για έγκριση στο αρμόδιο Υπουργείο για την μετάταξη εξήντα υπαλλήλων στην Περιφέρεια. Το αίτημα βεβαίως δεν τέθηκε προς έγκριση καθότι κατά την έναρξη του Α' κύκλου κινητικότητας, δεν υφίστανται όλες οι προϋποθέσεις του νόμου εκ μέρους του φορέα μας.

Ο στόχος για το έτος 2018 είναι η συμμετοχή της Περιφέρειας στους επόμενους κύκλους του Ε.Σ.Κ., η κατάθεση αιτήματος για μετατάξεις βάσει της ιεράρχησης των αναγκών των υπηρεσιών και η ολοκλήρωση της διαδικασίας για τις θέσεις που θα εκδηλωθεί ενδιαφέρον.

iii. Επιμόρφωση υπαλλήλων

Για το έτος 2017, προγραμματίστηκαν και πραγματοποιήθηκαν δυο σεμινάρια κλειστού τύπου σε συνεργασία με την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, ενώ παράλληλα κατατέθηκαν τέσσερα αιτήματα προς το ΙΝΕΠ, μέσω της ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας, για την υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων αποκλειστικά για τους υπαλλήλους της Περιφέρειας, χωρίς όμως ανταπόκριση.

Για το έτος 2018, ο στόχος είναι να πραγματοποιηθούν περισσότερα στοχευμένα σεμινάρια κλειστού τύπου για τους υπαλλήλους της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, σε αντικείμενα όπως η ασφάλεια και η υγιεινή στους χώρους εργασίας, η διαδικασία των δημοσίων συμβάσεων κλπ.

Περιγράμματα θέσεων εργασίας

Στο πλαίσιο της έναρξης εφαρμογής του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας του ν.4440/2016, από τη Διεύθυνση Διοίκησης πραγματοποιήθηκε ο συντονισμός των ενεργειών για την επεξεργασία και τη σύνταξη των ειδικών περιγραμμάτων θέσεων εργασίας στο σύνολο των οργανικών θέσεων του Φορέα, σύμφωνα με τις οδηγίες και τις εγκυκλίους του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του Υπουργείου Εσωτερικών, σε συνεργασία με υπηρεσιακούς παράγοντες της Περιφέρειας.

Τροποποίηση Ο.Ε.Υ.

Η Διεύθυνση Διοίκησης, στο πλαίσιο των νέων αρμοδιοτήτων που μεταφέρθηκαν στις Περιφέρειες με τις διατάξεις των νόμων 4456/2017 (σύσταση και εν γένει λειτουργία των ΤΟΕΒ) και 4445/2017 (σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία των Περιφερειακών Παρατηρητηρίων Κοινωνικής Ένταξης), προχώρησε στη σύνταξη της μελέτης αναγκαιότητας και στη σχετική εισήγηση στο Περιφερειακό Συμβούλιο για την απαραίτητη τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 241 του ν.3852/2010.

Ιατρός Εργασίας

Εντός του έτους 2017 προγραμματίστηκε για πρώτη φορά η πρόσληψη Ιατρού Εργασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3850/2010. Το Περιφερειακό Συμβούλιο ενέκρινε την πρόσληψη ιατρού εργασίας

για το προσωπικό της έδρας και της Π.Ε. Αχαΐας, καθώς και της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και της Π.Ε. Ηλείας με σύμβαση παροχής υπηρεσιών για ένα έτος, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Στόχος είναι το έτος 2018 να ολοκληρωθεί η ανωτέρω διαδικασία και παράλληλα να προετοιμαστεί η εισήγηση για την έγκριση πρόσληψης ιατρού εργασίας με την ίδια διαδικασία για τα επόμενα δυο έτη.

Αξιολόγηση προσωπικού

Το έτος 2017 πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά η εφαρμογή του νέου συστήματος αξιολόγησης του προσωπικού σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4369/2016. Παράλληλα, στόχος για το έτος 2018 είναι να ολοκληρωθεί η διαδικασία εντός της Ειδικής Επιτροπής Αξιολόγησης και να υπάρξει συνέχεια στη διαδικασία του νέου συστήματος αξιολόγησης του προσωπικού.

10.4 Οικονομικός – Δημοσιονομικός Έλεγχος

Ο τομέας του Οικονομικού – Δημοσιονομικού Ελέγχου αφορά κυρίως :

- στη συγκέντρωση και επεξεργασία των αναγκαίων στοιχείων για την κατάρτιση, τροποποίηση και παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού της Περιφέρειας, του απολογισμού και κάθε οικονομικής κατάστασης,
- στη διενέργεια των δημοσιονομικών δεσμεύσεων, ο έλεγχος, εκκαθάριση και εντολή πληρωμής όλων των δαπανών της Περιφέρειας.
- στην καταγραφή, αξιοποίηση και προστασία της περιουσίας της Περιφερειακής Ενότητας, στην οποία βρίσκεται η έδρα της Περιφέρειας,
- στην αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων δημιουργίας και απόκτησης εσόδων,
- στην πληρωμή κάθε είδους δαπάνης και στη λογιστική και ταμειακή διαχείριση,
- στην εκκαθάριση της μισθοδοσίας και των πάσης φύσεως αποδοχών του προσωπικού και της αντιμισθίας των αιρετών εκπροσώπων, και
- στην κατάρτιση και εκτέλεση του προγράμματος προμηθειών και την τήρηση των απαιτούμενων αρχείων, βιβλίων και στοιχείων.

11.1 Διπλωματικές Επαφές

Μέσα στο 2017 υπήρξαν οι εξής επαφές και συναντήσεις με ξένους διπλωμάτες και αξιωματούχους:

- Στις 1/2/2017, στη Βαρκελώνη, ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, συναντήθηκε με τον **Υπουργό Εξωτερικών, Θεσμικών Σχέσεων και Διαφάνειας της Κυβέρνησης της Καταλονίας**, Ραούλ Ρομέβα Ι Ρουέντα. Η συνάντηση έγινε στο περιθώριο της συνεδρίασης του Πολιτικού Γραφείου της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR. Ο Υπουργός υποδέχθηκε αντιπροσωπεία του Πολιτικού Γραφείου με επικεφαλής τον Περιφερειάρχη και Πρόεδρο της Διαμεσογειακής, και συζήτησαν για τις σημαντικές προκλήσεις τόσο στη Μεσόγειο ειδικότερα, όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση γενικότερα.
-
- Στις 21/2/2017 στην Πάτρα, ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, δέχθηκε τη νέα **Πρέσβη της Μεγάλης Βρετανίας στην Ελλάδα**, Κέιτ Σμιθ, και την **Υποπρόξενο της Μεγάλης Βρετανίας**, Μαριζάν Μόρφου – Καρατζά. Στη συνάντηση συμμετείχε και ο Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ανάπτυξης και Επιχειρηματικότητας, Κωνσταντίνος Καρπέτας. Οι μακράιωνες εμπορικές και πολιτιστικές σχέσεις που συνδέουν τη Μεγάλη Βρετανία και την Ελλάδα, αλλά και η στενή συνεργασία που έχει η Πρεσβεία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας όλα αυτά τα χρόνια, απασχόλησαν τη συνάντηση. Ιδιαίτερη αναφορά υπήρξε στη Δυτική Ελλάδα ως έναν ιδιαίτερα δημοφιλή τουριστικό προορισμό και για τους Βρετανούς, αφού αποτελεί πόλο έλξης τόσο η φυσική ομορφιά της περιοχής μας, με τις παραλίες της, όσο και το υψηλό πολιτιστικό της απόθεμα εξαιτίας της Αρχαίας Ολυμπίας και των άλλων αρχαιολογικών μνημείων που διαθέτει.
-

- Στις 16/3/2017 στην Πάτρα, ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, συναντήθηκε με τον **Πρέσβη της Δημοκρατίας της Κορέας στην Ελλάδα**, Αν Γιόνγκ Τζίπτη, και τον **Πρόξενο της Δημοκρατίας της Κορέας στην Πάτρα**, Σπύρο Φιλιππάκη. Στη συνάντηση συμμετείχαν και ο Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ανάπτυξης και Επιχειρηματικότητας, Κωνσταντίνος Καρπέτας, και η Εκτελεστική Γραμματέας, Διονυσία Μαράτου. Στο επίκεντρο της συνάντησης τέθηκαν σημαντικά ζητήματα που αφορούν και τις δύο πλευρές και συγκεκριμένα η αγροδιατροφή, ο τουρισμός και ο πολιτισμός, καθώς επίσης και η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και η ενίσχυση της καινοτομίας. Επίσης, συζητήθηκε η Αφή της Φλόγας για την Χειμερινή Ολυμπιάδα 2018 στην Νότια Κορέα.
-
- Στις 29/4/2017 στην Πάτρα, ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, συναντήθηκε με **αντιπροσωπεία του Διοικητικού Συμβουλίου των Διεθνών Παιδικών Αγώνων (ICG)** με επικεφαλής τον Πρόεδρο, Torsten Rasch. Βασικό θέμα της συνάντησης ήταν η συνεργασία που έχει ξεκινήσει για τη δημιουργία μιας μόνιμης εκδήλωσης, σε περιοδική βάση, στην Αρχαία Ολυμπία, με έμφαση πέρα από τον αθλητισμό και στον πολιτισμό και στο αθλητικό ιδεώδες, καθώς και το αίτημα της Περιφέρειας προς την ICG για να παρελαύνει πρώτη η Ελληνική αποστολή κατά στις τελετές έναρξης και λήξης των αγώνων, όπως συμβαίνει και με τους Ολυμπιακούς Αγώνες.
-
- Στις 15/5/2017 στην Πάτρα, ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, συναντήθηκε με τον **Γάλλο Πρέσβη στην Ελλάδα**, Christophe Chantepy. Στη συνάντηση συμμετείχαν και ο Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ανάπτυξης και Επιχειρηματικότητας, Κωνσταντίνος Καρπέτας, και η Εκτελεστική Γραμματέας, Διονυσία Μαράτου. Οι κοινές πολιτικές που μπορούν να χαραχθούν μέσα από τη διαρκή συνεργασία σε σημαντικούς τομείς, όπως ο τουρισμός, η αγροτική οικονομία, η έρευνα και η καινοτομία, συζητήθηκαν στη διάρκεια της συνάντησης. Επίσης συζητήθηκαν θέματα για την ευρωπαϊκή συνοχή και την κρίση που την ταλανίζει το τελευταίο
-

χρονικό διάστημα την Ενωμένη Ευρώπη. Επίσης, διερευνήθηκε η συμμετοχή της Πρεσβείας της Γαλλίας στο επερχόμενο Διεθνές Επιχειρηματικό Συνέδριο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

- Στις 21/7/2017 στην Πάτρα, ο Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Αχαΐας, Γρηγόρης Αλεξόπουλος, συναντήθηκε με τον **Πρέσβη των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, Geoffrey Ryatt**, ο οποίος συνοδευόταν από στελέχη του οικονομικού τμήματος της Πρεσβείας, και συζήτησαν θέματα διμερούς ενδιαφέροντος του αναπτυξιακού, του οικονομικού και του τουριστικού τομέα.

- Στις 22/9/2017 στην Πάτρα, ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, υποδέχθηκε **αντιπροσωπεία από την πόλη Σάντα Μπάρμπαρα της Καλιφόρνια των ΗΠΑ** με επικεφαλής τον **Πρόεδρο του οργανισμού των αδελφοποιημένων πόλεων της Νότιας Καλιφορνίας, Gil Garcia**. Στη συνάντηση συμμετείχε και ο Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ανάπτυξης και Επιχειρηματικότητας, Κωνσταντίνος Καρπέτας. Συζητήθηκαν η ενίσχυση της συνεργασίας τόσο μεταξύ των δύο Δήμων και του επιχειρηματικού κόσμου, όσο και των τοπικών κοινωνιών γενικότερα.

- Στις 27/11/2017 στην Πάτρα, ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, δέχθηκε το **Γερμανό Πρέσβη στην Ελλάδα, Γενς Πλέτνερ**, τον **Πρόξενο της Γερμανίας στην Πάτρα, Ανδρέα Παπαδόπουλο**, και τη **Γκιζέλα Πετροπούλου της Γερμανικής Πρεσβείας**. Στη συνάντηση συμμετείχε και ο Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ανάπτυξης και Επιχειρηματικότητας, Κωνσταντίνος Καρπέτας. Συζητήθηκαν ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος και ιδιαίτερα μίλησαν για θέματα έρευνας και καινοτομίας, με αφορμή και την επίσκεψη του κ. Πλέτνερ στην Επιστημονικό Πάρκο Πατρών, όπου η Γερμανία χρηματοδοτεί δύο επιχειρήσεις, που λειτουργούν εκεί. Στην συνέχεια ο Γερμανός Πρέσβης και ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας μετέβησαν σε ξενοδοχείο του Ρίου, όπου κήρυξαν την έναρξη των εργασιών διήμερου σεμιναρίου της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας του Βερολίνου και του Ελληνικού

Ιδρύματος Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν σήμερα τα ΜΜΕ.

- Στις 6/12/2017 στην Πάτρα, ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, συναντήθηκε με τον **Πρέσβη του Καναδά στην Ελλάδα, Κιθ Μόριλ**, την **Υπεύθυνη Πολιτικών και Δημοσίων Υποθέσεων της Υπηρεσίας Εξωτερικής Πολιτικής και Διπλωματίας του Καναδά, Ζωή Δελήμπαση**, και τη **Σύμβουλο Πολιτικών, Οικονομικών και Δημοσίων Σχέσεων της Πρεσβείας του Καναδά, Ντέπη Ντεροζιέ**. Στη συνάντηση συμμετείχε και ο Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ανάπτυξης και Επιχειρηματικότητας, Κωνσταντίνος Καρπέτας. Συζητήθηκαν η διασύνδεση της έρευνας με την επιχειρηματικότητα και ιδιαίτερα ο ρόλος που διαδραματίζει η Περιφέρεια στη σύνδεση του Πανεπιστημίου και των ερευνητικών ιδρυμάτων με την παραγωγή. Ακόμα συζητήσαν για τη Συνολική Οικονομική Εμπορική Συμφωνία (CETA) μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Καναδά, η οποία προσφέρει νέες ευκαιρίες εξαγωγών προς τον Καναδά στις επιχειρήσεις κάθε μεγέθους της ΕΕ, ενώ ο κ. Μόριλ επιβεβαίωσε το σταθερό ενδιαφέρον του Καναδά για επενδύσεις στην Ελλάδα.
- Στις 7/12/2017 στην Πάτρα, ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, συναντήθηκε τη **Πρέσβη της Σλοβακίας στην Ελλάδα, Ιβέτα Ιρίτσοβα**, και τον **Επίτιμο Πρόξενο της Σλοβακίας στην Πάτρα, Φαίδωνα Κουνινιώτη**. Στη συνάντηση συμμετείχε και ο Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ανάπτυξης και Επιχειρηματικότητας, Κωνσταντίνος Καρπέτας. Στο επίκεντρο της συνάντησης βρέθηκαν τα ισχυρά πλεονεκτήματα της Δυτικής Ελλάδας και ιδιαίτερα ο πλούτος της περιοχής σε ιαματικές πηγές και προοπτικές τουριστικής ανάπτυξης μέσα από επενδύσεις στον τουρισμό ευεξίας, καθώς και η υψηλή συγκέντρωση πανεπιστημιακών και ερευνητικών ιδρυμάτων στην περιοχή.

11.2 Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Όργανα

11.2.1 Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (Committee of Regions, CoR)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (ΕτΠ) είναι τόσο μια πολιτική συνέλευση των περιφερειακών και τοπικών αντιπροσώπων της ΕΕ, όσο και ένα επίσημο συμβουλευτικό σώμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που δημιουργήθηκε το 1992 από τη *Συνθήκη του Μάαστριχ* και ο ρόλος και η λειτουργία της καθορίζονται λεπτομερώς στη *Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)* και τον *Εσωτερικό Κανονισμό της ΕτΠ*.

Αποστολή της είναι η ενσωμάτωση των απόψεων των Περιφερειακών και των Τοπικών Αρχών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ψηφίζει πολιτικές συστάσεις για τις ευρωπαϊκές στρατηγικές και συμμετέχει στην εκπόνηση της κοινοτικής νομοθεσίας, αφού αφενός η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο της Ε.Ε. υποχρεούνται από τις Συνθήκες να ζητούν τη γνωμοδότηση της ΕτΠ όποτε διατυπώνονται νέες προτάσεις σε τομείς που ενδέχεται να έχουν συνέπειες στο τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο, και αφετέρου, η ΕτΠ μπορεί να καταρτίζει γνωμοδοτήσεις με δική της πρωτοβουλία, προσθέτοντας έτσι, διάφορα θέματα στο πρόγραμμα της ΕΕ, καθώς και να εκδίδει ψηφίσματα που αφορούν θέματα πολιτικής επικαιρότητας.

Επίσης, συνεργάζεται στενά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και με τα όργανα διαφόρων βαθμίδων εξουσίας των κρατών μελών, με κύριο στόχο την προώθηση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και την καλύτερη συμμετοχή των πολιτών.

Η ΕτΠ αποτελείται από 350 τακτικά μέλη και 350 αναπληρωματικά μέλη, καθένα από τα οποία πρέπει είτε να έχει εκλεγεί σε περιφερειακή ή τοπική αρχή, είτε να είναι πολιτικώς υπόλογο ενώπιον κάποιας εκλεγμένης τοπικής ή περιφερειακής συνέλευσης (δηλ., εκλεγμένοι περιφερειάρχες, δήμαρχοι, περιφερειακοί σύμβουλοι, δημοτικοί σύμβουλοι, κλπ.).

Στην αρχή κάθε θητείας της ΕτΠ (διάρκειας 5 ετών), η κάθε εθνική κυβέρνηση προτείνει τους περιφερειακούς και τοπικούς αντιπροσώπους της (για τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της ΕτΠ), οι οποίοι στη συνέχεια εγκρίνονται από το Συμβούλιο της ΕΕ.

Το Φεβρουάριο του 2015 ξεκίνησε η 6^η (VI) θητεία της ΕτΠ για την περίοδο 2015-2020.

Η Σύνοδος Ολομέλειας της ΕτΠ φέρνει μαζί όλα τα 350 τακτικά μέλη (ή τους αναπληρωτές τους) για να υιοθετήσουν γνωμοδοτήσεις, εκθέσεις και ψηφίσματα, καθώς και να συμμετάσχουν στην πολιτική συζήτηση. Η Ολομέλεια συνεδριάζει μέχρι και έξι φορές το χρόνο.

Κάθε δύο έτη και έξι μήνες, η Ολομέλεια της ΕτΠ εκλέγει Πρόεδρο και Πρώτο Αντιπρόεδρο.

Επίσης, τα Μέλη της ΕτΠ συγκροτούνται σε Πολιτικές Ομάδες, αντικατοπτρίζοντας τις κύριες ευρωπαϊκές πολιτικές οικογένειες.

Ακόμα, η ΕτΠ έχει έξι ξεχωριστές θεματικές Επιτροπές, που αντικατοπτρίζουν τους κύριους τομείς πολιτικής στους οποίους τα θεσμικά όργανα της ΕΕ αναμένουν τη γνώμη της ΕτΠ (και για αυτό ευθυγραμμίζονται στενά με τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου):

- Επιτροπή CIVEX «Ιθαγένεια, διακυβέρνηση, θεσμικές και εξωτερικές υποθέσεις».
- Επιτροπή COTER «Πολιτική εδαφικής συνοχής και προϋπολογισμός της ΕΕ».
- Επιτροπή ECON «Οικονομική Πολιτική».
- Επιτροπή ENVE «Περιβάλλον, κλιματική αλλαγή και ενέργεια».
- Επιτροπή NAT «Φυσικοί Πόροι».
- Επιτροπή SEDEC «Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Απασχόληση, Έρευνα και Πολιτισμός».

οι οποίες προετοιμάζουν τις γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ και στη συνέχεια υποβάλουν τα σχέδια γνωμοδοτήσεων και αποφάσεων προς συζήτηση και έγκριση από την Ολομέλεια της ΕτΠ.

Επιπλέον, η ΕτΠ έχει δύο Όργανα Διεθνούς Συνεργασίας, για συνεργασία με τρίτες χώρες:

- τη «Διάσκεψη των Περιφερειακών και Τοπικών Αρχών για την Ανατολική Εταιρική Σχέση (CORLEAP)», που επιδιώκει να προωθήσει τις σχέσεις με τις έξι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και του Νοτίου Καυκάσου που συμμετέχουν στην Ανατολική Εταιρική Σχέση, δηλ. την Αρμενία, το Αζερμπαϊτζάν, τη Λευκορωσία, τη Γεωργία, τη Μολδαβία και την Ουκρανία, και
- τη «Συνέλευση των Ευρω-Μεσογειακών Περιφερειών και Δήμων (ARLEM)», που είναι η Συνέλευση των τοπικών και περιφερειακών εκπροσώπων από τις 43 χώρες που συμμετέχουν στην Ένωση της

Μεσογείου, και η οποία προωθεί τις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μεσογειακών εταίρων της.

Η σύνθεση της κάθε Επιτροπής και του κάθε Οργάνου, αντανακλά την πολιτική και την εθνική σύνθεση της ΕτΠ.

Τέλος, η ΕτΠ έχει και Διαπεριφερειακές Ομάδες. Πρόκειται για πλατφόρμες που συνενώνουν, σε προαιρετική βάση, τα μέλη της ΕτΠ (τα τακτικά ή τους αναπληρωτές τους) και προωθούν την ανταλλαγή απόψεων και συνεπώς, και την ανάπτυξη ιδεών που ενδεχομένως να εμπλουτίσουν τη συνεργασία μεταξύ των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στα κράτη μέλη και πέραν τούτων.

Υπάρχουν οι εξής Διαπεριφερειακές Ομάδες:

- *Αδριατική-Ιόνιο*, που δημιουργήθηκε τον Ιανουάριο του 2013.
- *Μακροπεριφέρεια των Άλπεων*, που δημιουργήθηκε τον Ιούνιο του 2014.
- *Περιφέρειες της Βαλτικής Θάλασσας*, που δημιουργήθηκε το Φεβρουάριο του 2008.
- *Διασυνοριακή Συνεργασία*, που δημιουργήθηκε τον Ιούλιο του 2015.
- *Μέλλον της Αυτοκινητοβιομηχανίας*, που δημιουργήθηκε το 2009.
- *Υγεία*, που δημιουργήθηκε το Νοέμβριο του 2010.
- *Απομονωμένες Περιφέρειες*.
- *Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες*, που δημιουργήθηκε το Μάρτιο του 2015.
- *Βόρεια Θάλασσα – Αγγλικό Κανάλι*, που δημιουργήθηκε τον Ιανουάριο του 2009.
- *Περιφέρειες με Νομοθετική Ισχύ (REGLEG/CALRE)*, που δημιουργήθηκε τον Ιούνιο του 2007.
- *Saar-Lor-Lux*, που δημιουργήθηκε τον Ιούνιο του 2007 και συγκεντρώνει τα μέλη από το γερμανικό κρατίδιο Σάαρλαντ, το γερμανικό κρατίδιο Ρηνανία-Παλατινάτο, το Δουκάτο του Λουξεμβούργου, την Λωρραίνη της Γαλλίας, την Περιφέρεια Βαλλωνίας του Βελγίου, και τις Γαλλόφωνες και Γερμανόφωνες Κοινότητες του Βελγίου.
- *Καρπάθια*, που δημιουργήθηκε το Φεβρουάριο του 2016.

11.2.1.1 Ολομέλεια και Επιτροπές

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ήταν τακτικό μέλος κατά την προηγούμενη θητεία (V) και εκπροσωπείται και στη νέα θητεία (VI) της ΕτΠ, αφού ο Περιφερειάρχης, Απόστολος Κατσιφάρας, έχει επιλεγεί και πάλι ως **τακτικό μέλος** και έχει αναλάβει την εθνική εκπροσώπηση στις **Επιτροπές**

«Κοινωνική πολιτική, εκπαίδευση, απασχόληση, έρευνα και πολιτισμός (SEDEC)» και «Πολιτική εδαφικής συνοχής και προϋπολογισμού της ΕΕ (COTER)».

Πέραν των σημαντικών γνωμοδοτήσεων και ψηφισμάτων, στο πλαίσιο των εργασιών της ΕτΠ και των Επιτροπών της υπάρχει σοβαρός διάλογος με τους Ευρωπαίους Επιτρόπους και λοιπούς αξιωματούχους εθνικών κυβερνήσεων και ευρωπαϊκών θεσμών. Συγκεκριμένα την περασμένη χρονιά έλαβαν χώρα οι παρακάτω συζητήσεις και επαφές:

- **Ian Borg**, Βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου & Κοινοβουλευτικού Γραμματέα της Μάλτας για τους πόρους της ΕΕ και την Προεδρία του 2017, σχετικά με τις προτεραιότητες της Μαλτέζικης Προεδρίας (121^η Ολομέλεια, 8-9/2/2017)
- **Thérèse Comodini Cachia**, Βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σχετικά με δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στην ψηφιακή ενιαία αγορά (121^η Ολομέλεια, 8-9/2/2017)
- **Phil Hogan**, Ευρωπαϊκό Επίτροπο αρμόδιο για τη Γεωργία και την Αγροτική Ανάπτυξη, σχετικά με την υποστήριξη των νέων Ευρωπαίων γεωργών (121^η Ολομέλεια, 8-9/2/2017)
- **Corina Crețu**, Ευρωπαϊκά Επίτροπο αρμόδια για την Περιφερειακή Πολιτική, και Υπουργοί της ομάδας Βίσεγκραντ (V4+4), σχετικά με το μέλλον της Πολιτικής Συνοχής μετά το 2020 (Συνεδρίαση Επιτροπής COTER, 2/3/2017)
- **Vytenis Andriukaitis**, Ευρωπαϊκό Επίτροπο αρμόδιο για την Υγεία και την Ασφάλεια των Τροφίμων, σχετικά με μια αειφόρο πολιτική της ΕΕ για τα τρόφιμα που δημιουργεί θέσεις εργασίας και ανάπτυξη στις περιφέρειες και τις πόλεις της Ευρώπης (122^η Ολομέλεια, 22-23/3/2017)
- **Michel Barnier**, Ευρωπαϊκό επικεφαλής διαπραγματευτή της ομάδας εργασίας για την προετοιμασία και τη διεξαγωγή των διαπραγματεύσεων με το Ηνωμένο Βασίλειο δυνάμει του Άρθρου 50 της ΣΕΕ, σχετικά με την πορεία των διαπραγματεύσεων και τις επιπτώσεις του Brexit στις περιφέρειες και τις πόλεις της Ευρώπης (122^η Ολομέλεια, 22-23/3/2017)
- **Guy Verhofstadt**, Βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σχετικά με τις δυνητικές εξελίξεις και τροποποιήσεις στην τρέχουσα θεσμική διάρθρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (122^η Ολομέλεια, 22-23/3/2017)

- **Elmar Brok**, Βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σχετικά με τη βελτίωση της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση τις δυνατότητες της Συνθήκης της Λισαβόνας (122^η Ολομέλεια, 22-23/3/2017)
- **Jo Leinen**, Βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου & Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κινήματος, σχετικά με τον προβληματισμό για την Ευρώπη (122^η Ολομέλεια, 22-23/3/2017)
- **Ramón Luis Valcárcel Siso**, Αντιπρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σχετικά με τις Στρατηγικές Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) και τον αντίκτυπο στις περιφέρειες και στη διαπεριφερειακή συνεργασία (122^η Ολομέλεια, 22-23/3/2017)
- **Χρήστο Στυλιανίδη**, Ευρωπαϊκό Επίτροπο αρμόδιο για την ανθρωπιστική βοήθεια και τη διαχείριση κρίσεων, σχετικά με σχέδιο δράσης για το Πλαίσιο Σεντάι για τη μείωση του κινδύνου φυσικών καταστροφών το διάστημα 2015-2030 (122^η Ολομέλεια, 22-23/3/2017)
- **Herald Ruijters**, Διευθυντή της Δ/σης Β «Επενδύσεις, καινοτόμες και βιώσιμες μεταφορές» της Γενικής Διεύθυνσης Κινητικότητας και Μεταφορών (DG MOVE) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και **Chris Farrugia**, εκπρόσωπο της Μαλτέζικης Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ, σχετικά με την Ευρωπαϊκή στρατηγική για την κινητικότητα χαμηλών εκπομπών (Συνεδρίαση Επιτροπής COTER, 17/5/2017)
- **Dirk Peters**, Ανώτερο εμπειρογνώμονα της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής (DG REGIO) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σχετικά με τις δράσεις «επαφών μεταξύ των λαών» και σχέδια μικρής κλίμακας στα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας (Συνεδρίαση Επιτροπής COTER, 17/5/2017)
- **Anne Montagnon**, Επικεφαλής της Ειδικής Ομάδας Ιδίων Πόρων της Γενικής Διεύθυνσης Προϋπολογισμού (DG BUDG) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σχετικά με τη μεταρρύθμιση των ιδίων πόρων της ΕΕ στο πλαίσιο του επόμενου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΠΔΠ) μετά το 2020 (Συνεδρίαση Επιτροπής COTER, 17/5/2017)
- **Herald Ruijters**, Διευθυντή της Δ/σης Β «Επενδύσεις, καινοτόμες και βιώσιμες μεταφορές» της Γενικής Διεύθυνσης Κινητικότητας και Μεταφορών (DG MOVE) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και **Mathieu Grosch**, Ευρωπαϊό Συντονιστή για τον διάδρομο «Ανατολικός Διάδρομος/Διάδρομος Ανατολικής Μεσογείου» του Διευρωπαϊκού Δικτύου

Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), σχετικά με το μέλλον του Μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» – Μεταφορές (Συνεδρίαση Επιτροπής COTER, 17/5/2017)

- **Geert van der Linden**, Υπεύθυνο Πολιτικής στη μονάδα «Βιώσιμες και ευφυείς μεταφορές» της Γενικής Διεύθυνσης Κινητικότητας και Μεταφορών (DG MOVE) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σχετικά με την Ευρωπαϊκή στρατηγική για συνεργατικά και ευφυή συστήματα μεταφορών (Συνεδρίαση Επιτροπής COTER, 28/6/2017)
- **Nicola de Michelis**, Επικεφαλής του Γραφείου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Περιφερειακής Πολιτικής, σχετικά με το έγγραφο προβληματισμού για το μέλλον των δημοσιονομικών της ΕΕ έως το 2025 (Συνεδρίαση Επιτροπής COTER, 28/6/2017)
- **Jean-Pierre Halkin**, Προϊστάμενο της μονάδας D1 «Μακροπεριφέρειες, διακρατική/διαπεριφερειακή συνεργασία, μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας (IPA), διεύρυνση» της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής (DG REGIO) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σχετικά με την υλοποίηση των μακροπεριφερειακών στρατηγικών της ΕΕ (Συνεδρίαση Επιτροπής COTER, 28/6/2017)
- **Carlos Moedas**, Ευρωπαίο Επίτροπο αρμόδιο για την έρευνα, την επιστήμη και την καινοτομία, σχετικά με την τοπική και περιφερειακή διάσταση του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και το νέο πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία (124^η Ολομέλεια, 11-12/7/2017)
- **Guillaume Balas**, Βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σχετικά με συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (124^η Ολομέλεια, 11-12/7/2017)
- **Czesław Siekierski**, Πρόεδρο της επιτροπής AGRI του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σχετικά με την ΚΓΠ μετά το 2020 (124^η Ολομέλεια, 11-12/7/2017)
- **Paul Koffi KOFFI**, Επίτροπο της Δυτικοαφρικανικής Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (WAEMU) αρμοδίο για το Τμήμα Κοινοτικής εδαφικής διοίκησης και μεταφορών, σχετικά με το αποτέλεσμα της Διάσκεψης αποκεντρωμένης συνεργασίας 2017 (124^η Ολομέλεια, 11-12/7/2017)
- **Matti Maasikas**, Αναπληρωτή Υπουργό Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Εσθονίας, σχετικά με τις προτεραιότητες της Εσθονικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ (124^η Ολομέλεια, 11-12/7/2017)
- **Violeta Bulc**, Ευρωπαίο Επίτροπο αρμόδια για τις μεταφορές, σχετικά με την Ευρωπαϊκή στρατηγική για την κινητικότητα χαμηλών εκπομπών (124^η Ολομέλεια, 11-12/7/2017)
- **Corina Crețu**, Ευρωπαϊά Επίτροπο αρμόδια για την Περιφερειακή Πολιτική, σχετικά με την τρέχουσα και μελλοντική ανάπτυξη της Πολιτικής Συνοχής (125^η Ολομέλεια, 9-11/10/2017)

- **Donald Tusk**, Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, σχετικά με την κατάσταση της ΕΕ και την άποψη των περιφερειών και των πόλεων (125^η Ολομέλεια, 9-11/10/2017)
- **Miguel Arias Cañete**, Ευρωπαίο Επίτροπο αρμόδιο για την Κλιματική Αλλαγή και την Ενέργεια, σχετικά με την επίτευξη των οφελών των περιβαλλοντικών πολιτικών της ΕΕ μέσω της τακτικής επισκόπησης της εφαρμογής τους (125^η Ολομέλεια, 9-11/10/2017)
- **Adina-Ioana Vălean**, Πρόεδρο της Επιτροπής ENVI του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, σχετικά με τη χρηματοδότηση για το κλίμα ως βασικό εργαλείο για την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού (125^η Ολομέλεια, 9-11/10/2017)
- **István Ujhelyi**, Βουλευτή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, σχετικά με την Ευρωπαϊκή στρατηγική για συνεργατικά και ευφυή συστήματα μεταφορών (125^η Ολομέλεια, 9-11/10/2017)
- **Maria João Rodrigues**, Βουλευτή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, σχετικά με τον Ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και το έγγραφο προβληματισμού για την κοινωνική διάσταση της Ευρώπης (125^η Ολομέλεια, 9-11/10/2017)
- **Ivailo Kalfin**, Ειδικό Συμβούλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις σχέσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα Εθνικά Κοινοβούλια και τα έσοδα του προϋπολογισμού, σχετικά με τη μεταρρύθμιση των ιδίων πόρων της ΕΕ στο πλαίσιο του επόμενου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΠΔΠ) για την περίοδο μετά το 2020 (125^η Ολομέλεια, 9-11/10/2017)
- **Corina Crețu**, Ευρωπαία Επίτροπο αρμόδια για θέματα Περιφερειακής Πολιτικής, σχετικά με τα κύρια ευρήματα της 7ης Έκθεσης για την Οικονομική, Κοινωνική και Εδαφική Συνοχή (Κοινή συνεδρίαση των Επιτροπών REGI του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και COTER της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η κατάσταση όσον αφορά τη συνοχή στην ΕΕ: συμπεράσματα από την 7η Έκθεση Συνοχής», 10/10/2017)
- **Fabian Zuleeg**, Διευθύνοντα Σύμβουλο & Επικεφαλής Οικονομολόγο στο Κέντρο Ευρωπαϊκής Πολιτικής (EPC), και **Anne Corbett**, Κύρια Ερευνήτρια του LSE Enterprise του London School of Economics and Political Science, σχετικά με τις επιπτώσεις της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις τοπικές και περιφερειακές αρχές (Συνεδρίαση Επιτροπής SEDEC, 21/11/2017)

11.2.1.2 Πολιτική Ομάδα PES

Εξαρχής (2011) ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, εντάχθηκε στην **Ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος (PES Group)** στην ΕτΠ, τη δεύτερη μεγαλύτερη Πολιτική Ομάδα στην ΕτΠ, στην οποία έχει εκλεγεί **Αντιπρόεδρος**.

Πέραν της εξέτασης γνωμοδοτήσεων και ψηφισμάτων, και της προετοιμασίας για την Ολομέλεια της ΕτΠ, στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της Ομάδας PES διεξάγεται σοβαρός διάλογος με εκπροσώπους της πολιτικής και της κοινωνίας. Συγκεκριμένα το 2017 έλαβαν χώρα οι παρακάτω συζητήσεις και επαφές:

- **Ian Borg**, Βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου & Κοινοβουλευτικού Γραμματέα της Μάλτας για τους πόρους της ΕΕ και την Προεδρία του 2017, σχετικά με τις προτεραιότητες της Μαλτέζικης Προεδρίας (Συνεδρίαση Ομάδας PES, 8/2/2017)
- **Tanja Fajon**, Αντιπρόεδρο της Ομάδας της Προοδευτικής Συμμαχίας των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών (S&D Group) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και **Philipp Sälhoff**, Ανώτερο Διευθυντή Έργων της δεξαμενής σκέψης «Προοδευτικό Κέντρο (Das Progressive Zentrum)», σχετικά με τον Ακροδεξιό Λαϊκισμό στην Ευρώπη (Συνεδρίαση Ομάδας PES, 8/2/2017)
- **Edouard Martin**, Βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σχετικά με τα αρχεία πολιτικής της ΕΕ που σχετίζονται με την ευρωπαϊκή βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα (Συνεδρίαση Ομάδας PES, 21/3/2017)
- **Richard Corbett**, Βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σχετικά με τις επιπτώσεις που θα έχει για την τοπική και την περιφερειακή αυτοδιοίκηση η πρόθεση του ΗΒ να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Συνεδρίαση Ομάδας PES, 21/3/2017)
- **Peter Scherrer**, Αναπληρωτή Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Συνδικάτων (ETUC), σχετικά με την εκστρατεία «Η Ευρώπη χρειάζεται αύξηση των μισθών» της ETUC (Συνεδρίαση Ομάδας PES, 12/7/2017)

Επίσης, εντός του 2017 η Ομάδα διοργάνωσε πανευρωπαϊκό διαγωνισμό φωτογραφίας με τίτλο «Η Ευρώπη μου, τα δικαιώματά μου» με στόχο να ευαισθητοποιήσει ενάντια σε φαινόμενα κατάχρησης εξουσίας, βίας και καταστρατήγησης των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων που σημειώνονται σε χώρες τόσο εντός όσο και εκτός ΕΕ, θέτοντας σε κίνδυνο ζωτικές ευρωπαϊκές αξίες.

Σημαντικές παρεμβάσεις του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, Απόστολου Κατσιφάρα, κατά τις εργασίες της Ομάδας το 2017, ήταν:

- Σχετικά με το μεταναστευτικό/προσφυγικό ζήτημα και την ανάγκη να αντιμετωπισθεί ως κεντρικό ευρωπαϊκό θέμα. Μάλιστα τη συνεδρίαση συμμετείχε και ο Κοινοβουλευτικός Γραμματέας της Μάλτας για τους πόρους της Ε.Ε. και την προεδρία του 2017, Ian Borg, ο οποίος διαβεβαίωσε τον Περιφερειάρχη ότι το μεταναστευτικό ζήτημα θα είναι πρωταρχικό θέμα καθ' όλη τη διάρκεια της Προεδρίας της Μάλτας. Έθεσε δε, προτεραιότητα, μέχρι τη λήξη της θητείας της χώρας του τη δημιουργία Ευρωπαϊκού οργανισμού για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη διαχείριση του μείζονος αυτού θέματος (Συνεδρίαση Ομάδας PES, 8/2/2017)
- Σχετικά με τις πολιτικές προτεραιότητες της ΕτΠ και των πρωτοβουλιών που πρέπει να ηγηθεί η Ομάδα PES, εστιάζοντας στο μέλλον της πολιτικής συνοχής, με σκοπό την άρση των ανισοτήτων και τη στήριξη των δημόσιων επενδύσεων, στο μέλλον του πακέτου Γιούνγκερ, με την καλύτερη αξιοποίησή του προς όφελος όλων των τοπικών και περιφερειακών κοινωνιών της Ευρώπης, και στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, έτσι ώστε η Ευρώπη να αποκτήσει ανταγωνιστικότητα και ασφάλεια. (Συνεδρίαση Προεδρείου Ομάδας PES, 21/3/2017 & Συνεδρίαση Ομάδας PES, 22/3/2017)

11.2.1.3 Διαπεριφερειακή Ομάδα «Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες»

Η Διαπεριφερειακή Ομάδα «Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες», δημιουργήθηκε το Μάρτιο του 2015 (6η (VI) Θητεία της ΕτΠ). Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετέχει στην Ομάδα και μάλιστα ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, ήταν ανάμεσα στα τακτικά μέλη της ΕτΠ, που υπέγραψαν ζητώντας τη δημιουργία της.

Αποστολή της Ομάδας είναι η αντιμετώπιση των προβλημάτων που επηρεάζουν αυτή την κατηγορία περιφερειών (τις λιγότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες) και για να δίνει στα μέλη της τη δυνατότητα να προωθούν την επικοινωνία, τις επαφές και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών με τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα.

Στην Ομάδα συμμετέχουν 34 τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της ΕτΠ από την Πορτογαλία, τη Ρουμανία, την Κροατία, την Ισπανία, την Ουγγαρία, την Ιταλία, την Πολωνία, την Τσεχική Δημοκρατία, την Ελλάδα, τη Λιθουανία και τη Σλοβενία.

Το 2017 οι εργασίες της Ομάδας επικεντρώθηκαν στο μέλλον της Πολιτικής Συνοχής και των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων μετά το 2020, υπό τη σκιά του Brexit και των πολλών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ευρώπη.

Μάλιστα, επεξεργάστηκε και εξέδωσε Πολιτική Θέση με προτάσεις σχετικά με την απλοποίηση της Πολιτικής Συνοχής μετά το 2020, η οποία παρουσιάστηκε στη συνεδρίαση της Ομάδας στις 11/10/2017, αμέσως μετά την παρουσίαση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή της 7ης Έκθεσης Συνοχής (στις 9/10/2017, την ημέρα της επίσημης έναρξης της 15ης Ευρωπαϊκής Εβδομάδας των Περιφερειών και των Πόλεων).

11.2.1.4 Διαπεριφερειακή Ομάδα «Αδριατική-Ιόνιο»

Κατά την πρώτη θητεία του στην ΕτΠ (5η (V) Θητεία της ΕτΠ), ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, μαζί με το Περιφερειάρχη Μαρκέ Ιταλίας, πρωτοστάτησαν για τη δημιουργία της Διαπεριφερειακής Ομάδας «Αδριατική-Ιόνιο».

Τελικά, η Ομάδα συστάθηκε και συνεδρίασε για πρώτη φορά τον Ιανουάριο του 2013, όπου ο Περιφερειάρχης Μαρκέ Ιταλίας εξελέγη Πρόεδρος και ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας **Α' Αντιπρόεδρος**.

Με την έναρξη της 6ης (VI) θητείας της ΕτΠ το 2015, ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, εξελέγη, τον Απρίλιο του 2015, **Πρόεδρος** της Ομάδας, για θητεία 2 ετών.

Τον Οκτώβριο του 2017, ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, **ολοκλήρωσε τη θητεία του ως Πρόεδρος** και παρέδωσε την Προεδρία της Ομάδας στον Ιταλό συνάδελφό του Πάολο Ντι Λάουρα Φρατούρα, Περιφερειάρχη Μολίζε, ενώ την αντιπροεδρία ανέλαβε ο Κροάτης Νίκολα Ντομπρόσλαβιτς, Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου Ντουμπρόβνικ-Νερέτβα.

Η Ομάδα έχει στόχο:

- να αποτελεί μια πλατφόρμα της Αδριατικής-Ιονίου για την ευρεία συλλογή και ανταλλαγή απόψεων, ιδεών και πρακτικών μεταξύ των μελών της ΕτΠ και των εκπροσώπων των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και οργανισμών, των δικτύων, των διαφόρων φόρους της Αδριατικής-Ιονίου, και των αρχών των οκτώ χωρών από την ΕΕ (Ελλάδα, Ιταλία, Κροατία, Σλοβενία) και εκτός ΕΕ (Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Μαυροβούνιο, Σερβία), που συμμετέχουν στην **Στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή της Αδριατικής και του Ιονίου (EUSAIR)**.
- να συμβάλλει, ως βασικός παράγοντας της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, στη διαμόρφωση της EUSAIR και του Σχεδίου Δράσης της, καθώς και για την παρακολούθηση και την εφαρμογή του, για την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων αποτελεσματικά, και για να διασφαλίσουν την ταυτότητα και το πλήρες δυναμικό της περιοχής.
- να δημιουργηθούν συνέργειες με τις υφιστάμενες στρατηγικές της Βαλτικής και του Δούναβη, και μέσω των αντίστοιχων Διαπεριφερειακών Ομάδων της ΕτΠ, και ιδίως με τη στρατηγική του Δούναβη, όπως συνιστάται και στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 14 Δεκεμβρίου του 2012.

Μάλιστα, από το Νοέμβριο του 2014 η Διαπεριφερειακή Ομάδα «Αδριατική-Ιόνιο» εκπροσωπεί την ΕτΠ στο **Συμβούλιο Διακυβέρνησης της EUSAIR** (το συντονιστικό όργανο της EUSAIR).

Από της συστάσεώς της, η Διαπεριφερειακή Ομάδας «Αδριατικής-Ιονίου» της ΕτΠ με τις τακτικές συνεδριάσεις της – στις οποίες συχνά καλούνται και συμμετέχουν αξιωματούχοι από τις Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Πολιτικής (DG REGIO) και Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας (DG MARE) και Διαχειριστικών Αρχών Προγραμμάτων στην περιοχή – παρακολουθεί στενά και ενημερώνει τα μέλη της για όλες τις εξελίξεις σχετικά με την EUSAIR.

Εντός του 2017 στις συνεδριάσεις της Ομάδας προσκεκλημένοι ομιλητές ήταν:

- **Ivan Jakončič**, Ευρωβουλευτή και εισηγητής της Έκθεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με μια στρατηγική της ΕΕ για την Περιφέρεια της Αδριατικής και του Ιονίου Πελάγους (EUSAIR), σχετικά με τη συνδρομή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το τι προβλέπεται για τη Στρατηγική EUSAIR στον Προϋπολογισμό της ΕΕ (12^η Συνεδρίαση, 22/3/2017)
- **Ιωάννα Μουλίου**, Διευθύντρια Προγραμμάτων της Μονάδας D.1 «Μακροπεριφέρειες, διακρατική/διαπεριφερειακή συνεργασία, μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας (IPA), διεύρυνση» της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής (DG REGIO) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σχετικά με τα συμπεράσματα του τελευταίου Συμβουλίου Διακυβέρνησης της EUSAIR και το πρόγραμμα του 2ου Φόρουμ της EUSAIR (12^η Συνεδρίαση, 22/3/2017)
- **Cinzia De Marzo**, Νομική Σύμβουλο και Εμπειρογνώμονα της ΕΕ στους δείκτες βιώσιμου τουρισμού και τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές, σχετικά με την Έκθεση / Ανάλυση των εθνικών τουριστικών στρατηγικών των 8 χωρών της EUSAIR, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης του περιφερειακού επιπέδου (για Ιταλία και Ελλάδα) (12^η Συνεδρίαση, 22/3/2017)
- **Giannantonio Ballette**, Συντονιστή για τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές στη Μονάδα D.1 «Μακροπεριφέρειες, διακρατική/διαπεριφερειακή συνεργασία, μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας (IPA), διεύρυνση» της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής (DG REGIO) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σχετικά με τις τρέχουσες εξελίξεις της EUSAIR (13^η Συνεδρίαση, 11/10/2017)
- **Andrea Cozzolino**, Ευρωβουλευτή και εισηγητής της Έκθεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά την υλοποίηση των μακροπεριφερειακών στρατηγικών της ΕΕ, σχετικά με Έκθεση που προετοιμάζει ως εισηγητής (13^η Συνεδρίαση, 11/10/2017)

- **Rossella Rusca, Ακόλουθος για την Πολιτική Συνοχής στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ιταλίας στην ΕΕ**, σχετικά με της προτεραιότητες της Ιταλικής Προεδρίας της EUSAIR (13^η Συνεδρίαση, 11/10/2017)

Η συμμετοχή στην Ομάδα εξασφαλίζει στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας πρόσβαση και ενημέρωση στις εξελίξεις γύρω από την EUSAIR, δεδομένου ότι οι αρμόδιοι Εθνικοί Συντονιστές (Υπουργεία) κινούνται πολύ αργά στη συνεργασία τους με τις Ελληνικές Περιφέρειες.

11.2.1.5 Ευρωμεσογειακή Περιφερειακή και Τοπική Συνέλευση (ARLEM)

Από τον Οκτώβριο του 2015, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετέχει στην **Ευρωμεσογειακή Περιφερειακή και Τοπική Συνέλευση (Euro-Mediterranean Regional and Local Assembly – ARLEM)** της ΕτΠ, ένα σημαντικό όργανο που προωθεί την έμπρακτη συνεργασία στη λεκάνη της Μεσογείου και ανοίγει δρόμους σε

συμπληρωματικά χρηματοδοτικά εργαλεία (Πολιτική Γειτονίας). Η ARLEM είναι η Συνέλευση των τοπικών και περιφερειακών εκπροσώπων από τις 43 χώρες που συμμετέχουν στην **Ένωση για τη Μεσόγειο (Union for Mediterranean – UfM)**, και η οποία προωθεί τις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τους μεσογειακούς εταίρους της.

Η συμμετοχή στην ARLEM δεν είναι μέσω της ΕτΠ (ως εθνικός ή πολιτικός εκπρόσωπος), αλλά μέσω της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR, της οποίας η Περιφέρειά μας έχει την Προεδρία.

Η ARLEM διαθέτει και μία Επιτροπή (πριν το 2015 είχε δύο επιτροπές που συνενώθηκαν), την **Επιτροπή για τη Βιώσιμη Εδαφική Ανάπτυξη**, η οποία συντάσσει θεματικές εκθέσεις (σε θέματα όπως: αποκέντρωση, αστική και εδαφική ανάπτυξη, πολιτιστική συνεργασία, κοινωνία της πληροφορίας, μετανάστευση και την ένταξη, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, εμπόριο, αειφόρος ανάπτυξη, διαχείριση υδάτων, διαχείριση αποβλήτων, ενέργεια, μεταφορές, γεωργία, τουρισμός, κλπ.), που υποβάλλονται στην **ετήσια Σύνοδο Ολομέλειας της ARLEM** για υιοθεσία.

Εντός του 2017 η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε:

- Στην **8η Σύνοδο Ολομέλειας της ARLEM**, που διοργανώθηκε στις 23/2/2017 στη Βαλέτα, υπό την αιγίδα της **Μαλτέζικης Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ**, και συγκέντρωσε περίπου 80 Δημάρχους, Περιφερειάρχες και λοιπούς εκπροσώπους Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών από

χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Βόρειας Αφρικής, της Μέσης Ανατολής και των Βαλκανίων, ενώ στις εργασίες συμμετείχε και ο **Υπουργός Εξωτερικών της Μάλτας**, Τζώρτζ Βέλλα. Την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας εκπροσώπησε ο βοηθός Περιφερειάρχης για τις Ευρωπαϊκές και Διεθνείς Σχέσεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας,

Γιώργο Αγγελόπουλο. Κατά τη διάρκεια των εργασιών συζητήθηκαν η Διασυνοριακή Συνεργασία στην περιοχή της Μεσογείου, η Ενέργεια και Κλιματική Αλλαγή στη Μεσόγειο, η αναθεωρημένη Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας και οι νέες προκλήσεις για τις Υπο-εθνικές Αρχές, καθώς και, ο ρόλος των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών και τα εργαλεία αποκεντρωμένης συνεργασίας για τη σταθεροποίηση και την εδαφική ανάπτυξη στη Λιβύη.

11.2.2 Διάσκεψη Περιφερειακών & Παράκτιων Περιφερειών της Ευρώπης (Conference of Peripheral Maritime Regions of Europe, CPMR)

Η **CPMR** δημιουργήθηκε το 1973 με στόχο τη συνένωση εκπροσώπων των Περιφερειών της Ευρώπης, κυρίως των παράκτιων περιοχών, που ενδιαφέρονται για την ισορροπημένη και πολυκεντρική ανάπτυξη της Ευρώπης και επιθυμούν, στα πλαίσια αυτής της προοπτικής, να καθορίσουν και να προωθήσουν κοινά συμφέροντα. Σήμερα η CPMR απαριθμεί ως μέλη περίπου 160 Περιφέρειες, από 25 χώρες (κράτη-μέλη της ΕΕ και τρίτες χώρες), αντιπροσωπεύοντας σχεδόν 200 εκ. πολίτες.

Η CPMR λειτουργεί τόσο ως δεξαμενή σκέψης των Περιφερειών, όσο και ως λόμπι των Περιφερειών.

Η CPMR επικεντρώνεται κυρίως στην κοινωνική, οικονομική και εδαφική συνοχή, στις θαλάσσιες πολιτικές και γαλάζια ανάπτυξη, και την προσβασιμότητα, ενώ σημαντικούς τομείς της δραστηριότητάς της αποτελούν επίσης και η ευρωπαϊκή διακυβέρνηση, η ενέργεια και η κλιματική αλλαγή, η γειτονιά και η ανάπτυξη.

Η Γενική Συνέλευση της CPMR περιλαμβάνει το σύνολο των Περιφερειών-μελών και συνέρχεται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, για να συζητήσουν τα μέλη με εκπροσώπους των θεσμικών οργάνων της Ε.Ε. και σημαντικών οργανισμών, για να ανταλλάξουν απόψεις και ορθές πρακτικές, και για να εγκρίνουν τις πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές και τον προϋπολογισμό του Δικτύου.

Το Πολιτικό Γραφείο της CPMR, εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση για θητεία δύο ετών, και εκλέγει μεταξύ των μελών του τον Πρόεδρο, τον Α' Αντιπρόεδρο, και τους 5 Αντιπροέδρους της CPMR. Είναι δε, το ανώτατο πολιτικό όργανο της CPMR και συνεδριάζει ανά εξάμηνο, με κύριο στόχο, να εξετάζει την τρέχουσα κατάσταση στην ΕΕ και να καθορίζει τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής της CPMR, ώστε να διασφαλίζονται καλύτερα τα συμφέροντα των Παράκτιων Περιφερειών της Ευρώπης.

Η CPMR διαρθρώνεται σε έξι (6) Γεωγραφικές Επιτροπές, που αντιστοιχούν στις κύριες θαλάσσιες λεκάνες της Ευρώπης (με εξαίρεση την Επιτροπή των Νησιών):

- *Επιτροπή Νησιών (Islands Commission – IC)*, που δημιουργήθηκε το 1979,
- *Διαμεσογειακή Επιτροπή (Inter-Mediterranean Commission – IMC)*, που δημιουργήθηκε το 1989,
- *Επιτροπή Ατλαντικού Τόξου (Atlantic Arc Commission – AAC)*, που δημιουργήθηκε το 1989,
- *Επιτροπή Βόρειας Θάλασσας (North Sea Commission – NSC)*, που δημιουργήθηκε το 1989,
- *Επιτροπή Βαλτικής Θάλασσας (Baltic Sea Commission – BSC)*, που δημιουργήθηκε το 1996,
- *Επιτροπή Βαλκανίων & Μαύρης Θάλασσας (Balkan and Black Sea Regional Commission – BBSRC)*, που δημιουργήθηκαν το 2002 και το 2003 αντίστοιχα,

Η κάθε Γεωγραφική Επιτροπή εκλέγει το δικό της Πρόεδρο και Πολιτικό Γραφείο.

Επίσης, η κάθε Γεωγραφική Επιτροπή έχει τη δική της οργανωτική δομή, έτσι ώστε να μπορεί να προωθήσει συγκεκριμένη ταυτότητα και τη συνεργασία σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος, συμβάλλοντας παράλληλα στη συνοχή και την ενότητα της CPMR.

Τέλος, η κάθε Γεωγραφική Επιτροπή μπορεί να συγκροτεί τις δικές της Ομάδες Εργασίας και Ομάδες Δράσης, για την επεξεργασία συγκεκριμένων θεμάτων.

11.2.2.1 Δραστηριότητες εντός της CPMR

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι μέλος της CPMR από το 2011, όταν δημιουργήθηκε ο θεσμός της αιρετής Περιφέρειας στην Ελλάδα, και διαδέχθηκε την τότε κρατική Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας που συμμετείχε στη CPMR.

Για την τρέχουσα θητεία 2016-2018, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι τακτικό μέλος του Πολιτικού Γραφείου της CPMR, κατόπιν της εκλογής του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, Απόστολου Κατσιφάρα, ως Προέδρου της Διαμεσογειακής Επιτροπής για την περίοδο 2016-2018.

Εντός του 2017 η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε στις εξής δραστηριότητες της CPMR:

- Στην **συνάντηση εργασίας με τη Γενική Διεύθυνση Θαλασσίων Υποθέσεων και Αλιείας (DG MARE) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**, που έγινε στις Βρυξέλλες, στις 8/2/2017, με την Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, Χριστίνα Σταρακά. Στις εργασίες συμμετείχαν πολλά υψηλόβαθμα στελέχη της DG MARE, συμπεριλαμβανομένου του **Γενικού Διευθυντή της DG MARE**, João Aguiar Machado. Αντικείμενο της συνάντησης ήταν η **Κοινή Αλιευτική Πολιτική (CFP)**, που αποτελεί το σύνολο των κανόνων για τη διαχείριση των Ευρωπαϊκών αλιευτικών στόλων και για τη διατήρηση των ιχθυοαποθεμάτων, καθώς και, το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (EMFF)**, που είναι το κύριο μέσο χρηματοδότησής της CFP. Κατά τη συνάντηση, η CPMR και οι Περιφέρειές της ενημέρωσαν την DG MARE για τον τρόπο με τον οποίο τις επηρεάζουν η CFP και το EMFF, περιγράφοντας τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν και προσφέροντας προτάσεις για τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσαν να βελτιωθούν.

- Στη **1^η Συνεδρίαση του Πολιτικού Γραφείου της CPMR για το 2017**, με τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας και Πρόεδρο της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR, Απόστολο Κατσιφάρα. Η συνεδρίαση έγινε στο νησί Gozo της Μάλτας, στις 10/3/2017, **υπό την αιγίδα της Μαλτέζικης Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ**, και στις εργασίες συμμετείχαν και Ευρωβουλευτές, αξιωματούχοι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG MOVE), καθώς και, ο **Αναπληρωτής Πρωθυπουργός και Υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Μάλτας**, Λούις Γκρεχ, και ο **Υφυπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής της Ελλάδας**, Νεκτάριος Σαντορινάιος. Βασικά θέματα των εργασιών του Πολιτικού Γραφείου, μεταξύ άλλων, ήταν: η Πολιτική Συνοχής μετά το 2020, το Μέλλον του Προϋπολογισμού της ΕΕ, το Μέλλον του Ευρωπαϊκού Εγχειρήματος (όπου συμφωνήθηκε η προσέγγιση από τη CPMR για το Μέλλον της Ευρώπης), οι Μακροπεριφερειακές Στρατηγικές (όπου εγκρίθηκε και σχετική

Πολιτική Θέση), η Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» (CEF) (όπου εγκρίθηκε και σχετική Πολιτική Θέση), οι Αρτηρίες της Θάλασσας (MoS), οι Θαλάσσιες Υποθέσεις (όπου εγκρίθηκε και σχετική Πολιτική Θέση), το Μεταναστευτικό.

- Στην **εναρκτήρια συνεδρίαση της νέας Ομάδας Δράσης «Κλίμα» της CPMR**, που έγινε στις Βρυξέλλες, στις 31/3/2017, με τον Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Νίκο Μπαλαμπάνη. Στις εργασίες συμμετείχαν 32 περιφέρειες-μέλη της CPMR, καθώς και ο **Αναπληρωτής Επικεφαλής του Γραφείου του Ευρωπαϊού Επιτρόπου Κλιματική Δράσης & Ενέργειας**. Στόχος της Ομάδας είναι οι

παράκτιες Περιφέρειες να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση των ζητημάτων που αφορούν την αλλαγή του κλίματος, καθώς είναι οι πρώτες που επηρεάζονται όσον αφορά την προσαρμογή και τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.

- Στη διαμόρφωση της **Πολιτικής Δήλωσης της CPMR σχετικά με το Μέλλον της Ευρώπης**, που παρουσιάστηκε επισήμως στις 9/5/2017 και η οποία περιγράφει το θετικό όραμα των Περιφερειών-μελών της CPMR σχετικά με τη συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης και καλεί για μια αναμορφωμένη Ευρώπη, που θα βασίζεται στην ενισχυμένη εδαφική, κοινωνική και οικονομική συνοχή, στην ενισχυμένη συνεργασία και εταιρική σχέση, και σε κοινές αξίες με πυρήνα την αλληλεγγύη.

- Στην **45η Γενική Συνέλευση της CPMR**, που έγινε στις 18-2/10/2017, στο Ελσίνκι της Φινλανδίας, με τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας και Πρόεδρο της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR, Απόστολο Κατσιφάρα. Πάνω από 200 εκπρόσωποι των παράκτιων Περιφερειών της Ευρώπης συμμετείχαν στη Γενική

Συνέλευση. Στις εργασίες συμμετείχαν ακόμα, ο **Α' Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών**, Μάρκου Μάρκουλα, μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αξιωματούχοι των Γενικών Διευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπρόσωποι οργανισμών και φορέων, καθώς επίσης, ο **Υπουργός Στέγασης, Ενέργειας και Περιβάλλοντος της Φινλανδικής Κυβέρνησης**, Κίμο Τιλικάινεν, ο **Πρόεδρος της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων του Κοινοβουλίου της Εσθονίας**, Μάρκο Μίκελσον, εκπροσωπώντας την Εσθονική Προερία του Συμβουλίου της ΕΕ, και ο **Γραμματέας του**

Υπουργικού Συμβουλίου της Ουαλίας αρμόδιος για τα Οικονομικά και την Τοπική Κυβέρνηση, Μαρκ Ντρέικφορντ. Βασικά θέματα στην Ατζέντα ήταν: το Brexit και οι επιπτώσεις του για τις Περιφέρειες (όπου εγκρίθηκε και σχετική Πολιτική Δήλωση), το θέμα των μεταφορών, της προσβασιμότητας και της διασύνδεσης των Περιφερειών, η μεταρρύθμιση της Πολιτικής Συνοχής μετά το 2020, η Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική, η Κλιματική Αλλαγή, το μέλλον της Ευρώπης (όπου ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, ήταν εκ των κεντρικών ομιλητών), και ο μελλοντικός Προϋπολογισμός της ΕΕ (όπου εγκρίθηκε και σχετική Πολιτική Θέση). Τέλος, εγκρίθηκε Πολιτική Διακήρυξη, με όλα τα πολιτικά μηνύματα της Γενικής Συνέλευσης για τα βασικά θέματα που απασχολούν τις Περιφέρειες.

- Στην έκτακτη Συνεδρίαση του Πολιτικού Γραφείου της CPMR, που έγινε στις 19/10/2017, στο Ελσίνκι της Φινλανδίας (στο πλαίσιο της 45ης Γενικής Συνέλευσης της CPMR), με τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας και Πρόεδρο της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR, Απόστολο Κατσιφάρα.

11.2.2.2 Δραστηριότητες εντός της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχει επιλέξει να συμμετέχει μόνο στη Διαμεσογειακή Επιτροπή της CPMR, που συγκεντρώνει περίπου 40 Περιφέρειες από 9 διαφορετικές χώρες-μέλη της ΕΕ (Γαλλία, Ελλάδα, Ιταλία, Κύπρος, Μάλτα και Ισπανία) και 3 χώρες εκτός ΕΕ (Αλβανία, Μαρόκο και Τυνησία).

Η αιρετή Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, από το 2011 που διαδέχθηκε την κρατική Περιφέρεια στη Διαμεσσογειακή Επιτροπή, έχει εκλεγεί 2 φορές (2012-2014 & 2014-2016) στην Αντιπροεδρία και 1 φορά (2016-2018) στην Προεδρία της Επιτροπής. Μάλιστα, η εκλογή του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, Απόστολου Κατσιφάρα, ως **Προέδρου** της Διαμεσσογειακής Επιτροπής, έγινε ομόφωνα στη Γενική Συνέλευση της Διαμεσσογειακής Επιτροπής που έγινε στη Βενετία στις 1/7/2016, αφού μόλις ανακοίνωσε την υποψηφιότητά του τον Μάιο του 2016, οι υποψήφιοι από άλλες περιφέρειες παραιτήθηκαν υπέρ του.

Εντός του 2017 η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε στις εξής δραστηριότητες της Διαμεσσογειακής Επιτροπής της CPMR:

- Στο **Πολιτικό Γραφείο της Διαμεσσογειακής Επιτροπής**, που έγινε, στις 1/2/2017, στη Βαρκελώνη, στις εγκαταστάσεις της Ένωσης για τη Μεσόγειο (UfM), και στο οποίο προήδρευσε ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας. Επρόκειτο για την πρώτη συνεδρίαση του Πολιτικού Γραφείου της Διαμεσσογειακής Επιτροπής στη νέα θητεία (μετά την εκλογή του Περιφερειάρχη ως Προέδρου στη Βενετία τον Ιούλιο του 2016), και ενόψει του πρώτου Πολιτικού Γραφείου της CPMR, το Μάρτιο του 2017, υπό το νέο Πρόεδρο της CPMR (μετά τις εκλογές που έγιναν κατά τη διάρκεια της Γενικής Συνέλευσης της CPMR, στις Αζόρες, το Νοέμβριο του 2016).

Στη συνεδρίαση συμμετείχαν και αξιωματούχοι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG MARE) και της Ένωσης για τη Μεσόγειο (UfM). Βασικά θέματα της ατζέντας, μεταξύ άλλων, ήταν: η Πρωτοβουλία για τη Δυτική Μεσόγειο και οι ευκαιρίες που προσφέρει για τις Μεσογειακές Περιφέρειες, η Γαλάζια Οικονομία και το τεράστιο αναπτυξιακό δυναμικό που έχει η Μεσόγειος στον τομέα αυτό, η συνεχιζόμενη Προσφυγική Κρίση εστιάζοντας περισσότερο στην ανθρωπιστική πλευρά του φαινομένου και στις επιπτώσεις του για τις Περιφέρειες της Μεσογείου, καθώς και, το Γενικό Σχέδιο Δράσης της Διαμεσσογειακής Επιτροπής και τα επιμέρους Τομεακά Σχέδια Δράσης των τεσσάρων Ομάδων της Εργασίας για την περίοδο 2017-2018. Τέλος, εγκρίθηκε Πολιτική Διακήρυξη, που συμπύκνωνε όλα τα πολιτικά μηνύματα του Πολιτικού Γραφείου για τα βασικά θέματα που απασχολούν τις μεσογειακές Περιφέρειες, όπως τα Θαλάσσια θέματα, η Πολιτική Γειτονίας, η

Ολοκληρωμένη Εδαφική Ανάπτυξη, η Κοινωνικο-Οικονομική Συνοχή, η Ενέργεια, το Νερό και οι Μεταφορές.

- Στην **εναρκτήρια συνεδρίαση της νέας Ομάδας Δράσης**

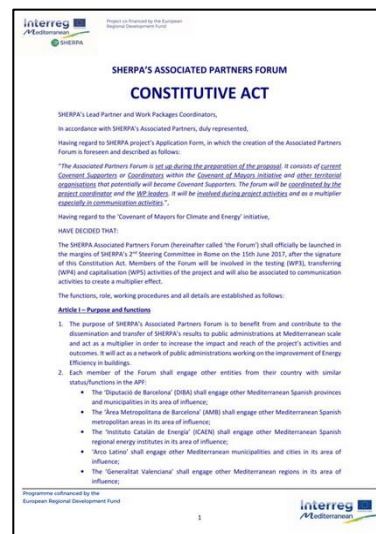
«Αλιεία και Υδατοκαλλιέργεια» της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR, που έγινε στις Βρυξέλλες, στις 8/2/2017, με την Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, Χριστίνα Σταρακά. Η νέα Ομάδα Δράσης λειτουργεί στο πλαίσιο της **Ομάδας Εργασίας**

«Μεταφορές και Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική» της Διαμεσογειακής, με σκοπό να εξειδικεύει τη δράση της Ομάδας σε θέματα αλιείας και υδατοκαλλιέργειών, και παράλληλα, να προωθεί τις απόψεις των Μεσογειακών Περιφερειών στη συνολική δράση της CPMR σχετικά με την **Κοινή Αλιευτική Πολιτική (CFP)** και το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (EMFF)**.

- Στην **εναρκτήρια συνεδρίαση του Φόρουμ Φορέων**

Συνεργαζόμενων με το έργο SHERPA, που έγινε 14-15/6/2017 στη Ρώμη, με το βοηθό Περιφερειάρχη για τις Ευρωπαϊκές και Διεθνείς Σχέσεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, Χρήστο Μπούνια, ο οποίος υπέγραψε την **ιδρυτική πράξη του Φόρουμ**, τόσο εκ μέρους της Διαμεσογειακής Επιτροπής (αφού η Περιφέρειά μας έχει την Προεδρία της Διαμεσογειακής), όσο και εκ μέρους της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Το έργο **SHERPA (Κοινή γνώση για ενεργειακή ανακαίνιση σε κτίρια από δημόσιες διοικήσεις)**, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος INTERREG Mediterranean, έχει προϋπολογισμό 3,6

εκατ. ευρώ και στοχεύει στο να ενισχύσει τις ικανότητες των δημόσιων διοικήσεων, σε περιφερειακό και υποπεριφερειακό επίπεδο, ώστε να βελτιωθεί η ενεργειακή απόδοση των δημόσιων κτιρίων της Μεσογείου. Ανάμεσα στα σημαντικά αποτελέσματα του έργου θα είναι η υλοποίηση 200 έργων Ενεργειακής Ανακαίνισης σε δημόσια κτίρια, σύμφωνα με συγκεκριμένα ευρήματα, κατευθυντήριες γραμμές, εργαλεία και στρατηγικές, καθώς και, η εκπόνηση ενός Κοινού Σχεδίου Δράσης, με ευρύτερη μεσογειακή εμβέλεια, για την ενεργειακή ανακαίνιση κτιρίων, εξετάζοντας τις δυνατότητες μελλοντικών παρεμβάσεων σε διακρατικό και περιφερειακό / τοπικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη πτυχές διακυβέρνησης, συστήματα, κατάρτιση, ευαισθητοποίηση, καθώς και καινοτόμα εργαλεία χρηματοδότησης. Το Φόρουμ ένα από τα βασικά εργαλεία της

κεφαλαιοποίησης και διάδοσης του έργου SHERPA, και απαρτίζεται από «μέλη», που είναι οι εταίροι του έργου, και από «παρατηρητές», που μπορεί να είναι όποια περιφερειακή και τοπική αρχή ή φορέας επιθυμεί να παρακολουθήσει τις δραστηριότητες του έργου και να συμβάλει στη διάδοση και την κεφαλαιοποίησή του. Η Διαμεσογειακή Επιτροπή συμμετέχει στο Φόρουμ με το καθεστώς του «μέλους», αφού συμμετέχει στο εταιρικό σχήμα του SHERPA, ενώ η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με το καθεστώς του «παρατηρητή».

- Στη Γενική Συνέλευση της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR και το Διεθνές Σεμινάριο «Η Μεσογειακή άποψη στο διάλογο για το Μέλλον της ΕΕ, τη συνοχή και την πολυεπίπεδη συνεργασία, σε επίπεδο λεκάνης», που έγιναν, στη Νάπολη της Ιταλίας, στις 6-7/7/2017, και στα οποία προήδρευσε ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας και Πρόεδρος της Διαμεσογειακής Επιτροπής, Απόστολος Κατσιφάρας. Επίσης, εκ μέρους της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε και ο βοηθός Περιφερειάρχη για τις Ευρωπαϊκές και Διεθνείς Σχέσεις, Χρήστος Μπούνιας. Στις εργασίες συμμετείχαν περισσότεροι από 100 εκπρόσωποι Μεσογειακών Περιφερειών και από τις δύο ακτές της Μεσογείου, καθώς και εκπρόσωποι των κυριότερων θεσμών της ΕΕ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ένωση για τη Μεσόγειο), εθνικοί εκπρόσωποι και εκπρόσωποι της περιοχής της Μεσογείου από την ακαδημαϊκή κοινότητα, τις Τοπικές αρχές, τις συλλογικότητες και την κοινωνία των πολιτών. Κατά τη διάρκεια των εργασιών εγκρίθηκε το Γενικό Σχέδιο Δράσης της Διαμεσογειακής Επιτροπής, καθώς και, τα επιμέρους Τομεακά Σχέδια Δράσης των τεσσάρων Ομάδων της Εργασίας, για την περίοδο 2017-2018. Οι πολιτικές συζητήσεις εστιάστηκαν κυρίως στο μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα διάφορα σενάρια, στην Πολιτική Συνοχής της Ε.Ε., στην Πολιτική Γειτονίας για το Νότο, στις αναδυόμενες στρατηγικές/πρωτοβουλίες και στα κύρια προγράμματα συνεργασίας στη Μεσόγειο. Τέλος, εγκρίθηκε Πολιτική Διακήρυξη, με όλα τα πολιτικά μηνύματα της Γενικής Συνέλευσης για τα βασικά θέματα που απασχολούν τις μεσογειακές Περιφέρειες. Κορυφαία στιγμή της Γενικής Συνέλευσης ήταν η βράβευση της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR για το συνολικό της έργο και προσφορά στην συνοχή και στην περιφερειακή ανάπτυξη της Μεσογείου, με το «Τοτέμ της Ειρήνης», ένα βραβείο παγκόσμιας

εμβέλειας και σύμβολο της παγκόσμιας ειρήνης και συναδέλφωσης, που απονέμεται από το **Μεσογειακό Ίδρυμα (Fondazione Mediterraneo)** μόνο σε μείζονος σημασίας προσωπικότητες και Οργανισμούς, που έχουν σημαντική προσφορά σε ζητήματα ειρήνης και κοινής ανάπτυξης (μεταξύ αυτών που έχουν τιμηθεί με το βραβείο είναι ο ΟΗΕ, το Συμβούλιο της Ευρώπης και ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης). Το βραβείο παρέλαβε ο Περιφερειάρχης και Πρόεδρος της Διαμεσογειακής Επιτροπής, Απόστολος Κατσιφάρας, από τον Πρόερο του Μεσογειακού Ιδρύματος, Michele Capasso.

- Στη 2^η συνεδρίαση της Ομάδας Εργασίας «Οικονομική & Κοινωνική Συνοχή» της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR, με θέμα την **Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (ΚΑΛΟ)** και τις προοπτικές της για τις χώρες της **Μεσογείου**, που έγινε στις 19/9/2017 στο Μονπελιέ της Γαλλίας. Εκ μέρους της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

συμμετείχαν η Βοηθός Περιφερειάρχης και Εντεταλμένη Περιφερειακή Σύμβουλος σε θέματα Άρσης Κοινωνικών Ανεπιστάτων, Αναστασία Τογιοπούλου, και η Εκτελεστική Γραμματέας, Διονυσία Μαράτου. Κατά τη διάρκεια των εργασιών παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα μελέτης/έρευνας της Διαμεσογειακής Επιτροπής, σχετικά με το υφιστάμενο πλαίσιο και την εμπειρία και καλές πρακτικές που υπάρχουν στις περιφέρειες-μέλη και τις προοπτικές που διαμορφώνονται για την ΚΑΛΟ στη Μεσόγειο. Επίσης, συζητήθηκαν οι δυνατότητες διαπεριφερειακής συνεργασίας πάνω σε έργα στήριξης της ΚΑΛΟ, με έμφαση στους νέους και τις γυναίκες. Τέλος, παρουσιάστηκαν παραδείγματα και καλές πρακτικές ΚΑΛΟ από τις περιφέρειες της Μεσογείου, ενώ πραγματοποιήθηκε και επίσκεψη και ξενάγηση στις εγκαταστάσεις του Rôle REALIS, μίας θερμοκοιτίδας αποκλειστικά για επιχειρήσεις της ΚΑΛΟ, που επιδιώκουν να συνδυάσουν έναν ισχυρό κοινωνικό στόχο με την οικονομική αποδοτικότητα.

- Στην **Ολομέλεια της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR**, που έγινε στις 19/10/2017, στο Ελσίνκι της Φινλανδίας (στο πλαίσιο της 45ης Γενικής Συνέλευσης της CPMR), με τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας και Πρόεδρο της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR, Απόστολο Κατσιφάρα. Βασικό αντικείμενο ήταν η τρέχουσα κατάσταση στη Μεσόγειο και την ΕΕ και η ενίσχυση της συνεργασίας στη λεκάνη της Μεσογείου.

11.3 Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκές Εκδηλώσεις

11.3.1 Διάσκεψη για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της μετανάστευσης και την υποδοχή των μεταναστών

Επί τη ευκαιρία της 8ης συνόδου Ολομέλειας της ARLEM στη Μάλτα, η ΕτΠ διοργάνωσε **Διάσκεψη σχετικά με το ρόλο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών στην διαχείρισή της μεταναστευτικής/προσφυγικής κρίσης**, εστιάζοντας ιδίως στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της μετανάστευσης και στην υποδοχή των μεταναστών.

Η Διάσκεψη έλαβε χώρα στη Βαλέτα στις 22/2/2018, υπό την αιγίδα της **Μαλτέζικης Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ**, και στις εργασίες της συμμετείχε, μεταξύ άλλων, και ο **Υπουργός Εσωτερικών και Εθνικής Ασφάλειας της Μάλτας**, Καρμέλο Αμπέλα.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε με το βοηθό Περιφερειάρχη για τις Ευρωπαϊκές και Διεθνείς Σχέσεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, Γιώργο Αγγελόπουλο, εκπροσωπώντας και τη Διαμεσογειακή Επιτροπή της CPMR (της οποίας η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχει την Προεδρία).

Ο κ. Αγγελόπουλος κατά την παρέμβασή του τόνισε ότι οι Τοπικές και Περιφερειακές Αρχές μπορούν και πρέπει να έχουν μεγαλύτερο ρόλο στην κοινή προσπάθεια για την αντιμετώπιση του μεταναστευτικού, τόσο σε επίπεδο λήψης αποφάσεων όσο και σε πρακτικό επίπεδο, με διακριτές ευθύνες σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους και διαδραματίζοντας συμπληρωματικό ρόλο προς την ΕΕ και τις εθνικές κυβερνήσεις, αφού έχουν μεγάλη εμπειρία στην αναπτυξιακή συνεργασία και στη δημιουργία δεσμών εμπιστοσύνης και αλληλεγγύης, υπογραμμίζοντας παράλληλα, ότι θα πρέπει να υπάρξει επαρκής χρηματοδότηση που θα μας επιτρέψει στις Τοπικές και Περιφερειακές Αρχές αφενός να εκπληρώσουν αποτελεσματικά το ρόλο τους αυτό και αφετέρου να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της κρίσης αυτής στις περιοχές τους.

Στο πλαίσιο της Διάσκεψης υπήρξε και επίσκεψη των μελών της ARLEM στο Ανοικτό Κέντρο Υποδοχής Μεταναστών στη Μάρσα, ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα στην Μάλτα, που διαχειρίζεται το Ίδρυμα Στέγασης και Στήριξης Μεταναστών της Μάλτας (FSM) με την αρωγή και της ΕΕ.

11.3.2 Διάσκεψη για το μέλλον της Πολιτικής Συνοχής μετά το 2020

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών προκειμένου να διοχετεύσει τις ανησυχίες των ευρωπαϊκών δήμων και περιφερειών στη συζήτηση μεταξύ των οργάνων της ΕΕ για το **μέλλον της Πολιτικής Συνοχής μετά το 2020**, διοργάνωσε στις 3/3/2017 στη Βαρσοβία της Πολωνίας, διάσκεψη υψηλού επιπέδου, με κεντρική ομιλήτρια την **Ευρωπαϊά Επίτροπο Περιφερειακής Πολιτικής**, Corina Crețu, σχετικά με το πώς θα πρέπει να διαμορφώνεται η μελλοντική Πολιτική Συνοχής της ΕΕ από τη σκοπιά των δήμων και των περιφερειών της Ευρώπης.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε στη Διάσκεψη με τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, Απόστολο Κατσιφάρα. Κατά τη Διάσκεψη η πολιτική συζήτηση επικεντρώθηκε στη συνολική εστίαση και το αφήγημα που θα πρέπει να έχει η μελλοντική πολιτική συνοχής, προκειμένου να ανταποκριθεί με επιτυχία στις επερχόμενες προκλήσεις για τους δήμους και τις περιφέρειες της Ευρώπης, και τις καινοτόμες προσεγγίσεις για την αντιμετώπισή τους και την εξέταση των ευκαιριών που μπορεί να προσφέρει στο πεδίο αυτό η Πολιτική Συνοχής ως πολιτική με τοπική εστίαση.

11.3.3 2^ο Φόρουμ Μακροπεριφέρειας Αδριατικής και Ιονίου (EUSAIR)

Τον Μάιο του 2017, ο **Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Περιφερειών (ΕτΠ)**, Μάρκου Μάρκουλα, όρισε τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας και Πρόεδρο της Διαπεριφερειακής Ομάδας «Αδριατική-Ιόνιο», Απόστολο Κατσιφάρα, για να εκπροσωπήσει τον ίδιον και την ΕτΠ στο **2ο Φόρουμ της Στρατηγικής της ΕΕ για την Μακροπεριφέρεια Αδριατικής και Ιονίου (EUSAIR)**, που διοργανώθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με την Ελληνική Δημοκρατία, στις 11-12/5/2017, στα Ιωάννινα.

Ο Περιφερειάρχης ήταν κεντρικός ομιλητής με θέμα «*Η τοπική και περιφερειακή προοπτική στις προκλήσεις της EUSAIR*», τονίζοντας πως κλειδί για την επιτυχία της Μακροπεριφέρειας είναι η μετατόπιση του κέντρου βάρους των αποφάσεων από τις εθνικές αρχές στις τοπικές και στις περιφερειακές.

Υπουργοί από τις οκτώ χώρες της EUSAIR, Ευρωπαίοι Επίτροποι, εκπρόσωποι των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, εκπρόσωποι περιφερειακών και τοπικών αρχών της Ευρώπης, εκπρόσωποι του συστήματος διακυβέρνησης της EUSAIR και άλλων μακροπεριφερειακών στρατηγικών, εκπρόσωποι διαχειριστικών αρχών και προγραμμάτων της ΕΕ, ήταν επίσης μεταξύ των ομιλητών του Forum, το οποίο επικεντρώθηκε στην πρόοδο που έχει επιτευχθεί και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζονται στην υλοποίηση της EUSAIR, καθώς και στη Γαλάζια Ανάπτυξη.

Στο περιθώριο του Φόρουμ, ο Περιφερειάρχης είχε την ευκαιρία να συνομιλήσει για διάφορα ζητήματα επικαιρότητας με τον **αναπληρωτή Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης**, Αλέξη Χαρίτση, τον **αναπληρωτή Υπουργό Εξωτερικών**, Γιώργο Κατρούγκαλο, και τον **Υφυπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής**, Νεκτάριο Σαντορινιό, ενώ είχε και συνάντηση με τον **Περιφερειάρχη Ηπείρου**, Αλέξανδρο Καχριμάνη.

11.3.4 Διάλογος #EuropeTogether: Επενδύοντας στην Ευρώπη, Επενδύοντας στους Ανθρώπους – Το Μέλλον της Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ

Δεδομένης της μείωσης των δημοσίων επενδύσεων από τις Τοπικές και Περιφερειακές Αρχές μετά την εκδήλωση της κρίσης το 2008 (μείωση κατά 15%) και με πιθανές τις συνέπειες του Brexit στον προϋπολογισμό της ΕΕ, η **Ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος (PES Group)** στην **Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών** και η **Ομάδα της Προοδευτικής Συμμαχίας των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών (S&D Group)** στο **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**, συνδιοργάνωσαν στις 15/9/2017, στη Βαλένθια της Ισπανίας, εκδήλωση στα πλαίσια του **Διαλόγου #EuropeTogether**, με θέμα «**Επενδύοντας στην Ευρώπη, Επενδύοντας στους Ανθρώπους – Το Μέλλον της Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ**», για να εξετάσουν τον αντίκτυπο των ευρωπαϊκών επενδύσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και να περιγράψουν προτάσεις πολιτικής για την επανέναρξη τους.

Σημειώνεται ότι - στο πλαίσιο του ευρύτερου διαλόγου για το Μέλλον της Ευρώπης που διεξάγεται σε όλα τα επίπεδα – ο «**Διάλογος #EuropeTogether**» είναι μια πρωτοβουλία των Ευρωπαίων Σοσιαλδημοκρατών, για ανοικτό διάλογο με τους Ευρωπαίους πολίτες και τις λοιπές δυνάμεις της προοδευτικής οικογένειας, για τη διαμόρφωση των πολιτικών τους σχετικά με το μέλλον της Ευρώπης.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε με τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, ο οποίος είναι εκλεγμένος Αντιπρόεδρος της Ομάδας PES της ΕτΠ.

Στην εκδήλωση συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, η **Ευρωπαϊκή Επίτροπος αρμόδια για την Περιφερειακή Πολιτική**, Corina Crețu, και ο **Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών**, Karl-Heinz Lambertz, ο **Γενικός Γραμματέας του Ισπανικού Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος (PSOE)**, Pedro Sánchez Pérez-Castejón, Περιφερειάρχες και Δήμαρχοι, εκπρόσωποι δεξαμενών σκέψης (think tanks), ακαδημαϊκοί, νεολαίοι, κ.α.

Ο διάλογος επικεντρώθηκε

- στον τρόπο με τον οποίο ο προϋπολογισμός της ΕΕ (και ιδιαίτερα η Πολιτική Συνοχής) θα πρέπει να είναι μετά το 2020, προκειμένου να διασφαλιστούν οι επενδύσεις που απαιτούνται για τους πολίτες, αλλά και
- στο κατά πόσο τα δάνεια, τα καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα και οι καινοτόμες δημόσιες συμβάσεις, μπορούν να αποτελέσουν εναλλακτική της Πολιτικής Συνοχής (που βασίζεται στις επιχορηγήσεις), δεδομένου και του ότι αυτά είναι σε μεγάλο βαθμό ασυμβίβαστα με τα χαρακτηριστικά χρηματοδότησης του κράτους πρόνοιας και των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

Τα πολιτικά συμπεράσματα και οι προτάσεις για το μέλλον της Πολιτικής Συνοχής αποτυπώθηκαν στη **Δήλωση της Βαλένθια**.

11.3.5 15^η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα των Περιφερειών και των Πόλεων

Κάθε χρόνο, η ΕτΠ παράλληλα με την Ολομέλεια του Οκτωβρίου, διοργανώνει την **Ευρωπαϊκή Εβδομάδα των Περιφερειών και των Πόλεων (European Week of Regions and Cities – EWRC)**. Η EWRC παλαιότερα ήταν

γνωστή ως **Ημέρες Ελεύθερης Πρόσβασης (Open Days)**. Η EWRC είναι μια ετήσια τετραήμερη εκδήλωση πολιτικής επικοινωνίας, κατά την οποία θεσμοί της ΕΕ, περιφερειακές και τοπικές αρχές και ενδιαφερόμενοι φορείς, έχουν την ευκαιρία να ανταλλάξουν απόψεις, ορθές πρακτικές και τεχνογνωσία για την περιφερειακή και αστική ανάπτυξη, την Πολιτική Συνοχής της ΕΕ, και για τη σημασία του τοπικού και περιφερειακού επιπέδου στην καλή διακυβέρνηση της ΕΕ.

Η φετινή 15η EWRC, που πραγματοποιήθηκε 9-12/10/2017, στις Βρυξέλλες, είχε ως θέμα «**Περιφέρειες και πόλεις για μία βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη**» και ήταν εστιασμένη σε τρία κύρια ζητήματα/θεματικές: «**Οικοδόμηση ανθεκτικών περιφερειών και πόλεων (#LocalResilience)**», «**Οι περιφέρειες και οι πόλεις ως παράγοντες αλλαγής (#TakeAction)**» και «**Ανταλλαγή γνώσεων για την επίτευξη αποτελεσμάτων (#SharingKnowledge)**».

Μάλιστα, συγκέντρωσε πάνω από 5.000 εκπροσώπους τοπικών και περιφερειακών αρχών, εμπειρογνώμονες και αρμόδιους για την Περιφερειακή Πολιτικής της ΕΕ, ενώ περιελάμβανε 130 εργαστήρια, που προσέφεραν μια μοναδική ευκαιρία για την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είχε εμπλοκή και συμμετοχή στα εξής εργαστήρια:

11.3.5.1 [10A29] Υποστήριξη των μεταβιβάσεων επιχειρήσεων στις περιφέρειες και τις πόλεις της Ευρώπης

Το εργαστήριο «Υποστήριξη των μεταβιβάσεων επιχειρήσεων στις περιφέρειες και τις πόλεις της Ευρώπης» ήταν στο πλαίσιο της θεματικής #LocalResilience της 15ης EWRC και διοργανώθηκε στις 10/10/2017, από την Επιτροπή ECON της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών (ΕτΠ), που είναι και η Επιτροπή που «τρέχει» το θεσμό της Ευρωπαϊκής Επιχειρηματικής Περιφέρειας (EER).

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, έχοντας βραβευτεί ως «Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Περιφέρεια (EER) 2017», συμμετείχε με τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, Απόστολο Κατσιφάρα, την Εκτελεστική Γραμματέα, Διονυσία Μαράτου, και το Διευθυντή του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και μέλος της Συμμαχίας για την Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη στη Δυτική Ελλάδα (ΣΕΑΔΕ), Χρήστο Τζομάκα. Μάλιστα, μετά τη λήξη του εργαστηρίου, ακολούθησε συνάντηση δικτύωσης των EER Περιφερειών.

Στο εργαστήριο συζητήθηκαν τα διάφορα προγράμματα και μέσα που εφαρμόζουν οι EER Περιφέρειες, αλλά και άλλες Περιφέρειες, για τη στήριξη των μεταβιβάσεων επιχειρήσεων και τη βελτίωση των ποσοστών διαδοχής, αλλά και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών στον τομέα αυτό, δεδομένου ότι περί τις 450.000 επιχειρήσεις μεταφέρονται σε νέους ιδιοκτήτες στην Ευρώπη κάθε χρόνο, όμως, ένα σημαντικό ποσοστό των μεταβιβάσεων αποτυγχάνει, με αποτέλεσμα να χάνονται θέσεις εργασίας και να πλήττεται η τοπική οικονομία.

11.3.5.2 [10B7] Κοινή Συνεδρίαση της Επιτροπής COTER της ΕτΠ και της Επιτροπής REGI του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Εκ παραδόσεως, η ετήσια Κοινή Συνεδρίαση της Επιτροπής COTER (της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών) και της Επιτροπής REGI (του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου) διεξάγεται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας των Περιφερειών και των Πόλεων (EWRC). Η φετινή κοινή συνεδρίαση διεξήχθη στις 10/10/2017 και είχε ως θέμα «Η κατάσταση όσον αφορά τη συνοχή στην ΕΕ: συμπεράσματα από την 7η Έκθεση Συνοχής», που εντασσόταν στη θεματική #TakeAction της 15ης EWRC.

Στη κοινή συνεδρίαση συμμετείχε ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, ο οποίος είναι τακτικό μέλος της Επιτροπής COTER της ΕτΠ.

Κατά τη κοινή συνεδρίαση – που ήταν ανοικτή σε εκπροσώπους των ευρωπαϊκών τοπικών και περιφερειακών αρχών – τα μέλη των Επιτροπών REGI και COTER, συζήτησαν με την Ευρωπαϊκή Επίτροπο αρμόδια για την Περιφερειακή Πολιτική, **Corina Crețu**, τα κυριότερα ευρήματα της 7ης έκθεσης για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή που είχε δημοσιεύσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 9/10/2017, (την ημέρα της επίσημης έναρξης της 15ης EWRC), καθώς και τις ανησυχίες των ευρωπαϊκών Πόλεων και Περιφερειών σχετικά με τον μελλοντικό Προϋπολογισμό της ΕΕ και τις επακόλουθες επιπτώσεις για τη μελλοντική Πολιτική Συνοχής.

Επίσης, κατά τη κοινή συνεδρίαση τα μέλη των Επιτροπών REGI και COTER εξέφρασαν τη στήριξή τους στην πρωτοβουλία της ΕτΠ **#CohesionAlliance (Συμμαχία για τη συνοχή)**, η οποία είχε εγκαινιαστεί επισήμως στις 9/10/2017 κατά τη διάρκεια της επίσημης έναρξης της 15ης EWRC, και η οποία αποσκοπεί στην αποστολή σαφούς μηνύματος στους θεσμικούς πολιτικούς ιθύνοντες όσον αφορά τη σημασία της διασφάλισης ισχυρής και αποτελεσματικής Πολιτικής Συνοχής για όλες τις περιφέρειες μετά το 2020.

11.3.5.3 [11B109] ΕΚΤ για κοινωνική ένταξη: τα διδάγματα που αντλήθηκαν και η μελλοντική πορεία

Το εργαστήριο «Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) για κοινωνική ένταξη: τα διδάγματα που αντλήθηκαν και η μελλοντική πορεία» ήταν στο πλαίσιο της θεματικής **#TakeAction** της 15ης EWRC και διοργανώθηκε στις 11/10/2017, από την **Ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος (PES Group) στην ΕτΠ**, τη δεύτερη μεγαλύτερη Πολιτική Ομάδα στην ΕτΠ. Στο εργαστήριο συμμετείχε ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, ο οποίος είναι εκλεγμένος Αντιπρόεδρος της Ομάδας PES της ΕτΠ.

Στο εργαστήριο συζητήθηκαν με τους υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής, τους εμπειρογνώμονες, τους επαγγελματίες και λοιπούς ενδιαφερόμενους, το πόσο αποτελεσματικά υλοποιούνται τα μέτρα κοινωνικής ένταξης – συμπεριλαμβανομένων εκείνων για την ένταξη περιθωριοποιημένων ομάδων, την πρόσβαση σε υγειονομικές και κοινωνικές υπηρεσίες γενικού συμφέροντος, καθώς και, για την πρόσβαση σε βιώσιμη και ποιοτική απασχόληση για την προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της τοπικής ανάπτυξης υπό την καθοδήγηση της κοινότητας – με τη βοήθεια του ΕΚΤ, κατά την περίοδο 2014-2020, και ποια διδάγματα μπορούν να αντληθούν για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού.

Επιπλέον, το εργαστήριο απέστειλε σαφές μήνυμα προς τους θεσμικούς πολιτικούς ιθύνοντες για έναν ισχυρό προϋπολογισμό για κοινωνικές επενδύσεις στο μέλλον, προκειμένου να διασφαλιστεί η κοινωνική σύγκλιση.

11.3.5.4 [11C137] Κτίζοντας τη Συμμαχία για τη Συνοχή (#CohesionAlliance) – νέες ιδέες και επόμενα βήματα

Το εργαστήριο «Κτίζοντας τη Συμμαχία για τη Συνοχή (#CohesionAlliance) – νέες ιδέες και επόμενα βήματα» ήταν στο πλαίσιο της θεματικής **#SharingKnowledge** της 15ης EWRC και συνδιοργανώθηκε στις 11/10/2017, από τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής (DG REGIO) της

Ευρωπαϊκής Επιτροπής και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (ΕτΠ). Στο εργαστήριο συμμετείχε ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, ο οποίος είναι τακτικό μέλος της ΕτΠ και της Επιτροπής COTER.

Το εργαστήριο – στο οποίο συμμετείχαν και υψηλόβαθμοι εκπρόσωποι των κυριότερων ευρωπαϊκών εδαφικών ενώσεων (ενώσεις περιφερειών, δίκτυα πόλεων, κλπ.) – επικεντρώθηκε στην έναρξη της πρωτοβουλίας της ΕτΠ **#CohesionAlliance (Συμμαχία για τη Συνοχή)**, η οποία είχε εγκαινιαστεί επισήμως στις 9/10/2017 κατά τη διάρκεια της επίσημης έναρξης της 15ης EWRC, δίνοντας την ευκαιρία στους ενδιαφερόμενους να ενημερωθούν πιο αναλυτικά για αυτή, να δηλώσουν την υποστήριξή τους, να βιντεοσκοπήσουν τις θέσεις τους υπέρ της Πολιτικής Συνοχής και να προτείνουν ιδέες για τη μελλοντική συμμετοχή τους.

Η πρωτοβουλία #CohesionAlliance αποσκοπεί στην αποστολή σαφούς μηνύματος στους θεσμικούς πολιτικούς ιθύνοντες όσον αφορά τη σημασία της διασφάλισης ισχυρής και αποτελεσματικής Πολιτικής Συνοχής για όλες τις Περιφέρειες μετά το 2020.

11.3.5.5 [12A128] Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες: δημιουργία ενός ανθεκτικού τομέα μέσω περιφερειακής προσέγγισης

Το εργαστήριο «Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες: δημιουργία ενός ανθεκτικού τομέα μέσω περιφερειακής προσέγγισης» ήταν στο πλαίσιο της θεματικής **#LocalResilience** της 15ης EWRC και διοργανώθηκε στις 12/10/2017, από την **Κοινοπραξία «Περιφερειακή Πρωτοβουλία για τον Πολιτισμό και τη Δημιουργικότητα (RICC)»**, στην οποία συμμετέχει η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας μαζί με τις Περιφέρειες της Απουλίας (Ιταλία), της Εμίλια-Ρομάνια (Ιταλία), της Χώρας των Βάσκων (Ισπανία), της Κεντρικής Φιλανδίας και της Βαλλονίας (Βέλγιο).

Η Κοινοπραξία RICC είναι μια διαρκής σύμπραξη και συνεργασία των Περιφερειών μελών της, που αποσκοπεί στην προώθηση της αναπτυξιακής πρωτοβουλίας με όχημα τον πολιτισμό, την δημιουργικότητα και την καινοτομία, αξιοποιώντας πρωτίστως τις Περιφερειακές Στρατηγικές Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3).

Στο εργαστήριο, εκ μέρους της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, συμμετείχαν ο Περιφερειάρχης, Απόστολος Κατσιφάρας, η Εκτελεστική Γραμματέας, Διονυσία Μαράτου, και ο Διευθυντής του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης, Χρήστος Τζομάκας, ο οποίος ήταν και ανάμεσα στους βασικούς ομιλητές του εργαστηρίου.

Το εργαστήριο επικεντρώθηκε στο ρόλο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών και των λοιπών ενδιαφερομένων μερών (πολιτιστικός και δημιουργικός τομέας, ακαδημαϊκός τομέας, επιχειρηματικός τομέας, χρηματοπιστωτικός τομέας, δημόσιος και ιδιωτικός τομέας, κλπ.) για την ενίσχυση του δυναμικού των πολιτιστικών και δημιουργικών βιομηχανιών, με στόχο την οικονομική ανάπτυξη και την περιφερειακή καινοτομία, στο πλαίσιο των Περιφερειακών Στρατηγικών Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) και συγκεκριμένων ευρωπαϊκών έργων (όπως το CREADIS3).

Να σημειωθεί ότι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, μέσω του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης, συμμετέχει στο ευρωπαϊκό έργο **CREADIS3 (Δημιουργικές Περιφέρειες Έξυπνης Εξειδίκευσης)**, που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα INTERREG Europe 2014-2020 και στοχεύει στην υποστήριξη και προώθηση αποδοτικών στρατηγικών για τις πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες, σε συνάφεια με την προαγωγή της έρευνας και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της τοπικής οικονομίας.

11.4 Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκές Πρωτοβουλίες

11.4.1 Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Περιφέρεια 2017

Η «Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Περιφέρεια (EER)» αποτελεί διαγωνισμό της ΕτΠ, που κάθε χρόνο αναδεικνύει και βραβεύει τρεις περιφέρειες της ΕΕ με εξαιρετικές και καινοτόμες επιχειρηματικές στρατηγικές, ανεξαρτήτως του μεγέθους, της οικονομικής ευρωστίας και των ικανοτήτων τους. Οι περιφέρειες με το πιο αξιόπιστο, μακρόπνοο και υποσχόμενο σχέδιο στρατηγικής λαμβάνουν τον τίτλο της Ευρωπαϊκής Επιχειρηματικής Περιφέρειας για ένα συγκεκριμένο έτος. Η κριτική επιτροπή που επιλέγει τους νικητές αποτελείται από μέλη της ΕτΠ, εκπροσώπους οργάνων της ΕΕ και κοινωνικούς εταίρους. Τα πρώτα βραβεία απονεμήθηκαν το 2011.

Το 2016 η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε στο διαγωνισμό και μαζί με τις Περιφέρειες της Κάτω Αυστρίας και της Εξτρεμαδούρα (Ισπανία) έπεισαν την κριτική επιτροπή με τις μακρόπνοες πολιτικές στρατηγικές τους για την τόνωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της επιχειρηματικότητας, καθώς και με τα πειστικά σχέδια δράσης για την υλοποίηση αυτών των στρατηγικών το 2017.

Η βράβευση έγινε σε ειδική τελετή στις Βρυξέλλες στις 15/6/2016, όπου ο Πρόεδρος της ΕτΠ, Markku Markkula, παρέδωσε το βραβείο «Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Περιφέρεια 2017» στον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, Απόστολο Κατσιφάρα.

Έτσι, το 2017, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος προχώρησε στην υλοποίηση του βραβευμένου Σχεδίου της και υλοποίησε ή δρομολογήσαμε μια σειρά πρωτοβουλιών, όπως:

- δημιουργία της Συμμαχίας για την Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη στη Δυτική Ελλάδα,
- ίδρυση γραφείου στήριξης ΜμΕ,
- ενημέρωση για προγράμματα COSME, Horizon 2020, LIFE, Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία,
- ίδρυση Ειδικού Ταμείου Μικροπιστώσεων,

- παροχή δεξιοτήτων στον επιχειρηματικό κόσμο (σεμινάρια – κατάρτιση) σχετικά με τη λογιστική, το μάρκετινγκ, τη λήψη αποφάσεων, την διεθνοποίηση των ΜμΕ,
- αξιοποίηση του επιστημονικού δυναμικού με στοχευμένες παρεμβάσεις,
- κ.α.

Ειδικότερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στη δημιουργία του **Δικτύου «Συμμαχία για την Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη στην Δυτική Ελλάδα»**, καθώς η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, εμπιστεύθηκε και ένωσε τις δημιουργικές δυνάμεις της τοπικής κοινωνίας, και δημιούργησε ένα δίκτυο που συγκεντρώνει περισσότερους από 30 φορείς, περιφερειακής

και εθνικής εμβέλειας, από την ακαδημαϊκή και ερευνητική κοινότητα, τον κόσμο των επιχειρήσεων και τη διοίκηση, το οποίο εκτός από ένα αισιόδοξο παράδειγμα συνεργασίας και συναντίληψης, αποτελεί και ένα πολύτιμο εργαλείο για τη μεταφορά γνώσεων και εμπειριών, αλλά και ένα απόλυτα ανοιχτό και συμμετοχικό μοντέλο στη διαμόρφωση και υλοποίηση των δράσεων του στρατηγικού σχεδιασμού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας.

Επιστέγασμα όλων αυτών ήταν η διοργάνωση τριήμερου **Διεθνούς Αναπτυξιακού Συνεδρίου με τίτλο «Συμμαχία για την Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη στη Δυτική Ελλάδα»**, στις 13-15/12/2017, στην Πάτρα.

Ένα εξωστρεφές και διεθνούς βεληνεκούς γεγονός με άξονα την επιχειρηματικότητα, που για τα δεδομένα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, αλλά και της Ελλάδας γενικότερα, έλαβε μοναδικό χαρακτήρα όσο αφορά το εύρος της παρουσίας κορυφαίων προσκεκλημένων, την παρουσίαση πολύτιμων ερευνητικών αποτελεσμάτων και την διεξαγωγή σημαντικών συζητήσεων.

Συγκεκριμένα:

- την 1η ημέρα των εργασιών, ερευνητικά ιδρύματα και φορείς συλλογικής επιχειρηματικότητας παρουσίασαν ερευνητικά ευρήματα για την επιχειρηματικότητα και ανάπτυξη στη Δυτική Ελλάδα,
- τη 2η ημέρα, κορυφαίοι θεσμικοί εκπρόσωποι από Ελλάδα και εξωτερικό, και τα μέλη της Συμμαχίας για την Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη στη Δυτική Ελλάδα συζήτησαν θέματα αιχμής, ενώ

- την 3η ημέρα, Ευρωπαϊκές και Ελληνικές Περιφέρειες αντάλλαξαν εμπειρίες για την επιχειρηματικότητα και την ανάπτυξη.

Συνολικά διεξήχθησαν περισσότερες από 20 θεματικές συνεδρίες που συγκέντρωσαν περισσότερους από 85 εισηγητές (μεταξύ των οποίων σημαντικές προσωπικότητες της πολιτικής, της οικονομίας, της επιστήμης, της επιχειρηματικότητας, της εκπαίδευσης από την ελληνική, την ευρωπαϊκή, αλλά και την παγκόσμια σκηνή), ενώ οι δηλώσεις συμμετοχών ανήλθαν σε 566.

Την επίσημη έναρξη του Συνεδρίου έκανε ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, **Προκόπης Παυλόπουλος**.

Για τη βράβευση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ως Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Περιφέρεια 2017, μίλησαν η Ευρωπαϊκή Επίτροπος αρμόδια για την Περιφερειακή Πολιτική, **Corina Crețu**, και ο Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών, **Markku Markkula**.

Ξεχωριστή η παρουσία και η ομιλία του **John Podesta**, Ιδρυτή και Διευθυντή του Κέντρου για την Αμερικανική Πρόοδο, ο οποίος υπήρξε Επικεφαλής της Προεκλογικής Καμπάνιας για την εκλογή της Χίλαρι Κλίντον στην Προεδρία των ΗΠΑ, καθώς και Επιτελάρχης του Λευκού Οίκου επί Προεδρίας Μπιλ Κλίντον, αλλά και Ειδικός Σύμβουλος του Προέδρου των ΗΠΑ Μπαράκ Ομπάμα.

Επίσης, από την Ελληνική Κυβέρνηση συμμετείχαν: ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, Γιάννης Δραγασάκης, ο Υπουργός Εσωτερικών, Πάνος Σκουρλέτης, ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, Αλέξανδρος Χαρίτσης, ο Υφυπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Δημήτριος Μπαξεβανάκης, ο Αναπληρωτής Υπουργός Έρευνας & Καινοτομίας, Κωνσταντίνος Φωτάκης, καθώς και Γενικοί Γραμματείς Υπουργείων.

Από τις Τοπικές και Περιφερειακές Αρχές, πέραν του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, συμμετείχαν: ο Περιφερειάρχης Θεσσαλίας και Πρόεδρος της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας, Κωνσταντίνος Αγοραστός, ο Περιφερειάρχης Κρήτης, Σταύρος Αρναουτάκης, ο Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας, Απόστολος Τζιτζικώστας, ο Περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδας,

Κωνσταντίνος Μπακογιάννης, ο Δήμαρχος Αγρινίου και Πρόεδρος της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Δυτικής Ελλάδας, Γιώργος Παπαναστασίου, Δήμαρχοι, Αντιπεριφερειάρχες, Αντιδήμαρχοι, κ.α

Ενώ, συμμετείχαν και εκπρόσωποι από 4 Περιφέρειες, που επίσης έχουν κερδίσει το τίτλο της «Ευρωπαϊκής Επιχειρηματικής Περιφέρειας (EER)», και συγκεκριμένα από την Περιφέρεια N. Ireland της Ιρλανδίας (EER 2015), την Περιφέρεια Extremadura της Ισπανίας (EER 2017), την Περιφέρεια Helsinki-Uusimaa της Φινλανδίας (EER 2012) και την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας της Ελλάδας (EER 2018).

Όμως, η υλοποίηση των στρατηγικών των Περιφερειών που βραβεύονται με τον τίτλο EER, παρακολουθείται καθ' όλο το έτος από την κριτική επιτροπή.

Έτσι, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε:

- στην **Ετήσια Συνάντηση των Ευρωπαϊκών Επιχειρηματικών Περιφερειών**, που έγινε στις 29/6/2017, στις Βρυξέλλες, και
- στη **Συνάντηση Δικτύωσης Ευρωπαϊκών Επιχειρηματικών Περιφερειών**, που έγινε στις 10/10/2017, στις Βρυξέλλες, στο περιθώριο της 15ης Ευρωπαϊκής Εβδομάδας των Περιφερειών και των Πόλεων.

Επίσης, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε, στις 10/10/2017, στο εργαστήριο «Υποστήριξη των μεταβιβάσεων επιχειρήσεων στις περιφέρειες και τις πόλεις της Ευρώπης» - που διοργάνωσε η Επιτροπή ECON της ΕτΠ (η οποία είναι και η Επιτροπή που «τρέχει» το θεσμό της Ευρωπαϊκής Επιχειρηματικής Περιφέρειας), στο πλαίσιο της 15ης Ευρωπαϊκής Εβδομάδας των Περιφερειών και των Πόλεων (EWRC) – όπου συζητήθηκαν τα διάφορα προγράμματα και μέσα που εφαρμόζουν οι EER

Περιφέρειες, αλλά και άλλες Περιφέρειες, για τη στήριξη των μεταβιβάσεων επιχειρήσεων και τη βελτίωση των ποσοστών διαδοχής, αλλά και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών στον τομέα αυτό.

Σημειώνεται ότι, μετά το πέρας του έτους βράβευσης, η κριτική επιτροπή επισκέπτεται τις βραβευθείσες Περιφέρειες EER για να εξακριβώσει την πρόοδο που συντελέστηκε και να τους παράσχει μια αντικειμενική γνώμη για τις πολιτικές τους. Τα κύρια αποτελέσματα και τα επιτεύγματα των νικητριών Περιφερειών EER δημοσιοποιούνται και προβάλλονται από την ΕτΠ, και επίσης, συζητούνται μεταξύ των περιφερειακών και των τοπικών αρχών, μέσω του δικτύου των EER Περιφερειών.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ολοκληρώνοντας το έτος βράβευσης της, θα συνεχίσει να αξιοποιεί τη μεγάλη ευκαιρία που άνοιξε με τη βράβευσή της, μέσω του δικτύου EER, το οποίο, σήμερα, περιλαμβάνει 24 Ευρωπαϊκές Περιφέρειες, τόσο διαφορετικές μεταξύ τους όσο η ίδια η Ευρώπη, και αυτή η κοινότητα προσφέρει μια ευρεία πλατφόρμα ανταλλαγής ορθών πρακτικών και νέων τρόπων συνεργασίας.

11.4.2 Συμμαχία για τη Συνοχή (#CohesionAlliance)

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετέχει στη **Συμμαχία για τη Συνοχή (#CohesionAlliance)**. Μια πρωτοβουλία της **Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών (ΕτΠ)** σε συνεργασία με τις κυριότερες **ευρωπαϊκές εδαφικές ενώσεις** – το

Σύνδεσμο Ευρωπαϊκών Συνοριακών Περιφερειών (ΑΕΒΡ), τη Συνέλευση των Περιφερειών της Ευρώπης (ΑΕΡ), το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Δήμων και Περιφερειών (CEMR), τη Διάσκεψη των Παράκτιων Περιφερειών της Ευρώπης (CPMR) και δίκτυο Ευρωπαϊκών Πόλεων (Eurocities) – που έχει ως στόχο να αποφευχθεί κάθε δυσάρεστη εξέλιξη εις βάρος της μελλοντικής Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ και να διασφαλιστεί μια ισχυρή Πολιτική Συνοχής για όλες τις Περιφέρειες της ΕΕ μετά το 2020, που θα καταστεί μία από τις κινητήριες δυνάμεις για την ανασυγκρότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τη βάση προς την κορυφή.

Βασικό χαρακτηριστικό της Συμμαχίας είναι ότι είναι **ανοιχτή σε όλους** όσους συμμερίζονται τον κοινό αυτό στόχο, ανεξαρτήτως των απόψεών τους για τις λεπτομέρειες, και επιδιώκει την επίτευξή

του κοινού στόχο μέσω κοινών δραστηριοτήτων των ενώσεων και των λοιπών συναρμοδίων ή/και μεμονωμένων πολιτών ανά την ΕΕ.

Η επίσημη έναρξη της Συμμαχίας έγινε στις 9/10/2017, κατά την εναρκτήρια συνεδρία της **15ης Ευρωπαϊκής Εβδομάδας των Περιφερειών και των Πόλεων (EWRC)** – παρουσία του **Προέδρου της ΕτΠ**, Karl-Heinz Lambertz, της **Ευρωπαϊκής Επιτροπής αρμόδιας για την Περιφερειακή Πολιτική**, Corina Crețu, και της **Προέδρου της Επιτροπής REGI του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου**, Iskra Mihaylova – και συμπληρώθηκε από ειδική εναρκτήρια εκδήλωση με τίτλο **«Κτίζοντας τη Συμμαχία για τη Συνοχή (#CohesionAlliance) – νέες ιδέες και επόμενα βήματα»**, στις 11/10/2017, στο πλαίσιο της 15ης EWRC, με τη συμμετοχή εδαφικών ενώσεων και άλλων συναρμοδίων, όπου οι ενδιαφερόμενοι είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν πιο αναλυτικά για τη Συμμαχία, να δηλώσουν την υποστήριξή τους σε αυτή, να βιντεοσκοπήσουν τις θέσεις τους υπέρ της Πολιτικής Συνοχής και να προτείνουν ιδέες για τη μελλοντική συμμετοχή τους.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε και στις δύο αυτές εκδηλώσεις, με τον Περιφερειάρχη, Απόστολο Κατσιφάρα.

Κεντρικό στοιχείο της #CohesionAlliance είναι μία ευκολοδιάβαστη **Δήλωση Αρχών**, σε όλες τις γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην οποία αποτυπώνονται οι βασικές αρχές της Συμμαχίας, και η οποία συντάχθηκε βάσει της **γνωμοδότησης της ΕτΠ «Το μέλλον της πολιτικής συνοχής μετά το 2020»** και σε διαβούλευση με τις κυριότερες εδαφικές ενώσεις της ΕΕ.

Η Δήλωση Αρχών, αφ' ενός, προάγει τις θέσεις της Συμμαχίας και αφ' ετέρου δίνει τη δυνατότητα σε όποιον ενδιαφέρεται – από εθνικές, περιφερειακές και τοπικές κυβερνήσεις έως ΜμΕ, ΜΚΟ, σχολεία, πανεπιστήμια, οργανώσεις ή/και μεμονωμένους πολίτες – να την προσυπογράψει και να συμμετέχει στην #CohesionAlliance.

Επίσης, έχει δημιουργηθεί και λειτουργεί ειδικός ιστότοπος (www.cohesionalliance.eu), σε όλες τις γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου θα παρατίθενται νέα της Συμμαχίας, καθώς και τα διάφορα έγγραφα θέσης από περιφέρειες, δήμους και οργανώσεις συναρμοδίων. Επίσης, ο ιστότοπος παρέχει τη δυνατότητα σε κάθε ενδιαφερόμενο να προσυπογράψει τη Δήλωση Αρχών ηλεκτρονικά.

11.4.3 Χάρτα της Μπολόνιας (Bologna Charter)

Η **Χάρτα της Μπολόνιας (Bologna Charter - BC)** είναι ένα Έγγραφο Πολιτικής των περιφερειακών και των τοπικών διοικήσεων της Μεσογείου, για την προώθηση ενός κοινού πλαισίου στρατηγικών δράσεων με στόχο την προστασία και τη βιώσιμη ανάπτυξη των παράκτιων περιοχών.

Αποτελεί μια κοινή πρωτοβουλία - που ξεκίνησε από Περιφέρειες της ΕΕ και η οποία είναι ανοικτή σε άλλες παράκτιες διοικήσεις/αρχές της Μεσογείου – για την υλοποίηση συγκεκριμένων στόχων (ακόμα και υποδομών), ικανών να προσελκύσουν διαφοροποιημένους πόρους χρηματοδότησης, αποσκοπώντας:

- στην ενίσχυση του ρόλου των Περιφερειών στη Μεσόγειο, και
- στην ανάπτυξη και διατήρηση ενός υψηλού επιπέδου προσοχής για τους παράκτιους κινδύνους και τα ζητήματα παράκτιας και θαλάσσιας διακυβέρνησης, κατά τη διαμόρφωση υπο-εθνικών, εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών πολιτικών.

Ένα **Κοινό Σχέδιο Δράσης (Joint Action Plan – JAP)** συνοδεύει το έγγραφο πολιτικής, για την μετάφραση σε πράξεις και έργα, των στόχων και των κατευθυντηρίων γραμμών δράσης, που ορίζονται στη Χάρτα, μέσω της υλοποίησης στα εδάφη των περιφερειών:

- έργων εδαφικής συνεργασίας, και
- παρεμβάσεων υποδομής (μεγάλα παράκτια έργα) με κεφάλαια από διεθνείς, ευρωπαϊκές και εθνικές πηγές.

11.4.3.1 Ιστορικό – Σχέσεις με τη Διαμεσογειακή Επιτροπή της CPMR

Η πρώτη Χάρτα της Μπολόνιας υπογράφηκε το 2007 από 9 Περιφέρειες στα πλαίσια ευρωπαϊκού έργου.

Το 2012, ο εμπνευστής της Χάρτας, η ιταλική Περιφέρεια της Εμίλια-Ρομάνια, αναμόρφωσε τη Χάρτα, σύμφωνα με τις νέες πολιτικές της ΕΕ που είχαν προκύψει τα προηγούμενα χρόνια, και την επανεκκίνησε στα πλαίσια νέου ευρωπαϊκού έργου.

Το Μάρτιο του 2013 η «νέα» Χάρτα υπογράφηκε από 14 Περιφέρειες της Μεσογείου.

Τον Ιούνιο του 2013, η Διαμεσογειακή Επιτροπή της CPMR υπέγραψε τη Χάρτα, θεωρώντας τη ως μια βασική πρωτοβουλία που έπρεπε να προωθήσει τα επόμενα.

Έτσι, από το 2014, η **Συντονιστική Επιτροπή (Coordination Board)** της πρωτοβουλίας και οι δραστηριότητες της Χάρτας της Μπολόνιας είναι ενταγμένες κάτω από Ομάδα Εργασίας της Διαμεσογειακής Επιτροπής.

Μετά την εκλογή του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, Απόστολου Κατσιφάρα, στην Προεδρία της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR, τον Ιούλιο του 2016, έγινε αναδιοργάνωση των Ομάδων Εργασίας της Διαμεσογειακής (συγχώνευση θεμάτων βάσει συγγένειας και αλληλεπίδρασης πολιτικών) η Συντονιστική Επιτροπή και η πρωτοβουλία, για τη θητεία 2017-2018, είναι ενταγμένες ως **Ομάδα Δράσης «Χάρτα της Μπολόνιας»** στην **Ομάδα Εργασίας «Μεταφορές και Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική»**.

Έτσι, η Χάρτα της Μπολόνιας, ωφελείται αλλά και συμβάλλει, επί των θεμάτων που εξετάζονται στο πλαίσιο της Ομάδας Εργασίας «Μεταφορές και Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική», ειδικά στον τομέα της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παράκτιων Ζωνών – Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού, της προσαρμογής των παράκτιων περιοχών στην Κλιματική Αλλαγή, του παράκτιου και θαλάσσιου Βιώσιμου Τουρισμού. Επιπλέον, συνδέεται/συνεργάζεται στα θέματα της Ομάδας Εργασίας για την «Εδαφική Συνεργασία και τις Μακροπεριφερειακές Στρατηγικές».

11.4.3.2 Κύριοι τομείς συνεργασίας

Το **Έγγραφο Πολιτικής** καθορίζει τους κύριους τομείς συνεργασίας στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας της Χάρτας της Μπολόνιας, οι οποίοι είναι:

- **Δίκτυο Παραθαλάσσιων Παρατηρητηρίων**, για:
 - παρακολούθηση,
 - διαχείριση των κινδύνων και των φαινομένων διάβρωσης,
 - υλοποίηση αμυντικών/προστατευτικών παρεμβάσεων, και
 - διαχείριση των αποθεμάτων ιζημάτων
- **Καταμετρήσεις της κατάστασης και των τάσεων διάβρωσης και των κινδύνων πλημμύρας**, κατάλληλες για μέτρα χωροταξικού σχεδιασμού και προσαρμογής

- **Βιώσιμη χρήση στρατηγικών πόρων**, όπως το παράκτιο έδαφος (για την αντιμετώπιση της διαδικασίας του littoralization) και τα παράκτια και υποβρύχια αποθέματα ιζημάτων (για την αντιμετώπιση της διάβρωσης και των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, ευνοώντας νέες δυναμικές αγορές σε επίπεδο Μεσογείου).
- **Ολοκληρωμένος χωροταξικός σχεδιασμός** και εφαρμογή των αρχών της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παράκτιων Ζωνών – Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού για:
 - την αειφόρο ανάπτυξη των ακτών,
 - την προστασία του τοπίου, του περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων,
 - την προσαρμογή των παράκτιων περιοχών, και
 - την προσαρμογή των κινδύνων.
- **Έργα υποδομής**, κατά μήκος των ακτών της Μεσογείου, σύμφωνα με διαδικασίες ολοκληρωμένου σχεδιασμού, για την εφαρμογή μιας πολιτικής προσαρμογής στους φυσικούς και ανθρωπογενείς κινδύνους.
- **Ομαδοποίηση έργων**, για περαιτέρω συνεργίες και κεφαλαιοποίηση

Το **Κοινό Σχέδιο Δράσης** αποτυπώνει τις συστάσεις του Εγγράφου Πολιτικής σε πολλαπλές **Γραμμές Δράσης**, καθορίζοντας τις πρωτοβουλίες έργων που πρέπει να υποβληθούν στα σχετικά Ευρωπαϊκά Προγράμματα ή σε εθνικές και διεθνείς πηγές χρηματοδότησης. Οι Γραμμές Δράσεις αυτές, ομαδοποιούνται σε **4 Στρατηγικά Θέματα (Strategic Themes – ST)**:

- **ST1** – Ανάπτυξη γνώσης, παρακολούθηση μέσω δικτύου και συστήματα διαχείρισης δεδομένων.
- **ST2** – Βιώσιμη χρήση παράκτιων στρατηγικών πόρων για Γαλάζια Ανάπτυξη.
- **ST3** – Υποστήριξη της Έρευνας & Καινοτομίας, Ομαδοποίηση και Εφαρμογή.
- **ST4** – Ανταπόκριση στις προκλήσεις από την αλλαγή του κλίματος

11.4.3.3 Επίδραση σε Πολιτικές, Πρωτοβουλίες και Προγράμματα

Το **Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα INTERREG Mediterranean 2014-2020** αναγνωρίζει, τη Χάρτα της Μπολόνιας και το Κοινό Σχέδιο Δράσης της, ως πρωτοβουλία αναφοράς για περιφερειακή συνεργασία και τον προσδιορισμό κοινών προκλήσεων σχετικά με τους κινδύνους των παράκτιων ζωνών, και κοινών ενεργειών για την αντιμετώπισή τους με συντονισμένο και συνεργατικό τρόπο.

Η πρόσφατη **Θαλάσσια Πρωτοβουλία για τη Δυτική Μεσόγειο (WESTMED)** παραθέτει τη Χάρτα της Μπολόνιας μεταξύ των πρωτοβουλιών για το Στόχο 3 του Πλαισίου Δράσης της, με ειδική αναφορά στη γνώση και την ενημέρωση σχετικά με τα φαινόμενα διάβρωσης και τους παράκτιους κινδύνους,

εναρμονίζοντας και επεκτείνοντας τα συστήματα παρακολούθησης των ακτών για δραστηριότητες Έρευνας και Καινοτομίας (σε συνέργεια με την BLUEMED) και για αναμενόμενες κοινές στρατηγικές και εργαλεία για την υποβοήθηση της προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος στην περιοχή της Δυτικής Μεσογείου.

Ιδιαίτερη συμβολή είχε η Χάρτα της Μπολόνιας στη διαμόρφωση της **Οδηγίας για τον Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό**, σχετικά με τα στοιχεία που αναφέρονται στο Άρθρο 8, με έμφαση στη σημασία των ιζημάτων για την προστασία των ακτών και των αδρανών των θαλάσσιων πυθμένων (καταθέσεις ιζημάτων εκτός ανοικτής θάλασσας), που στην τελική εγκεκριμένη έκδοση της Οδηγίας προστέθηκαν μεταξύ των πρώτων στοιχείων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τις διαδικασίες Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού.

Επίσης, η Χάρτα της Μπολόνιας συνέβαλε στη διαμόρφωση της **Στρατηγικής Ατζέντας για την Έρευνα και την Καινοτομία (Strategic Research and Innovation Agenda - SRIA)** του προγράμματος BLUEMED, φέρνοντας συγκεκριμένες υποδείξεις σύμφωνα με τα Στρατηγικά Θέματα της Χάρτας της Μπολόνιας, τα οποία εντάσσονται σήμερα σε κάποιους από τους 12 στόχους και σε διάφορες σχετικές δράσεις της SRIA.

Τέλος, η Χάρτα της Μπολόνιας συνέβαλε στην έναρξη και ομαλή λειτουργία του **Ιταλικού Εθνικού Συμβουλίου για την Παράκτια Διάβρωση**, την πρώτη πρωτοβουλία αυτής της σημασίας στην Ιταλία (προωθήθηκε από το Υπουργείο Προστασίας Περιβάλλοντος, Επικρατείας και Θαλάσσης), η οποία στο τέλος του 2016 εξέδωσε τις εθνικές κατευθυντήριες γραμμές για το συγκεκριμένο θέμα (δημοσιεύθηκαν το 2017 www.erosionecostiera.isprambiente.it).

11.4.3.4 Συμμετοχή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

Ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας, υπέγραψε τη Χάρτα της Μπολόνιας τον Ιούλιο του 2016, στη Βενετία, στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης της Διαμεσογειακής Επιτροπής.

Το 2017, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε στη νέα αναθεώρηση του Κοινού Σχεδίου Δράσης της Χάρτας της Μπολόνιας, και το Σεπτέμβριο του 2017, μετά από τεχνική

προετοιμασία (δεδομένα, χάρτες, κλπ.) υπέβαλλε το έργο «**Προστασία και Αντιμετώπιση της Διάβρωσης των Ακτών της Δυτικής Αχαΐας**» για ένταξη στην αναθεωρημένη έκδοση του Κοινού Σχεδίου Δράσης.

ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ Europe Direct

Το Κέντρο Europe Direct Patras- Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, σύμφωνα με το ετήσιο σχέδιο δράσης έχει υποχρέωση να παρέχει πληροφόρηση σχετικά με θέματα που άπτονται των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε δύο επίπεδα.

- Το πρώτο αφορά την προσωποποιημένη πληροφόρηση των πολιτών που απευθύνονται στο Κέντρο σχετικά με θέματα που αφορούν την καθημερινότητα του Ευρωπαίου Πολίτη (Δικαιώματα, Υποχρεώσεις, Ευκαιρίες, Κινητικότητα κλπ)
- Σε δεύτερο επίπεδο το Κέντρο παρέχει ενεργητική πληροφόρηση στο γενικό πληθυσμό ή σε ειδικές ομάδες πληθυσμού με την διοργάνωση ή συμμετοχή σε θεματικές εκδηλώσεις όπου παρέχεται πληροφόρηση επί διαφόρων θεμάτων σχετικά με την Ε.Ε.

Κατά το έτος 2017, και πιο συγκεκριμένα :

5 Μαρτίου 2017

Το Κέντρο Europe Direct Patras της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, υποστήριξε την εκδήλωση που διοργάνωσε το Teachers4Europe με θέμα **«Η Ευρώπη των Ανθρώπων και των Πολιτισμών»**. Τα στελέχη του Κέντρου μας διένειμαν πληροφοριακό υλικό σχετικά με τις κοινωνικές πολιτικές της Ε.Ε.

✚ 29 Μαρτίου 2017

Το Κέντρο Europe Direct Patras της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, επισκέφθηκε το **39^ο Δημοτικό Σχολείο Πατρών**. Τα στελέχη του κέντρου παρουσίασαν στους μικρούς μαθητές και τους εκπαιδευτικούς θέματα σχετικά με την ζωή στην Ε.Ε και τις πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος και την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, στους μαθητές και εκπαιδευτικούς διανεμήθηκε πληροφοριακό και προωθητικό υλικό.

✚ 4 Απριλίου 2017

Το Κέντρο Europe Direct Patras της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, επισκέφθηκε το **18^ο Δημοτικό Σχολείο Πατρών**. Τα στελέχη του κέντρου παρουσίασαν στους μικρούς μαθητές και τους εκπαιδευτικούς θέματα σχετικά με την ζωή στην Ε.Ε και τις πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος και την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, στους μαθητές και εκπαιδευτικούς διανεμήθηκε πληροφοριακό και προωθητικό υλικό.

9 Μαΐου 2017

Το Κέντρο σε συνεργασία με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας διοργάνωσαν στην Πάτρα στο χώρο του Επιμελητηρίου Αχαΐας ανοικτή εκδήλωση για τον εορτασμό της «**Ημέρας της Ευρώπης**». Η εκδήλωση περιλάμβανε δράσεις ενημέρωσης, προβολή βίντεο, μουσικά δρώμενα, διανομή πληροφοριακού και προωθητικού υλικού σχετικά με το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης.

27 Μαΐου 2017

Το Κέντρο Europe Direct Patras της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε ως συνδιοργανωτής της δράσης «**CoderDojo**» που αφορούσε την εκμάθηση βασικών στοιχείων προγραμματισμού σε παιδιά και νέους. Στους μαθητές και εκπαιδευτικούς διανεμήθηκε πληροφοριακό και προωθητικό υλικό.

7-9 Ιουλίου 2017

Το EDIC Patras μας συμμετείχε ως υποστηρικτής και με περίπτερο στο **Πανελλήνιο Festival kiteSurf** στο Δρέπανο Αχαΐας όπου έγινε διανομή πληροφοριακού υλικού σχετικά με τις πολιτικές της Ε.Ε. για την Προστασία του Περιβάλλοντος, την Καταπολέμηση της Κλιματικής Αλλαγής και την Θαλάσσια Πολιτική και Αλιεία.

14-15 Ιουλίου 2017

Το Κέντρο Europe Direct Patras της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας συμμετείχε με περίπτερο στο **6^ο Συνέδριο της εφημερίδας «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ»**, που έγινε στο συνεδριακό χώρο του ξενοδοχείου Porto Rio. Στους επισκέπτες από το περίπτερό μας έγινε διανομή πληροφοριακού υλικού σχετικά με τις πολιτικές της Ε.Ε. που αφορούν την ενίσχυση της έρευνας, της καινοτομίας, την απασχόληση και την επιχειρηματικότητα.

✚ 30 Οκτωβρίου 2017

Το Κέντρο Europe Direct Patras της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, επισκέφθηκε το **13^ο Δημοτικό Σχολείο Πατρών**. Τα στελέχη του κέντρου παρουσίασαν στους μικρούς μαθητές και τους εκπαιδευτικούς θέματα σχετικά με την ζωή στην Ε.Ε και τις πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος και την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, στους μαθητές και εκπαιδευτικούς διανεμήθηκε πληροφοριακό και προωθητικό υλικό.

✚ 18-19 Νοεμβρίου 2017

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και το Κέντρο Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης Europe Direct Patras συμμετείχαν ενεργά και υποστήριξαν την εκδήλωση για το **20^ο Forum Ανάπτυξης** που πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο ΑΣΤΗΡ. Το Europe Direct Patras προέβαλε το σχέδιο Γιούνκερ και την πρωτοβουλία Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης. Τέλος, το Κέντρο προχώρησε στη διανομή ενημερωτικών εντύπων.

23 Νοεμβρίου 2017

Το Κέντρο Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης Europe Direct Patras στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας δεξιοτήτων, επισκέφτηκε το **IEK Euroteam** με σκοπό να τους ενημερώσει για ευρωπαϊκά θέματα και προγράμματα ανάδειξης των δεξιοτήτων τους καθώς και για το σχέδιο Γιούνκερ. Έγινε διανομή φυλλαδίων και άλλου πληροφοριακού υλικού. Η ενημέρωση έγινε από τον επικεφαλής του κέντρου κ. Καρβέλη Διονύσιο.

13-15 Δεκεμβρίου 2017

Το Κέντρο Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης Europe Direct Patras είχε την τιμή να είναι υποστηρικτής του «**Διεθνούς Συνεδρίου Επιχειρηματικότητας**» που πραγματοποιήθηκε 13-15 Δεκεμβρίου 2017 στο Royal Patras, ένα συνέδριο διεθνούς εμβέλειας με λαμπρές προσωπικότητες και άριστη διοργάνωση. Στο συνέδριο έγινε διανομή ενημερωτικών φυλλαδίων και εντύπων και προωθήθηκε το σχέδιο Γιούνκερ και πληροφορίες για το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης.

Πέραν των παραπάνω εκδηλώσεων το Κέντρο Europe Direct Patras λειτουργεί καθημερινά και εξυπηρετεί πολίτες από 8:30 έως 15:30, παρέχει υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών μέσω προσωπικών επαφών, τηλεφωνικώς, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, λειτουργεί ιστοσελίδα που ενημερώνεται καθημερινά, διαθέτει λογαριασμούς Facebook, twitter, you tube και εκδίδει έξι ηλεκτρονικά ενημερωτικά newsletter ανά έτος

Από το 2018 ξεκινάει η νέα τριετή σύμβαση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας με την ΜΕΑ της ΕΕ. Η ΠΔΕ στοχεύει σ αυτά τα χρόνια να αναδείξει ακόμα περισσότερο το ρόλο της δομής αυτής και να την καθιερώσει ως μοναδικό (και έτσι είναι) σημείο ενημέρωσης για θέματα πολιτικών και δράσεων της ΕΕ στην Δυτική Ελλάδα. Ειδικά για το 2018 σχεδιάζεται η αποκέντρωση της δομής σε Πύργο και Μεσολόγγι ώστε να μπορέσει να φθάσει πιο κοντά στον πολίτη της ΔΕ η σχετική πληροφορία.

ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ – ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

13.1 Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης (ΠΤΑ)

Το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας συνέχισε και κατά το 2017 την εκπλήρωση του επιχειρησιακού του σκοπού συνεισφέροντας σημαντικά στην περιφερειακή ανάπτυξη με πληθώρα δράσεων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα δράσης του ΠΤΑ-ΠΔΕ για το έτος 2017 και τους άξονες του Στρατηγικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας επιτεύχθηκαν τα κάτωθι αποτελέσματα:

ΑΞΟΝΑΣ 1. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

ΜΕΤΡΟ: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΣΤΟΧΟΣ: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΔΡΑΣΗ: ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΕΙΡΟΥ-ΠΑΡΑΠΕΙΡΟΥ

Το ΠΤΑ-ΠΔΕ έχει αναλάβει την υλοποίηση διαγωνισμού μελετών με απονομή βραβείων για την διερεύνηση της βέλτιστης λύσης στο πλαίσιο της στρατηγικής χωροταξικής ανάπτυξης της περιοχής του Φράγματος Πείρου-Παραπείρου (τεχνητή λίμνη Αστερίου). Το εκτιμώμενο κόστος του διαγωνισμού (συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής της κριτικής επιτροπής) ανέρχεται σε 30.000€ και θα καλυφθεί από πόρους του ΠΤΑ-ΠΔΕ. Ο διαγωνισμός είναι έτοιμος για δημοπράτηση εντός του 2018 (εκκρεμεί η σύσταση μητρώου κριτών πολεοδόμων-χωροτακτών από το αρμόδιο υπουργείο).

ΜΕΤΡΟ: ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ

ΣΤΟΧΟΣ: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΔΡΑΣΗ: ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΗΜΕΙΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΕΡΙΕ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Το ΠΤΑ-ΠΔΕ έχει αναλάβει την υλοποίηση διαγωνισμού μελετών με απονομή βραβείων για την διερεύνηση της βέλτιστης λύσης στο πλαίσιο της ενοποίησης σημείων ενδιαφέροντος και ανάπλασης περιοχής πέριξ του Αρχαιολογικού Μουσείου Πατρών. Το εκτιμώμενο κόστος του διαγωνισμού (συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής της κριτικής επιτροπής) ανέρχεται σε 26.000€ και θα καλυφθεί από πόρους του ΠΤΑ-ΠΔΕ. Ο διαγωνισμός βρίσκεται σε στάδιο προετοιμασίας (παρατηρήθηκε καθυστέρηση λόγω του σύνθετου ιδιοκτησιακού καθεστώτος της υπό μελέτη περιοχής).

ΑΞΟΝΑΣ 2. ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ – ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΣΤΟΧΟΣ: ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ- ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ

ΔΡΑΣΗ: ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ

Το ΠΤΑ-ΠΔΕ έχει συνάψει προγραμματική σύμβαση με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και το Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων για το σχεδιασμό και την εφαρμογή δράσεων τουριστικής προβολής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Στο πλαίσιο της σύμβασης αυτής το ΠΤΑ-ΠΔΕ ανέλαβε για το έτος 2017 την υποστήριξη της συμμετοχής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σε δύο εμβληματικές εκθέσεις τουρισμού, σε συνεργασία με τον ΕΟΤ, συνολικού προϋπολογισμού 17.000€. Ειδικότερα, εντός του 2017 ολοκληρώθηκε με επιτυχία η διοργάνωση της συμμετοχής της ΠΔΕ στην Διεθνή Έκθεση Τουρισμού του Βερολίνου (ITB 2017) και στην Διεθνή Έκθεση Τουρισμού της Μόσχας (MITT 2017).

ΜΕΤΡΟ: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ- ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΣΤΟΧΟΣ: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΔΡΑΣΗ: Έρευνα αξιολόγησης – αποτύπωσης προτάσεων για τα προγράμματα χρηματοδότησης και τη συμβολή τους στη βιωσιμότητα και ανάπτυξη των επιχειρήσεων της ΠΔΕ

Το ΠΤΑ-ΠΔΕ έχει αναλάβει την εκπόνηση έρευνας αξιολόγησης – αποτύπωσης προτάσεων για τα προγράμματα χρηματοδότησης και τη συμβολή τους στη βιωσιμότητα και ανάπτυξη των επιχειρήσεων της ΠΔΕ. Το εκτιμώμενο κόστος της έρευνας ανέρχεται σε 18.000€ και θα καλυφθεί από πόρους του ΠΤΑ-ΠΔΕ. Η έρευνα ολοκληρώθηκε με επιτυχία εντός του 2017 και τα συμπεράσματα αυτής θα παρουσιαστούν εντός του 2018 στο περιφερειακό συμβούλιο της ΠΔΕ.

ΑΞΟΝΑΣ 4. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Α. ΜΕΤΡΟ: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΣΤΟΧΟΣ: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ

ΔΡΑΣΗ 1: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ - ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Το ΠΤΑ-ΠΔΕ έχει συνάψει προγραμματική σύμβαση με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ) για την «Υποστήριξη της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης ΠΔΕ σε θέματα σύνταξης, παρακολούθησης και αξιολόγησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και θέματα μεταφοράς τεχνογνωσίας», προϋπολογισμού 40.000€, συμβάλλοντας ενεργά στην εκπόνηση του επιχειρησιακού προγράμματος της Περιφέρειας με

στόχο την Ανάπτυξη της Περιφέρειας, τη Διοικητική Αποτελεσματικότητα και την Οικονομική Αυτοτέλεια. Η χρηματοδότηση προέρχεται από ιδίους πόρους του ΠΤΑ-ΠΔΕ και το χρονοδιάγραμμα του έργου εκτείνεται σε 3 έτη (2015-2017). Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας διεκπεραιώθηκε με επιτυχία εντός του 2017 η προβλεπόμενη παρακολούθηση της υλοποίησης του 5ετούς επιχειρησιακού προγράμματος της ΠΔΕ, η συνεισφορά στην διαμόρφωση πρότασης ολοκληρωμένης παρέμβασης για τις πυρόπληκτες περιοχές της ΠΔΕ, η εκπαίδευση στελεχών του ΠΤΑ-ΠΔΕ και της ΠΔΕ σε εργαλεία οικονομικής ανάλυσης και τις διαδικασίες σύνταξης, παρακολούθησης και αξιολόγησης επιχειρησιακών προγραμμάτων.

ΔΡΑΣΗ 2: ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ (ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ)

Το Δ.Σ. του ΠΤΑ-ΠΔΕ με απόφασή του έχει εγκρίνει την προμήθεια, εγκατάσταση και εκπαίδευση χρηστών πληροφοριακού συστήματος ηλεκτρονικής διαχείρισης και διακίνησης εγγράφων προϋπολογισμού 50.000€ με χρηματοδότηση από ιδίους πόρους με σκοπό τη βελτίωση της διοικητικής λειτουργίας της υπηρεσίας και την προσαρμογή της στο νέο θεσμικό πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Η έναρξη του έργου έγινε εντός του έτους 2017 (αξία σύμβασης 36.332€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) και θα ολοκληρωθεί εντός του 2018.

Β. ΜΕΤΡΟ: ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Το ΠΤΑ-ΠΔΕ υλοποίησε εντός του 2017 για λογαριασμό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ένα (1) έργο του 7ου Προγράμματος Πλαισίου (FP7) και τέσσερα (4) έργα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (INTERREG V), όπου το Τμήμα Β' είχε την ευθύνη της παρακολούθησης και υλοποίησης αυτών, ενώ προγραμματίσει την υποβολή νέων προτάσεων έργων στα πλαίσια της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

B.1. ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017

Τα έργα αυτά είναι:

- **INCOMERA** (FP7 - ERANET), με αντικείμενο την ερευνητική συνεργασία επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων των συμμετεχουσών περιφερειών στον τομέα των νέων υλικών και της νανοτεχνολογίας.
- **CREADIS3** (INTERREG EUROPE), με αντικείμενο την ενίσχυση των πολιτικών για τις δημιουργικές βιομηχανίες στο πλαίσιο της έξυπνης εξειδίκευσης.
- **RUR@L SMEs** (INTERREG EUROPE), με αντικείμενο την ανάπτυξη στρατηγικών για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και των

καινοτόμων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜμΕ) σε αγροτικές περιοχές.

- **MEDCYCLETOUT** (MED), με αντικείμενο την ανάπτυξη Μεσογειακών Ποδηλατικών Διαδρομών για βιώσιμο παραθαλάσσιο τουρισμό.
- **AGROINNOECO** (Balkan MED), με αντικείμενο τη δημιουργία ενός Διαπεριφερειακού Οικοσυστήματος Καινοτομίας για την ωρίμανση και την ενσωμάτωση καινοτόμων επιχειρηματικών ιδεών στον τομέα των Τροφίμων.

B.2. ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ Η ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ 2018

Το ΠΤΑ-ΠΔΕ έχει υποβάλει προτάσεις προς έγκριση στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του προγράμματος GREECE-ITALY 2014-2020. Εκ των προτάσεων αυτών εγκρίθηκαν δύο (2) νέα έργα, η έναρξη των οποίων θα γίνει εντός του 2018. Ειδικότερα, έχουν εγκριθεί τα ακόλουθα έργα:

α/α	Τίτλος έργου	Πρόγραμμα	Ημερ. Έναρξης	Ημερ. Λήξης	Προϋπολογισμός για το ΠΤΑ
1	Egov_INNO: E-government services and tools from regional governments and regional development bodies to support and coordinate the regional research and innovation capital	Greece-Italy 2014-2020	2018	(24 μήνες από την έναρξη)	315.600,00 €
2	INVESTMENT: Innovative e-Services for Boosting Tourist Economy and High Quality Multimodal Public Transportation	Greece-Italy 2014-2020	2018	(24 μήνες από την έναρξη)	180.680 €

Τα έργα αυτά βρίσκονται στη διαδικασία της τελικής διαπραγμάτευσης και της υπογραφής των συμβάσεων χρηματοδότησης.

Ως προς τις λοιπές αρμοδιότητές του το Τμήμα Β' παρείχε την απαραίτητη επιστημονικοτεχνική υποστήριξη της υπηρεσίας σε θέματα μηχανοργάνωσης, σύνταξης τεχνικών προδιαγραφών για διαγωνισμούς προμηθειών (ενδεικτικά αναφέρονται ο ψηφιακός οργανισμός της ΠΔΕ και του ΠΤΑ-ΠΔΕ, η προμήθεια προσωπικών υπολογιστών και λοιπού ηλεκτρονικού εξοπλισμού, η προμήθεια του συστήματος ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων, η προμήθεια οχήματος για τις ανάγκες της υπηρεσίας κλπ), καθώς επίσης και στην εκπόνηση / παρακολούθηση αναπτυξιακών μελετών-πραγματογνωμοσυνών (π.χ. έρευνα αξιολόγησης – αποτύπωσης προτάσεων για τα προγράμματα

χρηματοδότησης και τη συμβολή τους στη βιωσιμότητα και ανάπτυξη των επιχειρήσεων στη Δυτική Ελλάδα).

Επίσης, στο πλαίσιο της υλοποίησης των ευρωπαϊκών προγραμμάτων το Τμήμα Β' επιτέλεσε τόσο το έργο της οικονομικής παρακολούθησης και διαχείρισης αυτών (σύνταξη και υποβολή περιοδικών αναφορών, προετοιμασία και διεκπεραίωση διαγωνισμών για την επιλογή εξωτερικών προμηθευτών κλπ), αλλά και το έργο της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου (διενέργεια ερευνών, σύνταξη παραδοτέων, προετοιμασία παρουσιάσεων, οργάνωση συναντήσεων κλπ).

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι από τα έργα αυτά παράγονται πολύτιμα αποτελέσματα που, εκτός της ενίσχυσης των δυνατοτήτων της Περιφέρειας στην εξειδίκευση πολιτικών σε μέτρα και το σχεδιασμό δράσεων, αξιοποιούνται στην πράξη από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (όπως π.χ. οι Διεθνικές Δράσεις Συνεργασίας του ΕΣΠΑ).

Οικονομική Διαχείρισης Επενδυτικών Προγραμμάτων

Αναφορικά με την οικονομική διαχείριση επενδυτικών προγραμμάτων λοιπών φορέων (Περιφέρεια, Δήμοι κλπ) ολοκληρώθηκε με επιτυχία η παρακολούθηση των χρηματοδοτήσεων και κατανομών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων έτους 2017 συνολικού ύψους 45.597.939,57 € με υπόλογο το Ταμείο και σε συνεργασία με την Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας. Ειδικότερα, για το έτος 2017 το Τμήμα Α' προέβη στην εκκαθάριση λογαριασμών έργων συνολικού ύψους 26.246.770,59 €.

Ο αριθμός των διακριτών εισηγήσεων – εντολών πληρωμών που διεκπεραιώθηκαν από το Τμήμα Α' ανήλθε για το έτος 2017 σε 551. Για το σύνολο των έργων τηρήθηκε μηνιαίο μητρώο δεσμεύσεων και εκκρεμών λογαριασμών έργων του ΠΔΕ.

Οικονομικές Υπηρεσίες

Ολοκληρώθηκε επιτυχώς η παρακολούθηση και εκτέλεση του προϋπολογισμού του Ταμείου για το έτος 2017, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών δαπανών της υπηρεσίας αλλά και των πληρωμών των ευρωπαϊκών έργων που διαχειρίζεται το ΠΤΑ.

Τα στοιχεία που παρατίθενται ακολούθως αποτελούν εκτιμήσεις των οικονομικών καταστάσεων του Ταμείου για το έτος 2017, καθώς δεν έχει ολοκληρωθεί η επαλήθευση αυτών, οι τακτοποιητικές

λογιστικές εγγραφές και ο προβλεπόμενος διαχειριστικός έλεγχος από Ορκωτούς Ελεγκτές, ο οποίος με βάση τον Κανονισμό των ΠΤΑ ολοκληρώνεται έως τα τέλη Απριλίου κάθε έτους.

Αναλυτικότερα:

- Ολοκληρώθηκε η πληρωμή έργων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων της ΠΔΕ, συνολικού ύψους 26.246.770,59 €.
- Ολοκληρώθηκε η οικονομική διαχείριση του Προγράμματος “EUROPE DIRECT” για το 2017 με πληρωμές ύψους 17.793,20€.

Ειδικότερα εντός του έτους 2017 εκδόθηκαν συνολικά 2.115 εντάλματα πληρωμών από το Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών και ενημερώθηκαν οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες για τις πληρωμές των έργων.

Ως προς την εκτέλεση του Προϋπολογισμού έτους 2017 το ΠΤΑ-ΠΔΕ, και σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία του τμήματος οικονομικών υπηρεσιών, η εκτέλεση του προϋπολογισμού του Ταμείου για το έτος 2017 είχε ως ακολούθως:

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΟΥΣ 2017 ΠΤΑ-ΠΔΕ		
	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ	ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ (*)
ΕΣΟΔΑ	1.289.363,50€	1.118.358,86€
ΕΞΟΔΑ	1.289.363,50€	667.797,99€
Καθαρό Αποτέλεσμα χρήσης 2017 (*) : 450.560,87 €		

(*) προσωρινά στοιχεία κατ' εκτίμηση.

Ανάλυση πραγματοποιηθέντων εσόδων 2017

73 Έσοδα από διαχείριση Πόρου ΠΤΑ: 262.467,70€

76 Έσοδα από τόκους λογαριασμών καταθέσεων: 840.033,39€ (προ φόρων -εκκρεμούν οι επιβεβαιώσεις των εμπορικών τραπεζών)

74 Επιχορηγήσεις Προγραμμάτων: 15.857,77 €

Ανάλυση πραγματοποιηθέντων εξόδων 2017:

60 Αμοιβές – έξοδα προσωπικού: 261.720,83€

61 Αμοιβές τρίτων: 68.341,91€

62 Παροχές Τρίτων: 188.131,33€

63 Φόροι – Τέλη (ΦΠΑ): 241,86€

64 Διάφορα έξοδα: 82.137,48€

65 Τόκοι και συναφή έξοδα: 83,80€

81 Έκτακτες ζημίες και έκτακτα έξοδα 2016: 570,96€

82 Έξοδα προηγούμενων χρήσεων: 31.408,26€

13 Μεταφορικά μέσα: 17.925,56€

14 Έπιπλα και λοιποί εξοπλισμοί: 17.236,00€

Διοίκηση ΠΤΑ-ΠΔΕ

Το ΠΤΑ-ΠΔΕ διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο και τον Πρόεδρο. Το Συμβούλιο έχει πενταετή θητεία και αποτελείται από: α) τον περιφερειάρχη ως πρόεδρο, β) ένα μέλος της εκτελεστικής επιτροπής της περιφέρειας, γ) ένα μέλος της οικονομικής επιτροπής της περιφέρειας, δ) έναν εκπρόσωπο του πρώτου επιλαχόντος συνδυασμού που υποδεικνύεται από αυτόν, ε) δύο εκπροσώπους προερχόμενους από τις εργοδοτικές οργανώσεις και τα οικεία Επιμελητήρια, στ) έναν εκπρόσωπο προερχόμενο από τις εργατικές ενώσεις, ζ) δύο προϊστάμενους υπηρεσιών της περιφέρειας οριζόμενους από τον περιφερειάρχη, κατά προτίμηση από την οικεία Διεύθυνση. Τα με τα στοιχεία β', γ', δ', ε', στ', ζ' μέλη ορίζονται με τους αναπληρωτές τους, από τον περιφερειάρχη.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που άσκησε διοίκηση στη χρήση 2017 ορίστηκαν με τις υπ' αριθ. πρωτ. 2464/18-09-2014 και 362/16-2-2015 αποφάσεις του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας.

Ο αριθμός συνεδριάσεων του Δ.Σ. του Ταμείου για το έτος 2017 ανήλθε σε έντεκα (11). Ο αριθμός των Αποφάσεων που ελήφθησαν ανήλθε σε εξήντα πέντε (65).

Συνολικά υπήρξαν 6 αναμορφώσεις του προϋπολογισμού του Ταμείου για το έτος 2017, ενώ εγκρίθηκε ο απολογισμός – ισολογισμός της χρήσης του έτους 2016 καθώς επίσης και ο προϋπολογισμός έτους 2018.

Μεταξύ των αποφάσεων που ελήφθησαν περιλαμβάνεται η ανανέωση του μισθώματος του κτιρίου για 5 έτη, η έγκριση της υλοποίησης από το ΠΤΑ-ΠΔΕ των δύο διαγωνισμών μελετών, η έγκριση της εκπόνησης έρευνας επιχειρήσεων στην ΠΔΕ, η έγκριση της προμήθειας και εγκατάστασης ηλεκτρονικού πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης εγγράφων, ροής εργασιών και παρακολούθησης συγχρηματοδοτούμενων έργων, η συνδιοργάνωση του Διεθνούς Συνεδρίου για την Επιχειρηματικότητα και την Ανάπτυξη στη Δυτική Ελλάδα, η έγκριση πρόσληψης έκτακτου

προσωπικού (4 ατόμων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και 5 ατόμων με σύμβαση μίσθωσης έργου για την υλοποίηση ευρωπαϊκών έργων).

Η λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου υποστηρίχθηκε από το Τμήμα Διοικητικών Υπηρεσιών (οργανωτική προετοιμασία συνεδριάσεων του Δ.Σ. του ΠΤΑ/ΠΔΕ, διατύπωση αποφάσεων και διαβίβαση αυτών προς έλεγχο νομιμότητας στο Τμήμα Τοπ. Αυτοδιοίκησης και Νομικών Προσώπων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ιονίου, Πελ/σου και Δυτ. Ελλάδας, κλπ).

Το Τμ. Διοικητικών Υπηρεσιών υποστήριξε την παρουσία του Ταμείου σε διάφορες εκθέσεις (π.χ. Philoxenia 2017, Exprotrof, Patras IQ κλπ), ενώ η Προϊσταμένη του Τμήματος συμμετείχε στην Οργανωτική Επιτροπή του Συνεδρίου «Συμμαχία για την επιχειρηματικότητα και ανάπτυξη στη Δυτική Ελλάδα» που διοργανώθηκε στην Πάτρα 13-15 Δεκεμβρίου 2017.

Επιπλέον τηρήθηκε από την υπηρεσία ηλεκτρονικό πρωτόκολλο (αρ. εισερχομένων/εξερχομένων: 3.052), αναρτήθηκαν συνολικά 1.022 πράξεις και αποφάσεις στο Διαδίκτυο σε εφαρμογή του Προγράμματος “Διαύγεια”, καταχωρήθηκαν τα στοιχεία των συμβάσεων του Ταμείου (αιτήματα, προκηρύξεις, συμβάσεις) στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων και διεκπεραιώθηκε ο δειγματοληπτικός Έλεγχος Υποβληθέντων Φωτοαντιγράφων σύμφωνα με το Ν.4250/2014.

Επίσης, διεκπεραιώθηκαν οι προμήθειες της υπηρεσίας για το έτος 2017, ο καθαρισμός και η συντήρηση του κτιρίου και του εξοπλισμού, ολοκληρώθηκε η διαδικασία πρόσληψης 5 ατόμων με σύμβαση μίσθωσης έργου για τα ευρωπαϊκά έργα και ενημερώθηκε το Μητρώο ανθρώπινου δυναμικού ελληνικού δημοσίου.

13.2 Αναπτυξιακή Εταιρεία Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

13.2.1 Ολοκλήρωση Ευρωπαϊκών έργων

Κατά την διάρκεια του 2017 ολοκληρώθηκε ο έλεγχος και η πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου από την Αρχή Πληρωμής και από την ΕΔΕΛ όλων των ευρωπαϊκών έργων της εταιρείας που εκκρεμούσαν από το προηγούμενο έτος πλην του έργου JEWEL (Joint Easily Wafted East Laboratory Model – JEWEL Model – Πρόγραμμα SEE (South-East Europe)) για το οποίο εκκρεμεί η αποπληρωμή:

Τέλος, αναμένεται η ολοκλήρωση του ελέγχου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου LIFE/Condense - The condense managing system: production of novel fertilizers from manure and olive mill wastewater (Το σύστημα διαχείρισης Condense: παραγωγή καινοτομικού λιπάσματος από απόβλητα κτηνοτροφικών μονάδων και ελαιοτριβείων) από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την αποπληρωμή του.

13.2.2 Τουριστική Προβολή Περιφέρειας

Κατά την διάρκεια του 2017 στελέχη της εταιρείας «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ Α.Ε.» συμμετείχαν σε διεθνείς εκθέσεις στο πλαίσιο του προγράμματος Τουριστικής Προβολής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, υλοποιώντας δράσεις για λογαριασμό του Περιφερειακού Ταμείου ΠΔΕ.

13.2.3 Λοιπά έργα

- **Εδαφολογικό Εργαστήριο Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας:** Ολοκληρώθηκε στις 30 Ιουνίου 2017 η από 29-05-2015 Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και της Αναπτυξιακής Εταιρείας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την υλοποίηση του έργου «Λειτουργία, προβολή – δημοσιότητα, μεταφορά του εδαφολογικού εργαστηρίου και μελέτη ανάπτυξης τεχνικών εντοπισμού προβληματικών εδαφών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας». Σε συνεργασία με το Εργαστήριο Εδαφολογίας του Τμήματος Γεωπονίας του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, το οποίο είχε οριστεί ως επιστημονικός σύμβουλος του έργου, αναπτύχθηκαν μόνιμες συνεργασίες με αγροτικούς φορείς αλλά και ιδιωτικές επιχειρήσεις, ενώ καταβλήθηκε προσπάθεια να ενημερωθούν και μεμονωμένοι παραγωγοί για την σημασία του εδαφολογικού εργαστηρίου, τόσο

στην παραγωγή ποιοτικών προϊόντων όσο και στην προστασία του περιβάλλοντος. Για τις ανάγκες λειτουργίας του, και όποτε αυτό κρίθηκε αναγκαίο, το εδαφολογικό εργαστήριο στελεχώθηκε με το απαραίτητο επιστημονικό και βοηθητικό προσωπικό, τόσο από την Αναπτυξιακή Εταιρεία όσο και από το ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Προγραμματική Σύμβαση. Μέχρι και τις 30/06/2017 στο εδαφολογικό εργαστήριο πραγματοποιήθηκαν 337 αναλύσεις εδάφους, 9 αναλύσεις αρδευτικού νερού και 4 αναλύσεις φυλλοδιαγνωστικής, με έσοδα 15.882,69€, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. Επίσης, θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο χώρος του εδαφολογικού εργαστηρίου χρησιμοποιήθηκε από φοιτητές, τόσο για την εκπόνηση της πτυχιακής τους εργασίας όσο και για την πρακτική τους άσκηση, υπό την εποπτεία του Εργαστηρίου Εδαφολογίας του Τμήματος Γεωπονίας του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας. Τέλος σε συνεργασία με τον Ελληνικό Γεωργικό Οργανισμό – ΔΗΜΗΤΡΑ (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ) πραγματοποιήθηκαν δράσεις κατάρτισης νέων γεωργών, που είχαν κριθεί δικαιούχοι στην 2η Προκήρυξη του ΜΕΤΡΟΥ 112 «Ενισχύσεις για Νέους Γεωργούς», στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2007-2013.

13.2.4 Ενίσχυση στελέχωσης και επέκταση γεωγραφικής εμβέλειας

Κατά την διάρκεια του 2017 η στελέχωση της έδρας της εταιρείας στον Πύργο μειώθηκε κατά ένα άτομο και η γεωγραφική εμβέλεια της εταιρείας επεκτάθηκε και στις τρεις Περιφερειακές Ενότητες της ΠΔΕ, με την δημιουργία Παραρτήματος στην Αιτωλοακαρνανία, σε χώρο 50 m² που διατέθηκε από την ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας στο Διοικητήριο, στο Μεσολόγγι.

13.2.5 Έργα σε εξέλιξη

Τα ακόλουθα επτά (7) έργα έχουν εγκριθεί και ευρίσκονται σε εξέλιξη ή σε φάση διαπραγματεύσεων για την υπογραφή σύμβασης με την ΕΕ:

- **ADRION / InnoXenia** - Innovation in Tourism in the Adriatic-Ionian Macroregion (εκκρεμεί η υπογραφή σύμβασης με την ΕΕ)
- **BalkanMED / BALKANET** - Balkan ideas network for sustainable innovations in the agro-food sector (σε εξέλιξη από τον Σεπτέμβριο 2017)
- **Interreg Greece-Italy 2014-2020 / ICON WOM-EN** - Integrating Innovation and Promoting Cluster Organization in WOMen Enterprises (εκκρεμεί η υπογραφή σύμβασης με την ΕΕ)

- **Interreg Greece-Italy 2014-2020 / TAGs** - Technological and Business innovation services to stimulate the local Agro-food ecosystems and to support a Cross Border Collaboration among Local Action Groups (εκκρεμεί η υπογραφή σύμβασης με την ΕΕ)
- **Interreg Greece-Italy 2014-2020 / INCUBA** – Cross Border Agrifood Incubators (εκκρεμεί η υπογραφή σύμβασης με την ΕΕ)
- **Interreg Greece-Italy 2014-2020 / P.A.T.H.** - Promoting Area Attractiveness through Hiking and Introducing a Different Touristic Approach (εκκρεμεί η υπογραφή σύμβασης με την ΕΕ)
- **Interreg Greece-Italy 2014-2020 / CROSS THE GAP** – Accessibility for Social and Cultural Inclusion (εκκρεμεί η υπογραφή σύμβασης με την ΕΕ)

13.2.6 Διείσδυση σε νέες δραστηριότητες

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται τα σχετικά προγράμματα (και τα έργα), στα οποία η εταιρεία έχει καταθέσει προτάσεις σε συνεργασία με έλληνες και ξένους εταίρους και που εγκρίθηκαν ήδη κατά το 2017 ή που έχουν περάσει με επιτυχία τις φάσεις αξιολόγησης αλλά εκκρεμεί η τελική έγκριση.

Μετά τους πίνακες ακολουθούν συνόψεις των επτά (7) ήδη εγκεκριμένων έργων, τα οποία μεταφέρονται στην Περιφέρεια.

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΕΡΓΑ

α/α	Θ.Σ.	MIS CODE	ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΠΙ ΚΕΦΑΛΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ	ΡΟΛΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ
Interreg ADRION							
1	1.1	207	InnoXenia	Innovation in Tourism in the Adriatic-Ionian Macroregion	OLYMPIAKI	LP	155.000,00
Interreg BalkanMED							
1	1.2	2469	BALKANET	Balkan ideas network for sustainable innovations in the agro-food sector	Chamber of Ileia	Εταίρος	156.775,00
Interreg Greece - Italy							
1	1.1		ICON WOM-EN	Integrating Innovation and Promoting Cluster Organization in WOMen ENterprises	General Secretariat for Gender Equality-GR	Εταίρος	183.335,00
2	1.1		TAGs	Technological and Business innovation services to stimulate the local Agro-food ecosystems and to support a Cross Border Collaboration among Local Action Groups	CREA	Εταίρος	108.687,50
3	1.2	5003241	INCUBA	CROSS BORDER AGRIFOOD INCUBATORS	OLYMPIAKI	LP	290.300,00
4	1.2	5003444	P.A.T.H	Promoting Area Attractiveness through Hiking and Introducing a Different Touristic Approach	REGIONAL UNION OF MUNIC. OF WG	Εταίρος	152.900,00
5	1.2	5003361	CROSS THE GAP	CROSS THE GAP - ACCESSIBILITY FOR SOCIAL AND CULTURAL INCLUSION	MUNICIPALITY OF BITONTO	Εταίρος	454.359,00

ΕΡΓΑ ΥΠΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

α/α	Θ.Σ.	MIS CODE	ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΠΙ ΚΕΦΑΛΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ	ΡΟΛΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ
Interreg MED							
1	3.1 (IP)	3244	HERIT-DATA	Sustainable Heritage Management towards Mass Tourism Impact thanks to a holistic use of Big and Open Data	Regione Toscana	Εταίρος	361.500,00
2	1.1	3128	Sail-X	Sustainable Aquaculture Innovation Laboratories	IPMA	Εταίρος	241.460,00

ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΛΙΣΤΑ ΕΠΙΛΑΧΟΝΤΩΝ

α/α	Θ.Σ.	MIS CODE	ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΠΙ ΚΕΦΑΛΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ	ΡΟΛΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ
HORIZON 2020							
1	SC5-08-2017 (IA)	776780-1	INSuRe	Innovative Nature based Solutions for Reducing hydrometeorological risks	NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPE LIGE UNIVERSITET NTNU	Εταίρος	397.500,00
ERASMUS +							
1	KA204	1413137	SoGood	Local gastronomic heritage and excellencies to enhance sustainable entrepreneurship in agriculture and tourism	OLYMPIAKI	LP	299.750,00
2	KA205	1418145	Flavors	Mediterranean cultures and quality cooking to empower youth employability in sustainable tourism	OLYMPIAKI	LP	295.705,00

13.2.7 Οικονομική Κατάσταση 2017

Το 2017 αποτελεί έτος ορόσημο για την λειτουργία της Αναπτυξιακής Εταιρείας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, αφού κατά την από 1/9/2017 Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων αποφασίστηκε η λύση και θέση σε εκκαθάριση της εταιρείας.

Ακολουθεί παρουσίαση του προσωρινού Ισολογισμού και των αναλυτικών οικονομικών στοιχείων ΕΣΟΔΩΝ – ΕΞΟΔΩΝ για την περίοδο 1/1/2017 – 13/10/2017, οπότε και εκδόθηκε το πιστοποιητικό περί λύσεως της εταιρείας.

Ισολογισμός – Ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις (Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε κόστος κτήσης)

ΑΕΠΔΕ ΑΕ Α.Φ.Μ. : 094322916, Φορολογικό έτος : 2017, περιόδου (01/01/2017 - 12/10/2017) - Γ.Ε.Μ.Η.:

Ποσά σε μονάδες ευρώ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
<i>Ενσώματα πάγια</i>		
Μηχανολογικός εξοπλισμός	14.829,35	16.268,25
Λοιπός εξοπλισμός	199.431,01	233.716,19
Σύνολο	214.260,36	249.984,44
<i>Άυλα πάγια στοιχεία</i>		
Λοιπά άυλα	47.290,97	69.344,75
Σύνολο	47.290,97	69.344,75
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		
Συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγεν. και κοινοπραξίες	500,00	
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	41.839,44	41.839,44
Σύνολο	42.339,44	41.839,44
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	303.890,77	361.168,63
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
<i>Αποθέματα</i>		
Προκαταβολές για αποθέματα	287.171,34	
Σύνολο	287.171,34	
<i>Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές</i>		
Εμπορικές απαιτήσεις	460.166,27	233.924,59
Δουλεωμένα έσοδα περιόδου	14.000,00	14.000,00
Λοιπές απαιτήσεις	57.309,16	62.916,91
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	73.810,76	234.336,41
Σύνολο	605.286,19	545.177,91
Σύνολο κυκλοφορούντων	892.457,53	545.177,91
Σύνολο ενεργητικού	1.196.348,30	906.346,54

Καθαρή θέση

Καταβλημένα κεφάλαια

Κεφάλαιο	809.028,67	809.028,67
Υπέρ το ἄρτιο	399,74	399,74
Σύνολο	809.428,41	809.428,41

Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέο

Αποθεματικά νόμων ή καταστατικού	15.298,49	15.298,49
Αποτελέσματα εις νέο	(965.951,51)	(765.303,21)
Σύνολο	(950.653,02)	(750.004,72)

Σύνολο καθαρής θέσης

(141.224,61) 59.423,69

Προβλέψεις

Προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους	25.739,00	25.739,00
Σύνολο	25.739,00	25.739,00

Υποχρεώσεις

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Κρατικές επιχορηγήσεις	262.312,67	298.075,17
Σύνολο	262.312,67	298.075,17

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Εμπορικές υποχρεώσεις	388.619,46	153.796,13
Λοιποί φόροι και τέλη	8.254,16	5.342,84

Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	19.111,65	37.649,41
Λοιπές υποχρεώσεις	633.535,97	326.320,30
Σύνολο	1.049.521,24	523.108,68

Σύνολο υποχρεώσεων

1.311.833,91 821.183,85

Σύνολο καθαρής θέσης, προβλέψεων και υποχρεώσεων

1.196.348,30 906.346,54

Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά λειτουργία – Ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της

ΑΕΠΔΕ ΑΕ Α.Φ.Μ. : 094322916, Φορολογικό έτος : 2017, περιόδου (01/01/2017 -

	2017	2016
Κύκλος εργασιών (καθαρός)	210.034,93	174.636,77
Κόστος πωλήσεων	(404.372,63)	(1.046.848,04)
Μικτό αποτέλεσμα	(194.337,70)	(872.211,27)
Λοιπά συνήθη έσοδα	57.353,42	219.919,86
	(136.984,28)	(652.291,41)
Λοιπά έξοδα και ζημιές	(17.847,63)	(437,66)
Λοιπά έσοδα και κέρδη	14,63	3.444,20
Αποτελέσματα προ τόκων και φόρων	(154.817,28)	(649.284,87)
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	27,65	574,72
Αποτέλεσμα προ φόρων	(154.789,63)	(648.710,15)
Αποτέλεσμα περιόδου μετά από φόρους	(154.789,63)	(648.710,15)

13.2.8 Διοικητικά Θέματα

Διοικητικά Συμβούλια: κατά το έτος 2017 πραγματοποιήθηκαν 4 διοικητικά συμβούλια.

Γενικές Συνελεύσεις: στις 01-09-2017 πραγματοποιήθηκε η ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της εταιρείας, στην οποία αποφασίστηκε, μεταξύ άλλων θεμάτων, η αξιοποίηση του Ν. 4483/2017 - ΦΕΚ 107Α/2017Ν, άρθρο 15, το οποίο προέβλεπε την δυνατότητα λύσης των Αναπτυξιακών Εταιρειών οργανισμών ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού.

Λύση και θέση σε Εκκαθάριση εταιρείας: Κατά την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας της 1^{ης} Σεπτεμβρίου 2017 αποφασίστηκε η λύση της Αναπτυξιακής Εταιρείας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Α.Ε. ΟΤΑ, με διακριτικό τίτλο «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ Α.Ε.» και η θέση της σε εκκαθάριση, δυνάμει του άρθρου 15 του Ν. 4483/2017 - ΦΕΚ 107Α/2017. Επίσης αποφασίστηκε ότι τα έργα θα μεταβιβαστούν στην Δ/ση Αναπτυξιακού Σχεδιασμού της Περιφέρειας, υπό την επίβλεψη της οποίας και θα συνεχιστούν.

Η λύση της εταιρείας πραγματοποιήθηκε στις 13 Οκτωβρίου 2017.

13.3 Ογκολογικός Ξενώνας «Η ΕΛΠΙΔΑ»

Το Ίδρυμα Στήριξης Ογκολογικών Ασθενών «Η ΕΛΠΙΔΑ», είναι ένα Ίδρυμα, το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως έργο πιλοτικό και πρωτοποριακό για όλη τη χώρα στον τομέα της κοινωνικής αλληλεγγύης. Κατασκευάστηκε και εξοπλίστηκε από το Τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και με τη συμμετοχή της τέως Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αχαΐας, με προϋπολογισμό 2.641.232€ και τις χορηγίες επιχειρήσεων, κοινωνικών φορέων και ευαίσθητων συνανθρώπων μας. Με το σχέδιο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ανήκει στην ευθύνη πλέον της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, η οποία το έχει αγκαλιάσει και το έχει σε πρώτη προτεραιότητα. Το κτήριο ανοικοδομήθηκε σε οικόπεδο που παραχωρήθηκε από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου (ΚΤΕ). Με τις διατάξεις του ΠΔ 239/15-7-98 (ΦΕΚ 180 τ. Α΄/25-7-98) έγινε η σύσταση του Ιδρύματος.

Έργο του Ιδρύματος είναι η συστηματική εφαρμογή της θεραπευτικής αγωγής, χωρίς διακοπές ή καθυστερήσεις σε ασθενείς που βρίσκονται μακριά από τον τόπο κατοικίας τους, με αποτέλεσμα την ελαχιστοποίηση της ταλαιπωρίας του και την καλύτερη εξέλιξη και πορεία της αντιμετώπισης της νόσου. Δεν παραλείπουμε όμως να επισημάνουμε ότι συμβάλλει και στην αποσυμφόρηση του ογκολογικού Τμήματος της παθολογικής κλινικής του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Πατρών. Με δεδομένο την ανησυχητική και αλματώδη αύξηση των ογκολογικών νοσημάτων σε όλες τις ηλικίες, το Ίδρυμά μας προσφέρει σαν πρωτοπόρο και μοναδικό στην Ελλάδα, μεγάλη υπηρεσία στους πάσχοντες συνανθρώπους μας από απομακρυσμένες περιοχές και ιδιαιτέρως στους οικονομικά αδύναμους, δεδομένου ότι διαθέτει όλες τις απαραίτητες υποδομές για να φιλοξενεί δωρεάν ογκολογικούς ασθενείς από όλη την Νοτιοδυτική Ελλάδα, οι οποίοι έρχονται στην Πάτρα για να υποβληθούν σε θεραπευτικές αγωγές. Η συμβολή του Ιδρύματος είναι καθοριστική, καθώς ελαχιστοποιείται η ταλαιπωρία του ασθενούς. Εφαρμόζει συστηματικά τη θεραπευτική του αγωγή, αφού η απόσταση μεταξύ των Νοσοκομείων και του Ξενώνα είναι πλέον πιο κοντινή, σε σχέση με την εκτός έδρας μόνιμη κατοικία του.

Πιο συγκεκριμένα, το Ίδρυμα Στήριξης Ογκολογικών Ασθενών «Η ΕΛΠΙΔΑ» λειτουργεί και φιλοξενεί ογκολογικούς ασθενείς από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, την Πελοπόννησο, τα Ιόνια Νησιά, τη Φωκίδα και από τη Φθιώτιδα, σε συνεργασία και υπό την επίβλεψη των Ιατρών Ογκολόγων των Νοσοκομείων της ευρύτερης περιοχής μας.

Επίσης, πραγματοποιούνται διανυκτερεύσεις και από διάφορες περιοχές της χώρας όπως Μεσσηνία, Νάξο, Μήλο, Αττική, Λαμία, Λακωνία, Κρήτη, Εύβοια, Κόρινθο, Αργολίδα, Ιωάννινα έως και την Καβάλα και αυτό οφείλεται στο υψηλό επίπεδο παροχής των υπηρεσιών υγείας από τα Νοσηλευτικά Ιδρύματα της περιοχής μας στους ασθενείς με καρκίνο, καθώς και στους ασθενείς της μονάδας μεταμόσχευσης του ΠΠΓΝΠ.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να τονίσουμε ότι το Ίδρυμα αδυνατούσε να προβεί στον διορισμό μόνιμων υπαλλήλων κατόπιν της υπ' αριθμ. 1/252Μ/2009 προκήρυξης, λόγω του καθεστώτος της αναστολής των προσλήψεων από το ΑΣΕΠ.

Αφού λοιπόν αδυνατούσε να λειτουργήσει αυτόνομα και για την επίτευξη των σκοπών του, έπρεπε να εξασφαλίσει το αναγκαίο νοσηλευτικό προσωπικό. Έτσι, υπογράφηκε την 16/05/2013 Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ της 6^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας Πελοποννήσου, Ιονίου, Ηπείρου & Δυτικής Ελλάδας, του Ιδρύματος Στήριξης Ογκολογικών Ασθενών «Η ΕΛΠΙΔΑ» της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και του Π.Γ.Ν. Πατρών «ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΒΟΗΘΕΙΑ», με σκοπό τη συνεργασία των συμβαλλομένων μερών.

Έτσι, το Ίδρυμα έκανε έναρξη λειτουργίας πιλοτικά τον Σεπτέμβριο του 2013, με πέντε (5) μετακινούμενους ανά τρίμηνο νοσηλευτές και με δύο (2) αποσπασμένους και με παράλληλα καθήκοντα υπαλλήλους από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος.

Το Ίδρυμα όλο το διάστημα έως ότου ξεκινήσει τη λειτουργία του, κατάφερε λόγω της ευαισθητοποίησης και της προσφοράς συνανθρώπων μας από χορηγίες να συγκεντρώσει το ποσό των τριακοσίων σαράντα χιλιάδων ευρώ (340.000,00€) εκ των οποίων τα 130.000,00€ είχαν κατατεθεί ως αποθεματικό στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και με τα χρήματα αυτά λειτούργησε τα δύο πρώτα χρόνια μαζί με τη βοήθεια της Περιφέρειας.

Η επιχορήγηση από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας καλύπτει τη μισθοδοσία του μόνιμου προσωπικού του Ιδρύματος, καθώς και τα λειτουργικά του έξοδα, τα οποία ανήλθαν στο ποσό των 198.090,46 ευρώ για το έτος 2017.

Φίλες και φίλοι,

Το 2017, ήταν ακόμα μία δύσκολη χρονιά, που καταφέραμε όχι μόνο να κρατηθούμε όρθιοι, αλλά και να επιτύχουμε πολλά και σημαντικά για την Περιφέρειά μας.

Ήταν η χρονιά που οι αξίες της συνεργασίας, της υπευθυνότητας, του αγώνα, της διεκδίκησης, λειτούργησαν ως καταλύτες σε όλες τις πολιτικές μας και έφεραν αποτελέσματα.

Δεν επαναπαυόμαστε και συνεχίζουμε δυνατά το δρόμο της αναπτυξιακής πορείας για την περιοχή μας και το 2018. Κόντρα στους καιρούς. Με ισχυρή πολιτική βούληση. Με τόλμη. Με μεθοδικότητα. Με όρεξη για δουλειά. Ενώνοντας δυνάμεις. Αποκρούοντας το λαϊκισμό, το μηδενισμό και την άρνηση.

Πατάμε σε γερές βάσεις. Έχοντας αναπτύξει μια ισχυρή σχέση με την κοινωνία. Οπλισμένοι με γνώση και αυτοπεποίθηση. Διαθέτοντας όραμα και σχέδιο.

Με πράξεις, και όχι λόγια, επενδύουμε στο μέλλον και διαμορφώνουμε ένα καλύτερο αύριο για τον τόπο μας και τα παιδιά μας, διεκδικώντας να ανθίσει ξανά το χαμόγελο και η ελπίδα.

Ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας

Απόστολος Κατσιφάρας

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΔΥΤΙΚΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ
στηράνη ανάπτυξης!

ΕΚΘΕΣΗ

ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΤΟΥΣ 2017

ΠΑΤΡΑ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2018

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Με την εμπειρία των τριών χρόνων λειτουργίας του θεσμού του Περιφερειακού Συμπαραστάτη θα περιορισθώ σε κεντρικά ζητήματα που έχουν σχέση με τη δραστηριότητα του Γραφείου.

1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Ο θεσμός του Περιφερειακού Συμπαραστάτη, εκτιμώ, ότι επιτελεί το θεσπισμένο διαμεσολαβητικό ρόλο του υπό διττή έννοια: α) προς την κατεύθυνση του πολίτη, καθόσον εδραιώνεται η αντίληψη της δημοκρατικής άσκησης εξουσίας και ελέγχου των πράξεων της δημόσιας διοίκησης και β) προς την πλευρά της δημόσιας διοίκησης, καθόσον, πέραν των υποθέσεων της καθημερινότητας, στις περιπτώσεις έντονων αμφισβητήσεων και αντιπαραθέσεων, δίδεται στη δημόσια διοίκηση μια επιστημονικά τεκμηριωμένη άποψη για μια ορθή και νόμιμη λύση χωρίς ανασφάλειες και περιττές τριβές.

Όμως, μολονότι ο κύκλος των υποθέσεων που απασχολούν το Γραφείο του Συμπαραστάτη διευρύνεται, η γραμματειακή υποστήριξη του Γραφείου χωλαίνει. Και τούτο διότι η τοποθετηθείσα στο γραφείο υπάλληλος απασχολείται και με άλλα καθήκοντα, τα οποία της έχουν ανατεθεί, με αυτονόητο αποτέλεσμα την περιορισμένη απασχόλησή της με τις υποθέσεις του Γραφείου. Ευτυχώς, το διάστημα αυτό, βοήθησαν παραγωγικά οι ασκούμενοι δικηγόροι, οι οποίοι τοποθετήθηκαν στη Νομική Υπηρεσία της Περιφέρειας, με τη φροντίδα της κ. Μαράτου.

2. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΑΝ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

Κατά το έτος 2017 ήχθησαν ενώπιον του Περιφερειακού Συμπαραστάτη 49 υποθέσεις με έγγραφες καταγγελίες πολιτών με διάφορα θέματα που αφορούσαν: το περιβάλλον, τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα των πολιτών, τήρηση νομιμότητας, ποιότητα ζωής, αυθαίρετη άσκηση εξουσίας, διοικητικές κυρώσεις, κοινωνική μέριμνα, ζητήματα παιδείας και εκπαίδευσης. Άλλες τόσες περίπου υποθέσεις απασχόλησαν το Γραφείο του Συμπαραστάτη με προφορικές καταγγελίες, στις οποίες δόθηκαν εξηγήσεις ή οδηγίες και οι πολίτες αρκέσθηκαν σ' αυτές.

Περαιτέρω, δόθηκε ιδιαίτερο βάρος σε κάποιες υποθέσεις που απαιτούσαν ειδικότερη νομική ή τεχνική προσέγγιση, καθώς και αιτιολόγηση ή τεκμηρίωση, όπως π.χ. οι συνθήκες νοσηλείας στα νοσοκομεία της περιοχής, ο αποχαρακτηρισμός δασικής έκτασης, κυκλοφοριακές ρυθμίσεις της

«Μικρής Περιμετρικής», παράταση άδειας λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων, ανάκληση πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής, διαγωνισμός ανάθεσης υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, καθαρισμός οικοπέδων εντός της πόλης, άσκηση ενδοσχολικής βίας, άδεια έγκρισης λειτουργίας Κ.Δ.Α.Π. κ.λ.π.

Τις εισηγήσεις επί των υποθέσεων αυτών μπορεί να τις βρει, όποιος ενδιαφέρεται, αναρτημένες στον ιστότοπο της Περιφέρειας Δ.Ε. στην κατηγορία του Περιφερειακού Συμπαραστάτη.

Ωσαύτως, συμμετείχα, με τους αρμόδιους εκάστοτε υπηρεσιακούς παράγοντες, σε κοινές και παραγωγικές συσκέψεις, προκειμένου να εξερευνηθούν νόμιμες και δίκαιες λύσεις σε ανακύπτοντα ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος, όπως π.χ. η αναζήτηση ως «αχρεωστήτως καταβληθεισών» επιδοτήσεων σε κτηνοτρόφους της Αιτωλοακαρνανίας.

Γενικότερα εκτιμώ, ότι οι παρεμβάσεις μου είχαν άλλοτε άμεση και άλλοτε έμμεση επίδραση στην άσκηση της δημόσιας εξουσίας από τη διοίκηση.

Στο σημείο αυτό, θέλω να επισημάνω, ότι οι σχέσεις μου με τους υπηρεσιακούς παράγοντες ήταν εξαιρετικές, διαπιστώνοντας, καθημερινά, μέσα από τις αντίξοες πολλές φορές συνθήκες άσκησης των καθηκόντων τους, την αγωνία για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Όμως η γραφειοκρατία, την οποία μονίμως ξορκίζουμε αλλά πάντοτε την βρίσκουμε μπροστά μας, είναι το μεγάλο αγκάθι που τριβελίζει τη δημόσια διοίκηση και πρέπει να καταπολεμηθεί όχι μόνο με λόγια. Από την άλλη πλευρά η διαφάνεια, σ' όλες τις εκφάνσεις της άσκησης εξουσίας, πρέπει να είναι η σημαία στο ψηλότερο κατάρτι της δημόσιας διοίκησης, γιατί έτσι διασφαλίζεται η δημοκρατία και ο σεβασμός στις αποφάσεις που δεσμεύουν τον πολίτη.

Ενόψει αυτών, φρονώ, ότι η μέχρι τούδε παράλειψη τελικής απάντησης αφενός από τη Διεύθυνση Ανάπτυξης Π.Ε. Αχαΐας για το αναφυσθέν ζήτημα της «άδειας λειτουργίας για τη μονάδα παραγωγής ασφαλομίγματος στο Άνω Καστρίτσι Πατρών», αφετέρου από την Π.Ε. Ηλείας επί των προβληθέντων αιτιάσεων για το διαγωνισμό ανάθεσης μεταφοράς μαθητών, δεν οφείλεται σε συμπτώματα αδιαφάνειας αλλά ανάγονται στο επαναλαμβανόμενο φαινόμενο της γραφειοκρατίας.

Τέλος από τις προαναφερόμενες υποθέσεις παραμένουν σε εκκρεμότητα στο γραφείο του Συμπαραστάτη πέντε, εκ των οποίων τρεις είναι πολύ πρόσφατες και οι άλλες δύο χρήζουν ιδιαίτερης φροντίδας και μελέτης.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ- ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Εκτιμώ, ότι ο ρόλος του Συμπαραστάτη είναι μεν θετικός, αλλά χρειάζεται βελτίωση ή αναμόρφωση του θεσμού. Φρονώ, ότι δεν πρέπει να περιορίζεται μόνο σε ρόλο διαμεσολαβητικό αλλά πρέπει να αποκτήσει ρόλο ουσιαστικότερα παρεμβατικό, έτσι ώστε οι εκκρεμότητες να επιλύονται, χωρίς να χρειάζεται πάντοτε η καταφυγή στη Δικαιοσύνη. Αυτό βέβαια απαιτεί μια άλλη κουλτούρα της Ελληνικής κοινωνίας αλλά είναι ανάγκη να προχωρήσουμε, ώστε η δημόσια διοίκηση να είναι, όπως και μπορεί να είναι, στο μέγιστο βαθμό, παραγωγική και να μην εμφανίζεται από επιτήδειους ως τροχοπέδη στην ανάπτυξη.

Ακολούθως τοποθετήθηκαν οι Επικεφαλής των Περιφερειακών Παρατάξεων της μειοψηφίας του Περιφερειακού Συμβουλίου, Αντιπεριφερειάρχες και Περιφερειακοί Σύμβουλοι.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο, μετά την παρουσίαση των πεπραγμένων της Περιφερειακής Αρχής Δυτικής Ελλάδας έτους 2017 από τον Περιφερειάρχη, τις τοποθετήσεις των μετεχόντων και βάσει του άρθρου 185 του Ν. 3852/2010,

Β Ε Β Α Ι Ω Ν Ε Ι

Ότι διενεργήθηκε νομότυπα η διαδικασία που ορίζει το άρθρο 185 του Ν. 3852/2010 για την ειδική δημόσια συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας με θέμα τον Απολογισμό πεπραγμένων της Περιφερειακής Αρχής Δυτικής Ελλάδας έτους 2017 και εξετάσθηκαν τα πεπραγμένα αυτής σε ο,τι αφορά την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος δράσης, την οικονομική κατάσταση και τη διοίκηση.

Το παρόν Πρακτικό αφού συντάχθηκε, διαβάστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται ως ακολούθως :

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Παν. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΟΥΣΤΑΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ